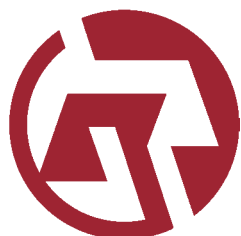

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2018. ÉVI BESZÁMOLÓJA

B/7208

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2018. ÉVI BESZÁMOLÓJA

ÁTTEKINTŐ TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	13
II. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	57
III. TÁRGYI FELTÉTELEK	75
IV. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA	105
V. A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	137
VI. A KÉPZÉS	159
VII. AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE	189
MELLÉKLET	201

TARTALOMJEGYZÉK

AZ OBH ELNÖKÉNEK KÖSZÖNTŐJE	11
I. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	13
1. ÜGYFORGALOM	14
1.1. Ügyérkezés	15
1.2. Ügybefejezés	15
1.3. Folyamatban maradt ügyek	15
1.4. A központi régió	15
1.4.1. Fővárosi Törvényszék	15
1.4.2. Budapest Környéki Törvényszék	17
1.4.3. Fővárosi Ítéltábla	18
2. IDŐSZERŰSÉG	18
2.1. Befejezett peres ügyek	19
2.2. Folyamatban maradt ügyek	20
3. AZ ÍTÉLKEZÉS MEGALAPOZOTTSÁGA	20
3.1. Az ítéltetés megalapozottsága a bíróságokon	20
3.2. A jogegységgel és az ítéltetés minőségével kapcsolatos döntések	21
3.2.1. Alkotmánybírósági határozatok figyelése	21
3.2.2. Európai Unió Bírósága (EUB)	21
3.2.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)	22
4. A BÍRÓK TELJESÍTMÉNYE	23
4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	23
4.2. Kirendelések	25
4.3. A bírák értékelése	25
5. ÚJ KIHÍVÁSOK	26
5.1. Az új Kódexek hatályba lépéséhez kapcsolódó feladatok	26
5.1.1. Az új Pp. hatályosulását támogató Munkacsoport	26
5.1.2. A Kp. hatályosulását támogató Munkacsoport	27
5.1.3. Az új Be. hatályosulását támogató Munkacsoport	28
5.2. Elektronikus eljárások	29
5.2.1. VIA VIDEO projekt	29
5.2.2. A bírósági igazgatás további elektronizálása, a Digitális Bíróság projekt	31
5.2.3. A beszéd felismerő és -leíró szoftverek	31
6. AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYESSÉGE AZ EU EREDMÉNYTÁBLÁJA SZERINT	32
7. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK	33
7.1. Országos Programok	33
7.1.1. Állandó programok	34
7.1.1.1. Bírósági közvetítés	34
7.1.1.2. Tanúgondozás és áldozatvédelem	36
7.1.1.3. Gyermekközpontú igazságszolgáltatás	38
7.1.1.4. Jó gyakorlatok	40
7.1.2. Időszakos Programok	41
7.1.2.1. Fenntartható Fejlődés Program 2.	41
7.2. Vizsgálatok	42
7.2.1. Általános vizsgálatok	43
7.2.1.1. A bíróságokon elévült büntetőügyek vizsgálata	43
7.2.1.2. A két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata	44
7.2.1.3. A készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése	45
7.2.2. Célvizsgálatok	45
7.2.2.1. Országos célvizsgálatok	45
7.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok	46

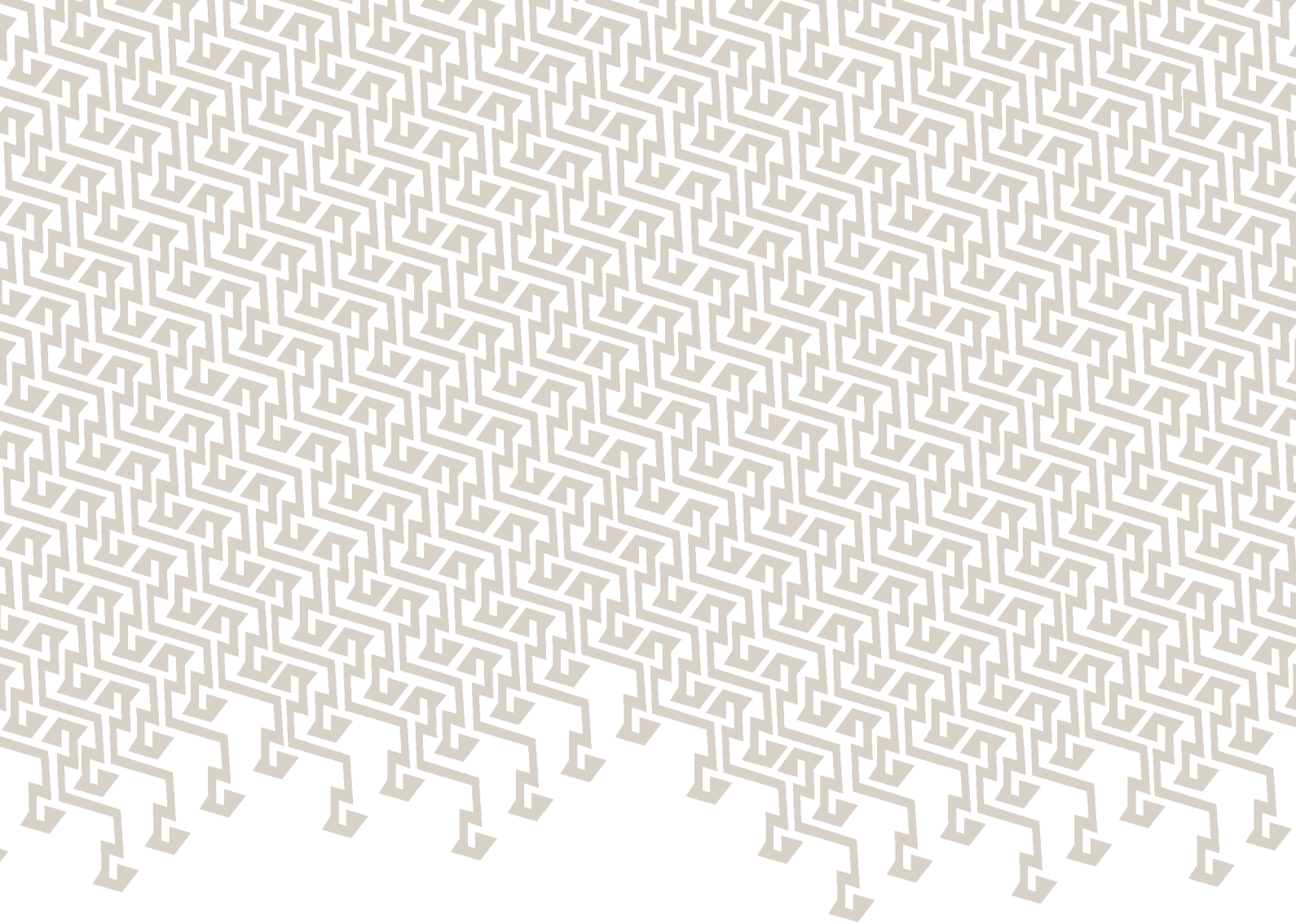
8. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETE	46
8.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	46
8.1.1. Jogállási tárgyú jogszabályváltozások	46
8.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása	47
8.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások	49
8.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai	50
8.2. Az OBH jogszabály-veleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	52
8.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények	52
8.2.1.1. Jogszabály-veleményezési Szakértői Hálózat	52
8.2.2. Kezdeményezések	53
8.2.2.1. 2018. évben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok	53
8.2.2.2. 2018. évben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok	54
II. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	57
1. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET VEZETŐI	58
1.1. A bírósági vezetők száma	58
1.2. Vezetői változások	59
1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	59
2. A BÍRÓSÁGI SZERVEZETBEN FOGLALKOZTATOTTAK	61
3. VÁLTOZÁSOK A BÍRÓI KARBAN	63
3.1. Pályázatok, kinevezések	63
3.2. Szolgálati viszony megszűnések	64
3.3. Kijelölések	65
4. A BÍRÓI KAR ÖSSZETÉTELE	66
4.1. Nemek szerinti megoszlás	66
4.2. Bírói gyakorlati idő	66
4.3. Többllet képzettség	67
4.4. Nyelvvizsga	67
5. EMBERI ERŐFORRÁSOK ELOSZTÁSA	67
5.1. Létszámváltozások, létszámelvek	67
5.2. A bírói állaspályázatok elbírálási folyamata	69
6. CÍMVISELÉS ÉS CÍMADOMÁNYOZÁS	70
7. BÍRÓSÁGI ÉLETPÁLYA	70
III. TÁRGYI FELTÉTELEK	75
1. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉT BIZTOSÍTÓ ÉPÜLETEK	76
1.1. Bírósági ingatlanok	76
1.1.1. Épületállomány	76
1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása	76
1.1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok	76
1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	77
1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota	77
1.2.2. BKT székház épületfejlesztési projekt	78
1.2.3. Regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok	78
1.2.4. Egeri Törvényszék	79
1.2.5. Szegedi Törvényszék, Szegedi Járásbíróság	79
1.2.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat	80
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	80
1.3.1. 2016-ban megkezdett, 2018-ban folyamatban lévő beruházások	80
1.3.1.1. Gödöllői Járásbíróság	80
1.3.1.2. Érdi Járásbíróság	80
1.3.1.3. Ráckevei Járásbíróság	81

1.3.1.4. Szarvasi Járásbíróság	82
1.3.2. 2017-ben megkezdett, több évre áthúzódó beruházások	82
1.3.2.1. Tapolcai Járásbíróság	82
1.3.2.2. „MIA-BALATON Projekt” - Balatonszemesi oktatási központ	83
1.3.2.3. Budapesti II. és III. kerületi Bíróság	83
1.3.2.4. Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárny – belső átalakítás	83
1.3.3. 2018-ban megkezdett új beruházások	84
1.3.3.1. Dunakeszi Járásbíróság – új épület építése	84
1.4. Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer	84
1.4.1. Jablonszky Ferenc Pályázat 6.	84
1.4.2. Jablonszky Ferenc Pályázat 7.	84
2. INFORMATIKA	85
2.1. Infrastruktúra	86
2.1.1. Központi szerverek	86
2.1.2. Informatikai hálózat	86
2.1.3. Munkaállomások	87
2.1.4. Multifunkcionális nyomtatók	87
2.1.5. Távmeghallgatások	88
2.2. Alkalmazások	88
2.2.1. Irodai és funkcionális alkalmazások	88
2.2.2. Bírósági szakalkalmazások	89
2.3. Az informatikai szervezet	90
2.3.1. Létszám	90
2.3.2. Képzés	90
3. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA	91
3.1. Fejezeti szintű gazdálkodás	91
3.2. Gazdálkodást támogató intézkedések	92
3.3. A Bíróságok fejezet 2018. évi költségvetése	93
3.4. Saját bevételek	94
3.5. Kiadási előirányzatok	95
3.5.1. Személyi juttatások	95
3.5.2. A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	97
3.5.3. Dologi kiadások	97
3.5.4. Felhalmozási kiadások	98
3.5.5. Egyéb működési kiadások	99
4. FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK	100
4.1. Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója	100
4.2. Igazságszolgáltatás beruházásai	100
4.2.1. Beszerzések, beruházások	101
4.3. Igazságszolgáltatás működtetése	101
5. A 2018. ÉVI HATÉKONY GAZDÁLKODÁS EREDMÉNYEI	102
6. A 2019. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS ELŐKÉSZÍTÉSE	102
IV. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA	105
1. LÉPÉSEK A BÍRÓSÁGOK INTEGRITÁSÁNAK FOKOZÁSA ÉRDEKÉBEN	106
2. A BÍRÓSÁGI IGAZGATÁS ESZKÖZEI	108
2.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai	108
2.2. Értekezletek, konzultációk, workshopok	110
2.3. Munkacsoportok	112
2.4. Pilot programok	112
2.5. Hálózatok	113
2.6. Projektek	114
2.7. Pályázatok	114

2.8. Programok	115
2.9. Együttműködési megállapodások	115
3. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET ÉS VEZETŐI FELETTI KONTROLL	116
3.1. Az OBH elnöke	116
3.2. Bírósági elnökök	118
3.3. Bírói testületek	118
3.3.1. Összbírói értekezletek	118
3.3.2. Bírói tanácsok	119
3.3.3. Kollégiumok	119
3.3.4. Országos Bírói Tanács	120
3.3.5. Bírósági egyesületek	121
3.4. Egyéb, a bírósági szervezet tagjainak igazgatási részvételét biztosító lehetőségek	122
4. SZERVEZETI INTEGRITÁS	122
4.1. Külső szervek által lefolytatott vizsgálatok	122
4.2. A bíróságok ellen indított peres eljárások	122
4.2.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya	123
4.2.2. A peres eljárások számokban	124
4.3. Belső ellenőrzés	125
4.4. Fizikai biztonság	127
4.5. Közbeszerzések	128
5. BÍRÓK ÉS IGAZSÁGÜGYI ALKALMAZOTTAK INTEGRITÁSA	129
5.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése	129
5.2. Bírák fegyelmi helyzete	131
5.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	133
5.4. Vagyonnyilatkozatok	135
5.5. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások (verbális, fizikai)	135
5.6. Integrációs felmérés a bírók között	135
V. A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	137
1. ELEKTRONIKUS ELJÁRÁSOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ FEJLESZTÉSEK	138
1.1. E-PER	138
1.1.1. Civilisztikai eljárások	138
1.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások	139
1.1.3. Büntetőeljárások, szabálysértési eljárások	140
1.1.4. E-PER 2018 menüpont	141
1.1.5. E-PER Helpdesk	141
1.1.6. Elektronikus űrlapok	142
1.1.7. E-Per kapcsolattartói hálózat	142
1.1.8. E-Per képzések	142
1.1.9. Elektronikus eljárásokkal kapcsolatos együttműködések, bemutatók	143
1.2. Elektronikus befizetések	144
1.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása	145
1.3.1. E-kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában	145
1.3.2. Új adatkörök, fejlesztések	145
1.4. A cégügyszak	145
2. ÜGYFÉLKAPCSOLATOK	146
2.1. Ügyfélközpontok	146
2.2. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások	147
2.3. Ügyfél-elégedettség mérés	148
2.4. Digitális Bíróság projekt	148
3. KOMMUNIKÁCIÓ	149
3.1. Kommunikációs stratégia: korszerű ügyfél-tájékoztatás	149
3.1.1. Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat	149

3.1.2. „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport	150
3.2. Online felületek	150
3.2.1. Központi internet	150
3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása	150
3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények	151
3.2.1.3. Központi internetes hírlevél	151
3.2.2. Közösségi média, Facebook	152
3.2.3. Központi intranet	152
3.2.4. Központi intranetes hírlevél	152
3.3. Sajtókapcsolatok	153
3.4. Kiadványok	153
3.5. Rendezvények	154
3.5.1. Sajtónyilvános események	154
3.5.2. Összbírói értekezletek	155
3.5.3. VI. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia	155
3.6. Fókuszban a bíróság fotópályázat	155
3.7. Nyitott Bíróság Program	156
VI. A KÉPZÉS	159
1. A KÉPZÉSI RENDSZER FEJLESZTÉSEI	160
1.1. A képzési rendszer felépítése	160
1.2. Képzésnyilvántartó rendszer fejlesztése	160
1.3. Az e-learning képzések térhódítása	161
2. KÖZPONTI KÉPZÉSI TERV ÉS PROGRAMOK	161
2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	161
2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	162
2.3. Központi helyi és regionális képzések	163
2.3.1. Kötelező képzések	163
2.3.2. Ajánlott képzések	164
2.4. MIA helyszínen tartott központi képzések	164
2.4.1. Országos programok, hálózatok	165
2.4.2. A bíróság működését támogató, elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések	166
2.4.3. Vezetőképzés és Új generációs képzések	166
3. PÁLYÁZATOK ÉS TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK, KÖNYVTÁR	167
3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat	167
3.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat	167
3.3. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások	169
3.3.1. I. Mátyás és az igazságszolgáltatás konferencia	170
3.3.2. Bíróságtörténelmi kiállítás- és konferencia körút 2018-2019.	170
3.3.3. Juhász Andor Emléknep 2018.	170
3.3.4. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara és az OBH MIA közös tudományos konferenciája	171
3.4. Könyvtár	171
4. FOGALMAZÓI FELVÉTELI VERSENYVIZSGA	171
5. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	172
5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer	172
5.1.1. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai	172
5.1.2. Az OBH nemzetközi kapcsolatai	175
5.1.3. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában	178
5.1.3.1. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata	178
5.1.3.2. Részvétel kormányközi regionális együttműködésekben	178

5.1.3.2.1. Észak-Rajna-Vesztfáliai Kormányközi Vegyes Bizottság	178
5.1.3.2.2. Bajor-Magyar Kormányközi Vegyes Bizottság	179
5.1.3.2.3. Visegrádi Négyek együttműködés	179
5.1.4. Kiküldetések, delegációk fogadása	179
5.1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása	180
5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	180
5.2.1. Együttműködés az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal	180
5.2.1.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai	180
5.2.1.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális csereprogramjai	180
5.2.1.3. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) bilaterális csereprogram	180
5.2.1.4. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) THEMIS fogalmazói verseny	181
5.2.2. Együttműködés az Európai Jogakadémiával (ERA)	181
5.2.2.1. Képzési együttműködés az ERA-val	181
5.2.2.2. Projekt együttműködés az ERA-val	181
5.2.3. Projekt együttműködés más szervezetekkel	182
5.2.3.1. Maastricht Projekt	182
5.2.3.2. Miskolci Egyetemmel közös projekt	182
5.2.4. OBH elnöki ösztöndíjprogramok	182
5.2.5. Képzési célú kiutazások a 2018. évben	183
5.3. A MIA-n megrendezett nemzetközi események	184
5.3.1. Nemzetközi képzések a MIA-n (EJTN képzés)	184
5.3.2. Nemzetközi konferenciák a MIA-n	184
5.3.2.1. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia	184
5.3.2.2. Bírósági közvetítés nemzetközi konferencia	185
5.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat	185
5.5. Kommunikáció és tudásmegosztás	187
5.5.1. Honlapok	187
5.5.2. Központi intranet	188
5.5.3. Angol nyelvű kiadványok	188
VII. AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE	189
1. JOGSZABÁLYBAN NEVESÍTETT FELADATKÖRÖK	190
2. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS	190
2.1. Szervezeti átalakítás	190
2.2. Az OBH létszáma	191
2.3. Emberi erőforrás gazdálkodás	194
2.4. Munkakörnyezet	195
3. AZ ORSZÁGOS NYILVÁNTARTÁSI ÉS ÜGYFÉLKAPCSOLATI OSZTÁLY ÉS AZ ORSZÁGOS NYILVÁNTARTÁSI IRODA	195
3.1. Adatigénylések a gondnokoltak országos nyilvántartásából	195
3.1.1. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések	196
3.2. Civil szervezetek beszámolóí	196
3.2.1. Civil beszámolókhöz kapcsolódó fejlesztések	197
3.2.2. Civil szervezetek névjegyzékének adategyeztetése	197
3.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása	198
3.3.1. Kialakítás	198
3.3.2. Bejegyzés	198
3.3.3. Adatszolgáltatás	198
4. AZ OBH IRATFORGALMA	198
MELLÉKLET	201

„Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése. Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.”

Magyarország Alaptörvénye

Köszöntöm az Olvasót!

A magyar bírósági szervezet nap mint nap az ügyfelekért dolgozik. Tevékenysége fókuszában az az évi több millió jogkereső polgár van, akik ügyeikkel hozzá fordulnak. Az Országos Bírósági Hivatal (OBH) feladata, hogy a bíróságok ügyfeleinek elégedettsége érdekében megteremtse a kulturált, kényelmes, egyszerű és gyors ügyintézés körülményeit, miközben a szervezet 11 000 dolgozója számára is garantálja az időszerű és megalapozott ítélezéshez szükséges munkafeltételeket. Ehhez a magyar igazságszolgáltatás évszázados múltjára építve kell válaszolnunk a modern kor kihívásaira. Vallom ugyanis, hogy a fejlődés, a haladás záloga az értékörzés és értékteremtés összhangja. Ápolni kell a hagyományainkat s egyúttal folyamatosan új értékekkel gazdagítani azokat.

Különösen büszke vagyok a 2018-ban megújult Egri Törvényházra, amelyet a korabeli értékeket megőrizve a XXI. századi bírósági működés követelményeinek megfelelően alakítottunk ki. Itt hoztuk létre az első, egységes elveken alapuló ügyfélközpontot. Az ügyfélközpont – mint a nyitott, szolgáltató bíróság arca – az ügyintézés új kultúráját jeleníti meg, az ügyfeleket az ügyük súlyához méltó környezetben, felkészült munkatársak fogadják. Még ebben az évben Szigetszentmiklóson is ügyfélközpontot létesítettünk, s ezeket folyamatosan újabbak követik szerte az országban.

Ország szerte egyre több tárgyalóterem alkalmas távmeghallgatás tartására. A távmeghallgatás adta lehetőségek minél szélesebb körű kihasználása azért különösen fontos, mert segítségével az ügyfelek oldalán az eljárásra fordított idő és a költségek jelentősen csökkenthetők. A távmeghallgatás ugyanakkor csak egyike az OBH számos, a digitális bíróság megvalósítását célzó informatikai fejlesztésének. Az ügyfelek már most számos kényelmi szolgáltatást vehetnek igénybe, például SMS vagy e-mail értesítést kérhetnek az ügyükben történő minden fontos lépésről. Azon dolgozunk, hogy a bíróság bárholonnan, bármikor elérhető legyen a bírák és az ügyfelek számára egyaránt, ami az elektronikus akta bevezetésével valósulhat majd meg.

2018-ban a bírósági eljárások szabályozása teljesen megújult, hatályba lépett a három új eljárási kódex: a polgári és a közigazgatási perrendtartás, valamint a büntetőeljárási törvény. Emiatt különösen nagy hangsúlyt helyeztünk az ügyfelek tájékoztatására. Arra, hogy mindenki, aki a bírósághoz fordul, tisztában legyen a legfontosabb változásokkal. Számos hírt, interjút tettünk közzé, informatív tájékoztató kiadványokat, videókat készítettünk. Az év második felére teljesen megújítottuk a bíróságok központi honlapját. Új internetes oldalunk letisztult, felhasználóbarát megjelenéssel, tematizált, áttekinthető felépítéssel, naprakész információkkal és számos új tartalommal várja látogatóit. Ügyfeleink a megújult honlapon, valamint folyamatosan frissülő közösségi oldalainkon a bíróságokkal, bírósági eljárásokkal kapcsolatos minden lényeges információhoz hozzáférhetnek.

A XXI. századi bíróságon már nem „panasznapokat” tartunk, hanem „Ügyfélszolgálatot” működtetünk. Ez nem csupán elnevezésbeli, hanem tartalmi változást is jelent, amit az új polgári perrendtartásról szóló törvény hozott. Kollégáink rögzítik az ügyfélszolgálat felé forduló ügyfelek szóbeli kéréseit, segítenek a nyomtatványok kitöltésében és minden támogatást megadnak a bírósági eljárási kérdésekben.

Éppen ez a segítőkész, támogató hozzáállás, a közös hang megtalálása, az egymás iránti tisztelet és a kölcsönös bizalom lehet az alapja annak, hogy az igazságot fontos dolgokra összpontosítva fenntartható értékeinket megőrizzük és folyamatosan építkezzünk. A bírósági szervezet ezáltal tudja betölteni alkotmányos rendeltetését, szolgálva a biztonságot, a rendet, az igazságot, a szabadság kiteljesítését.

A bírói függetlenség a jogállamiság Alaptörvényben biztosított sarokpontja. Ennek megőrzése valamennyiünk feladata, közös érdekünk és felelősségünk, ahogyan azt már korábban Juhász Andor is megfogalmazta: *„független bírák vagyunk, saját magunknak kell megfigyelnünk működésünket és annak hatását. Még a kívülről jövő elismerő nyilatkozatok sem téríthetnek el bennünket a szakadatlan szigorú önbírálatnak felfelé vezető útról, mert csak ezen az úton haladva fogunk többet, jobbat, tökéletesebbet nyújthatni.”*

dr. Handó Tünde
az OBH elnöke

I.

AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei – az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéelkezzenek:

- A perek 86%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítéelkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött.
- 2018 végére 40%-kal csökkent a két éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma az OBH megalakulásának évében mérthez képest.
- Az OBH elindította a bírósági vezetők munkáját segítő új informatikai alkalmazást (Vezetői Információs Rendszer – VEIR).
- Az új eljárási törvények (Pp., Kp., Be.) alkalmazása hatékonyan, sikeresen megkezdődött.
- Az Európai Bizottság által közzétett európai igazságügyi eredménytáblának, az ítéelkezés hatékonyságára vonatkozó mutatói alapján Magyarország továbbra is a tagállamok első harmadában foglal helyet.
- Az OBH elnökének javaslatára módosult a Különadó tv. és a Bjt. 87. § (1) bekezdése, így az egészségügyi alkalmatlanság miatt felmentett, egészségében jelentősen károsodott bíró mentesül a felmentésre tekintettel részére juttatott illetményt terhelő, a Különadó tv.-ben szabályozott különadó megfizetése alól.

1. ÜGYFORGALOM

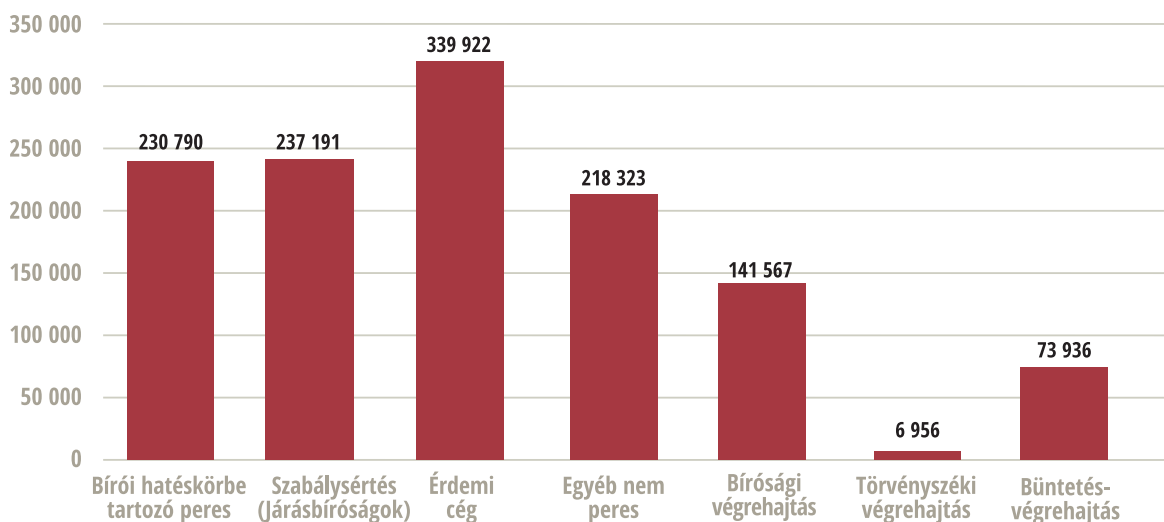
A bírósági ügyforgalom még teljesebb körű bemutatása érdekében az OBH 2017 során is felülvizsgálta több adatgyűjtését. Ennek keretében 2018-ban tovább fejlesztettük a BV. mintát, változott a büntetés-végrehajtási ügyek számbavételének módszertana, ami a kártalanítási ügyek 2017-es megjelenéséhez hasonlóan kihatott az ügyforgalmi kimutatásokra.

Az informatikai fejlesztésekkel egyidejűleg tovább pontosítottuk a törvényszéki végrehajtási ügyek adatszolgáltatását is.

1.1. Ügyérkezés

A 2018. év során összesen 1 248 685 ügy érkezett a bíróságokra.

A bíróságokra érkezett ügyek száma 2018-ban

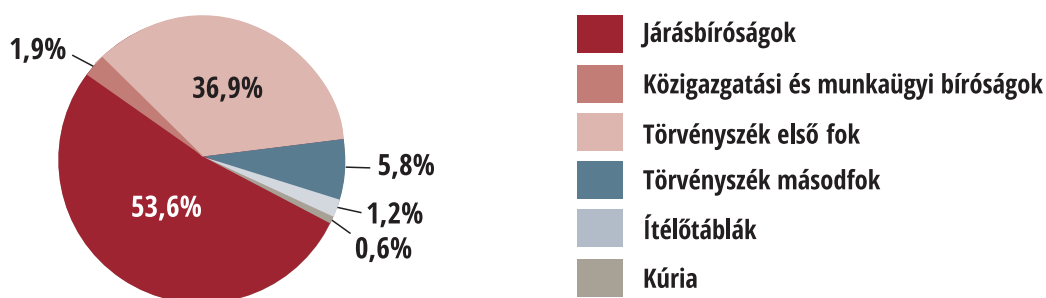

A bíróságokra érkezett ügyeken belül a munkaigényesebb peres ügyek aránya – elsődlegesen a jogszabályi változtatásoknak köszönhetően – 23,9%-ról 21,4%-ra csökkent.

Peres és nemperes ügyérkezés országosan 2018-ban

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között 2018-ban

1.2. Ügybefejezés

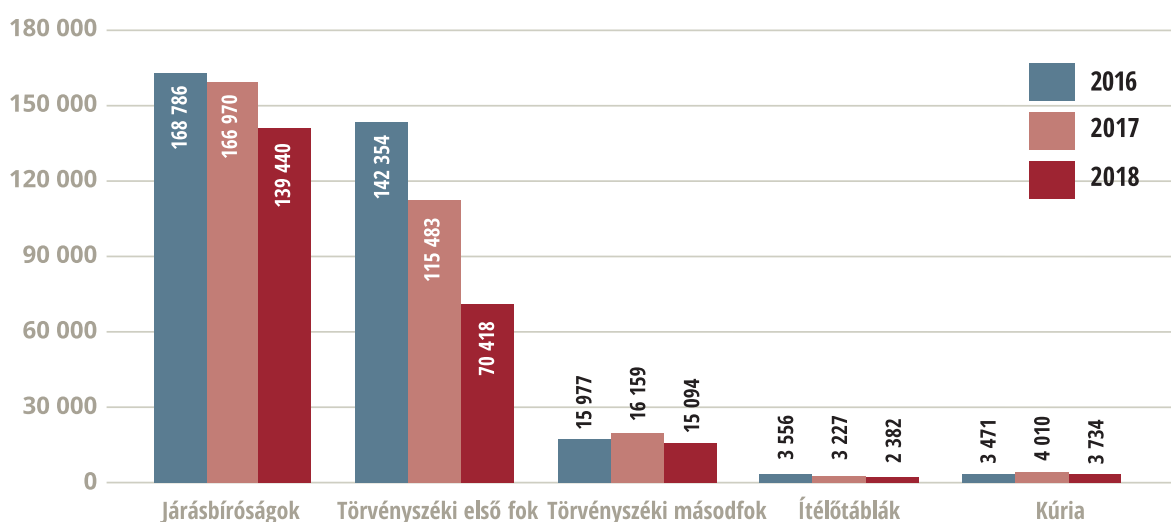
2018-ban a bíróságok összesen 1 294 081 ügyet fejeztek be. A befejezések száma minden szinten meghaladta az érkezéseket mind az összes ügy, mind pedig a peres ügyek tekintetében.

A perek aránya az összes befejezésszámon belül országosan 23,4% volt, vagyis elmondható, hogy a bíróságokon befejezett ügyek egynegyede peres.

1.3. Folyamatban maradt ügyek

2018. december 31-én országosan 231 068 ügy volt folyamatban. Ez közel 75 000 üggyel, 24,5%-os csökkenés a 2017. évi adatokhoz képest (305 849 ügy). Ez a jelentős mérséklődés – a törvényszéki végrehajtás adattisztításától eltekintve – főként a járásbíróságoknak (24 000 ügy csökkenés) és a közigazgatási és munkaügyi bíróságoknak (3 500 ügy csökkenés) köszönhető, de a folyamatban lévő ügyek száma valamennyi szinten alacsonyabb, mint egy évvel korábban.

A folyamatban maradt ügyek alakulása ítélkezési szintenként 2016-2018. év

1.4. A központi régió

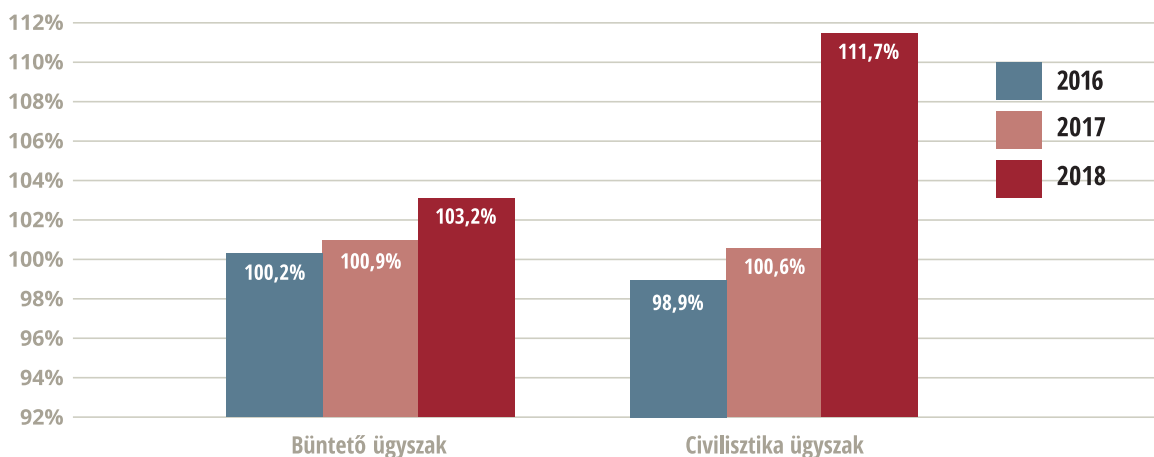
A központi régió bíróságai: a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az illetékességi területükön lévő bíróságok. Ezen bíróságokra érkezik összességében az ügyek 40%-a. Az ország társadalom és gazdaságföldrajzi sajátosságai miatt ezen a területen koncentrálnak a központi államigazgatási és irányító hatóságok; itt található a tőzsde, a legtöbb pénzintézet, biztosító és országos aktivitású nagyvállalat székhelye. A kereskedelem, a közigazgatás központi elhelyezkedése együtt jár a nagyszámú ügyérkezéssel. A bűnügyi fertőzöttséget, a büntetőügyek számát és jellegét is a fentiekkel összefüggő körülmények befolyásolják. Ezen túl vannak olyan ügyek melyekben kizárólagosan ezen bíróságok járhatnak el. A Kp. 2018. évi hatálybalépése következtében számos közigazgatási ügyben országos hatáskörrel jár el a Fővárosi Törvényszék.

1.4.1. Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2018-ban 336 449 ügy érkezett, eközben 354 633 ügyet fejeztek be, és 62 988 ügy maradt folyamatban előttük. A Fővárosi Törvényszék országos érkezésből való részesedése 27,42%-os, 0,84%-kal kevesebb, mint 2017-ben.

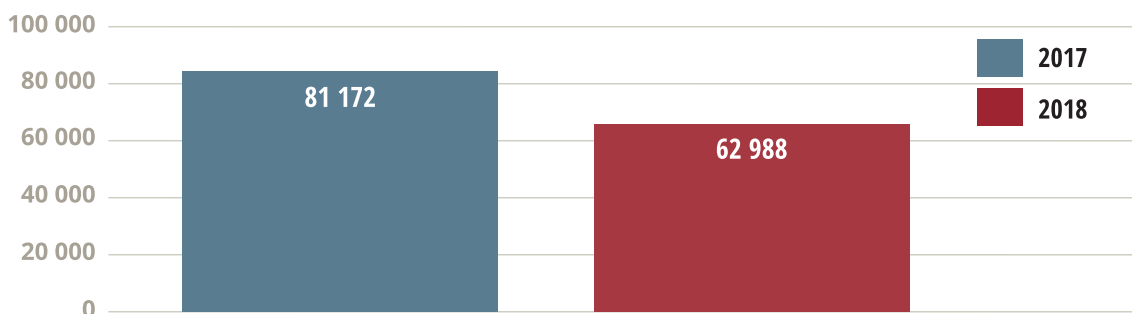
2018-ban – ahogyan azt az alábbi diagram is szemlélteti – a befejezett ügyek száma mind a büntető, mind pedig a civilisztikai ügyszakban meghaladta az érkezését.

A befejezett ügyek aránya az érkezett ügyek százalékában a Fővárosi Törvényszéken
2016–2018. évek között

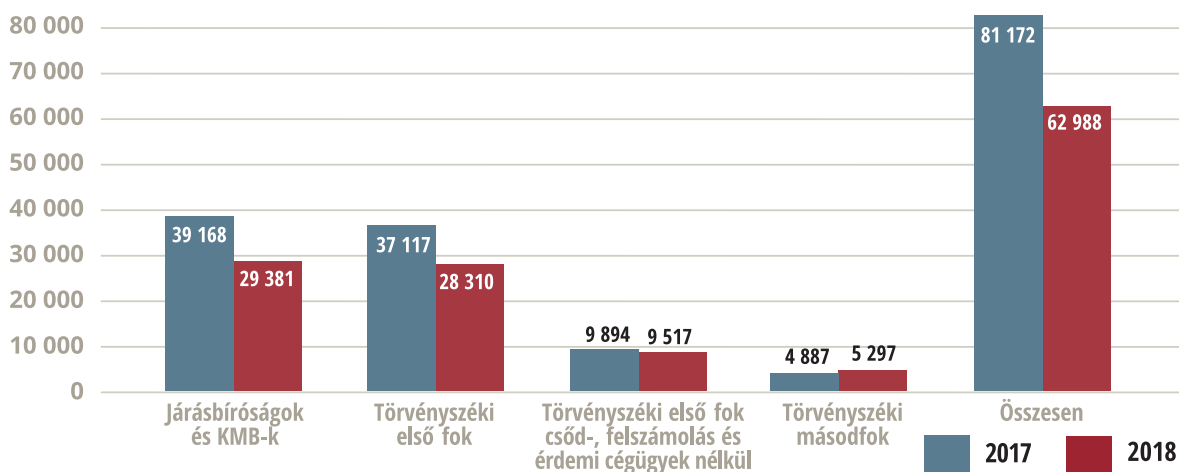
A Fővárosi Törvényszék több mint 18 000 ügygel, azaz összesen 22,4%-kal mérsékelte a folyamatban maradt ügyek számát.

Folyamatban maradt ügyek száma a Fővárosi Törvényszéken
2017–2018. évek között

Az ügyhátralék alakulásának tekintetében elmondható, hogy a járásbíróságokon és közigazgatási és munkaügyi bíróságon 25%-kal, törvényszéki első fokon 23,7%-kal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma a 2017. évhez viszonyítva. Ellenben törvényszéki másodfokon 8,4%-os növekedés volt tapasztalható.

Folyamatban maradt ügyek száma a Fővárosi Törvényszéken 2017–2018. évek között

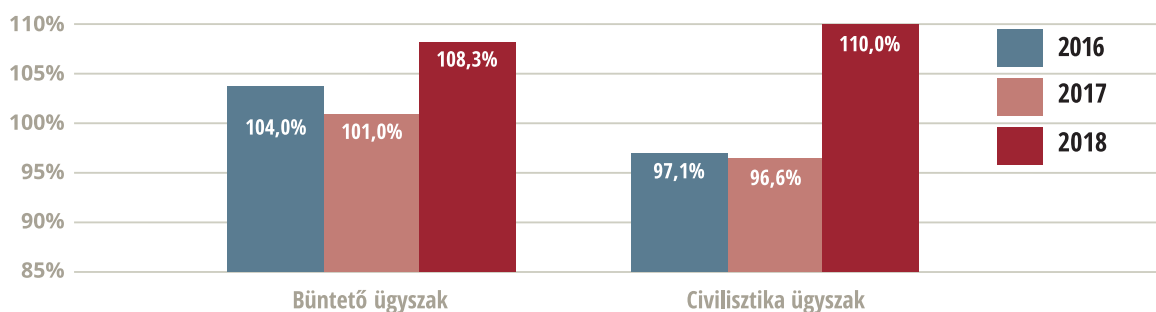

1.4.2. Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre és bíróságaira 2018-ban összesen 155 315 ügy érkezett, ami 10%-os mérséklődést jelent a 2017. évhez képest. A legnagyobb 18%-os csökkenés a törvényszéki elsőfokú ügyeknél volt tapasztalható. Azonban továbbra is elmondható, hogy ez az ország második legnagyobb ügyforgalommal bíró törvényszéke, amelyre az országos ügyérkezés mintegy 12,7%-a esik.

A befejezett ügyek száma – elsősorban a cégügyek befejezészámának visszaesése miatt – a törvényszéki elsőfokú ügyek körében jelentősen csökkent. Ez eredményezte a befejezészám 7,8%-os mérséklődését.

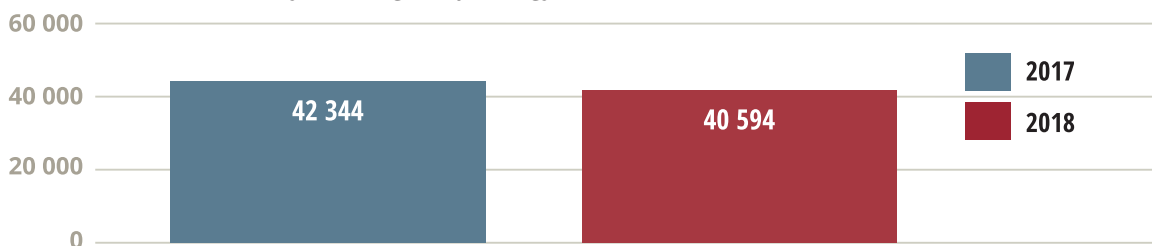
A befejezett ügyek aránya az érkezett ügyek százalékában a Budapest Környéki Törvényszéken 2016–2018. évek között

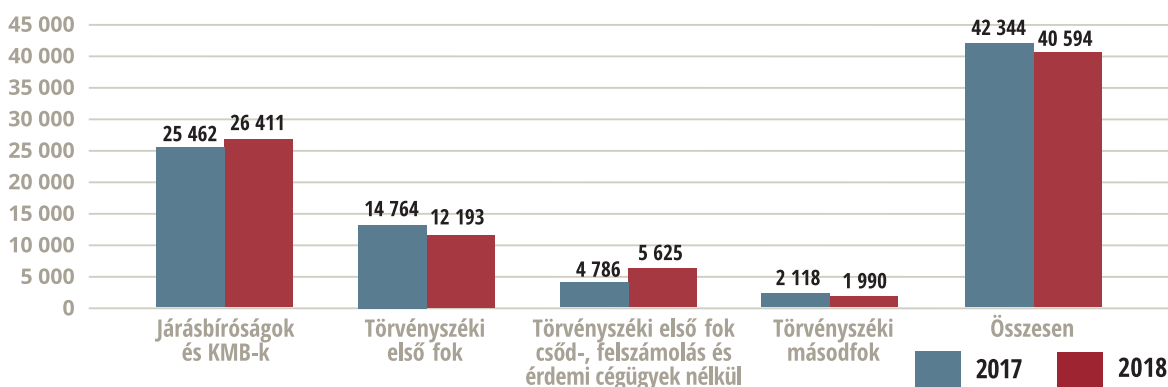
Miután az érkezés a befejezést meghaladó mértékben csökkent, a befejezések száma összességében 1,1%-kal felülmúlta az érkezést.

Az ügyhátralék a 2017. évhez képest összességében 4,1%-kal, törvényszék első fokon 17,4%-kal, törvényszék másodfokon 6%-kal csökkent, a járásbírói szinten azonban 3,7%-kal nőtt. 2017. év végén 42 344 ügy volt folyamatban, 2018. december 31-én ez a szám 40 594-re csökkent.

Folyamatban maradt ügyek száma a Budapest Környéki Törvényszéken (Törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül) 2017–2018. évek között

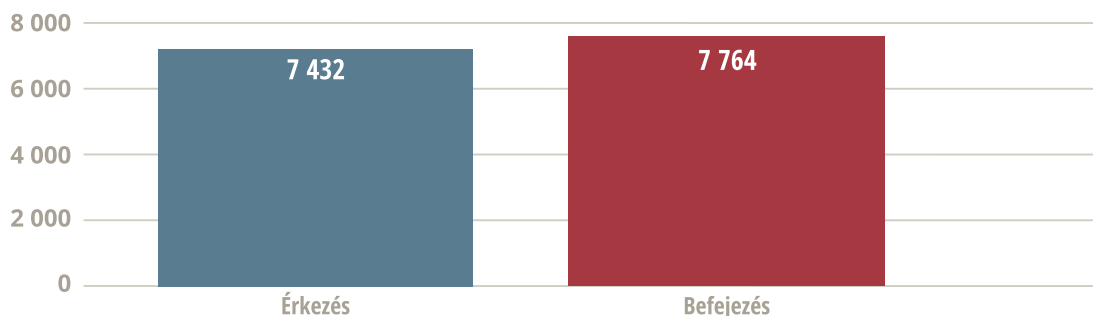
Folyamatban maradt ügyek száma a Budapest Környéki Törvényszéken 2017–2018. évek között

1.4.3. Fővárosi Ítéltábla

2018-ban 7 432 ügy érkezett a Fővárosi Ítéltáblára, ami 9,8%-kal kevesebb a 2017. évhez képest. A jelentős csökkenés a nemperes ügyeket érinti leginkább, ahol összesen 11,9%-os a visszaesés.

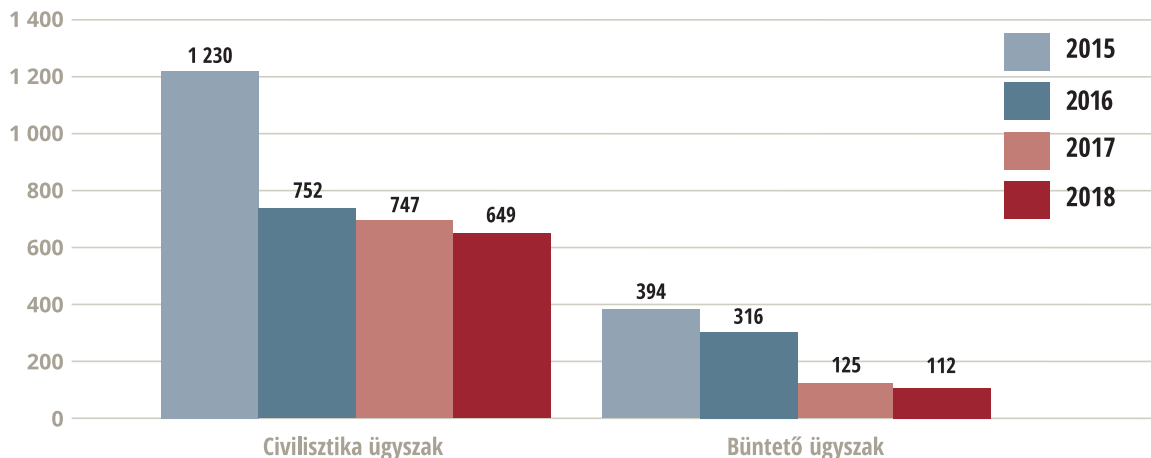
Érkezett és befejezett ügyek száma a Fővárosi Ítéltáblán 2018-ban

2018-ban 1 362 ügy maradt folyamatban, ami 19,6%-os javulást mutatott a 2017. évhez viszonyítva. A nemperes ügyek érkezésének jelentős csökkenése 2018-ban hatással volt a nemperes ügyhátralékra is. A folyamatban lévő nemperes ügyek száma 26,9%-kal volt kevesebb 2018 végén, mint 2017-ben.

A folyamatban maradt peres ügyek száma három év alatt (2015–2018) több mint felével (46,8%-ra) csökkent. A csökkenést mindkét ügyszakban - civilisztikai (polgári és gazdasági) és büntető - komoly erőfeszítésekkel, igazgatási lépésekkel és más ítélőtáblák segítségével érték el.

A Fővárosi Ítéltábla folyamatban maradt peres ügyei ügyszakonkénti bontásban 2015–2018. évek között

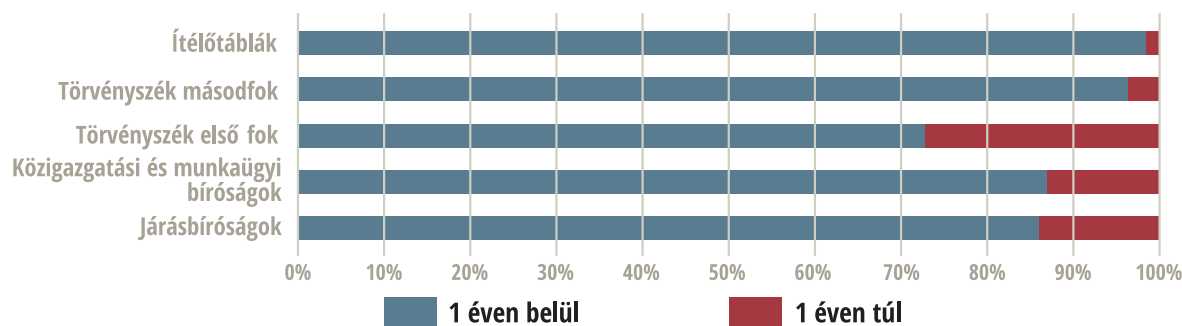
2. IDŐSZERŰSÉG

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2018-ban is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszerűség tovább erősítése, valamint az elhúzódó ügyek számának csökkentése. Ennek elősegítésére hirdette meg az Országos Bírósági Hivatal még 2016 áprilisában a Fenntartható Fejlődés Programot (FFP), majd ennek folytatásaként 2017 júniusában az FFP 2.-t, mely 2018. október 31. napján lezárult. Az FFP 2. programnak köszönhetően még tovább javultak az időszerűségi mutatók a peres és a nemperes ügyek esetében egyaránt, illetőleg csökkent az elhúzódó ügyek száma.

2.1. Befejezett peres ügyek

A perek 86,4%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött, azaz a közel 300 ezer ügyből több mint 255 ezer ügy esik az egy éven (ítélőtáblán hat hónapon) belül befejezett ügyek körébe.

Peres ügyek befejezési időtartama (Kúria nélkül)
2018. év

Járásbírósági szinten országos összesítésben a civilisztikai ügyszakban a bíróságra érkezéstől számított 1 éven belül befejezett ügyek aránya az összes befejezett üggyhöz képest 86,2%-os volt, ami kiváló eredmény.

Egy éven belül befejezett civilisztikai peres ügyek aránya az összes befejezett üggyhöz képest a járásbíróságokon (2018. év)

Sorrend	Törvényszékek	Arány
1.	Gyulai Törvényszék	95,6%
2.	Kaposvári Törvényszék	92,1%
3.	Debreceni Törvényszék	91,6%
3.	Miskolci Törvényszék	91,6%
4.	Balassagyarmati Törvényszék	90,9%
5.	Szegedi Törvényszék	90,4%
6.	Veszprémi Törvényszék	89,7%
7.	Pécsi Törvényszék	88,5%
8.	Szolnoki Törvényszék	88,2%
9.	Szombathelyi Törvényszék	87,9%
10.	Szekszárdi Törvényszék	87,8%
11.	Zalaegerszegi Törvényszék	87,3%
12.	Egri Törvényszék	86,5%
13.	Nyíregyházi Törvényszék	86,4%
14.	Kecskeméti Törvényszék	86,3%
15.	Székesfehérvári Törvényszék	85,5%
16.	Győri Törvényszék	84,7%
17.	Fővárosi Törvényszék	83,5%
18.	Tatabányai Törvényszék	82,1%
19.	Budapest Környéki Törvényszék	80,6%
Országos átlag:		86,2%

Ugyanezen mutató – az 1 éven belül befejezett ügyek aránya az összes befejezéshez képest – a törvényszéki másodfokon szintén a civilisztikai ügyszakban volt a legmagasabb (97,5%).

Külön kiemelés érdemelnek ezen mutató tekintetében az ítéltáblák, ahol a hat hónapon belül befejezett ügyek arányában 2016. évtől kezdődően nagymértékű javulás következett be. 2018. évben már a peres ügyek 81,7%-a fejeződött be hat hónapon belül az ítéltáblákon.

2.2. Folyamatban maradt ügyek

A törvényszékeken (járásbíróságokkal, közigazgatási és munkaügyi bíróságokkal együtt) a folyamatban maradt ügyek száma 24,6%-os javulást mutat a 2017. évhez képest, vagyis 298 612 ügyről 224 952 ügyre csökkent, ennek 46,4%-a peres ügy. Az ítéltáblákon is pozitív a változás, a folyamatban maradt ügyek száma a 2017. évi adatokhoz képest 26,2%-kal csökkent (3 227-ről 2 382-re).

Az elhúzódó folyamatban lévő ügyek száma, vagyis a járásbírósági szinten és törvényszék első fokon a 2 éven túli, törvényszék másodfokon az 1 éven túli, illetve ítéltáblán a 6 hónapon túli ügyek aránya az összes ügyhátralék 7,6%-a. Ez az arány a civilisztika ügyszakban kedvezőbb: járásbírósági szinten az összes ügyhátralék 6,2%-a (azaz 65 ezer ügyből közel 4 ezer ügy) két éven túli ügy, míg törvényszék másodfokon az ügyhátralék 2,4%-a 1 éven túl folyamatban maradt.

3. AZ ÍTÉLKEZÉS MEGALAPOZOTTSÁGA

3.1. Az ítélezés megalapozottsága a bíróságokon

A bírósági ítélezés társadalmi elfogadottságát mutatja, ha minél kevesebb elsőfokú döntést felbeveznek meg, azaz minél több emelkedik már ezen az ítélezési szinten jogerőre. Az ítéletek döntő többsége járásbíróságokon civilisztikai ügyszakban születik. Ez 2018. évben a peres befejezések közel 53,5%-a volt. Ezen ügyszak tekintetében elmondható, hogy tíz ítéletből kilenc jogerőre emelkedett, a jogerőre emelkedés aránya meghaladta a 91%-ot. Büntető ügyszakban is javult a mutató; járásbírósági szinten 0,4 százalékponttal több peres ügy emelkedett jogerőre 2017. évhez képest 2018-ban; törvényszéki másodfokú perek esetében a korábbi év hasonló időszakához képest idén is az ügyek közel 99%-a jogerőre emelkedik.

Az alábbi diagram a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon a 2018-ban jogerőre emelkedett határozatok arányát mutatja be:

A jogerőre emelkedési arány - járásbíróság - civilisztikai peres (polgári, gazdasági, közigazgatási, munkaügyi ügyszakban) 2018. évben		
Sorrend	Törvényszékek	Jogerő
1.	Debreceni Törvényszék	93,7%
2.	Nyíregyházi Törvényszék	93,2%
3.	Gyulai Törvényszék	93,1%
4.	Miskolci Törvényszék	93,0%
5.	Egri Törvényszék	92,5%
5.	Győri Törvényszék	92,5%
5.	Szegedi Törvényszék	92,5%
5.	Budapest Környéki Törvényszék	92,5%
5.	Szolnoki Törvényszék	92,5%
6.	Kecskeméti Törvényszék	92,4%
7.	Balassagyarmati Törvényszék	92,2%
8.	Szombathelyi Törvényszék	92,0%

Sorrend	Törvényszékek	Jogerő
9.	Kaposvári Törvényszék	91,9%
10.	Veszprémi Törvényszék	91,8%
11.	Tatabányai Törvényszék	91,6%
12.	Pécsi Törvényszék	91,5%
13.	Székesfehérvári Törvényszék	91,3%
14.	Zalaegerszegi Törvényszék	91,1%
15.	Szekszárdi Törvényszék	90,8%
16.	Fővárosi Törvényszék	87,7%
Országos átlag:		91,1%

Látható, hogy országos szinten ezen ügyszakokban 2018-ban – a tavalyi évhez hasonlóan – a jogerőre emelkedő ügyek aránya több mint 91%. A legmagasabb a jogerőre emelkedési arány a Debreceni Törvényszéken (93,7%), valamint a Nyíregyházi Törvényszéken (93,2%) volt.

3.2. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések

3.2.1. Alkotmánybírói határozatok figyelése

Az OBH az Alkotmánybíróság munkáját folyamatosan nyomon követi a szervezet honlapjának figyelésével. A bíróságokat érintő és az Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panaszokról, illetve az alkotmánybírói határozatokról így közvetlenül értesül. Az Alkotmánybíróság 2017. évtől kezdődően heti hírlevelét megküldi az OBH-nak, mely hírlevél a bíróságok központi honlapjára történő feltöltéssel a bíróságok részére is elérhető.

Az Alkotmánybíróságra 2018. január 1. és december 31. napja között mindösszesen 44 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), míg az alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 38 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására (Abtv. 26. § (1) bekezdés) és 288 ügyben támadták az alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §). 2018. évben bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 16 alkalommal került sor.

3.2.2. Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha a nemzeti bírónak egyelőre folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel, és korábban a jog értelmezésére még nem került sor. Az OBH elnökének célja, hogy az EUMSZ 267. cikkének megfelelően és magas szakmai színvonalon kerüljön sor az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére.

Ezen célok elérése érdekében az OBH elnöke Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózatot tart fenn, melynek létszáma 2018. év végén 56 bíróból és 24 bírósági titkárból tevődött össze.

Az ismételt kérelmek benyújtásának elkerülése, valamint a már értelmezett jogkérdés megismerése érdekében lényeges, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. A bíróságok belső intranetes honlapján az OBH elnöke által működtetett, keresőfunkcióval is rendelkező információs adatbázis, az ott megosztott jó gyakorlatok, végzésminták és sablonok segítik ebben a bírókat. Az adat-

bázis tartalmazza a bírósági kezdeményezés határozatát, valamint az EUB-nak a kérdésre adott válaszát is. Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat önálló honlapján belül létrehozott egy keresőfelületet, mely szintén lehetővé teszi az EUB döntéseinek megosztását magyar nyelven, különböző kereső funkciókkal ellátva.

Az OBH a képzések során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra, ugyanis a konkrét ügyben indult előzetes döntéshozatali eljárás hatása egyes esetekben az adott peres eljáráson túlmutat, akár az egész bírósági szervezetet is érintheti.

Magyar bírói kezdeményezésre indult előzetes döntéshozatali eljárásban hozta meg határozatát az EUB 2018. május 31-én a C-483/16. (Sziber-ügy) számú ügyben és 2018. szeptember 20-án a C-51/17. számú ügyben, melyek a devizahiteles peres eljárások jogértelmezési kérdéseivel foglalkoznak. Ezen EUB határozatok várhatóan nemcsak a bírói gyakorlatra, hanem a munkateherre és a munkaszervezésre is kihatással lesznek.

3.2.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2018-ban az EJEB 38 Magyarországot érintő ítéletet hozott, ebből 35 elmarasztaló. Ezzel a 47 országból álló rangsorban Magyarország az ötödik. A Magyarország elmarasztalásával végződő 35 ítéletből 10 ítélet (azaz 28,5%) érintette a magyar bírósági szervezetrendszert.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. bekezdésében szabályozott, az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 10 ítélet született, ezek közül 6 ítéletben az EJEE 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértését is kimondta az EJEB. A perek „észszerű eljárási idő” követelményének megfelelő befejezése érdekében korábban megtett központi igazgatási intézkedések folytatódtak, így az elhúzódó ügyek száma csökkent. Ez még az EJEB előtti eljárásokban annyiban mutatkozik meg, hogy a közelmúlt döntéseiben érintett magyar bírósági ügyek jóval 2012. év előtt indultak, s hogy jelentősen csökkent az e tárgyban indított eljárások száma.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a bírósági eljárást érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását. Ehhez segítséget nyújt az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat önálló honlapján belül létrehozott keresőfelület is.

Kiemelendő az is, hogy 2018-ban kevesebb, mint felére csökkent az EJEB előtt benyújtott kérelmek száma. Ez is azt mutatja, hogy a magyar bíróságok mindent megtesznek az eljárások észszerű időn belüli befejezése érdekében és a befektetett munka eredményre vezet.

Az eljárások észszerű időn belüli befejezését hivatottak elősegíteni az új eljárási törvények, melyek hatályosulását munkacsoportok kísérik figyelemmel és elősegítik az egységes jogalkalmazás kialakítását. Emellett az Igazságügyi Minisztérium a nemzetközi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében megkezdte az eljárások elhúzódása esetére hatékony jogorvoslati rendszer kidolgozását. 2018. első félévben a munkát az OBH az előzetes hatásvizsgálatához megküldött adatszolgáltatással támogatta, valamint a közigazgatási egyeztetés keretében megküldött előterjesztésre észrevételeket és javaslatokat küldött. A törvényjavaslat 2018 őszén az Országgyűlés elé benyújtásra került, azonban annak tárgyalása egyelőre elakadt.

4. A BÍRÓK TELJESÍTMÉNYE

4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

Az Országos Bírósági Hivatal 2018-ban kiemelt figyelmet fordított arra, hogy nyomon kövesse és elemezze az új eljárási kódexek hatását a bírói munka belső struktúrájára, a munkateher alakulására. Az ezen a téren megtett lépések szervesen illeszkednek a korábbi években végrehajtott, egymásra épülő és egymást kiegészítő mérési módszerekhez, fejlesztésekhez.

A munkateher fogalma több irányból is megközelíthető. A stratégiai célok felől megragadva az a fogalom alkalmazandó, amely lehetővé teszi a „jó bíróság”, a független, időszerű és minőségi igazságszolgáltatás erősítésének irányába tett intézkedések tervezését, megvalósítását és kiértékelését. Az ügyfél által elvárható hatékony és időszerű igazságszolgáltatás előfeltétele a kiegyensúlyozott és arányos munkateher. Bírósági szervezeti egységek között és szervezeti egységen belül ennek megteremtése és fenntartása mérések, elemzések alapján történhet.

Az ítélkező bíró szempontjából a munkateher mutatója egy átlag-arányszám: kifejezi az egy bíróra/igazságügyi alkalmazottra eső feldolgozandó ügymennyiséget, bírósági szintek és ügyszakok szerint. A munkateher mérésére több módszer használatos, függően az elemzés céljától és nézőpontjától. Ezekben eltér a figyelembe vett létszám jellege (engedélyezett létszám, ténylegesen dolgozó létszám, tárgyaló tanácsok száma) és az ügyforgalmi mutató (érkezett, befejezett vagy folyamatban maradt ügyek).

Az arányos munkateher biztosításáért viselt felelősség az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a bíróságok vezetői között a szolidaritásra és együttműködésre alapozva megosztott; ezért az igazságszolgáltatási tevékenység mérésében eltérő feladatok terhelik a központi igazgatást és a bírósági vezetőket.

A bírósági vezetők általános kötelessége a vezetett szervezeti egység jogszabályoknak megfelelő, hatékony és időszerű ítélkezési tevékenységének biztosítása. Ennek érdekében számos igazgatási eszköz áll rendelkezésükre az arányos munkateher-elosztás kialakításához és fenntartásához: az ügyelosztási rend meghatározásával, igazgatási ellenőrzéssel, az érkezett ügyek számának és súlyának figyelemmel kísérésével, az ügyek kiegyenlített kiosztásával, felelős létszámgazdálkodással, szükség esetén kirendeléssel gondoskodnak arról, hogy szervezeti egységen belül, és a vezetésük alatt álló több szervezeti egység között is érvényesüljön a fenti követelmény.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bírósági vezetők ezirányú feladatait az engedélyezett létszámkeret meghatározásával, a munkateher és tevékenység mérésére szolgáló adatlapok és módszerek (pld. súlyszám-rendszer, beszámolóok segédletei) kidolgozásával, helyi jó gyakorlatok felkarolásával támogatja. Ehhez illeszkedik, hogy 2018-ban az Országos Bírósági Hivatal bevezette a bírósági vezetők munkáját segítő informatikai alkalmazást (Vezetői Információs Rendszer – VEIR); és folytatja annak fejlesztését. A központi lajstrom-adatbázisra építve a rendszer első modulja valós idejű, naprakész összesített ügyforgalmi és időszerűségi adatokkal támogatja a bírósági elnökök számára a döntés-előkészítés, végrehajtás és ellenőrzés folyamatát. Az idén megvalósult további fejlesztést követően az alkalmazás segítségével megvalósítható az ügyforgalmi adatok személyre vetítése az engedélyezett létszám tekintetében.

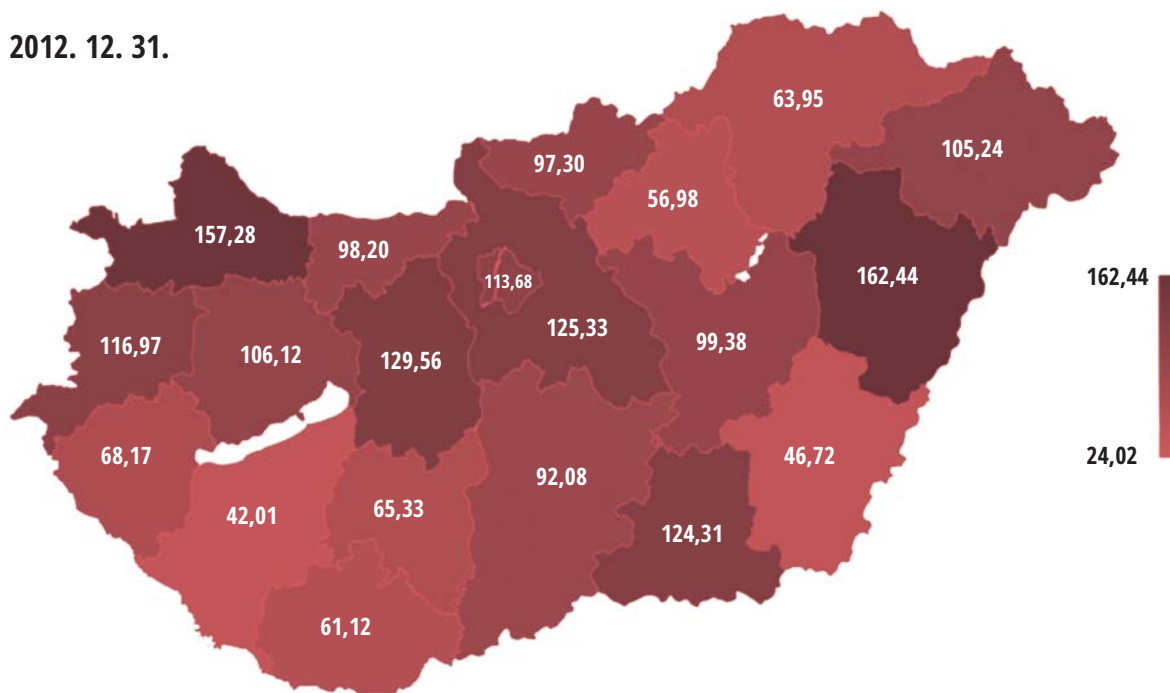
Amennyiben a bírósági vezetők rendelkezésére álló lehetőségek kimerítése után sem biztosítható az arányos munkateher az adott szervezeti egységnél, az Országos Bírósági Hivatal központi intézkedést hoz: álláspályázatot ír ki, álláshelyet csoportosít át vagy kirendeléshez járul hozzá.

A I. 1. mellékletben található ábrán látható, 2010–2018. év között hogyan egyenlítőddött ki országosan az egyes törvényszékek bírúinak átlagos munkaterhe.

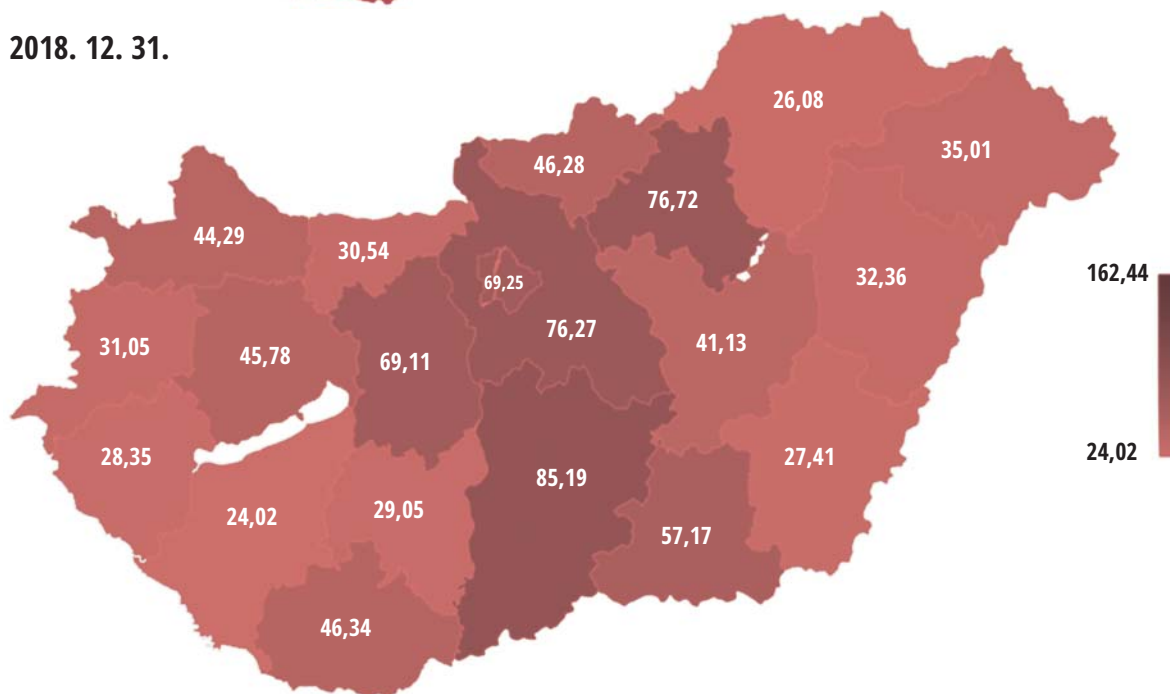
A következő két térképes ábra is jól szemlélteti a munkateher mérséklődését.

Egy tárgyaló bíróra eső ügyhátralék járásbírói büntető peres ügyekben

2012. 12. 31.

2018. 12. 31.

	2012.12.31.	2018.12.31	Javulás mértéke
Országos átlag*	101 ügy	51 ügy	- 49,5%
Fővárosi Törvényszék	113 ügy	69 ügy	- 38,9%
Budapest Környéki Törvényszék	125 ügy	76 ügy	- 39,2 %

*Tartalmazza az összes törvényszék adatait.

4.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak a beosztása szerinti szolgálati helyétől eltérő más szolgálati helyen (vagy ott is) kell ítélkezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása, vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor. A kirendelésről a Bjt. 31. § – 33. § rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót – hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre – lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdésére figyelemmel kiírt pályázatot elnyert ún. mozgóbírák esetén a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni a bírót, ez esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére, a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

2018. évben a törvényszéki elnökök 682 bíró kirendeléséről határoztak. A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek, azaz a kirendelésekre elsősorban az ügyteher kiegyenlítése miatt került sor.

2018. évben az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 132 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 38 bírót rendelt ki a Kúriára különböző bíróságokról,
- 1 bírót Kúriáról ítélőtáblára,
- 1 bírót Kúriáról törvényszékre,
- 20 bírót ítélőtábláról másik ítélőtáblára,
- 28 bírót törvényszékről ítélőtáblára,
- 5 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 39 bírót rendelt ki egyik törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszékre.

4.3. A bírák értékelése

A bíróságok függetlensége a jogállamiság Alaptörvény által is biztosított egyik legfontosabb alappillére. A függetlenség azt jelenti, hogy a bíró a munkáját kizárólag a törvényeknek alárendelve végzi, nem utasítható. Ez nagy szakmai felelősséggel jár együtt, tekintve, hogy a bírói hivatás önálló munkavégzést jelent. Szükség van tehát egy olyan szűrőre, mely által a bíró munkája ellenőrizhető, biztosítva így az állampolgárok által is elvárt szakmai színvonalat. Ezt a szerepet a bírák rendszeres vizsgálata tölti be.

A bíróvizsgálat egyszerre több funkciót is betölt:

- lehetőséget teremt a szakmai munka ellenőrzésére, egyben kiszűri az esetlegesen szakmailag alkalmatlan bírákat;
- visszajelzést ad a bírónak az erősségeiről és a fejlesztendő területekről;
- rendszeres, tervezhető, de szükség esetén soron kívül is elrendelhető;
- objektivitása és tárgyyszerűsége folytán reális és összemérhető képet ad az ország bármely pontján ítélkező bíró munkájáról;
- feltárja az esetleges rendszerszintű hibalehetőségeket, így alapja és ösztönzője a további fejlődésnek;
- védi az ügyfelek érdekeit, elősegítve az eljárások hatékony és észszerű időn belül történő lefolytatását.

Az OBH elnöke a stratégiai célok közt elsőként azt fogalmazta meg, hogy a bíróságok az alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, azaz a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéeljenek. E szellemiség mentén született meg a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás. Az utasítás által kidolgozott módszertan elősegíti, hogy a vizsgálati jelentések tartalmilag és szerkezetileg is egységesek legyenek.

A mára a gyakorlat szerves részévé vált 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás jellemzői:

- komplexebb, az ítéelző tevékenység összetettségével adekvátabb vizsgálat, kizárólag a bírói munka értékelésére koncentrált, és az ezt megalapozó vizsgálatok szabályait pontosítja, illetve egyértelműsíti;
- a vizsgálói kijelölést képesítési előíráshoz köti (központi vizsgálói képzés, valamint vizsgálói névjegyzékben való regisztrálás). A szabályzathoz módszertani útmutató is készült, amely az egyes fogalmak finomításával, kibontásával a vizsgálat lefolytatásához, illetve a vizsgálati jelentés elkészítéséhez nyújt a gyakorlatban használható, praktikus segítséget.

2018. évben a Kúrián, az ítéelőablákon, a törvényszékeken, a járásbíróságokon és kerületi bíróságokon, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon összesen 304 bíróvizsgálatot végeztek, ebből 258 határozatlan és 46 határozott időre kinevezett bíró vizsgálatát.

- A 258 határozatlan időre kinevezett bíró közül,
- 116 fő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- 86 fő kiválóan alkalmas,
- 54 fő alkalmas,
- 2 fő alkalmatlan értékelést kapott.

2018-ban 5 esetben fordultak az érintettek a szolgálati bírósághoz a bírói munka értékelésével kapcsolatban. Ebből 3 eljárás befejeződött, melyek egyikében az elsőfokú szolgálati bíróság a bíró „alkalmas” értékelését „kiválóan alkalmas” értékelésre megváltoztatta. A határozat jogerőre emelkedett első fokon. Két esetben az elsőfokú szolgálati bíróság az eljárást megszüntette és elrendelte a bíró munkájának új értékelését.

5. ÚJ KIHÍVÁSOK

5.1. Az új Kódexek hatályba lépéséhez kapcsolódó feladatok

5.1.1. Az új Pp. hatályosulását támogató Munkacsoport

2018. január 1. napjával hatályba lépett a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.). 2018. január 31. napján lezárult az E-Kódex Pp. projekt, amelyet követően az új polgári perrendtartásra történő átállás folyamatos nyomonkövetésére, illetve a Pp. hatályosulásának vizsgálatára megalakult „Az új Pp. hatályosulását támogató Munkacsoport” (a továbbiakban: Munkacsoport). Ezzel párhuzamosan az egyes törvényszékeken helyi Pp. munkacsoportok vagy szakmai műhelyek alakultak.

A Munkacsoport 2018. I. félévben

- szakmai támogatást nyújtott a BIIR program Pp. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásához,
- a jogi képviselő nélkül eljáró fél részére rendszeresített nyomtatvány egyszerűsítése érdekében a bíróságok által megfogalmazott észrevételek alapján jogszabály-módosítási javaslatot dolgozott ki,
- megkezdte a Pp. gyakorlati alkalmazását segítő határozat-mintatár és kézikönyv (Benchbook) kialakítását és előkészítette a Coospace felületen közzétett tananyag hatályosítását, továbbá
- a szakmai anyagok összeállításával és a bíróságokon működő munkacsoportok, illetve szakmai műhelyek által megküldött kérdések összesítésével előkészítette a tavaszi Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozását (CKOT).

A Munkacsoport 2018. II. félévben

- fejlesztési koncepciót dolgozott ki a BIIR program Pp. rendelkezéseinek megfelelő további átalakításához,
- közreműködött a Coospace felületen közzétett tananyag hatályosításában,
- koordinálta a Benchbook segédlet megírásával, lektorálásával és a közzététel előkészítésével kapcsolatos feladatokat,
- előkészítette az őszi Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozását (CKOT), valamint segédkezett az elfogadott álláspontok nyilvánosságra hozatalában és rendszerezésében,
- Pilot vizsgálat lefolytatásáról határozott az új Polgári perrendtartás hatályosulásának utánkötése érdekében, amelynek munkálatait a Statisztikai Elemző Osztály segítségével meg is kezdte,
- segítséget nyújtott a Pp. alkalmazását segítő központi és helyi képzések megszervezésében,
- a Pp. személyi állapotot érintő pereit érintő jogszabály-módosítási javaslat kidolgozásáról határozott,
- a helyi munkacsoportok havi jelzései alapján összefogta és szintetizálta a jogszabály-értelmezési, illetve jogszabály-módosítási javaslatokat, majd továbbította azokat a Kúria, illetve a jogalkotó felé.

5.1.2. A Kp. hatályosulását támogató Munkacsoport

2018. január 1. napjával hatályba lépett a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.). 2018. január 31. napján lezárult az E-Kódex Kp. projekt, amelyet követően a szakmai és igazgatási feladatok egységes kezelését és a feladatok koordinálását célzó, a Kp. hatályosulását támogató munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport) 2018. február 16-án tartotta alakuló ülését, amelyet követően április, május és október hónapokban ülésezett.

A Munkacsoport kiemelt feladata volt az ügyérkezés vizsgálata, a jogértelmezési kérdések gyűjtése és összefoglalása, továbbá a legfontosabb új jogintézményekhez kapcsolódóan kialakuló bírósági gyakorlat nyomon követése - annak érdekében, hogy a felmerült kéréseket és jelzéseket a szakmai testületek és a Kúria felé továbbítsák. A Munkacsoport a központi igazgatást érintő kérdésekben elemzéssel, állásfoglalások és javaslatok készítésével támogatta az OBH és a bíróságok munkáját.

A Munkacsoport egyrészt a helyi, közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok szervezésében vagy a támogatásukkal a törvényszékeken működő munkacsoportoktól érkező jelentésekre támaszkodott, másrészt feldolgozta a regionális kollégiumok, mint szakmai fórumok jelzéseit, felvetéseit is.

A szakmai feladatokon túl a közigazgatási bíráskodásban felmerülő igazgatási, szervezeti struktúrát érintő és humánerőforrás-gazdálkodási kérdéseket is vizsgálta a Munkacsoport, több ízben elemezve az ügyérkezés és a létszámbővítés összefüggő kérdéseit.

A Munkacsoport 2018. I. félévben

- szakmai támogatást nyújtott a BIIR program Kp. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásához,
- fejlesztési javaslatot tett a BIIR program Kp. rendelkezéseire való további hozzáigazítására,
- összefüggő javaslatot tett a lajstromban rögzíthető, utóbb kereshető és a hatásvizsgálat szempontjából lényeges ismérvek lajstromrendszerbeli rögzítésére,
- komplex humánerőforrás-gazdálkodási módszertant dolgozott ki az ügyérkezés, az ügyteher és a létszámbővítés összefüggő kérdéseinek vizsgálatára, és ennek alapján elemzéseket készített, továbbá javaslatot tett a létszámbővítés kérdésében,
- a jogi képviselő nélkül eljáró fél részére rendszeresített nyomtatvány egyszerűsítése érdekében a bíróságok által megfogalmazott észrevételek alapján jogszabály-módosítási javaslatot dolgozott ki a munkaügyi és közigazgatási perekre rendszeresített nyomtatványokra,

- koordinálta a Coospace felületen közzétett tananyag első hatályosítását, továbbá
- a szakmai anyagok összeállításával és a bíróságokon működő munkacsoportok, illetve szakmai műhelyek által megküldött kérdések előzetes vizsgálatával támogatta a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vezetőinek szakmai tanácskozását.

A Munkacsoport 2018. II. félévben

- közreműködött a Coospace felületen közzétett tananyag hatályosításában, gondoskodott a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vezetőinek szakmai tanácskozásain elfogadott állásfoglalások tananyagba építéséről,
- a Kp. gyakorlati alkalmazását segítő határozat-mintatár és kézikönyv (Benchbook) kialakításához szakmai követelményrendszert dolgozott ki,
- megküldött kérdések előzetes vizsgálatával támogatta a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vezetőinek szakmai tanácskozását,
- ismételten elemezte az ügyérkeztést és munkaterhet, illetve javaslatot fogalmazott meg a létszámbővítés kérdésében,
- elkészítette a közigazgatási ügyszakos kezdő bírák egyhetes képzési tematikáját és közreműködött annak megvalósításában,
- közreműködött a közigazgatási bíróságokról szóló törvény és annak hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló törvények tervezeteinek véleményezésében,
- a helyi munkacsoportok havi jelzései alapján összefogta és szintetizálta a jogszabály-módosítási javaslatokat, amelyeket 2019. évben az OBH elnöke előterjesztett a felelős minisztérium felé.

5.1.3. Az új Be. hatályosulását támogató Munkacsoport

Az új büntetőeljárási törvény a Pp.-hez és a Kp.-hoz képest fél évvel később, 2018. július 1. napján lépett hatályba. Ezért míg a civilisztikai ügyszakot érintő projektek év elején lezárultak, a büntető ügyszakot érintő projekt számos kitűzött feladata 2018. I. félévében valósult meg.

Az E-kódex Be. projekt 2017-ben indult, és a munkáját 2018. június 30. napján fejezte be. Hasonlóan a másik két eljárási kódexhez kapcsolódó projekthez, az E-kódex Be. projekt keretében is három munkacsoport alakult.

A Képzési Munkacsoport feladata kétirányú volt, egyrészt a bírák és igazságügyi alkalmazottak új törvény alkalmazására való felkészülését segítő tananyag elkészítése, másrészt pedig a tantermi képzés tematikájának összeállítása, a központi képzés előadóinak kiválasztása, illetve a képzések lebonyolítása.

A közel 1 500 oldal terjedelmű elektronikus tananyag még 2017 végére elkészült, a megírásában 31 különböző ítélkezési szinteken dolgozó bíró vett részt. 2018 januárjában befejeződött a szakmai lektorálás, amelyet 8 kúriai bíró végzett. A tananyag 2018. március 1. napjától elérhető lett a bírák és az igazságügyi alkalmazottak számára a Coospace rendszerben.

A tananyag megírása és a képzésre történő felkészülés párhuzamosan történt. 2018. január 22–26. között került sor a képzők képzésére, amelyen az ország egész területéről és valamennyi ítélkezési szintről közel 130 olyan bíró vett részt, akik a februárban induló helyi képzések előadói voltak. A résztvevők 27 előadást hallgathattak meg a kodifikációban és a kézikönyv írásában is közreműködő bírák előadásában.

A képzők képzése előadásairól videó- és hangfelvétel készült, amely feltöltésre került a MIA Coospace felületére úgy, hogy a videófelvétellel együtt az előadók ppt előadásai is elérhetőek lettek. A hangfelvételtől podcast (hangfájl) is készült, amely minden okos eszközzel rendelkező bíró számára megkönnyítette a hozzáférést.

2018 februárjától megindultak a regionális képzések, amelyek május végére befejeződtek. Ezek keretében összesen kétszer három nap alatt volt lehetőség az új Be.-t megvitatni, a képzők képzésén részt vett bírák előadásában.

A tananyagban írt ellenőrző kérdésekből tavasszal összeállításra kerültek a próbavizsga kérdései, majd ezek közül azok, amelyek az éles vizsga anyagát képezték. Az oktatásfelelősök 2018. június 30-ig 1 595 főt soroltak be a vizsgacsoportokba.

Az Igazgatási Munkacsoport irányította az új intézmények működéséhez szükséges informatikai alkalmazások (pl. védőkijelölő program, központi média tárhely) és a BIR-O fejlesztéseit, kidolgozta a lajstromozási iránymutatásokat és az új munkaszervezési, igazgatási, vezetői kihívások megoldási javaslatait.

Az első félévben megtörtént a mindennapi munkában használt értesítőlapok átdolgozása. Két törvényszék segítségével elkészültek az idézések és értesítések új. Be. rendelkezéseinek megfelelő nyomtatványai is.

A Munkacsoport nagy hangsúlyt fektetett az ügyfelek tájékoztatására: a munkacsoportok tagjai öt témában készítettek rövid és közérthető anyagot, amelyek „Rendkívüli Törvényházi Szeminárium” néven közzétételre kerültek. Emellett 9 témában szemléletes flyer (tájékoztató kiadvány) készült, amelyek az ügyfélközpontokban és a büntető kezelőirodákban elérhetők. A munkacsoportok tagjai és a képzők képzésének előadói több interjút is adtak az új Be. legfontosabb intézményeiről, ezek az interjúk továbbra is elérhetőek a bíróság honlapján.

Az E-kódex Be. projekt lezárását követően az Országos Bírósági Hivatal elnöke 2018. július 1-jei kezdettel létrehozta az új Be. hatályosulását támogató Munkacsoportot (a továbbiakban: Munkacsoport). A Munkacsoport feladatai közé tartozik az új törvény kapcsán kialakuló bírósági gyakorlat nyomon követése és a felmerülő jogértelmezési kérdések gyűjtése, valamint azok továbbítása a Kúria és a szakmai testületek felé. Ehhez kapcsolódóan a Munkacsoport szintetizálja a Be.-hez és a Bv. tv.-hez kapcsolódó jogszabály-módosítási javaslatokat. 2018. második félévében az ítélőtáblák és a törvényszékek bevonásával, illetve az országos kollégiumvezetői értekezlet tapasztalatai alapján a Munkacsoport két módosító javaslat-csomagot dolgozott ki és továbbított a jogalkotónak.

A Munkacsoport feladatai közé tartozik a bírák és az igazságügyi alkalmazottak továbbképzésének szakmai támogatása. Ennek során 2018. második félévben megtörtént az E-kódex Be. projekt keretében készített elektronikus tananyag hatályosítása és frissítése, amely már tartalmazza az időközben kialakuló joggyakorlat elemeit.

A Munkacsoport támogatja az új eljárási kódex hatályba lépését követően a bíróságok igazgatása körében felmerülő kérdések megoldását. Az igazgatási szakrendszer fejlesztése megtörtént, így a törvény hatálybalépésekor zökkenőmentes volt az átmeneti időszak. 2018. második félévben a BIIIR programban további olyan fejlesztések történtek, amely a mindennapi bírósági munkát könnyítik. A Munkacsoport továbbá az év végén kidolgozta az új büntetőeljárási kódex hatékony alkalmazásának mérésére szolgáló szempontrendszert is.

5.2. Elektronikus eljárások

5.2.1. VIA VIDEO projekt

A bírósági eljárások időszerűségének javítása, átláthatóságának növelése alapvető társadalmi elvárás. Ehhez kapcsolódóan az Országos Bírósági Hivatal kiemelt célja az egyre szélesebb körű és hatékonyabb elektronikus bírósági ügyintézés megvalósítása, ezen belül pedig az országos szintű távmeghallgatás, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítés bevezetése.

2018 szeptemberéig a bíróságokon 72 tárgyalótermet szereltek fel távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas eszközökkel. Az első tárgyalótermet 2018 áprilisában az Egri Törvényszéken alakították ki. 2018 szeptemberéig a bíróságokon további 71 távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalótermet hoztak létre. A fejlesztésnek köszönhetően már minden törvényszéken és székhelyi járásbíróságon van működőképes távmeghallgatási rendszer.

A bírósági távmeghallgatásra, valamint kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalóteremek számát és megoszlását az alábbi országtérkép szemlélteti:

Az új technológia biztosítja a bírósági tárgyalóteremek távmeghallgatásra alkalmas összekötését

- más bíróságokkal,
- belföldi társszervekkel (büntetés-végrehajtási intézetek, bevándorlási hivatalok, kormányhivatalok, járási hivatalok),
- nemzetközi igazságügyi szervekkel.

A projekt megvalósítását támogató technikai szolgáltatások fejlesztése (foglalási rendszer, végponti telefonkönyv) is megvalósult.

A következő táblázat a 2018. szeptember-2018. december közötti távmeghallgatások számát mutatja összesítetten:

Összesített távmeghallgatási adatok 2018. szeptember–2018. december

Összes bíróság	Távmeghallgatást alkalmazó bírák száma	Meghallgatások száma	Meghallgatások száma helyszín szerint			Meghallgatott személyek száma (eljárási pozíció szerint)					
			Büntetés-végrehajtási intézetből	Bíróság távmeghallgató helyiségéből	Külföldi helyszínen	Vádlott	Polgári peres fél (felperes-alperes)	Szabálysértési eljárás alá vont személy	Tanú	Szakértő	Egyéb oktatás, képzés
2018. szeptember	10	15	5	9	1	16	0	0	1	0	2
2018. október	31	79	55	23	1	65	0	3	14	1	13
2018. november	55	97	60	32	5	86	2	0	7	1	25
2018. december	44	103	88	7	8	89	2	2	10	0	0
Összesen	140	294	208	71	15	256	4	5	32	2	40

A következő mérföldkő a már elkészült rendszerrel kompatibilis további 112 bírósági tárgyalóterem VIA VIDEO eszközzel történő ellátása. A fejlesztés várhatóan 2019. augusztus 30-ig valósul meg. A bővítés eredményeként minden járásbíróságon, törvényszéken, ítéltáblán és a Kúrián is lesz már legalább egy távmeghallgatásra, tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalóterem.

A távmeghallgatás során készült kép- és hangfelvételeket érintően cél egy ún. annotáló szoftver fejlesztése, melynek segítségével a felvételek jól használhatóvá, különböző szempontok alapján kereshetővé válnak. A szoftver segítségével a felvétel készítése során, illetőleg utólag különböző feljegyzések helyezhetők el, amelyekhez megjegyzések fűzhetők. Az adott időponthoz rögzített megjegyzések szerkeszthetők, kibővíthetők, törölhetők. A megjegyzések lehetővé teszik, hogy a felvételek akár a beszélő személye, akár egyes eljárási szakaszok kezdete szerint kereshetők legyenek.

A VIA VIDEO rendszer országos szintű kiépítése és a technológia használatának gyakoribbá válása számos előnnyel járhat mind az ügyfelek, mind a bírósági szervezet számára. Hosszútávon határozottan hozzájárulhat a bírósági eljárások időszerűségi mutatóinak javulásához, az eljárások transzparenciájának növekedéséhez, a bíróságok szolgáltató jellegének erősítéséhez. A távmeghallgatással mind a bíróság, mind az ügyfelek időt és jelentős költséget takaríthatnak meg, a fogvatartottak szállításával járó biztonsági kockázatok nagymértékben csökkenthetők, a védelemben részesítendő személyek biztonsága garantálható. Alkalmazásának kiterjesztésével megvalósulhat a tértől és időtől független ítélkezés.

A NISZ (Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.) 2018. évben az „Év infokommunikációs projektje a közigazgatásban” díjjal ismerte el az Országos Bírósági Hivatal távmeghallgatási rendszerek kiépítésében végzett munkáját.

5.2.2. A bírósági igazgatás további elektronizálása, a Digitális Bíróság projekt

A gyorsabb és hatékonyabb bírósági ügyintézés a fő célkitűzése a Digitális Bíróság projektnek. A Digitális Bíróság projekt főbb fejlesztési területei:

- a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának fejlesztése,
- a bírósági eljárások iratainak elektronizálása (E-akta létrehozása) és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása,
- az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások bírósági informatikai rendszerekkel való online összekapcsolása.

A fejlesztések eredményeként

- a bírósági határozatok keresése könnyebb és gyorsabb lesz,
- a bírósági ügyek irataihoz való hozzáférés online, 0-24 órában, tértől és időtől függetlenül lehetővé válik,
- a bíróság adatszolgáltatást kérhet a közhiteles nyilvántartásokban szereplő adatokról, így minimalizálható az ügyfelektől bekérendő adatok köre és a bírósági eljárások gyorsabban lezárulhatnak.

A projekt az Európai Unió támogatásával a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

5.2.3. A beszéd felismerő és -leíró szoftverek

Az ország valamennyi bíróságán lehetővé vált a beszédleíró programok használata a mindennapi munkavégzés során. Mind a Global Speech Notes, mind a SpeechTex-Voxerver beszédleíró szoftver telepítése folyamatosan történik. A beszerzésben és koordinálásában továbbra is a Zalaegerszegi Törvényszék nyújt esetlegesen segítséget.

2018. december 31-én 879 db eszköz áll a bíróságok rendelkezésére.

A 2018. évben a teljes felhasználói körön belül jelentős arányban nőtt a haladó (65-ről 122-re) és a profi (17-ről 32-re) felhasználók száma.

2018. második félévében a haladó és profi felhasználók száma mintegy megkétszereződött, ezzel párhuzamosan a kezdő felhasználók száma csökkent.

A felhasználók kérdéseinek, észrevételeinek, esetleges hibabejelentéseinek kezelését egy saját fejlesztésű Helpdesk rendszer vette át, tekintettel arra, hogy a telepítések előrehaladtával és a szoftverek használatának növekedésével párhuzamosan azok megválaszolása, kivizsgálása jelentős munkaterhet generált.

A Kúriáról, továbbá minden ítélőtábláról és törvényszékről egy-egy bíróból és informatikus kollégából álló kapcsolattartói hálózat alakult a növekvő számú felhasználóval történő egyszemélyi közvetlen kapcsolattartás céljából. Ezt követően az OBH a kapcsolattartók részvételével regionális megbeszéléseket szervezett, ahol a résztvevők megvitatták a programmal kapcsolatos problémákat, javaslatokat. A regionális megbeszéléseket az egyes ítélőtáblák székhelyén, az érintett ítélőtábla és a hozzá tartozó törvényszékek kapcsolattartóinak bevonásával, a Zalaegerszegi Törvényszék koordinálta. A megbeszéléseken a kapcsolattartókon kívül bármely felhasználó részt vehet.

Az OBH – a Belügyminisztérium Informatikai Államtitkárság Informatikai Főosztálya megkeresése folytán – a Magyar Igazságügyi Akadémián 2018. május 8. napján a beszédleíró szoftverek működésével kapcsolatos bemutatót tartott a kijelölt minisztériumi munkatársak részére.

2018. júniusban oktatóvideók készültek, melyek a központi intranetes honlapon megtekinthetők. A videók a kezdő felhasználók számára hathatós segítséget nyújtanak a Global Speech Notes program gyakorlati elsajátításához, a kezdeti nehézségek leküzdéséhez.

2018. július 5. napján az Országos Bírósági Hivatal digitális nyílt nap keretében mutatta be a társhatóság képviselőinek a bíróságokon már elérhető elektronikus vívmányokat, többek között a beszédleíró eszközöket is, melyeket minden résztvevő kipróbálhatott. Ezen központi kezdeményezést később valamennyi törvényszék által megrendezett helyi nyílt napok követték.

2018 októberében a beszédleíró eszközök használatával kapcsolatban kérdőív készült a felhasználók eszközhasználati gyakorlata és az egyéni motivációk megismerése céljából. A kérdőívben megfogalmazott kérdésekre 372 fő válaszolt, 85%-uk szerint a beszédleíró eszköz hatékonyan segíti a bírói munkát.

Az OBH 2018. novemberben e-learning tananyagot tett közzé a bírósági dolgozók által elérhető webes felületen, a Coospacen, mely segíti a felhasználókat a betanulási időszakban, majd később a program folyamatos használatában is.

2018. november 20. napján az OBH workshopot szervezett a Magyar Igazságügyi Akadémián a jogász kapcsolattartók részére. A beszédleíró szoftverfejlesztő cégek bemutatták az új fejlesztéseiket, és meghatározásra kerültek a kapcsolattartók jövőbeni feladatai. Az elsődleges cél a felhasználók helyi szintű segítése a mindennapi munkavégzés során.

6. AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYESSÉGE AZ EU EREDMÉNYTÁBLÁJA SZERINT

A hatékony igazságszolgáltatási rendszerhez való hozzáférés az európai demokráciák alapját képező alapvető jog, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományainak részét képezi. A bíróság előtti, hatékony jogorvoslathoz való jog jelentőségét az Európai Unió Alapjogi Chartája is kiemeli. Az Európai Bizottság idén ismételten közzé tette a tagállamok igazságszolgáltatásának hatékonyságát, színvonalát és függetlenségét bemutató igazságügyi eredménytáblát. Az eredménytábla segítséget nyújt a tagállamoknak az igazságszolgáltatás hatékonyságának, eredményességének javításához.

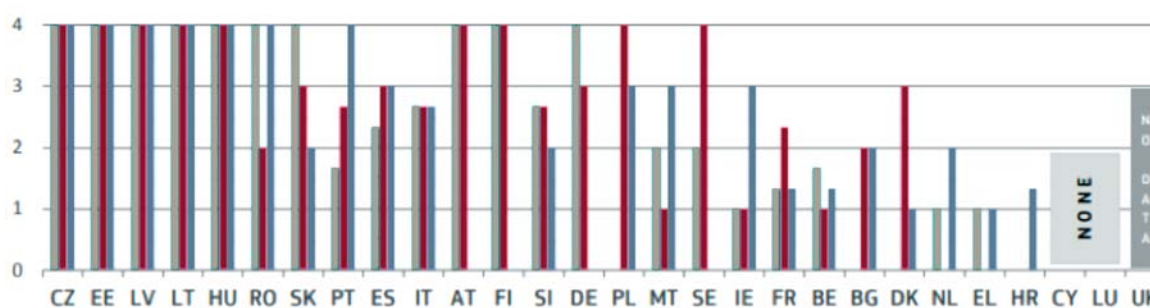
Az eredménytábla a polgári, a gazdasági és a közigazgatási ügyek tekintetében vizsgálja a tagállamok igazságszolgáltatását, részben általuk szolgáltatott adatok, részben pedig különböző civil szervezetek felmérései alapján. Az idén hetedik alkalommal kiadott eredménytábla (a 2017-es állapotokat tükrözi) szerint a hazai igazságszolgáltatást továbbra is olyan eredményekkel büszkélkedhet, mely alapján továbbra is Európa élmezőnyébe tartozik. A bírósági ügyvitel digitalizáltságát, az elektronikus kapcsolattartást, vagy éppen a folyamatban lévő eljárásokról elektronikusan elérhető információkat illetően például Francia- vagy Németországot is megelőzve az élen járunk. A mennyiségi mutatók alapján kiemelendő, hogy az Unió 28 tagállama közül hazánkban a második legalacsonyabb a folyamatban maradt elsőfokú közigazgatási ügyek 100 lakosra vetített száma, akárcsak az uniós védjegy ügyek időtartama. Előkelő, ötödik helyezést értünk el az elsőfokú civilisztikai ügyek és általában a közigazgatási ügyek időtartamát illetően is. A minőségi mutatók közül kiemelendő, hogy hazánk annak az öt tagot számláló elit klubnak a tagja, melyek az Unióban teljeskörűen biztosítják az elektronikus ügyintézés lehetőségét a jogkereső állampolgáraik számára:

Figure 23

Availability of electronic means (*) (0 = available in 0 % of courts, 4 = available in 100 % of courts ⁽⁷⁹⁾)

■ to submit a case ■ to transmit summons ■ to monitor the stages of a proceeding

Source: CEPEJ study

(*) DK and RO cases may be submitted to courts by email.

A magyar bírák a nemzetközi sztenderdek szerint hatékonyan ítéleznek, ami nem kis részben folyamatos (ön)képzésüknek köszönhető. E vonatkozásban fontos hangsúlyozni az igazságügyi eredménytábla azon megállapítását, miszerint az uniós jogi képzésben a tagállamok bírái közül legnagyobb számban a magyar bírák és igazságügyi alkalmazottak részesültek uniós jogi képzésben. Az eredménytábla kitért az ügyfélelégedettség és a magyar polgárok bíróságokba vetett bizalmának értékelésére is, ez utóbbiról elmondható, hogy az érdemi választ adók jelentős többsége szerint Magyarország bíróságai függetlenül, befolyásmentesen végzik a munkájukat.

7. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK

7.1. Országos Programok

A központi igazgatás által a bíróságok szolgáltató jellegét erősítő országos programok célja, hogy a mindennapi jogalkalmazói feladatok között az olyan kiemelt jelentőségű területekre – mint az eljárásokban érintett kiskorú személyek és áldozatok jogalkalmazói kezelése, az alternatív vitarendezési eljárások alkalmazásának kiterjesztése, a bírósági szervezet munkájának bemutatása – nagyobb figyelmet irányítson, és az ügyfeleket jogtudatos eljárási részvételhez segítse hozzá, és ezzel egyidejűleg, közvetlenül és közvetve, az ítélezési munkát is jelentősen segítse.

A 2015-ben elfogadott 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás, azaz a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzat (Igazgatási szabályzat) külön pontban foglalkozik az OBH elnöke által meghirdetett országos programokkal, rögzítve a bírósági vezetők azokkal kapcsolatos feladatait. Az országos programokkal kapcsolatban a bíróság elnökének feladata, hogy a programok sikere érdekében bírósági felelőst és kapcsolattartót jelöljön ki, az adott bíróságon megvalósuló programokról rendszeres jelentést adjon az OBH elnöke részére, a helyi és a központi hálózat kiépítését teremtsen meg, biztosítsa az országos programok minőségi és mennyiségi mérését, a programokhoz kapcsolódó képzési feladatokat teljesítse, valamint biztosítsa a programokhoz fűződő kommunikációt és tudásmegosztást.

A folyamatosan működő országos programok mellett az OBH elnöke időszakos programok meghirdetésével fókuszálja a bíróságok igazgatási tevékenységét egy-egy kiemelt terület megerősítésére.

7.1.1. Állandó programok

7.1.1.1. Bírósági közvetítés

A bírósági közvetítés, mint alternatív vitarendezési eljárás, a magyar bíróságokon 2012. második félévétől 2017. év végéig kizárólag polgári peres és nemperes eljárásokhoz kapcsolódóan volt jelen. Jogszabályváltozás folytán 2018. január 1-től a korábban kizárt közigazgatási perek egy részében is lehetővé vált a bírósági közvetítés. Az új polgári eljárásjogi törvény pedig már per indítása nélkül is utat enged a bírósági közvetítői eljárás igénybevételére az egyezségi kísérlet kezdeményezésének lehetőségével. Ugyanez az eljárás ad lehetőséget – csekély illeték megfizetésével – egy korábban megkötött, bírósági jóváhagyásra alkalmas megállapodás végrehajthatóvá tételére is. A bírósági közvetítői eljárás előnye mind a polgári, mind a közigazgatási ügyekben elsősorban az, hogy a felek igényeihez igazodva ütemezhető az ülések időpontja, illetőleg a bírósági közvetítő közreműködésével kialakított megállapodásuk tartalma is. A polgári perhez kapcsolódóan zajló bírósági közvetítői eljárásban a felek nincsenek kötve a kereseti kérelem tartalmához, ugyanakkor a megállapodásnak kizárólag a kereseti kérelemhez igazodó részét hagyja jóvá a bíróság perbeli egyezségként, ha a felek ezt közösen kérik. Így annak ugyanolyan hatálya lesz, mint a perben meghozott ítéletnek. Közigazgatási közvetítésben született egyezségekre tekintettel a nem jogsértő határozatot is hatályon kívül helyezheti a bíróság. További előny, hogy az eljárás illetékmentes, nem kell óradíjat és költségtérítést fizetniük a feleknek. Attól függően, hogy a bírósági eljárás mely szakaszában fejeződik be a polgári per a megkötött megállapodás alapján, a felek illetékkedvezményt is igénybe vehetnek.

2018. évben 1 299 bírósági közvetítői ügy érkezett a bíróságokra és 1 497 db ügy fejeződött be év végéig. A lezárult ügyek mintegy 55%-ában, azaz 819 eljárásban le is folytatták a bírósági közvetítői eljárást. Ez a szám a 2017. évi lefolytatott eljárás számnál (975) 16%-kal kevesebb. A lefolytatott eljárások számának csökkenése összefüggésben van a polgári perek bírósági érkezésének általános csökkenésével. A lefolytatott 819 eljárásban 410 esetben kötöttek megállapodást a felek, ami országosan mintegy 51%-os arány. Az eljárás bírósági bevezetésétől 2018. év végéig a magyar bíróságokon összesen 4 659 bírósági közvetítői eljárást folytattak le, amelyekben 2 418 megállapodás született, ami 53%-os arányt jelent.

Lefolytatott eljárások száma és a befejezések módja 2017–2018. években

	2017	2018
Befejezett közvetítői ügy	1 758 db	1 497 db
Lefolytatott bírósági közvetítői eljárás összesen	975 db	819 db
Megállapodással zárult bírósági közvetítői eljárás	540 db (55%)	410 db (51%)
Megállapodás nélkül zárult bírósági közvetítői eljárás	435 db (45%)	409 db (49%)
Ügyviteli befejezés (nem indult meg a bírósági közvetítői eljárás)	783 db	678 db

Bírósági közvetítői tevékenység végzésére kijelölést 2018-ban 14 titkár és 15 bíró kapott az OBH elnökétől, így 2018. december 31-én – a megszűnésekre való figyelemmel – összesen 75 bíró és 78 bírósági titkár rendelkezett bírósági közvetítői kijelöléssel.

A jogintézmény igazgatási feladatait törvényszékenként egy-egy koordinátor bíró végzi és van, ahol koordinátor-helyettes is segíti a munkát. A jogintézmény bírósági fejlesztésében az OBH Bírósági Közvetítés Munkacsoportja (továbbiakban: Munkacsoport) is támogatást nyújt a bírósági közvetítői hálózatban dolgozók számára. 2018. I. félévében a Munkacsoport tagjai a jogszabály-változásokra tekintettel elkészítették egyrészt a közigazgatási ügyszakban igénybe vehető bírósági közvetítői eljárást ismertető ügyfél és bírói tájékoztatót, valamint az eljárási protokollt és végzés mintát. A regionális kollégiumokkal együttműködve elkészítették továbbá a közvetítői eljárásba bevonásra ajánlott közigazgatási ügyminőségek listáját. A Polgári perrendtartás módosulása kapcsán a Munkacsoport tagjai elkészítették az egyezségi kísérlet mindkét formájának protokollját. Ilyen nemperes eljárást (Pp. 168. §) 2018-ban 450-et fejeztek be a bíróságokon, nagyon magas százalékban egyezséggel.

2018-ban két alkalommal tartott kodifikációs workshop keretében előkészítették a jelenleg hatályos bírósági közvetítést szabályozó OBH elnöki utasítás módosításra javasolt szöveg tervezetét, amelynek hatályba lépése 2019. II. félévre várható.

2018. első félévében ugyancsak a Munkacsoport tagjai által készített ügyfél-elégedettségi kérdőívre 306 ügyfél anonim válasza érkezett be a kéthónapos (2018. március-áprilisban) kérdézési időszak alatt. A válaszadók közül 257-en családjogi perhez kapcsolódóan vettek részt bírósági közvetítői eljárásban (84%), továbbá 14 munkaügyi és 11 gazdasági perhez kapcsolódó bírósági közvetítői eljárás ügyfele töltött ki kérdőívet. A válaszadók több mint 73%-a, vagyis 224 fő válaszolta azt, hogy egy későbbi alkalommal is szívesen venne részt bírósági közvetítői eljárásban. A válaszadók 95%-a, vagyis 291 fő nyilatkozott úgy, hogy ajánlaná ismerősének az eljárást.

2018 áprilisában – pilot jelleggel – az országban elsőként 15 közigazgatási ügyszakban dolgozó bíró és bírósági titkár számára szervezett akkreditált közvetítőképzést az OBH. Közülük többen kértek bíróság közvetítői kijelölést.

2018. február 7-én tartott országos konferencián kiemelt téma volt a 2018. január 1-től hatályba lépett új közigazgatási perrendtartás alapján a bírósági közvetítés közigazgatási ügyekre történő kiterjesztése, valamint az új polgári perrendtartás változásának bírósági közvetítés szempontú vizsgálata. Szeptemberben, a jogintézmény irányítói részvételével tartott értekezletre a koordinátorokon kívül eljöttek a törvényszéki elnökök által kijelölt gyakorlott bírósági közvetítők is, akik instruktorként jelöltként készülnek arra, hogy kollégáik segítői legyenek a közvetítés szakmai módszertani vonatkozásaiban.

Bírósági közvetítés témában három törvényszéken (Szegedi, Miskolci, Nyíregyházi), valamint a Fővárosi Ítéltáblán tartottak regionális rendezvényt az OBH által meghirdetett támogatás igénybe vételével.

Az OBH 2018-ban immár 3. éve volt társrendezője a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Békéltető Testülete által szervezett alternatív vitarendezési konferenciának, amelyet ezúttal 2018. december 3–4-én tartottak a Magyar Tudományos Akadémián.

A 2016 májusában rendezett első nemzetközi konferenciát követően immár 3. alkalommal, 2018. október 17–18-án 3 külföldi előadó részvételével újabb nagy sikerű konferencia zajlott bírósági közvetítők és koordinátorok, valamint bírósági vezetők részvételével a MIA-n. A külföldiek mellett 7 magyar előadás, valamint gazdasági eset szimuláció került bemutatásra „A bírósági közvetítés társadalmi begyógyazottsága/aspektusai” című nagy sikerű rendezvényen.

7.1.1.2. Tanúgondozás és áldozatvédelem

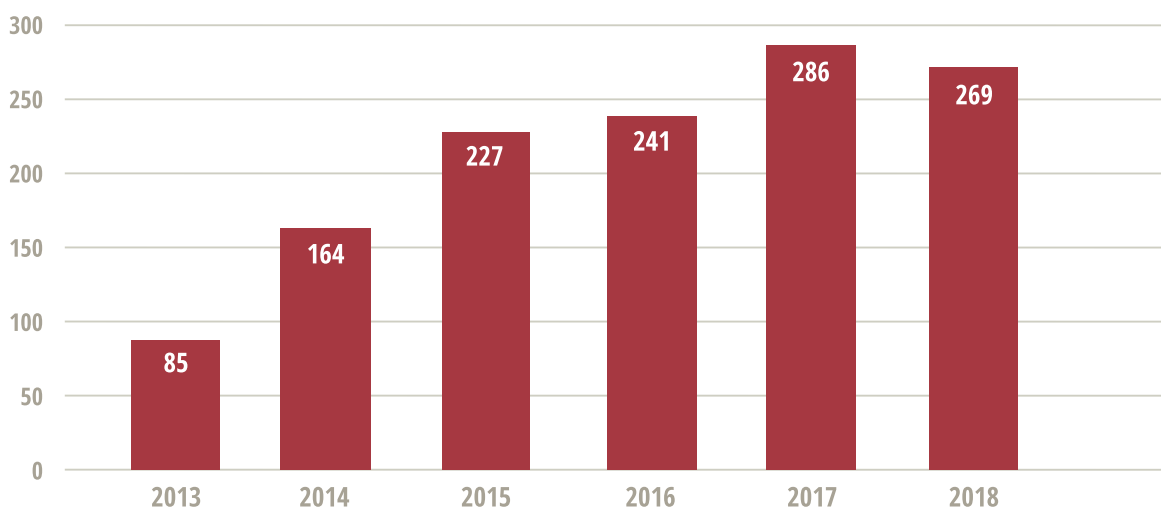
A XXI. század elején a bíróságok az ügyfelek igényeire érzékenyen reagálva munkálták ki a tanúgondozás lehetőségét. Ezen új intézmény célja az volt, hogy a bíróságokra tanúként idézett személyek számára megfelelő tájékoztatást adjanak jogaikról és kötelezettségeikről. Az ügyfelek felmerülő kérdéseiket ezt követően a bíróság kijelölt munkatársával, a tanúgondozóval egyeztetették. 2013-ban az OBH elnöke a tanúgondozást, mint programot országos szintre emelte, ezzel is támogatva a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítését, és a stratégiai cél megvalósítását.

A program fókuszában:

- a bírósági tárgyalásokra megidézett tanúk széleskörű, ugyanakkor közérthető tájékoztatása,
- a meghallgatáskor szükségszerű várakozásban rejlő traumák csökkentése - a félelemmentes vallomástétel biztosítása érdekében, valamint
- a kihallgatási körülmények jobbá tétele állt.

Az országos program életre hívása óta a tanúgondozók száma évről évre nőtt, a 2014. évben nyilvántartott 164 fős létszám 2017-ben 286-ra emelkedett. A 2018. évben a tanúgondozók létszáma nem növekedett tovább, az ügyfelek igényeihez és az optimális munkateher kívánalmához igazodó 269 fős létszámmal működött.

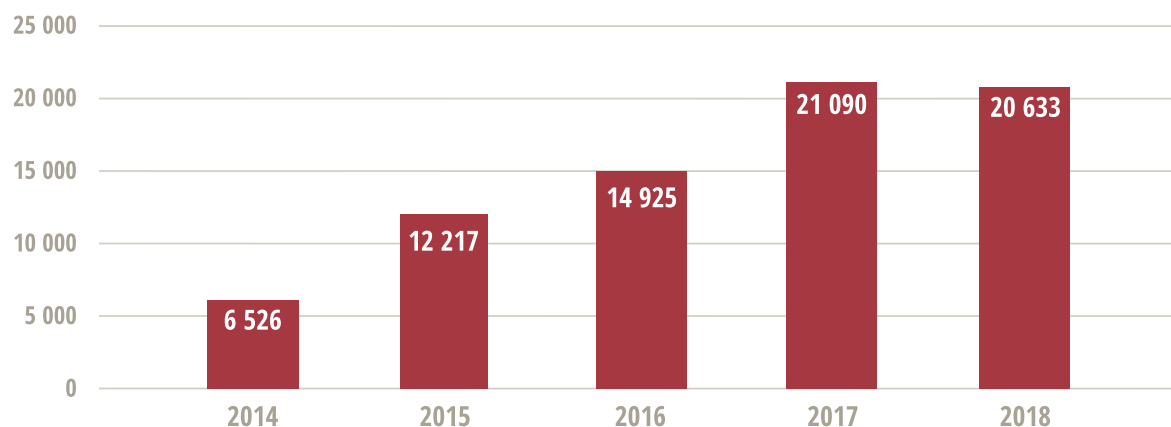
A tanúgondozói hálózat létszáma 2013–2018. évek között

2018-ban Magyarország bíróságain a tanúgondozókhöz regisztráltan 20 633 megkeresés érkezett, melyek közel kétharmada telefon útján futott be.

A tanúgondozás az ügyfélközpontú szemléletből nőtte ki magát, az intézmény eredményességét mutatja, hogy egyre több jogaival és kötelezettségeivel tisztában lévő ügyfél lép kapcsolatba a bíróságokkal. Ez a jogtudatosság idővel abban is megmutatkozik, hogy a tanúbeadványok száma kimutathatóan csökken, míg az idézésre történő megjelenési hajlandóság nő.

A regisztrált tanúgondozói megkeresések számának változása 2014–2018. évek között

A bíróságra megidézett tanúk számára biztonságot jelenthet, ha az eljárás más szereplőitől, így különösen a vádlottól külön várakozhat a kihallgatását megelőzően. A bírósági szervezet igyekszik ezt az igényt kielégíteni, az új és felújított bírósági épületekben külön erre a célra kialakított helyiségekben, a tanúszobában történhet ez a várakozás.

2018-ban hazánk bíróságain 66 tanúszoba és a tanúk várakoztatása érdekében is használt gyermek-meghallgató és közvetítői helyiség állt az ügyfelek rendelkezésére.

Fontos előrelépés 2018-ban, hogy a megújult www.birosag.hu oldalon „Tanúgondozó kereső” áll az ügyfelek rendelkezésére. Az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem együttműködésében 2018-ban elkészült a Bírósági Iránytű animációs kisfilm-sorozat két epizódja, amely ugyancsak a bíróságokra tanúként megidézett ügyfelek közérthető tájékoztatását szolgálja. A „Tárgyalásra megyek” című epizódban a tanú teendői, jogai és kötelezettségei kerülnek fókuszba az idézés kézhezvételétől a bíróságra való megérkezéséig, míg a „Tanúként a bíróságon” címet viselő második epizód a tanú tárgyalás során felmerülő kötelezettségeire és jogaira helyezte a hangsúlyt.

A bűncselekmények és szabálysértések áldozatai a legtöbb esetben tanúként kerülnek meghallgatásra az eljárásokban, így 2015-től a Tanúgondozás országos program kiegészült az áldozatvédelem témájával.

A bírósági szervezet 2017. és 2018. évben felkészült az új eljárási kódexek hatályba lépésére, majd ezt követte a begyűjtött tapasztalatok elemzése. Mindez természetesen a tanúgondozókat is érintette, akik a jogszabályváltozásokkal kapcsolatos kérdésekre, ismereteik megújítására fókuszáltak, miközben a 2018 júliusában hatályba lépett büntetőeljárás törvénnyel nagyobb hangsúlyt kapott a sértettek és más sérülékeny csoportok jogainak fokozott védelme.

Az OBH nagy hangsúlyt fektet a képzésekre, melyekkel a bírákat és igazságügyi alkalmazottakat támogatja a hatékony munkavégzésben és az időszerű ítélkezésben. Ezt a célt szolgálta a programhoz kapcsolódó országos konferencia megrendezése is 2018 áprilisában, melyen lehetőség nyílt az ország tanúgondozóinak közös tanácskozására és az áldozatvédelmi kérdések megvitatására is. Az ügyfelek számára a bírósággal való közvetlen találkozás legelőször a tanúgondozót jelenti, így kiemelt figyelmet kapott a képzésen a kommunikáció.

2018 decemberében rendeztük meg a Tanúgondozók koordinátorainak első értekezletét. A szakmai tanácskozáson valamennyi törvényszék és ítélőtábla koordinátora lehetőséget kapott az alkalmazott jó gyakorlatának bemutatására, sor került az együttműködést elősegítő javaslatok, célok megfogalmazására, továbbá az értekezleten a tanúkat is támogató megoldás, a távmeghallgatás témája is kiemelt szerepet kapott.

Az új eljárási kódexek hatályba lépése és az áldozatvédelem egyre hangsúlyosabb volta miatt több bíróság beépített az éves képzési tervébe olyan értekezletet, amelyen az ügyfélkapcsolatok, a tanúgondozók ismereteinek megújítása és az áldozatvédelmi feladatok kerültek fókuszba.

A bírósági szervezet fontos célja, hogy a munkánk során felismert áldozatokat az eljárási pozíciójuktól függetlenül kellő érzékenységgel kezeljük, hiszen a bírósági eljárás traumát okozhat a résztvevők számára, azonban érzékeny kezeléssel elkerülhető a másodlagos sérülés.

A hatékony együttműködés a társszervekkel az áldozatvédelem sikerének záloga lehet. A törvényszékek a visszajelzések szerint évekre visszanyúlóan jó kapcsolatot ápolnak a megyei rendőr-főkapitányságokkal és kormányhivatalokkal, a gyámhatósági szakemberekkel és a pártfogó felügyelőkkel is, szakmaközi megbeszéléseken vesznek részt az ügyvédekkel, ügyészekkel, együttműködnek az Áldozatsegítő Szolgálatokkal.

Az OBH az áldozatvédelem területén megvalósuló, társhatóságokkal történő magas színvonalú párbeszédben is nagy szerepet vállal, 2018-ban zárult az a BBA finanszírozású projekt, amelyben, az OBH az Országos Rendőr-főkapitányság együttműködő partnereként részt vett az „Áldozatvédelmi képzés az emberkereskedelem területén” elnevezésű képzéssorozatban. A valamennyi megyében megrendezett konferencián az emberkereskedelem áldozatainak azonosításában részt vállaló szakemberek találkozhattak, egyeztethették tapasztalataikat, és ismerhették meg egymást.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai között megvalósuló hatékonyabb együttműködés érdekében az OBH 2018-ban több szakmai értekezleten is bemutatta a bírósági szervezet törekvéseit és eredményeit az áldozatvédelem témájában, ezzel is megerősítve azt a kapcsolati hálót, amely az áldozatvédelem sikerét hozhatja el.

2019-ben a tanúgondozók gyakorlati tudásának megerősítése, a kompetenciák fejlesztése az alapvető cél, míg áldozatvédelem területén a legfontosabb feladat a társhatósági együttműködés további szélesítése, a korábbi sikeres együttműködések ápolása, illetve a bírósági szervezet további és folyamatos érzékenyítése az áldozatok és a másodlagos viktimizáció elkerülése iránt.

7.1.1.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos program célja egy olyan igazságszolgáltatási rendszer biztosítása, amely a lehető legmagasabb szinten biztosítja a gyermekek jogainak tiszteletben tartását és hatékony érvényesítését az igazságszolgáltatásban, valamint elsődleges szempontként juttatja érvényre a részvételükkel folyó vagy őket érintő minden ügyben a gyermekek – mindenekfelett álló – érdekét. Az OBH továbbra is nagy hangsúlyt helyez a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos program céljainak megvalósulására.

2018-ban a Fővárosi Törvényszék területén megvalósult a fiatakorúak ügyeit tárgyaló büntető bírák pilot képzése.

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport 2018-ban összegyűjtötte a gyermekközpontú igazságszolgáltatás témájában kompetens személyek nevét és elérhetőségét törvényszékenként a gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátorainak együttműködésével. Ennek eredményeképpen az OBH és a koordinátorok rendelkezésére áll egy olyan adatbázis, amely tartalmazza azon bírákat és titkárokat, akik szakjogászai végzettséggel, előadói kompetenciával és mély szaktudással rendelkeznek az adott témában.

A munkacsoport tagok elkészítették az új Büntetőeljárás Kódex alapján a kiskorúakat érintő formanyomtatványokat, és kidolgozták az új Pp. gyermekeket érintő formanyomtatványait is.

2018-ban is kiemelt feladat volt a gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátori hálózatának aktivizálása. Ebben az évben a koordinátorok minden törvényszék területén képzést, workshopot vagy kerekasztal megbeszélést szerveztek gyermekközpontú igazságszolgáltatás témában, így elmondhatjuk, hogy minden törvényszéken volt olyan képzés, amelynek témája a gyermekközpontú igazságszolgáltatás volt. A törvényszékek képzéseiről a jó gyakorlatok megosztása céljából összefoglaló készült.

Szintén a koordinátorok feladata volt 2018-ban a pártfogó felügyelet magatartási szabályainak összegyűjtése és megküldése az Országos Bírósági Hivatalnak. A Munkacsoport a megküldött anyagokból összefoglalót készített, amelyet a bírák munkájának megkönnyítése végett a honlapunkon elhelyeztünk.

A Munkacsoport 2018-ban feladatául tűzte ki a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének törvényszékenkénti feltérképezését. A munkacsoport az ezzel kapcsolatos formanyomtatványokat elkészítette.

2018. szeptember 7-én megrendeztük a gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátorainak második értekezletét a Magyar Igazságügyi Akadémián, amelynek legfőbb célja továbbra is a hálózat aktivizálása és a jó gyakorlatok megosztása volt.

2018. november 9-én szintén a Magyar Igazságügyi Akadémián került sor a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos konferenciára, amelynek fókuszában a gyermekek meghallgatása állt, életkori sajátosságaikra figyelemmel. Az országos konferencián gyermekjogi szakértő, pszichológusok, tapasztalt bírák tartottak előadást. Az országos konferencia kerekasztal beszélgetéssel zárult, amelyen a meghívott előadók is részt vettek.

2018-ban polgári ügyekben 163 alkalommal használták a bírák a gyermekmeghallgató szobákat Magyarországon (2016-ban ez a szám 100, 2017-ben 109 volt). A 2018. évi eredmény azt mutatja, hogy erőfeszítéseink a gyermekmeghallgató szobák használatának ösztönzésére (képzéseinkkel, koordinátori értekezlet segítségével) eredményesek voltak.

A büntető ügyekben a gyermekmeghallgató szobák használatára 2018-ban 261 alkalommal került sor (ez a szám 2016-ban 738, 2017-ben pedig 823 volt). A gyermekmeghallgató szobák használatának a büntetőügyekben történt drasztikus csökkenése az új büntető eljárásjogi kódex szabályaival van összefüggésben, ugyanis 2018. július 1. után a gyermekek kihallgatását a nyomozási bíró helyett a nyomozóhatóság végzi.

Egyes törvényszékek külön munkacsoport felállításával segítik az országos program céljainak megvalósulását. Ezek a törvényszékek:

- Debreceni Törvényszék,
- Győri Törvényszék,
- Kaposvári Törvényszék,
- Kecskeméti Törvényszék,
- Szolnoki Törvényszék.

A tudásmegosztás a gyermekközpontú igazságszolgáltatás vonatkozásában is kiemelten fontos. 2018-ban minden törvényszéken volt képzés, szakmai értekezlet gyermekközpontú igazságszolgáltatás témájában, amelyeknek megszervezése a gyermekközpontú igazságszolgáltatás koordinátorainak a feladata volt.

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport egyik feladata 2019-ben a pártfogó felügyelet szabályainak összegyűjtése által egy tematikus Tárház létrehozása és megosztása. A Tárház tartalmazni fogja az általános és a külön magatartási szabályokat, továbbá azokat

csoportosítja a kötelezettség előírása és az elkövetett bűncselekmények szerint, ezzel is segítve a fiatalok ügyeit tárgyaló büntető bírák munkáját.

A Munkacsoport 2019-es feladata továbbá a gyermekvédelmi jelzőrendszer működésének feltérképezése törvényszékenként, a jó gyakorlatok összegyűjtése és erről összefoglaló készítése és megosztása.

A munkacsoport a családjogi bírák munkájának megsegítésére Családjogi Kalauz (tudástár) elkészítését tervezi, amelyben fejlett kereső rendszerrel a bírák az őket érintő kérdésekben találhatnak segítséget.

7.1.1.4. Jó gyakorlatok

A bíróságok folyamatos működésük során számos olyan megoldást, gyakorlatot, módszert, alkalmazást dolgoznak ki, amelyek hatékonyabb, időszerűbb, pontosabb munkavégzést vagy feladatmegoldást biztosítanak. Az OBH ezen jó gyakorlatok gyűjtését, elemzését, országos megosztását kiemelt feladatának tekinti, ezért a bíróságok központi intranetes oldalán külön menüpontot működtet, amely lehetőséget teremt arra, hogy az egyes bíróságok, valamint az OBH által kidolgozott jó gyakorlatok gyorsan és egyszerűen minden érintett számára elérhetővé váljanak.

A terület fontosságát jelzi, hogy a jó gyakorlatok katalógusát az Igazgatási szabályzat országos programmá emelte. Az OBH 2015-től rendez jó gyakorlat börzét, amely rendezvényeken a bíróságok számára lehetőség nyílik a tudásmegosztásra és a tapasztalatcserére az általuk bármely részterületen (igazgatás, szakmai, gazdasági etc.) alkalmazott jó módszerek és gyakorlatok terén.

Az immár hagyománnyá váló börzék 2017-től tematikus jelleggel kerültek megrendezésre, azaz a bíróságok egy-egy nagyobb témára vonatkozóan mutatták be a saját gyakorlataikat, majd ezt követően workshop keretében tárgyalták meg a témára vonatkozó aktuális kérdéseket.

Figyelemmel arra, hogy a panasznapra ügyintézésben is lényegi változásokat hozott az új Polgári perrendtartás (Pp.), az OBH 2018. április 10–11-én Siófokon ebben a témában tartotta a 2018. év első jó gyakorlat börzét. A börzén országosan, a járásbíróságtól az ítélőtáblai szintig képviseltették magukat bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak, míg a rendezvény első napján az Igazságügyi Minisztérium és a Somogy Megyei Kormányhivatal munkatársai is részt vettek. A börzén részt vevők megfogalmazták, hogy a jogszabályváltozás következtében a jogintézmény szerepe jóval szűkebb, mint korábban volt: a bíróság csak a jogi képviselő nélkül eljáró ügyfelek új Pp.-ben meghatározott kereseteit és nyilatkozatait rögzítheti. A rendezvényt követően az OBH elnöke „Nevezzük át a Panasznapot!” címen pályázatot hirdetett bírák és igazságügyi alkalmazottak számára. A pályázat célja a jogszabályi környezet változása folytán meghaladottá vált elnevezés közérthető megváltoztatása volt, mely tükrözi, hogy a nyilvános ügyfelfogadási időben a bírósághoz forduló felek a Pp. alapján egy hatékonyabb, professzionális szolgáltatáshoz jutnak. A pályázatra összesen 137 érvényes pályázat és 293 db névjavaslat érkezett. Az új elnevezés az „Ügyfélszolgálat” lett, az ünnepélyes eredményhirdetés 2018. október 3-án a Szigetszentmiklósi Járásbíróság ügyfélközpontjának átadóóján történt meg. Az OBH az ügyfelek tájékoztatása érdekében a névváltozásról a bírósági szervezetet és az igazságszolgáltatás tevékenységéhez kapcsolódó társszerveket (a Miniszterelnökséget, az Igazságügyi Minisztériumot, az Alkotmánybíróságot, a Legfőbb Ügyészséget, az Alapvető Jogok Biztosát, a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart, a Magyar Országos Közjegyzői Kamarát, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarát, a Magyar Ügyvédi Kamarát, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot, a Pénzügyi Békéltető Testületet, az Országos Rendőr-főkapitányságot) is értesítette. A panasznapra foglalkozó jó gyakorlat börze eredményeit az új Pp. hatályosulását támogató munkacsoporttal is megosztottuk.

A Debreceni Törvényszék területén évek óta működik a helyben megvalósított azon munkaszervezési módszer, amely „debreceni modell” néven ismert a bírósági igazgatásban. A modell sikerességét az ügyforgalmi adatok és a dolgozói visszajelzések is igazolták. Ennek okán az OBH 2018. július 3-4-én Debrecenben jó gyakorlat börszét rendezett, amelynek célja a „debreceni modell” bírósági vezetőkkel, bírákkal történő személyes megismertetése volt, így sor kerülhetett a bevezetéssel és az alkalmazással kapcsolatos módszerek, nehézségek és eredmények workshop keretében történő megvitatására.

A börze tapasztalatai alapján 2018. október 1. napjától a törvényszékeknek lehetőségük nyílt az illetékességi területükön működő járásbíróságokon a modell, illetve egyes elemei pilot jellegű bevezetésére. Erről bővebben a IV. rész 2.4. pontja alatt olvasható tájékoztatás.

Ennek keretében a Budapest Környéki Törvényszék a Gödöllői Járásbíróságon és a Monori Járásbíróságon, a Fővárosi Törvényszék – a Pesti Központi Kerületi Bíróság Szervezetfejlesztési Programjára is figyelemmel – a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon, a Nyíregyházi Törvényszék a Mátészalkai Járásbíróságon, a Szegedi Törvényszék a Szegedi Járásbíróságon egészében; a Kecskeméti Törvényszék a Kecskeméti Járásbíróságon, a Bajai Járásbíróságon, és a Kiskunhalasi Járásbíróságon részben vállalta a debreceni modell bevezetését.

Az első eredmények szerint a hatékony és időszerű ítélkezés megvalósulását szolgáló, jó gyakorlatnak számító munkaszervezési módszernek van létjogosultsága más bíróságokon is.

7.1.2. Időszakos Programok

7.1.2.1. Fenntartható Fejlődés Program 2.

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot (FFP), melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítélőtáblákon és törvényszékeken bevezetett felelősségteljes kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt. A programban a bíróságok jelentős eredményeket értek el a magas színvonalú, időszerű ítélkezés, az életpálya, az ügyfélkapcsolatok, és a kommunikáció területén is.

A célkitűzések természetesen tovább éltek, az FFP pedig az ügyforgalmi eredmények megtartása érdekében egy szűkebb, letisztultabb körben folytatódott, szem előtt tartva, hogy a 2017. év legnagyobb kihívása az új eljárási kódexekre történő felkészülés volt. A 2017-ben meghirdetett új, Fenntartható Fejlődés Program 2. célja ekként a fentiek mellett a további fejlődés előmozdítása volt oly módon, hogy az ne jelentsen a bírák, bírósági dolgozók számára többletterhelést, hiszen a Fenntartható Fejlődés Program 2. a korábbi programhoz hasonlóan továbbra is olyan általános ügyforgalmi mutatókat tartalmaz, amelyeket a bírósági vezetők a bírósági eredmények bemutatása céljából jelenleg is monitoroznak.

A Fenntartható Fejlődés Program 2. hosszabb távú, a 2016. november 1. – 2018. október 31. közötti statisztikai időszakot fogta át, melyen belül ellenőrzési pontok tették lehetővé a fejlődés fenntartott jellegének biztosítását. A programban valamennyi törvényszék és ítélőtábla részt vett, és az ügyforgalmi, az időszerűségi és megalapozottsági mutatók felhasználásával mutatták be az eredményeiket.

A bíróságok kiemelkedő munkáját mutatja, hogy a fenti időszakban minden bírósági szint, minden ügyszakában meghaladta a befejezések száma az érkezők számát. Így például:

- a járásbíróságok büntető peres ügyszakában 96 000 érkezett ügyre 104 000 befejezett ügy jutott, 8 000 ügygel csökkent a folyamatban maradt ügyek száma, amely 9%-os javulást jelent,

- a törvényszékek első fokú civilisztikai peres ügyszakában 33 000 érkezett ügyre 39 500 befejezett ügy jutott, a befejezési-érkezési arány az indulási értékhez viszonyítottan 22%-os javulással zárt.

A bíróságok a korábban elért kedvező időszerűségi mutatóikat a program zárására is megtartották. Külön kiemelendő a 2 éven túli ügyek számának alakulása: bár a csökkenő ügykezelés miatt ezen ügyek arányában csökkenés nem tapasztalható (kevesebb az új ügy, így az arány értelemszerűen tolódik), azonban megállapítható, hogy a 2 éven túli ügyek száma a 2016. október 31-i 8 014-hez képest 2018. azonos időpontjában 7 532 volt, amely 6%-os javulást jelent.

Figyelemre méltó, hogy a törvényszékeken és az ítéltáblákon több ügyszakban is nőtt a 6 hónapon belül befejezett másod- vagy harmadfokú peres ügyek aránya. Az ítéltáblákon például a 9 150 befejezett ügyből 7 130 ügy, azaz az ügyek 78%-a fejeződött be fél éven belül.

Hangsúlyozandó, hogy a bíróságok ügyforgalmi és időszerűségi mutatók javítása érdekében tett munkája általában nem befolyásolta az ítékezés eddig is megfelelő minőségét, sőt, több esetben javulás volt tapasztalható az ügyek helybenhagyási aránya tekintetében. Erre példa, hogy a járásbírói szintű civilisztikai peres ügyek fellebbezett ítéleteinek több, mint felét helybenhagyta a másodfokú bíróság, amely arány így 49,9%-ról 52,5%-ra javult.

Bár az FFP 2 program lezárult, azonban a bíróságok töretlen célja továbbra is a magas szintű és időszerű ítékezés, melyhez az Országos Bírósági Hivatal ezt követően is biztosítja a szükséges igazgatási támogatást.

A törvényszéki elnökök számára 2017. I. felében meghirdetett – a korábbi Fenntartható Fejlődés Program egyes célkitűzéseinek továbbvitelét, fejlesztését célzó – Vezetői Program is sikerrel zárult 2018 májusában. A Vezetői Program keretében többek között cél volt a bírósági kommunikáció erősítése, a munkateher arányosítása és a dolgozói elégedettség növelése. Emellett egyes fontos bírósági igazgatási területekhez – például emberi erőforrás gazdálkodás – kapcsolódó jó gyakorlatok megosztására is lehetőséget nyújtott.

7.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzését. A vizsgálatnak – módszerei által – alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vezető figyelmét ráirányítsa a hatékony, időszerű ítékezés érvényesülésére, a vizsgált területet érintő hiányosságra. A vizsgálat alapos elemzése lehetővé teszi a hasonló esetek elkerülése érdekében az igazgatási intézkedések meghatározását, teljesítésük számonkérését, és az igazgatási vezetők szükség szerinti időszakonkénti beszámoltatását.

Az igazgatási szabályzat a vizsgálatok két típusát különbözteti meg a bíróságok igazgatásában: a vezetői és igazgatási vizsgálatokat.

A vezetői munka vizsgálatának célja hiteles, átfogó kép kialakítása a vezető tevékenységéről, a vezetői erősségek feltárása, a szakmai és vezetői készségek fejlesztése, a fejlesztendő működési területek azonosítása, valamint a vezetői tevékenység értékelése. A vezetői vizsgálatok szempontrendszerének átalakítását az OBH 2016-ban készítette elő az Igazgatási szabályzat által megszabott keretek közt, amely alapján az egyes vezetők vizsgálata 2017-ben kezdődött el.

Igazgatási vizsgálat lehet rendszeres, rendkívüli, eseti, cél- vagy hatásvizsgálat. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá a célvizsgálatok.

A vizsgálatok elrendeléséül az alábbi okok szolgálhatnak:

- hivatali észlelés, amely többnyire ügyforgalmi adatokon alapul,
- panaszbeadványban megjelölt – a kivizsgálás során alaposnak bizonyult – körülmény,
- a társhatóságok jelzései,
- a bírósági szervezet egészére kiható jogszabályváltozás, vagy új jogintézmény bevezetése vagy
- más kötelezettségek vizsgálata.

7.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente visszatérően kell lefolytatni. 2018-ban 3 ilyen vizsgálat lefolytatására került sor:

- a bíróságokon elévült büntető ügyek vizsgálata,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata, valamint
- a készenlélet és ügyletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

Az előbbieken túlmenően az OBH évente nyomon követi büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvénynek elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

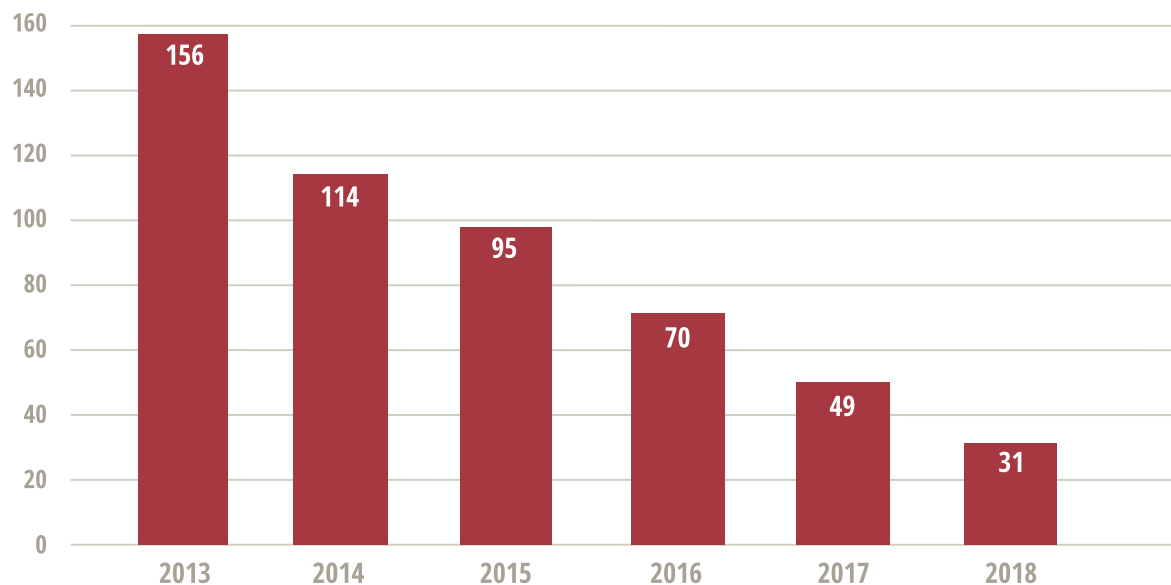
7.2.1.1. A bíróságokon elévült büntetőügyek vizsgálata

A Legfőbb Ügyészség 2012-ben a bírósági szakban elévült ügyekre vonatkozó jelentést tett közzé. Ezért az OBH is évente rendszeresen vizsgálja az elévült ügyeket.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás alapján 2016. január 1. napjától kötelezővé vált a jelentéstétel a bírói szakban elévült büntetőügyekről.

A vizsgálati anyagból kiemelendő, hogy az elmúlt öt évet tekintve a bírósági szakban elévült büntetőügyek számában a csökkenés tovább folytatódott, amelyet a következő diagram is szemléltet.

Az elévült ügyek számának alakulása 2013–2018. évek között

Két törvényszék illetékességi területén 2015 óta nem következett be elévülés, ezek

- a Balassagyarmati Törvényszék,
- a Debreceni Törvényszék.

Az elévüléssel érintett büntetőügyeknek megközelítőleg a fele a kiemelkedő ügyforgalmat bonyolító Fővárosi Törvényszék illetékességi területén működő kerületi bíróságokat, ezen belül pedig leginkább a Pesti Központi Kerületi Bíróságot érintette.

Kiemelendő azonban, hogy a Fővárosi Törvényszék esetében a csökkenő tendencia az elévült büntetőügyek számában 2018-ban is folytatódott: a 2017. évi adatokhoz képest 2018-ban 34,6%-kal kevesebb ügyben következett be elévülés.

A vizsgálati anyag részletezi a bíróságon kívül álló okok miatt, valamint a bírói vagy igazságügyi alkalmazotti hibából bekövetkezett elévülések számát is. 2014 és 2018 között a bíróságon kívüli okból bekövetkezett elévülések háttérében legnagyobb százalékban a terhelt(ek) ismeretlen helyen tartózkodása állt. 2014-ben 114 ügyből 63 esetben (55%), 2015-ben 95 ügyből 59 esetben (62%), 2016-ban 70 ügyből 48 esetben (68,5%), 2017-ben 49 ügyből 26 esetben (53%), 2018-ban 31 ügyből 15 esetben (48%) következett be elévülés a fenti okból.

Kedvező tendenciát mutat, hogy 2014 óta folyamatosan csökkent a bírósági szakban bírói hiba miatt elévült büntetőügyek száma is. 2014. évben még 24 ügy évült el ezen okból, viszont 2018-ban ez a szám 2 ügyre csökkent.

Az OBH célja, hogy az eredmények megtartása, valamint az időszerű ítélkezés és a bírósági hibára visszavezethető elévülés minimalizálása érdekében tett helyi igazgatási törekvéseket a továbbiakban is minden lehetséges eszközzel támogassa. 2017-től összehangoltan készítette elő az új büntetőeljárás kódex zökkenőmentes bevezetését, továbbá a bíróságok igazgatásáról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasításhoz köthetően az elévült büntetőügyekkel kapcsolatos jelentéstételi kötelezettséggel összefüggő táblázatot és adatlapot is megújította, így a bíróságok már ezek segítségével szolgáltatották az adatokat, a 2018. évben elévült büntetőügyekről készült felmérés már ennek alapulvételével készült.

7.2.1.2. A két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata

A bíróságok továbbra is kiemelt figyelmet fordítanak az elhúzódó, két, illetve öt éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálatára. „A szolgáltató bíróságért!” programra 2016-tól szervesen rákapcsolódó, az elhúzódó ügyek csökkentésére irányuló országos program határozta meg az ezzel kapcsolatos vezetői eszközöket. Az országos program keretében a bírósági vezetők az időszerű és hatékony ügyintézés érdekében hathatós vezetői intézkedéseket fogantatosítottak pl. az elhúzódó, illetve a soron kívüli ügyek intézése tekintetében, illetve az arányos ügyelosztás érdekében. Ezen programot követte a Fenntartható Fejlődés Program, mely a jó eredmények megtartása érdekében Fenntartható Fejlődés Program 2. néven folytatódott 2018-ban is. A programról a 7.1.2.1. pontban olvasható bővebb tájékoztatás.

Az OBH 2018-ban is vizsgálta a törvényszékek esetében a két és öt éven túl folyamatban lévő ügyek számának alakulását. A kedvezőtlen tendenciát mutató törvényszékeket felhívta az okok feltárására és a megtett intézkedések közlésére. Az OBH 2019. I. felében további utóellenőrzést végez az intézkedésekkel elért eredmények hatásának nyomon követése érdekében, illetve az összes törvényszék vonatkozásában is ismételt vizsgálni fogja a két és öt éven túli ügyek számának alakulását.

A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzatról 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás alapján a bíróságok félévente összefoglaló jelentéseket tesznek a két éven túli ügyekről az OBH felé. A jelentések szerkezetének egységesebbé tétele érdekében 2018-ban az OBH egy táblázatot dolgozott ki a bíróságok részére, ezzel is segítve az adat-szolgáltatást.

7.2.1.3. A készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése

A bíróságok és az OBH gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás (Gazdálkodási Szabályzat) 9. számú, az ügyelet és készenlét szabályait rendező melléklete alapján, a bíró és az igazságügyi alkalmazott meghatározott feladat ellátása céljából kötelezhető készenlétre, illetve ügyeletre.

A bíróságok elnökei évente írásban tájékoztatást nyújtanak az OBH-nak az előző év október 1. napjától a tárgyév szeptember 30. napjáig eltelt időszakra vonatkozóan általuk elrendelt és ellátott készenlét és ügyelet Gazdálkodási Szabályzatban meghatározott lényeges adatairól. A beérkezett adatok alapján összefoglaló jelentés készül, melyben összehasonlításra és elemzésre kerülnek az egyes bíróságok ügyeleti-készenléti gazdálkodását jellemző mutatók azzal a céllal, hogy a költségvetési forrásokkal való gazdálkodás egységesen optimálissá váljék az egész ország területén.

7.2.2. Célvizsgálatok

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (6) bekezdés b) pontja alapján a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében irányítja és ellenőrzi – a járásbírósági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során: figyelemmel követi a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el.

A célvizsgálat tehát olyan részletes áttekintés, amely konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető. Célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat egyidejűleg több bíróságon, vagy akár valamennyi bíróságon is lefolytatható.

A célvizsgálatot a vizsgálatot érintett bíróságok helyben folytatják le, ennek keretében maguk is foglalkoznak a vizsgált témakörrel, és helyi igazgatási intézkedésekkel segítik a hatékony bírósági munkát. Az OBH-t csupán a vizsgálat lefolytatásának menetéről, és eredményéről tájékoztatják. Az OBH a vizsgálati tapasztalatokat és eredményeket összegzi, továbbá megállapításokat tesz a vizsgálat tárgyára vonatkozóan, azokat a jövőbeli munkája során hasznosítja, rendszerszintű hiba esetén központi intézkedés útján nyújt segítséget, míg amennyiben jó gyakorlatot észlel, úgy azt megosztja a többi bírósággal is.

A célvizsgálatok jelentősége ekként abban áll, hogy lehetőséget nyújtanak egy-egy jogalkalmazással kapcsolatos terület helyi és központi szinten történő elemzésére, és igazgatási intézkedésekkel történő támogatására.

Az OBH elnöke 2018-ban több országos, átfogó jellegű, és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is elrendelt.

7.2.2.1. Országos célvizsgálatok

A 2018. január 1. és február 28. napja között a büntetőügyekben foganatosított elővezetésekkel kapcsolatos jogerős költségmegállapító végzések rendőr-főkapitányságnak történő megküldése időszerűségének, esetlegesen a megküldés elmulasztása okainak feltárása érdekében az OBH elnöke országos célvizsgálat lefolytatását rendelte el. A célvizsgálat elrendelésének előzménye egy 2017. évben lefolytatott ORFK ellenőrzésre vezethető vissza, amely feltárta, hogy a külső szervek – értve ezalatt a bíróságokat is – által elrendelt elővezetések az összes elrendelt elővezetés mintegy 39%-át teszik ki. Megállapították azt is, hogy ezen szervek, az általuk elrendelt elővezetések felében, közel 351 millió Ft összegben, nem küldték meg az elővezetési költség megállapítására vonatkozó jogerős döntést. Ez problémát jelent, mert az elővezetési költség az elővezetést foganatosító rendőri szerv székhelye szerint illetékes rendőr-főkapitányság bevétele.

Jogerős költségmegállapító határozat hiányában a rendőr-főkapitányság az elővezetés költségeként megállapított összeg befizetésének elmulasztása esetén nem tud intézkedni annak behajtása iránt. A vizsgálati összefoglaló alapján megállapítható volt, hogy az esetek kevéssel több, mint kétharmadában 30 napon belül sor került a jogerős költségmegállapító végzések kiadására. A célvizsgálat hatására a törvényszékek háromnegyedében sor került igazgatási intézkedés meghozatalára, illetve a törvényszékek ötöde szakmai intézkedést is tett.

A bírák kizárására vonatkozó szabályozás gyakorlatának megismerése, az esetlegesen szükséges igazgatási intézkedések meghatározása érdekében az OBH elnöke országos célvizsgálat lefolytatását rendelte el. Megállapítást nyert, hogy nagyobb számban jelentettek be bírák elfogultsági kifogást, mint az egyéb eljárási szereplők, azonban mind a teljes, mind a peres ügyérkezéshez viszonyítottan alacsony arányban, így nem élnek visszaélészerűen a relatív kizárási ok bejelentésével. Az elfogultsági okok többnyire okszerűek voltak és az esetek kétharmadában az egész bíróság kizárására sor került. Az eljárásban résztvevő egyéb fél által bejelentett kizárási indítványok kisebb arányban voltak, amely arra mutat rá, hogy az eljárások túlnyomó többségében úgy járnak el a bírák, hogy nem merül fel olyan ok, amely arra engedne következtetni, hogy az eljárásuk nem pártatlan. A bíróságok megfelelő igazgatási keretek között vizsgálják a bejelentéseket és általánosságban azok nem vezetnek az ügyek jelentős elhúzódsához, ezért átfogó igazgatási intézkedésre nem volt szükség.

7.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok

2018. évben jelentősen megváltozott a nemzetközi érintettségű büntetőügyekre vonatkozó jogszabályi környezet, amelyre tekintettel a Fővárosi Törvényszéken a nemzetközi nemperes büntetőügyekkel foglalkozó csoport időszerűségének biztosítása érdekében volt célvizsgálat. A vizsgálati összefoglaló alapján megállapítást nyert, hogy a csoport a jogszabályi változásokra és a megfeleltetési eljárások kizárólagos illetékességére figyelemmel várható ügyteher-növekedésre felkészült, valamint a jogértelmezési kérdések tekintetében az érintett szervekkel – az ügyészséggel, az Igazságügyi Minisztériummal és a Belügyminisztérium Bűnügyi Nyilvántartóval – a folyamatos kapcsolattartásra sor került.

A Budapest Környéki Törvényszék ügyforgalmi adatai miatt a másodfokú büntető ügyszak időszerűségének javítása érdekében az OBH elnöke célvizsgálatot rendelt el. Az összefoglalóból kiderült, hogy szükséges volt a vizsgálat elrendelése, mivel a másodfokú eljárásban két éven túli pertartamúvá váló ügyek többsége esetében a késedelem az eljáró tanács elnökének felróható magatartására vezethető vissza. Az OBH elnöke a mulasztó tanácselnökkel szemben a szükséges igazgatási intézkedéseket megtette.

2018. évben panaszbeadvány alapján nem indult célvizsgálat.

8. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK JOGSZABÁLYI KÖRNYEZETE

8.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

8.1.1. Jogállási tárgyú jogszabályváltozások

- **Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása** bírósági szervezetrendszert érintő rendelkezései 2018. június 29. napján léptek hatályba. Az Alaptörvény-módosítás rendelkezései értelmében a bírósági szervezetrendszer rendes és közigazgatási bíróságokra tagozódik. A közigazgatási bírósági szervezet felállításáról sarkalatos törvény rendelkezik. Másik lényeges rendelkezés, hogy a bíróságoknak a jogszabályok értelmezése körében a jogszabályok céljára elsősorban a jogszabályok preambulumból, illetve indokolásából kell következtetniük.

- **A bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X.6.) IM rendelet módosításáról szóló 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A módosítások – az új generációt támogatva – az országosan egységes gyakorlat kialakítását segítik elő a fogalmazók képzésében.

8.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A kódex 60 év után újraszabályozta a polgári perrendtartást, mely újítások között kiemelt az osztott perszerkezet, a bírói közrehatási tevékenység és a perkoncentráció elvének rögzítése, illetve a formanyomtatványok alkalmazásának előírása.
- **A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A kódexszel különvált a polgári és a közigazgatási perrend, a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok hatásköre kiszélesedett. A törvényszékeken első- és másodfokú közigazgatási tanácsok működnek, kialakultak a régióközponti bíróságok. A nemperes eljárások köre drasztikusan lecsökkent, a jogalkotó különös közigazgatási pereket és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokat vezetett be.
- **Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A Ket.-et felváltó jogszabály egyes újításaiként nevesítendő, hogy kibővíti a hatósági ügy fogalmát, bevezeti az automatikus döntéshozatal – sommás eljárás – teljes eljárás eljárástípusait, a jogerő fogalmát a döntés véglegességének a fogalma váltja fel, illetve a végrehajtás keretében is új jogintézmények létrehozására került sor.
- **A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény** 2018. január 1-jei hatálybalépésével koncepcionálisan tartalmazza az 1952. évi Pp. személyes költségmentességre, valamint tárgyi költségfeljegyzési jogra vonatkozó egyes rendelkezéseit, illetve a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet személyi és tárgyi költségkedvezmények engedélyezésével kapcsolatos - részben megújult - szabályait.
- **A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Nemperes tv.)** 2018. január 1-jei hatálybalépésével hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybalépése folytán szükséges rendelkezések tárgyában elfogadott 105/1952. (XII.28.) MT rendeletet, valamint a holtak nyilvántartási, valamint a halál tényének megállapításával kapcsolatos eljárásról szóló 1/1960. (IV.13.) IM rendeletet. A Nemperes tv. I. fejezete valamennyi, bírósági nemperes eljárásban alkalmazandó általános rendelkezéseket foglalja magában.
- **A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX törvény (Pp. saláta tv.)** három lépcsőben, 2017. december 31. napján, 2018. január 1. napján, valamint 2018. január 2. napján lépett hatályba. A Pp. saláta tv. 146. §-a hatályon kívül helyezte a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény hatálybaléptetéséről, végrehajtásáról szóló 1952. évi 22. számú törvényerejű rendeletet.
- **Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvény** szintén egy ún. „salátatörvény”, amely mindösszesen 242 törvényt módosított, melyek zöme közigazgatási ágazati törvény. A módosítások indoka a 2018. január 1. napján hatályba lépő eljárási kódexekkel (Kp., Ákr.) való összhang megteremtése.
- **Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény újításai értelmében megnyílik a közigazgatási bírói út az adóhatóság által hozott egyes végzésekkel szemben, a szabályozás az önállóan fellebbezhető,

véglegessé vált döntések esetében biztosít bírói utat, valamint az eredménytelen ügyészi felhívás esetén nemcsak a végelegessé vált döntések, hanem az eljárási kötelezettség elmulasztása is vitatható az ügyész által.

- **Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CLI. törvény (Art.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. Az új Art. az adóztatást biztosító részletszabályok összessége. Az Air. és az új Art. mellérendelt szerepben vannak, egymást kiegészítik. Az Air. és az új Art. szövege nagyrészt megegyezik a korábban hatályos, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény rendelkezéseivel.
- **Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. Egyes rendelkezéseinek lényege, hogy 2018-tól e törvényt kell alkalmazni az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság által megállapított, nyilvántartott, törvényen alapuló fizetési kötelezettségek végrehajtása során. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) az általános végrehajtási hatóság.
- **Az egyes migrációs tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIII. törvény** bíróságokat érintő rendelkezései 2018. január 1. napján léptek hatályba. A törvény „salátatörvény”, összesen 16 törvényt módosít, melyek közül a legjelentősebbek az Szmtv., a Harmtv. és a Met. A módosítások különösen az eddigi nemperes eljárásokat minősítik peressé, szűkítik az elbírálási határidőt, szabályozzák a tolmács kirendelését, valamint a tolmácsolás költségeinek a viselését, az ítélet kézbesítését.
- **A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIV. törvény** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény összesen 19 törvényt módosított, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései elsősorban az elektronikus kapcsolattartás bevezetésére, illetve az új polgári perrendtartás hatályba lépésére figyelemmel változtak.
- **A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXCVII. törvény** számos jogszabályt módosít, melyek közül 2018. január 1. napjával lépett hatályba a Bjt. fiatakorúak elleni és a katonai büntetőeljárásban közreműködő ülnökök megválasztására vonatkozó szabályainak, valamint az ülnök jelöltek jogosultságának igazolására vonatkozó szabályoknak a módosítása. A Bv. tv. módosuló szabályai értelmében a pénzbüntetés végrehajthatóságának megszűnését a büntetés-végrehajtási bíró állapítja meg hivatalból, illetve a büntetés-végrehajtási intézet előterjesztése, az elítélt vagy a védő kérelme alapján.
- A fenti törvény továbbá az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, valamint ehhez kapcsolódóan más törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi XXXIX. törvény 2018. január 1. napjával módosította **a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényt**. A módosítás a büntetőeljárás átadása-átvétele, a feljelentés külföldi államnál jogintézmény, a fogvatartott személy ideiglenes átadása, a zárt célú távközlő hálózat, valamint távbeszélő készülék útján történő kihallgatás, az ellenőrzött szállítás, a fedett nyomozó, a közös nyomozócsoport, a megkeresés nélküli információcsere, a tárgy visszaadás és a hivatalos irat kézbesítése kapcsán tartalmaz új rendelkezéseket.
- A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIV. törvény szintén 2018. január 1. napjával módosította **az európai uniós tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvényt (EUVt.)**. A módosítás többek között az európai elfogatóparancs alapján történő átadás, az európai nyomozási határozat, az eljárási jogsegély és a felügyeleti intézkedés végrehajtásáról szóló rendelkezéseket érintették.
- **A pénzügyi közvetítőrendszer hatósági felügyeletét érintő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXCI. törvény módosításáról szóló 2018. évi IV. törvény**

2018. március 2. napján lépett hatályba. A módosítások értelmében a folyamatban lévő közigazgatási perben nem az 1952. évi Pp. 337. § (1) bekezdése alapján történik a per tárgyalásának felfüggesztése, ahogy a per tárgyalásának folytatására, a felperes nyilatkoztatására, a perindítás és a perújítási kérelem előterjesztése folytán felmerült költségek viselésére, stb. sem a Pp. szabályait kell alkalmazni. Első fokon a Fővárosi Törvényszék jár el.

- **Az egyes büntető- és büntetés-végrehajtási jogi tárgyú, valamint ezzel összefüggő igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 17/2018. (VI. 27.) IM rendelet** 2018. július 1. napján lépett hatályba. A rendelet a módosuló büntető tárgyú törvényekre tekintettel módosította a rendeleti szintű szabályozást. Változtak a zártcélú távközlő hálózat útján az előzetes letartóztatás tárgyában tartott ülésre vonatkozó szabályok, a bíróság adatközlési kötelezettsége külföldi ítélet elismerése vagy tagállami ítélet megfeleltetése esetén (6. számú adatlap), illetve az értesítőlapok kiállításának és továbbításának rendje is.
- **A Magyarország 2019. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2018. évi XL. törvény** 2018. július 26. napján lépett hatályba. A Kp. teljesítési bírság kiszabását szabályozó rendelkezését egészítette ki. A törvény módosította a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt, így a bíróság a hitelező kérelmére indult eljárásokban a hitelező hozzájárulása nélkül megszünteti az eljárást, ha az adós a felszámolás kezdő időpontjáig igazolja, hogy a hitelező követelését megfizette.
- **Az egyes választásokkal kapcsolatos törvények módosításáról szóló 2018. évi XXXVI. törvény** 2018. szeptember 1. napján lépett hatályba. A jogorvoslati kérelem benyújtásának a módjai kiegészültek: személyesen történik a benyújtás akkor is, ha a beadvány előterjesztésével egyidejűleg benyújtják a teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba foglalt meghatalmazást, illetve levélben benyújtottnak kell tekinteni azt a jogorvoslati kérelmet is, melyet lezárt borítékban kézbesítenek. A Kúria eljárási határideje legkésőbb a felterjesztést követő nap, és a felülvizsgálati kérelem alapja az összesítés törvénysértő volta, illetve a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértése lehet.
- **Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény** 2018. november 24. napján lépett hatályba. A törvény hatálybalépésével az OBH elnökének javaslatára 7 év után újra illetékmentes lett a bírósági eljárást megindító beadvány visszautasítása. További jelentős változás, hogy a törvény Avtv.-t érintő módosítása nyomán 2019. január 1. napját követően az állami adó- és vámhatóság hajtja végre az igazságügyi követeléseket, ha a végrehajtható okiratot 2018. december 31. napját követően állítják ki.

8.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény** (a továbbiakban: E-ügyintézési törvény) módosítása 2018. január 1. napjától kezdődően teljes körű elektronikus ügyintézési vezetett be a bírósági eljárásokban. Kötelező az elektronikus kapcsolattartás az E-ügyintézési törvény 9.§ (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek számára: az Új Pp. alapján a 2018. január 1-jén és azt követően indult nemperes eljárásokban, az Új Be. szerint a 2018. július 1-jén és azt követően indult büntetőeljárásokban.
- **Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: E-ügyintézési vhr.), az E-ügyintézési tv. végrehajtásához szükséges részletszabályokat tartalmazza. A rendelet 2017. január 1-jén lépett hatályba, rendelkezéseit azonban általános jelleggel 2018. január 1-jétől kötelező alkalmazni. Az E-ügyintézési vhr. átvezeti a szolgáltatások E-ügyintézési tv. szerinti terminológiáját (SZEÜSZ, KEÜSZ);

tartalmazza az e-ügyintézés biztosító szerv azonosításával kapcsolatos részletes követelményeket; meghatározza az e-ügyintézés biztosító szerv által nyújtandó tájékoztatás tartalmát; valamint rendelkezik az általános célú elektronikus kéreleműrlap szolgáltatás (e-Papír szolgáltatás) útján előterjesztett beadványok befogadásával kapcsolatos szabályokról.

- **Az egyes önkormányzati adózási, illetékezési és jövedelemadózási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 52/2017. (XII.29.) NGM rendelet** 2018. január 1. napjával módosította az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendeletet. A módosítás által az eljárási illetéket a Kincstár által e célra létrehozott központosított beszedési számlára vagy alszámlára kell beszedni. A bírósági eljárási illeték ellenőrzésének megkönnyítése érdekében módosult a közleményrovatban feltüntetendő adatok köre, továbbá a rendelet kiegészült a bírósági eljárást megelőzően más szervnél (pl. az önálló bírósági végrehajtónál) történő illetékfizetés szabályaival.
- **A polgári eljárásban a tárgyalás, a meghallgatás elektronikus hírközlő hálózat útján történő megtartásáról szóló 19/2017. (XII.21.) IM rendelet** 2018. január 1-jén lépett hatályba. A rendelet hatálya a Pp. alapján tárgyalás, személyes meghallgatás vagy szemle keretében az elektronikus hírközlő hálózat útján történő, a fél és más perbeli személy, a tanú, valamint a szakértő meghallgatásának, illetve a szemle lefolytatásának részletes szabályait határozza meg.
- **A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ányt.v.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az Általános Meghatalmazások Nyilvántartása (a továbbiakban: Nyilvántartás) programot. Az Ányt.v. rendelkezései alapján a Nyilvántartást elektronikusan kell vezetni. A Nyilvántartás vezetésére és az adatszolgáltatás teljesítésére szolgáló informatikai alkalmazást az OBH elnöke működteti.

8.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, egyes büntető tárgyú törvények, valamint az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLIV. törvény** 2018. január 1-jén lépett hatályba, amely a Btk-t is módosította. Meghatározta a szabálysértési eljárásban kiszabott és végrehajtott elzárás, közérdekű munka és pénzbírság beszámításának szabályait a büntetőeljárásban kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába, pénzbüntetésbe és javítóintézeti nevelésbe, illetve az alapügyben kiszabott és végrehajtott büntetés vagy intézkedés beszámításának szabályait, ha a rendkívüli jogorvoslat során vagy a megismételt eljárásban hozott határozat az alapügyben hozott határozatot megváltoztatja.
- **A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény** módosítása 2018. január 1. napján lépett hatályba. E módosítások egy része az elektronikus kapcsolattartás bevezetésével függött össze, de érintették a szabálysértési eljárásban kiszabott helyszíni bírság, illetve pénzbírság végrehajtását is.
- **A tizenkettedik életévüket be nem töltött gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszakkal szembeni fokozottabb büntetőjogi védelemről szóló 2017. évi CLXXVII. törvény** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény megváltoztatta a szexuális erőszak minősített eseteinek rendszerét. Az új minősítési rendszer fokozottan veszi figyelembe a sértett életkorát, és ennek megfelelően súlyosabb büntetést helyez kilátásba a tizenkettedik életévét be nem töltött sértett sérelmére elkövetett szexuális erőszak esetén.

- **Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Ütv.)** 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény az ügyvédi tevékenységre jogosultak körét taxatívén sorolja fel és változás, hogy a kirendelt ügyvéd gyűjtőfogalmába nem tartozik bele a pártfogó ügyvédi képviselőt ellátó jogi segítő. Az Ütv. az ügyvédi tevékenységet gyakorlók körébe integrálja kamarai jogtanácsos elnevezéssel azokat a munkaviszony, tág értelemben vett közszolgálati jogviszony vagy közérdekű tevékenységre irányuló önkéntes jogviszony alapján ügyvédi tevékenységet végző személyeket, akik a jövőben az ügyvédi kamara tagjaként láthatják el tevékenységüket.

Megszűnik a bíróságokat terhelő jogtanácsosi névjegyzék vezetésének kötelezettsége, a jövőben a kamarai jogtanácsosok nyilvántartását a Magyar Ügyvédi Kamara vezeti. A kamarai jogtanácsosok részére arcképes igazolvány kerül kiállításra. Az igazságügyi alkalmazott kamarai jogtanácsos nem lehet, azonban jogtanácsosként elláthat jogi képviselőt a bíróságok előtt polgári és közigazgatási ügyben.

- **A fizetésképtelenségi nyilvántartás létrehozásával kapcsolatos feladatokról szóló 75/2018. (IV. 20.) Korm. rendelet** 2018. április 25. napján lépett hatályba. A fizetésképtelenségi nyilvántartás létrehozásával Magyarország eleget tett a 2015. május 20. napján kihirdetett 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendeletbe foglalt tagállami kötelezettségének.
- **Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény** 2018. július 26. napján lépett hatályba. A módosítás értelmében nem terheli 75%-os különadó a bizonyos munkavégzésre irányuló jogviszonyok megszűnésekor kapott juttatások 3 500 000 Ft-ot meghaladó részét (így a bíró jogviszonyának egészségügyi okból történő megszüntetése esetén a bíró részére egy összegben kifizetett 9 vagy 13 havi illetmény 3 500 000 Ft-ot meghaladó összegét). A szabályozás a 2018. január 1. napját követően szerzett, különadó alapját képező jövedelmekre vonatkozik, az a munkáltatót terhelő közterheket nem érinti.
- **A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény módosításáról szóló 2018. évi XLIV. törvény** 2018. július 31. napján lépett hatályba. A törvény újraszabályozza az életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése szabálysértést, amely elzárással is büntethető szabálysértés lett. A törvény továbbá új eljárási rendet vezet be a felelősségre vonásra.
- **A magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény** 2018. augusztus 1. napján lépett hatályba. A jogszabály legfontosabb újításai közé tartozik a közéleti szereplők és a gyermekek magánélethez való joga védelmének a deklarálása, a szabályozás kiterjesztése az infókommunikáció valamennyi esetére, a magánélethez való jog megsértése esetére vonatkozó jogkövetkezmények rögzítése, valamint a Ptk. közéleti szereplők személyiségi jogának a védelmére vonatkozó szabályainak a kibővítése a közéleti szereplés és a magánélet éles elhatárolásának törvénybe iktatásával.
- **A gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény** 2018. október 1. napján lépett hatályba. A hatályba lépéssel egyidejűleg hatályát veszítette a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény.

A törvény szabályozza a magánélet védelmének és a gyülekezéshez való jog kollíziójának feloldását. A törvény a gyűlés megtiltásának és felosztatásának kiemelt okaként a közbiztonság, a közrend, illetve mások jogainak és szabadságának a sérelmét szabályozza, illetve bizonyos feltételek fennállása esetén a nemzetiszocialista vagy kommunista diktatúra áldozataira emlékeztető helyszíneken és napokon tartandó gyűlések megtiltásáról és felosztatásáról rendelkezik, szabályozza a bejelentési kötelezettség tartalmát, a résztvevők kötelezettségeit, a gyűlés zavarásának a tilalmát, valamint a versengő gyűlések fogalmát és tartalmát is.

8.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

8.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2018. évben az OBH-ba 219 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Agrárminisztérium	0	jogszabály-tervezet
Belügyminisztérium	64	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	12	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	41	jogszabály-tervezet
Innovációs és Technológiai Minisztérium	8	jogszabály-tervezet
Külgazdasági és Külügyminisztérium	0	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	6	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	8	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	20	Törvényjavaslat
Bíróságok	9	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	9	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	20	jogalkotási javaslat, észrevételek javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	7	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	13	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	219	

A 2017. éves érkezéshez (290 db) viszonyítva 2018. évben csökkent az ügyek száma. A csökkenés oka az, hogy a kodifikációs tevékenység az Országgyűlés jogalkotási eljárásához kapcsolódik, a 2018. év eleji választásokra tekintettel a jogalkotás leállt, az új Országgyűlés alakuló ülése 2018. május 8. napján volt és a minisztériumokban bekövetkezett szerkezeti átalakítás, valamint szerény változások miatt a jogalkotási hullám főként 2018. második félévére toldott át.

A jogalkotásban jellemzőek voltak a nagy kódexekhez kapcsolódóan az ún. „saláta” törvények, amelyek számos jogszabályt egy előterjesztésben módosítottak, viszont csak egy „ügy”-ként jelentkeztek a jogszabály-véleményezési tevékenységben.

8.2.1.1. Jogszabály-véleményezési Szakértői Hálózat

Az OBH elnöke jogszabály-véleményezési feladatának ellátását 2018-ban is egy szűk, bírákból és kollégiumvezetőkből álló szakértő bírói kör támogatta, az OBH szakmai főosztályának koordinálása mellett. E szakterületenként szerveződött, jogszabály-véleményezési kör segítségével az OBH elnöke valamennyi, a bíróságokat érintő jogszabály tervezetere, a rendelkezésre álló, sok esetben rendkívül rövid határidő alatt is érdemi észrevételeket tudott megfogalmazni.

8.2.2. Kezdeményezések

8.2.2.1. 2018. évben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

Civilisztikai ügyszakot érintő főbb javaslatok:

Mind az új eljárási kódexekben, mind az azokhoz kapcsolódó alacsonyabb szintű jogszabályokban az OBH számos szintetizált észrevételt és jogszabály-módosítási javaslatot terjesztett elő. A jogalkotó sok esetben beépítette ezeket a jogalkotási javaslatokat a készülő jogszabályokba.

Néhány kiemelt eredmény:

- 2018. január 1. napján lépett hatályba a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény (Pp. saláta tv.), mely módosította többek között az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvényt, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt, a csőd- és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt, melybe az OBH elnöke számos javaslata beépítésre került.
- 2018. január 1. napján lépett hatályba a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény, melynek részletszabályai az OBH elnökének javaslatai alapján kerültek kidolgozásra.
- 2018. január 1. napján lépett hatályba a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény, melybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került.
- A 2018. január 1. napján hatályba lépett az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények és egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXXVI. törvény. A törvény egyebek között a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt is módosította. Az OBH elnökének a beépítésre került javaslatai közül kiemelendő, hogy a Bszi-vel összhangban megteremtette a bírósági titkárok jogi képviseleti jogosultságát, kiegészítette a Pp. hatályba lépését szabályozó átmeneti szabályokat.
- 2018. január 1. napján lépett hatályba a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény hatálybalépésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 393/2017. (XII. 13.) Korm. rendelet, mely érintette a végrehajtói kézbesítés részletes eljárási szabályairól szóló 250/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet, valamint a bírósági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról szóló 56/2008. (III. 26.) Korm. rendelet módosítását is. Az OBH elnökének javaslatai – a Pp. 141. §-hoz igazodó végrehajtói kézbesítéseket érintően – beépítésre kerültek, illetve az OBH elnökének javaslatai alapján a bírósági ügyintézők által peres eljárásban első fokon meghozható végzések köre, valamint peres és felszámolási eljárásban első fokon ellátható feladatok köre bővült.
- 2018. január 1. napján hatályba lépett az új polgári perrendtartásról és az ügyvédi tevékenységről szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet, mely az OBH elnökének számos javaslatát beépítve módosította a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendeletet.

Büntető ügyszakot érintő főbb javaslatok:

- 2018. január 1. napján lépett hatályba az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, és ehhez kapcsolódóan más törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi XXXIX. törvény, amelybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került (pl. külföldi ítélet elismerésének terminológiája, házi őrizetben

töltött idő beszámítása, eljárás felfüggesztése és elismerés kezdeményezése, európai nyomozási határozat végrehajtására a járásbíró hatáskörének meghatározása).

- 2018. január 1. napján hatályba lépett a tizenkettedik életévüket be nem töltött gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszakkal szembeni fokozottabb büntetőjogi védelemről szóló 2017. évi CLXXVII. törvény, a 2012. évi C. törvény 197. § (4) bekezdését módosítva, melybe beépítésre került az OBH elnökének – a gyermekek fokozottabb büntetőjogi védelme érdekében tett – javaslata.

Jogállási tárgyú, bírósági szervezetet érintő főbb javaslatok:

- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvénybe beépítésre került az OBH elnökének javaslata, amely alapján a bírói alapilletmény további 5%-kal emelkedett, így annak összege 2018. január 1. napjától 453 330,- Ft-ra nőtt.
- 2018. január 1. napján hatályba lépett a bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X. 6.) IM rendelet módosításáról szóló 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet, amelybe az OBH elnökének technikai jellegű javaslatait is beépítették. A módosítások – az új generációt támogatva – az országosan egységes gyakorlat kialakítását segítik elő a fogalmazók képzésében.
- 2018. július 26. napján hatályba lépett az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról szóló 2018. évi XLI. törvény, amely az OBH elnökének javaslatára módosította az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvényt (a továbbiakban: Különadó tv.). A javaslat célja az volt, hogy a Bjt. 87. § (1) bekezdése szerinti egészségügyi alkalmatlanság miatt felmentett, egészségében jelentősen károsodott bíró mentesüljön a felmentésre tekintettel részére juttatott illetményt terhelő, a Különadó tv.-ben szabályozott különadó megfizetése alól.
- A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendeletet módosította az új polgári perrendtartásról és az ügyvédi tevékenységről szóló törvénnyel összefüggő, valamint egyéb igazságügyi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet. A módosítás során az OBH elnökének javaslatai beépítésre kerültek az elektronikus ügyintézéshez igazodóan, a bírósággal való elektronikus kapcsolattartás körében, valamint az elektronikus bírósági iratkezelés, a tárgyaláson kívül előadott kérelmek vonatkozásában és a felvilágosítás, az ügycsoportok meghatározása, továbbá a cégeljárás ügyvitelével kapcsolatban.

8.2.2.2. 2018. évben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a bírósági ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (IX. 17.) IM rendelet rendelkezéseinek módosítását, mely javaslatokkal a rendelet összhangba kerülne a Vht. elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseivel.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet (Vüsz.) rendelkezéseinek módosítását, mely javaslatokkal az új Pp. és a Vht. módosított rendelkezéseivel kívánta az összhangot megteremteni, továbbá a végrehajtás elrendelésére rendszeresített nyomtatványok hatályosítására tett javaslatot.

A büntető ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslat:

Az OBH elnöke kezdeményezte a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseinek módosítását, mely a korlátozott fellebbezés kiterjesztésére vonatkozó szabályok, valamint az ügydöntő határozat rendelkező részének átadására vonatkozó, az előkészítő ülésel összefüggő javaslatokat tartalmazott.

A bíróságok szervezetét érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke több ízben kezdeményezte a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 172. § (2) bekezdésének módosítását a szolgálati idő egységes beszámítása vonatkozásában. A javaslat szerint szolgálati időként kell figyelembe venni a kinevezés előtt bírói és ügyészi szolgálati viszonyban töltött időt, valamint a jogi szakvizsgához kötött egyéb jogviszonyban vagy tevékenységgel eltöltött időt.
- Az OBH elnöke az illetményreform megvalósítása érdekében a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) módosítására vonatkozó komplex javaslatot készített, melyet több alkalommal megküldött a hatáskörrel rendelkező minisztériumok részére.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 30. § (2) bekezdésének módosítását, így a Bjt. rendelkezése már a hatályos büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény rendelkezéseire hivatkozik. A javaslat módosításával rögzítésre került, hogy a fiatalok ügyeiben eljáró bírákat OBH elnöke jelöli ki.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- Megtartani, illetve tovább javítani az időszerűségi mutatókat.
- A közeljövőben minden járásbíróságon, törvényszéken, ítéltáblán és a Kúrián is legyen legalább egy távmeghallgatásra, tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalóterem.
- Az új eljárási törvények (Pp., Kp., Be.) hatályosulásának vizsgálata.
- Tovább folytatni a bíróságokat és az igazságszolgáltatást érintő jogszabályok magas színvonalú és érdemi véleményezését, a szakmai és közigazgatási egyeztetések támogató segítségét.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- A statisztikai adatokról: <https://birosag.hu/statisztikai-adatok>
- A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Programról: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/gyermekkozpontu-igazsagszolgalattas/folap>
- A bírósági közvetítésről: <https://birosag.hu/allampolgaroknak/mediacio/birosagi-kozvetitoi-eljaras>
- A bírósági tanúgondozásról: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/a-birosagi-tanugondozasrol>
- A változó jogszabályokról: <https://birosag.hu/valtozo-jogszabalyok>
- Az új eljárási kódexekről: <https://birosag.hu/uj-eljarasi-kodexekrol-tudni-kell>

II.

A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása terén:

- Folytatódott és újabb elemekkel bővült a Megtartó Program, amely a bírósági életpálya kiteljesedését – a jólétet, a többlettudást és az egészséget – támogatja és a szervezet érdekében kifejtett tevékenység elismerését fejezi ki.
- Kidolgozásra került a vezetők tevékenysége értékelésének módszertana.
- A régióközponti közigazgatási és munkaügyi bíróságokon igazságügyi alkalmazotti álláshelyek rendszeresítésre került sor.
- Az új büntetőeljárásról szóló törvény hatálybalépésére figyelemmel bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek létesítésére került sor.
- Az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséről szóló szabályzat megalkotása.

1. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET VEZETŐI

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2018. december 31-én az engedélyezett létszámot alapul véve 455 határozott és 306 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 761 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke 38 vezetőt nevez ki:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az ítélőtáblai elnökök 49 vezetőt neveznek ki:

- az ítélőtábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítélőtábla tanácselnökeit.

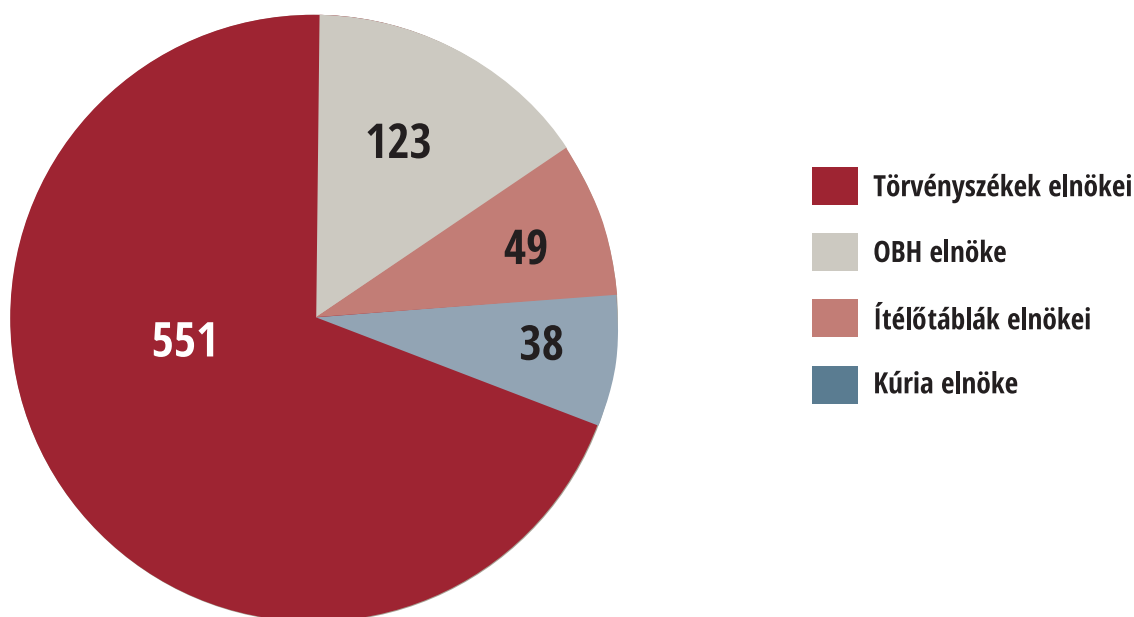
A törvényszéki elnökök 551 vezetőt neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

Az OBH elnöke 123 vezetőt nevez ki:

- az ítélőtáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok kollégiumvezetőit és kollégiumvezető-helyetteseit.

A bírósági vezetők megoszlása 2018-ban a kinevezési jogkör gyakorlója szerint

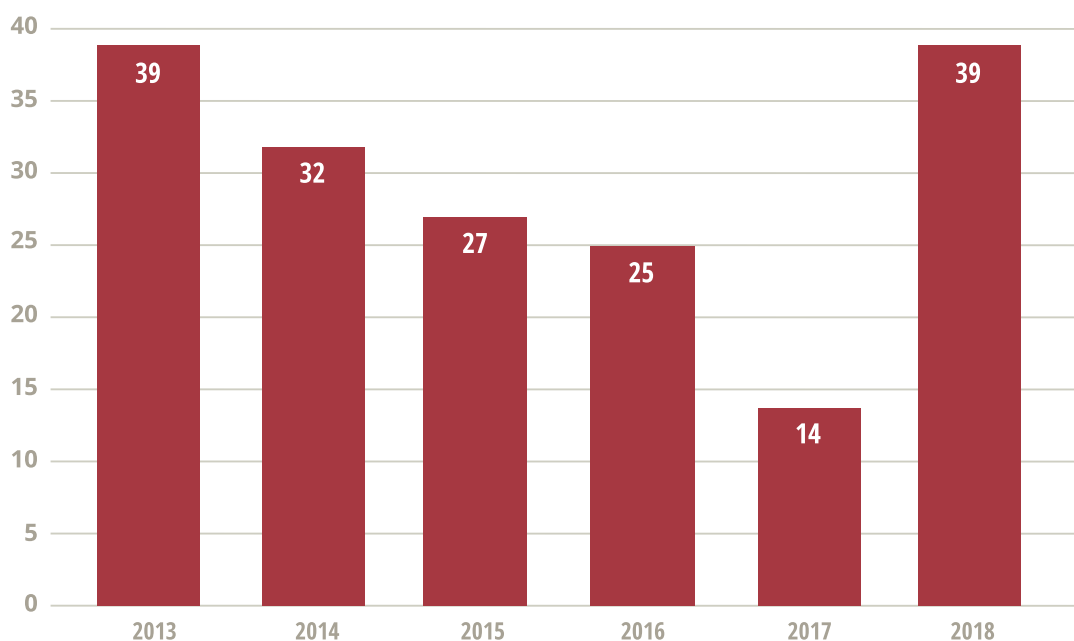
1.2. Vezetői változások

2018-ban összesen 39, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshely volt. Ezek közül 4 álláshely 2018 előtt üresedett meg, 2018-ban 31 álláshely a kinevezési (megbízás) idő lejárta miatt, 2 álláshely a vezetői tisztségről történő lemondás miatt, 1 álláshely a vezető Szegedi Ítéltáblára történő áthelyezése, 1 álláshely a vezető Kúriára történő áthelyezése miatt üresedett meg.

A megüresedett státuszok betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott. 10 vezetői álláshely esetében második pályázat kiírására is sor került. Így a 2018-ban elbírált 47 pályázatból 21 esetben történt kinevezés, míg 8 esetben pályázat hiányában, 10 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának elmaradása, további 3 esetben a pályázó pályázatának visszavonása miatt került sor az eredménytelenné nyilvánításra. Mindössze 5 olyan eset volt, amikor az OBH elnöke törvényben biztosított mérlegelési jogával élve nyilvánított eredménytelenné vezetői pályázatot.

A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került sor.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshelyek számának alakulása 2012-2018. évek között

1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, regionális kollégium, bírói kar vagy csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályázati anyag, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el. A Bszi. 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében a 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. az OBH, valamint a Kúria elnöke számára szigorúbb szabályokat állapít meg a fenti esetre vonatkozóan. A véleményező szervek több pályázóról történő véleménynyilvánítás esetén szavazataikkal rangsort is felállítanak, mely javaslatától eltérő döntés esetén az eltérés indokairól írásban tájékoztatást kell adni az Országos Bírói Tanácsnak, és a testület soron következő ülésén az indokokat külön is ismertetni szükséges. Ha az OBH vagy a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező testület többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt be kell szereznie az Országos Bírói Tanács (OBT) előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért. A többi kinevezésre jogosult tekintetében a jogszabály nem határoz meg ilyen többlétszabályokat. További különbség, hogy az OBH elnök kinevezési jogkörébe tartozók pályázati meghallgatási jegyzőkönyvek nyilvánosak. A kialakult gyakorlat szerint a meghallgatási jegyzőkönyvek mellett a pályaművek is felkerülnek a bíróságok központi honlapjára.

A kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Döntését a véleményező szerv javaslatának ismeretében hozza meg, azonban az őt nem köti.

A pályázati eljárás lényege, hogy a kiválasztási folyamat során a legjobbak, legrátermettebbek kerüljenek bírósági vezetői pozícióba. Ennek a kiválasztásnak a felelőssége a kinevezési jog gyakorlójáé, akinek döntése – szóljon az a kinevezésről vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításáról – az adott bírósági szervezet egészének működésére kihat. Ha a pályázat szakmai színvonalát, a pályázó felkészültségét, rátermettségét a kinevezési jog gyakorlója nem találja megfelelőnek törvényes lehetősége az eredménytelenné nyilvánítás, mely tőle nem vitatható el. Eredménytelenné kell nyilvánítani a pályázati kiírást akkor is, ha egyetlen pályázat sem érkezett, vagy ha a benyújtott pályázat nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek.

Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén, a kinevezésre jogosult (OBH elnöke, Kúria elnöke, ítéltábla elnöke, törvényszék elnöke) a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.

A törvényszéki elnökök által elbírált pályázatok számának alakulását a következő táblázat mutatja be:

Vezetői tisztség megnevezése	Kinevezéssel zárult pályázat	Eredménytelenné nyilvánított pályázat	Elbírált pályázatok száma összesen
kollégiumvezető-helyettes	2	1	3
KMB elnök	3	1	4
KMB elnökhelyettes	1	3	4
járásbírói elnök	26	8	34
járásbírói elnökhelyettes	10	1	11
csoportvezető	14	2	16
csoportvezető-helyettes	2	-	2
tanácselnök	11	4	15
Összesen	69	20	89

2. A BÍRÓSÁGI SZERVEZETBEN FOGLALKOZTATOTTAK

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg közel 12 000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2018. december 31-én a következők szerint alakult:

A bíróságok létszámadatai						
	2016. 12. 31-én		2017. 12. 31-én		2018. 12. 31-én	
	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges
Bíró	2 937	2 846	3 023	2 862	3 016	2 933
Bírósági titkár	887	851	937	886	930	900
Bírósági fogalmazó	254	218	253	224	257	238
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 326	7 189	7 422	7 526	7 560	7 660
Összesen:	11 404	11 104	11 635	11 498	11 763	11 731

2018. évben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény kapcsán megvalósuló létszámfejlesztés keretében – utolsó lépésként – 94 fő igazságügyi alkalmazottal emelkedett az engedélyezett létszám. 2018. évben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével kapcsolatosan 15 bírói álláshely és 10 igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítésére került sor. A 2015. évi CCXXII. törvény rendelkezései szerint 2018. január 1. napjától kezdődően az OBH és a bíróságok kötelező elektronikus ügyintézését látják el. Emellett bevezetésre kerül a távmeghallgatás lehetősége és a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés útján történő jegyzőkönyvezés is. Erre figyelemmel a költségvetésben 23 felsőfokú tisztviselői álláshely rendszeresítése is biztosításra került, mely a központilag ellátandó feladatok ellátása érdekében az OBH-ba került rendszeresítésre. 2018-ban – a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 6. melléklet 13. §-ára figyelemmel központi kezelésbe kerültek azon bírói álláshelyek, melyekről a bírák az IM-be vagy OBH-ba határozott – 3 hónapon túli – időtartamra kerülnek beosztásra.

Az OBH elnöke az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása érdekében – a Bszi. 76. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott jogkörében eljárva – a 283/2014. (VII. 2.) OBHE számú határozatával megállapította a bíróságokra a bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámát, ez utóbbit munkaköri csoportonkénti bontásban. Ezt követően az egyes bíróságok létszámában bekövetkezett változásokat a határozat módosításával lehetett folyamatosan nyomon követni.

2015-ben az engedélyezett létszám megállapítását új alapokra helyeztük, a törvényszékek és ítéletablák engedélyezett létszáma így már nem egy határozatban, hanem külön-külön került megállapításra. Az egyes határozatokban az ügyforgalmi adatokhoz igazodó bírói álláshelyekhez képest került rögzítésre az igazságügyi alkalmazotti álláshelyek száma, valamint a különböző bírósági vezetői tisztségek száma is megállapításra került.

Tekintettel arra, hogy a Bszi. 76. § (4) bekezdése szerint az OBH elnökének jogköre a bíróságok engedélyezett létszámának meghatározása, a Gazdálkodási Szabályzat is ennek megfelelően került módosításra, ezzel biztosítva, hogy az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok létszáma igazodjon a tényleges létszámhoz. Az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok között az álláshely átalakításokat az engedélyezett létszámkereteken belül a bírósági elnökök kérésére az OBH elnöke engedélyezheti.

A bírósági szervezetben az önálló költségvetési szerv vezetője, azaz a bírósági elnök felelőssége az, hogy az irányítása alá tartozó bíróságok, szervezeti egységek létszámát meghatározza. Az erre irányuló egységes gyakorlat kialakítása érdekében – az előző évben kialakított gyakorlatnak megfelelően 2018-ban is – a törvényszékek elnökei intézkedésben rögzítették az egyes járásbíróságok és egyéb szervezeti egységek engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámát az OBH elnökének a bíróságok engedélyezett létszámáról szóló határozatainak megfelelő struktúrában. A változásokat az intézkedések módosítása követi, mely átláthatóvá és követhetővé teszi a létszámgazdálkodást helyi és országos szinten egyaránt.

A bíróságok a bírák létszáma alapján három kategóriába (nagy, közepes, kisebb) kerültek besorolásra, és a kategóriákon belül lett egymáshoz igazítva a bírák és az igazságügyi alkalmazottak arányszáma.

Az új szabályozás eredményeként a korábbi évekéhez képest a bírósági titkárok és írnokok létszáma nagyobb arányban emelkedett, viszont csökkentek a fogalmazói és tisztviselői álláshelyek. A jelenlegi rendszer biztosítja, hogy minden igazságügyi alkalmazott az engedélyezett létszámnak megfelelő álláshelyen kerüljön foglalkoztatásra.

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbíróság, melynek tényleges dolgozói létszáma 2017. december 31-hez képest nem változott (1 bíró és 5 igazságügyi alkalmazott). A legnagyobb járásbíróság, a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) létszáma a legkisebb Zirci Járásbíróságénak több mint százhuszszorosa, a tényleges létszáma a tavalyi évhez képest 16 fővel növekedett, így összesen 755 fő dolgozik ott: 198 bíró és 557 igazságügyi alkalmazott. A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kimagaslik, itt 2018. utolsó napján a tényleges dolgozói létszám 2 857 fő volt: 760 bíró és 2 097 igazságügyi alkalmazott. Ugyanakkor a legkisebb létszámú törvényszéken, a Balassagyarmati Törvényszéken mindösszesen 221 fő dolgozott: 47 bíró és 174 igazságügyi alkalmazott. Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2018. december 31-én ténylegesen 207 fő dolgozott: 89 bíró és 118 igazságügyi alkalmazott. A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb az országban, létszáma 48 fő: 16 bíró és 32 igazságügyi alkalmazott.

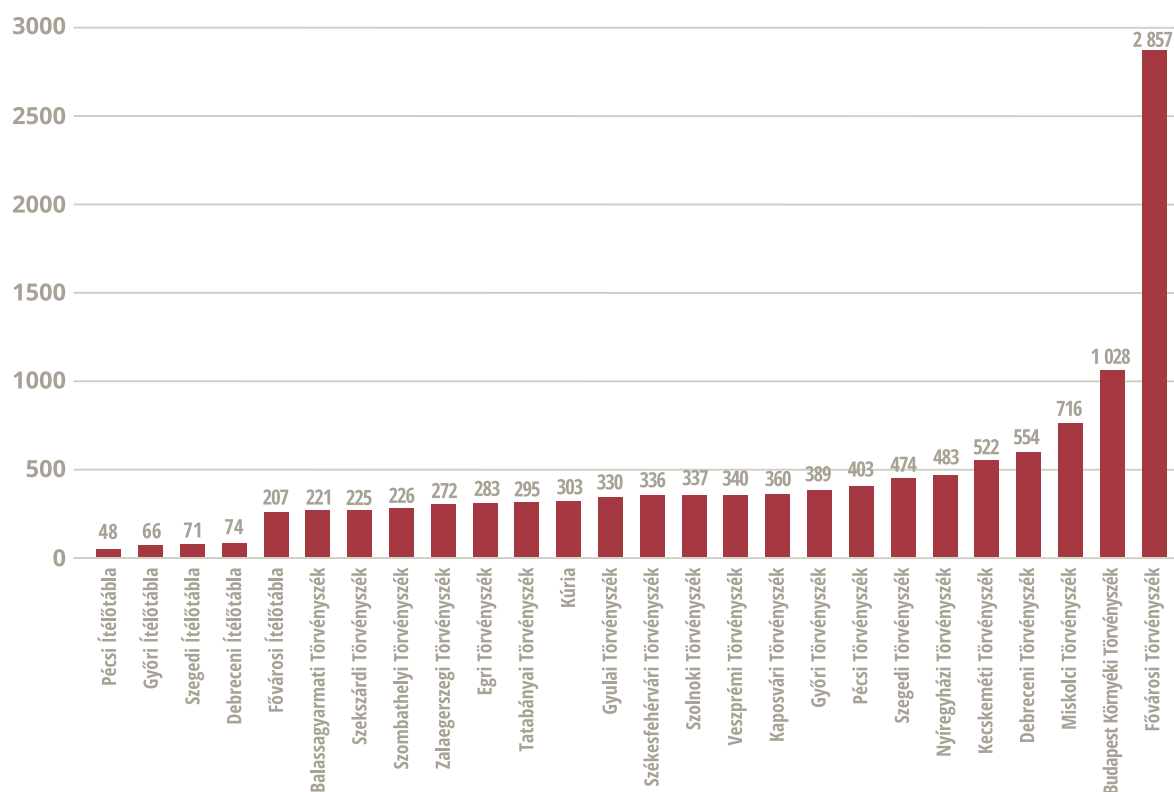
A bírósági szervezetben ténylegesen foglalkoztatottak száma 2018-ban sem érte el az engedélyezett létszámot, ám míg az engedélyezett létszám a 2017. évihez viszonyítva összesen 128 fővel, addig a tényleges létszám 233 fővel emelkedett. Ez utóbbin belül a bírák tényleges létszáma 71 fővel, a titkárok létszáma 15 fővel, a bírósági fogalmazók létszáma 14 fővel, a többi igazságügyi alkalmazott létszáma együttesen 133 fővel nőtt.

A bírák esetében a tényleges létszám növekedésének oka, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) kapcsán megvalósuló létszámfejlesztések ugyan 2017-ben történtek meg, azonban azok betöltésére túlnyomórészt már 2018-ban került sor. Az igazságügyi alkalmazotti tényleges létszámemelkedés oka szintén a Kp. hatálybalépéséhez kapcsolódó jelentős létszámfejlesztés.

Fontos változást hozott a 2018. év a bíróságok engedélyezett létszámának meghatározása terén, ugyanis a 2017. szeptember 1. napjával hatályba lépő lasz. új rendelkezése értelmében bevezetett új fizetési csoport, a Vezetők (V. fizetési osztály) külön feltüntetésére került sor az engedélyezett létszámról szóló határozatokban. Az új csoport engedélyezett létszámának meghatározásához a tényleges vezetői létszám szolgáltatta a kiindulási alapot, azonban az intézményi igények felmérésére is sor került, és az engedélyezett létszámok az országos arányok figyelembevételével kerültek meghatározásra.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be:

Bíróságok tényleges létszáma 2018. december 31. napján

A Kúria, az egyes ítéltáblák és a törvényszékek engedélyezett és tényleges dolgozói létszámát részletesen – az egyes foglalkoztatási csoportokban 2018. december 31. napján – a II. 1. és II. 2. számú mellékletek tartalmazzák.

3. VÁLTOZÁSOK A BÍRÓI KARBAN

3.1. Pályázatok, kinevezések

A bírói álláshelyet – főszabály szerint – csak nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 8.§-ában meghatározott eseteket. Ilyen kivételes eset például az OBH-ba, minisztériumba beosztott bíró beosztásának megszűnését követő visszahelyezése, vagy ha a bíróságok hatásköri vagy illetékességi területe oly mértékben változik meg, hogy a bíró további foglalkoztatása eredeti szolgálati helyén nem lehetséges, vagy a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe visszahelyezett bíró kinevezése. Ugyanakkor, ha egy bíró másik bíróságon szeretne a későbbiekben ítélezni (például családi okok miatt), akkor pályázatot kell benyújtania, vagyis az OBH elnöke csak sikeres pályázat esetén helyezheti át másik bíróságra.

2015-ben új elbírálási metódus került kidolgozásra a bírói pályázatok tekintetében, melynek lényege szerint a bírói pályázatok kiírását megelőzően alapvetően vizsgálandó szempont az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága. A kidolgozott módszer szerint az álláshely kiírása előtt meg kell vizsgálni, hogy a törvényszék adott szintje/ügyszaka az engedélyezett létszámból az ügyérkezésnek megfelelő arányban részesül-e. Ezen arányszámok táblázatba foglalása láthatóvá teszi, hogy a megüresedett bírói álláshelyre a pályázat kiírása indokolt-e, illetve

azt is, hogy mely bíróságokon szükséges új bírói álláshelyek rendszeresítése. Az aránytábla elkészítésével és a törvényszéki elnökök részére történő kiküldésével egyidejűleg formanyomtatványok kerültek rendszeresítésre. Ezekben a bírói pályázatok kiírásának kezdeményezése, illetve az OBH elnöke részére az előterjesztések egységes formátumú, időszerű elkészítése válik lehetővé, ezzel is gyorsítva, egyszerűsítve a folyamatot.

A pályázat elbírálása több lépcsőben zajlik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd ennek alapján felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolást részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítéletábrá elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges beszereznie.

2018. évben az OBH elnöke 284 bírói álláspályázatot bíralt el, melyekre összesen 1 711 pályázat érkezett. Az elbíralt pályázatok eredményeként az OBH elnöke 141 bíró kinevezésére tett javaslatot – ezek mindegyikét a köztársasági elnök elfogadta –, 115 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 28 eredménytelenné nyilvánítására került sor. Ebből pályázat hiánya miatt 7, eljárási szabálysértés miatt 1, a pályázat kiírását követően felmerült körülmény miatt, amelynek eredményeként az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül (8. §) szükséges betölteni 20 pályázat lett eredménytelen. A 20 pályázat közül 19 pályázat eredménytelenné nyilvánítására az Érdi Járásbíróság 2019. január 1-jei megalakulása miatti áthelyezések szükségessége folytán került sor. A 141 újonnan kinevezett bíró közül 121 fő a pályázat benyújtását megelőzően bírósági titkárként dolgozott. A 115 áthelyezésre kerülő bíró közül 62 bíró magasabb bírósági szinten folytatja az ítélező tevékenységét.

A 284 bírói álláshelyből 44 bírói álláshelyre, a közigazgatási bíráskodás kibővítésének második ütemére tekintettel került sor pályázat kiírására. A regionális illetékességű közigazgatási és munkaügyi bíróságokon 42 bírói álláshely került meghirdetésre, ebből 20 a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon. A Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégiumban 2 törvényszéki bírói álláshelyre lehetett pályázni. A pályázatok elbírálásának eredményeként a 44 közigazgatási és munkaügyi ügyszakos álláshelyre 22 bírósági titkár, valamint 17 külsős pályázó nyert bírói kinevezést, továbbá 5 bíró áthelyezésére került sor.

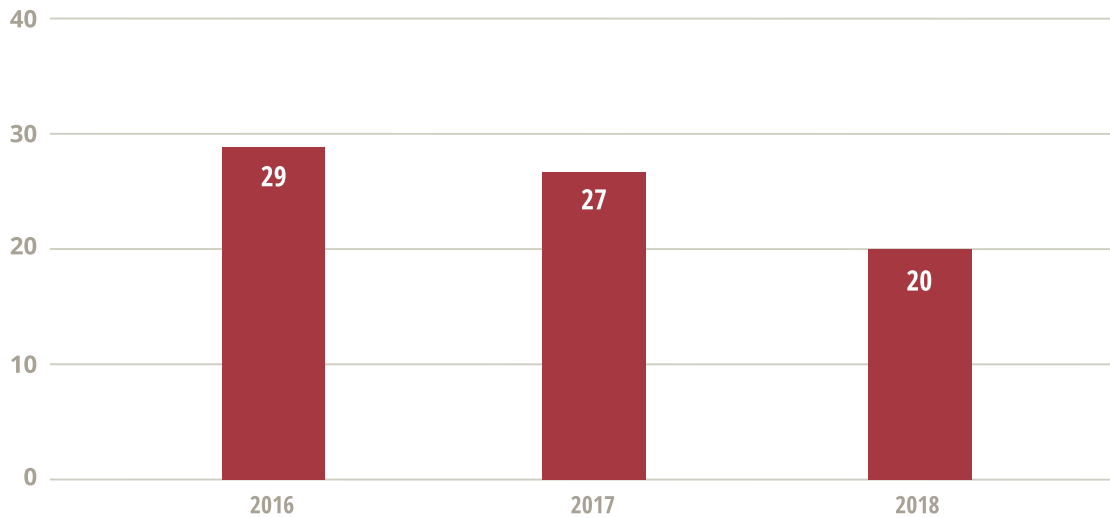
Az OBH elnöke az általa elbíralt 284 eredményes álláspályázat mindegyikében (100%) a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2018-ban összesen 73 bíró szolgálati viszonya szűnt meg. Ezen belül

- a felső korhatárt elérte: 8 fő
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 44 fő
- lemondott: 20 fő
- egészségügyi alkalmatlanság miatt mondott le: 1 fő

Lemondott bírák száma 2016–2018. években

A lemondások száma az elmúlt években csökkenő tendenciát mutat: 2016. évben 29, 2017. évben 27 bírót mondott le a szolgálati viszonyáról. A 2018. évben lemondott 20 bíróból 2 bírót 0-3 év közötti, 2 bírót 4-6 év közötti, 4 bírót 7-9 év közötti, 12 bírót pedig 10 év feletti bírói szolgálati viszonytal rendelkező. A lemondás okai jellemzően családi okok, külföldre költözés, illetve a bírók a határozott idejű kinevezésük alatt és a bírói vizsgálatuk közben is döntenek arról, hogy a szolgálati viszonyukat megszüntetik.

3.3. Kijelölések

A bírók kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, vagy egy ügyszakon belül olyan ügyek ellátása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek, vagy képzés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bírót lehet eljárni. A Bjt. 30. § rendelkezik az OBH elnöke és a Kúria elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47.§ alapján büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyes bírósági hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az lsz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyes bírósági hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbíróknál működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbíró elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az mely ügyek körére vonatkozik. 2018-ban sor került egyes bírósági hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárrá történő kijelölésekre szabálysértési, büntető, polgári (gazdasági), büntetés-végrehajtási ügyekben, valamint a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos ügyekben is.

A törvényszéki elnökök javaslatára 2018-ban az OBH elnöke

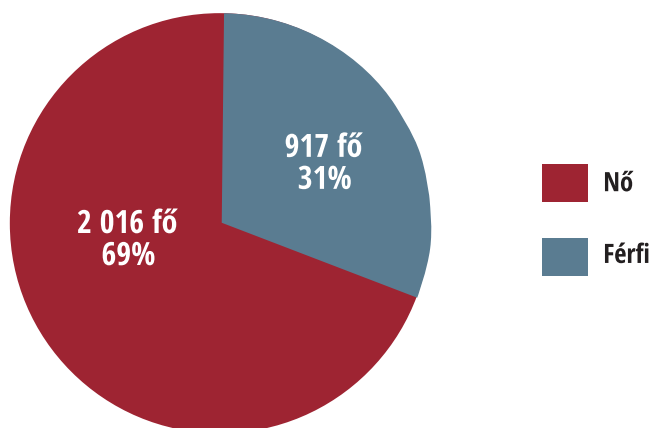
- 67 bírót jelölt ki a fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak,
- 27 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17. § (5)-(6) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélező bírónak,
- 26 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 18 bírót és 24 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 3 bírót és 2 bírósági titkárt bírósági közvetítői kijelölését szüntette meg.

4. A BÍRÓI KAR ÖSSZETÉTELE

4.1. Nemek szerinti megoszlás

2018-ban össz-szervezeti szinten a női bírák száma 2 016 fő (69%), a férfi bírák száma 917 fő (31%) volt. Ez azt jelenti, hogy a bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott. 2018. december 31. napján a két legmagasabb férfi bírói aránnyal a Győri Ítéltábla (58%), illetve a Debreceni Ítéltábla rendelkezett (65%).

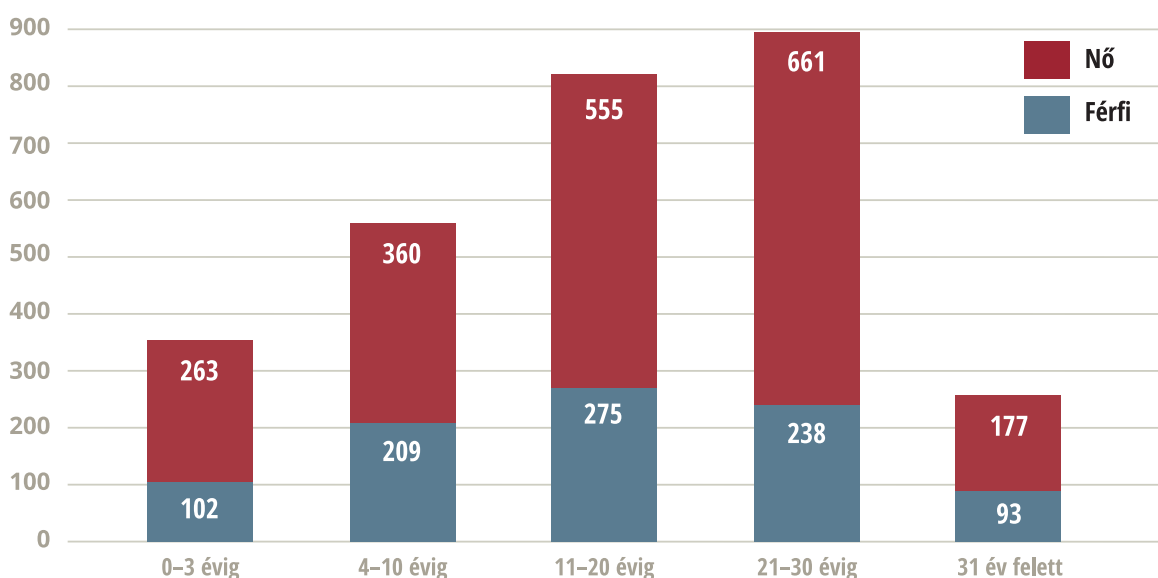
A bírák nemek szerinti aránya össz-szervezeti szinten

4.2. Bírói gyakorlati idő

2018. december 31-én a kinevezett bírák közel egyharmada (899 fő) 21 és 30 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma pedig mindössze 365 fő volt. Utóbbi a 2017. évi adatokhoz (217 fő) képest nagyobb mértékben emelkedett a bírói kinevezések okán. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 270 fő. A bírák közel 50%-a 4-20 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A magyarországi bírák bírói gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

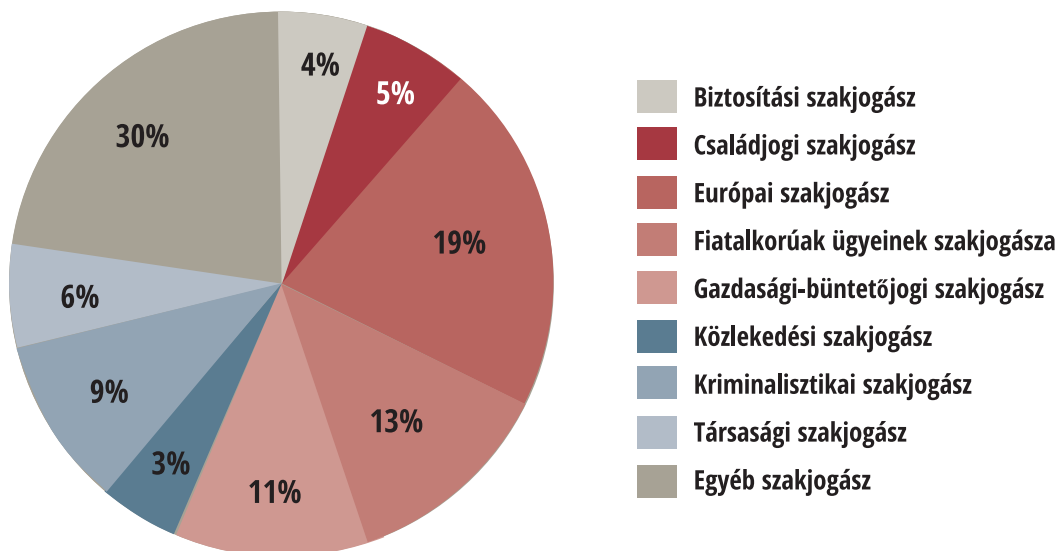
Gyakorlati idő és nemek szerinti megoszlási arány a bírák között
2018. december 31. napján

4.3. Többlet képzettség

2018. év végén a 2 933 kinevezett bíróból összesen 27 bíró rendelkezett PhD fokozattal, 935 bíró pedig összesen 1 129 db szakjogászi végzettséggel. Közülük 124 bírónak van gazdasági büntetőjogi, 210 bírónak európai szakjogászi, 147 bírónak fiatalkorúak ügyeinek szakjogászi, 107 bírónak kriminalisztikai szakjogászi, 64 bírónak társasági szakjogászi, 50 bírónak biztosítási szakjogászi, 58 bírónak családjogi szakjogászi, míg 34 bírónak közlekedési szakjogászi végzettsége. A bírák előbbieken felül további 335 db egyéb szakjogászi végzettséggel is rendelkeznek.

Szakjogászi végzettségek alakulása 2018.12.31 napján

4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2018. december 31-én 1 422 fő rendelkezett középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgálattal. A legelterjedtebb nyelvek közül angol nyelvvizsgálata 1 039 főnek, német nyelvvizsgálata 691 főnek, míg francia nyelvvizsgálata 110 főnek volt. Összesen 561 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

5. EMBERI ERŐFORRÁSOK ELOSZTÁSA

5.1. Létszámváltozások, létszámelvek

2018-ban az alább felsorolt álláshely rendszeresítésekre és átalakításokra került sor.

2018. évben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépésével kapcsolatosan további bírói álláshelyek váltak szükségessé, a kötelező hármas tanácsok, valamint a szélesebb körű bizonyítási eljárások okán. Így a tavalyi évben 15 (7 ítélőtáblai és 8 törvényszéki) bírói álláshely rendszeresítésére került sor az új Be. hatálybalépésére tekintettel:

2018. március 15. napjával:

- a Fővárosi Ítélőtáblán 2 bírói álláshely
- a Debreceni Ítélőtáblán 2 bírói álláshely
- a Szegedi Ítélőtáblán 3 bírói álláshely

2018. december 1. napjával:

- a Budapest Környéki Törvényszéken 2 bírói álláshely
- az Egri Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Kecskeméti Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Nyíregyházi Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Székesfehérvári Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Szolnoki Törvényszéken 1 bírói álláshely

Az OBH elnökének évek óta változatlanul kiemelt célja, hogy az ügyteher arányosítása érdekében az ügyforgalmi helyzetből levonható következtetések maradéktalanul érvényesülhessenek, és a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása az arra leginkább rászoruló szervezeti egységnél történjen meg. Ezt segítik elő a szakmai igények alapján megújított, a bírói álláspályázatok kiírásával kapcsolatban készített elemzések. Ezekben megvizsgálásra kerül a pályázatot kiírni kívánó bíróság engedélyezett létszáma, ügyforgalmi helyzete, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhe. Mindezek alapján hozható arra vonatkozó megalapozott döntés, hogy az adott álláshely a kérelmező bíróságon, vagy pedig – az országos átlaghoz viszonyítottan – lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben levő másik bíróságon kerüljön-e kiírásra.

2018-ban 3 bírói álláshely került megszüntetésre:

- a Balassagyarmati Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Gyulai Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Zalaegerszegi Törvényszéken 1 bírói álláshely

2018-ban a Fővárosi Ítéltáblán 1 ítéltáblai tanácselnöki álláshely került rendszeresítésre 2018. január 1. napjával.

A 2017. év végi adatokhoz képesti engedélyezett létszám csökkent. A bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás 6. melléklete 13. § (2) bekezdése alapján 2018. évben megkezdődtek azon álláshelyek központi kezelésbe vonása, melyekről a bírák az IM-be vagy OBH-ba határozott – 3 hónapon túli – időtartamra kerülnek beosztásra. Az álláshelyek betöltésére ugyanis az intézménynek nincs lehetősége, ezáltal megszűnt az a torzító tényező, mely befolyásolta az engedélyezett létszám és az ügyforgalmi adatok összevetését.

A határozott idejű beosztás megszűnése esetén az álláshelyek az intézményhez ismételtelen rendszeresítésre kerülnek. Az engedélyezett létszámban a központi kezelésbe vont álláshelyek nem szerepelnek.

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Jellemzően járásbírói bírói álláshelyek törvényszéki bírói álláshelyekké átalakítására került sor.

Ily módon 2018-ban 19 álláshely átalakítására került sor:

- a Fővárosi Ítéltáblán 1 bírói álláshely
- az Egri Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Fővárosi Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Győri Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Kecskeméti Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Nyíregyházi Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Pécsi Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Szegedi Törvényszéken 1 bírói álláshely

• a Székesfehérvári Törvényszéken	1 bírói álláshely
• a Szolnoki Törvényszéken	1 bírói álláshely
• a Szombathelyi Törvényszéken	1 bírói álláshely
• a Tatabányai Törvényszéken	3 bírói álláshely
• a Veszprémi Törvényszéken	1 bírói álláshely
• a Zalaegerszegi Törvényszéken	1 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. 2018-ban 5 bíró és 1 bírósági titkár dolgozott határozott időre történő beosztással a minisztériumban, akik közül az év folyamán 1 bíró beosztása megszüntetésre került.

5.2. A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata

Az OBH elnökének kiemelt feladata, a stratégiai célkitűzéseivel is összhangban, hogy őrködjön a bírói álláspályázatok elbírálási folyamatában a nyilvánosság, az átláthatóság, az esélyegyenlőség, az egységesség, a kiszámíthatóság, a következetesség és az objektivitás követelményének érvényesülése felett. Ezúton lehetséges annak a törvényi követelménynek a megvalósulása, hogy a bírói álláshelyet a legalkalmasabb jelölt nyerve el.

A bírói pályázati eljárás elbírálási folyamatának alapvető jogszabályi háttéréül szolgáló „Pontszám- rendelet” 2017. november 1-jei hatállyal módosult.

A változásokra való hatékony felkészülést a pályázati eljárás résztvevői számára az alábbi szakmai segédletek hozzáférhetővé tételével segítettük elő:

- általános bírói pályázati tudnivalók (Bírósági Közlöny)
- közérthető pályázati tudnivalók - GY.I.K. (birosag.hu)
- jelentkezési segédlapok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- jelentkezési segédlapok kitöltési útmutatói (általános, közigazgatási ügyszakos)
- pontösszesítő táblázatok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- előterjesztő lapok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- statisztikai adatlapok
- joggyakorlati kimutatás
- segédlet a „Pontszám- rendelet” értékelési szempontjaihoz, mely a gyakorlati tudnivalókra és az igazolás módjára is iránymutatást ad.

A „Pontszám- rendelet” módosítása nyomán különösen a közigazgatási bíráskodás kibővítésének második ütemére tekintettel kiírt pályázatok elbírálása során merültek fel jogalkalmazási kérdések, ezeket – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – folyamatosan feldolgozzuk és visszajelezzük a bíróságok felé.

Utolsó szakaszához érkezett a pályázati eljárás rendjére vonatkozó segédlet véglegesítése, amely a jogalkalmazás további elősegítése érdekében többek között foglalkozik a hiánypótlás és az elutasítás eseteivel, valamint a kollégiumi véleménynyilvánítást segítő összefoglalóval.

Annak érdekében, hogy a bírói pálya iránt érdeklődők minél szélesebb körű tájékoztatást kapjanak, a megújult birosag.hu oldalon kialakított „pályázatok” aloldalon feltöltésre került a bírói pályázati adatokat 2012-től kezdődően bemutató kiadvány – amely közérthető formában tartalmaz hasznos információkat a bírói kinevezés folyamatáról is –, valamint annak kapcsolódó anyagai, így egyebek mellett az OBH elnökének tájékoztatója a bírói pályázatok elbírálása során 2018. december 31-ig lefolytatott gyakorlatáról. A kiadvány és a tájékoztató angolul is elérhető a birosag.hu angol nyelvű oldalán.

Fentiek célja, hogy a pályázati eljárás valamennyi résztvevője számára megkönnyítsük, egyben egységesítsük a bírói pályázati eljárás elbírálási folyamatát, ezzel is támogassuk a pályázatok eredményességét.

6. CÍMVISELÉS ÉS CÍMADOMÁNYOZÁS

A bírák munkájának elismeréseként a bíró részére kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés, és adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bírói címet adományozhat az OBT, a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján. Az OBT a döntését a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bírói címet adományoz.

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 22. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján az OBT a 2/2012. (III. 24.) számú határozatával fenntartotta Juhász Andornak, a Magyar Királyi Kúria elnökének emlékére, a kiemelkedő igazságszolgáltatási tevékenység elismerésére alapított Juhász Andor-díjat, valamint a 3/2012. (III. 24.) OBT számú határozatában a Bírósági Szolgálatért Oklevelet. A Juhász Andor-díj arany fokozatában részesíthető az a közmegebecsülést szerzett bíró, aki példamutató életpályája, illetve hosszú időn át végzett kiváló ítélkező, vagy a bírósági igazgatásban kifejtett kimagasló tevékenysége alapján arra érdemes. 2018-ban ilyen díjat 10 bíró kapott, 3 bíró részére posztumusz Juhász Andor-díj arany fokozatát adományozta az OBT.

A Juhász Andor-díj ezüst fokozata a határozat értelmében a bírósági szolgálatban kifejtett kimagasló szakmai vagy igazgatási tevékenység elismeréseként bírónak, illetve a példamutató életpályája elismeréseként igazságügyi alkalmazottnak adományozható. 2018-ban 12 ezüst fokozatú Juhász Andor-díj adományozására került sor. A Juhász Andor-díj bronz fokozatot a bírósági szolgálatban hosszú időn át végzett példamutató szakmai tevékenység elismeréseként igazságügyi alkalmazott kaphat. 2018-ban 17 igazságügyi alkalmazott részesült az elismerésben.

2018-ban 85 fő kapott címzetes bírói címet, közülük 41 fő hivatalból, a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 44 fő pedig elismerésként. Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is 2018. december 31-én összesen 721 bíró viselt címzetes bírói címet a szervezetben.

7. BÍRÓSÁGI ÉLETPÁLYA

Az Országos Bírósági Hivatal számára nem csak a bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményének és a rendszeres illetményen felül adható juttatásoknak a mértéke fontos, hanem a bírósági életpálya részeként kiemelt figyelmet fordítunk a szakmai előmenetel lehetőségének és a tudás gyarapításának biztosítására, a teljesítmények elismerésére, a bírák és igazságügyi alkalmazottak szociális (egészségügyi) ellátására, a munkakörülmények javítására, valamint a munka és a család közötti minél teljesebb összhang megteremtésére, azaz a családbarát munkahelyek kialakítására is.

Az életpálya mellett, hogy megtartó erővel bír és megbecsülést nyújt a bírósági szervezetben dolgozók számára, vonzóvá teszi a bírói és igazságügyi alkalmazotti hivatást a pályakezdő fiatalok részére.

A bírósági életpálya megvalósításának egyik 2018. évben elért sikere, hogy – az OBH elnöke által tett előterjesztések eredményeként – a bírói illetményalap 2018. január 1. napjával – immár harmadik alkalommal – 5%-kal, 431 740 forintról 453 330 forintra nőtt.

Az igazságügyi alkalmazottak illetményének rendezését követően 2018. évben már a bírák illetményrendszerének komplett átalakítására helyeződött a hangsúly, ugyanis a bírói illetményalap 3 x 5%-os emelése önmagában nem alkalmas a jelenlegi bírói illetményrendszerben rejlő problémák kezelésére. A szolgálati idő elismerését, a bírói munka felelősségét a kezdő bírók esetében is megfelelően tükröző, a bírósági szintek közötti arányos különbségtételt is lehetővé tevő, valamint a vezetői feladatokhoz kapcsolódó felelősség súlyát is elismerő javadalmazás kizárólag egy teljesen megreformált illetményrendszerben valósulhat meg kellőképpen.

Célunk egyrészt, hogy a kezdő bírói illetmény vonzóvá váljon a szakmai utánpótlást jelentő fiatal, tehetséges pályakezdő jogászok számára, másrészt ösztönözzük, hogy a felsőbb bírósági szintekre és a vezetői posztokra a szervezet tapasztaltabb tagjai pályázzanak.

Ezen célok megvalósítása érdekében az OBH még 2017-ben megkezdte a bírák illetményrendszerének átalakítására vonatkozó javaslat kidolgozását. 2018. első félévében ezen javaslat alapul vételével került előterjesztésre a bíróságok 2019. évi költségvetése.

Az OBH ezt a javaslatot a 2019. évi költségvetési törvényjavaslatához, majd a 2019. évi költségvetést megalapozó törvényjavaslatához is megküldte. 2018 nyarán szakértő elnökök bevonásával együtt továbbgondolásra került a fizetési skála, így az jobban igazodik a bírói felelősség egyes szintjeihez és kiküszöböli a korábbi aránytalanságokat. A nyolc hónapig tartó folyamatos egyeztetések eredményeként a 2018 szeptemberében megtartott elnöki értekezlet résztvevői a bírói illetményrendszer komplex átalakítását célzó elképzelést megvitatták, és azt egyöntetűen támogatták. Az elnökök útján a bírói kar is megismerhette a tervezetet, véleményt alkothatott és javaslatot tehetett, valamint 2018 őszén az OBH felsővezetői országszerte bírói fórumokon vettek részt, ahol a bírák közvetlenül is véleményt formálhattak a tervezetről. Az elfogadott koncepcióval kapcsolatos további javaslatok, esetleges észrevételek megvitatása céljából az érdekképviselői szervek elnökeivel több alkalommal került sor egyeztetésre. A széles körben véleményezett javaslatot – amely már a Bjt. szövegszerű módosítását is magában foglalta – az elnöki kar 2018. december 6-án véglegesítette.

2018 őszén a kormányzati szervek képviselőivel a bírói illetményrendszer átalakításával kapcsolatban többször egyeztettünk, és kezdeményeztük az Igazságügyi Minisztériummal egy közös szakértői testületet létrehozását a bírói illetményrendszer koncepciójának és jogszabály módosító szövegének együttes kialakítása érdekében. Az Igazságügyi Minisztérium biztosította együttműködési szándékát a bírói életpályával összefüggő javaslatok megtárgyalásával kapcsolatban, azonban a közös szakértői testület 2018-ban nem került felállításra.

2018. december 13-án dr. Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter bejelentése szerint a kormány felkérte az Igazságügyi Minisztériumot, hogy – a Pénzügyminisztériummal és az Országos Bírósági Hivatallal együttműködve – készítsen elő egy valamennyi bírót érintő jelentős fizetésemelési javaslatot.

Erre tekintettel 2018. december 18-án – a 2019-ben elkezdődő közös munka mielőbbi megkezdése érdekében – az OBH az elnökök és a bírói kar által egyöntetűen elfogadott Bjt. módosító javaslatot továbbította az IM részére. A közös munka 2019-ben tovább folytatódik, amelynek eredményeként a bírák 2020. január 1. napjától kezdődően remélhetőleg jelentős mértékű illetményemelésben részesülnek.

A bíróságok központi honlapján az Életpálya aloldalon a bírói illetményrendszer átalakítására vonatkozó javaslat és az azzal kapcsolatos egyeztetések eredménye folyamatosan közzétételre került.

Az illetményrendszer teljes átalakításának megvalósulásáig az OBH elnöke által 2016-ban bevezetett Megtartó Program feladata, hogy biztosítsa a bírói és igazságügyi alkalmazotti munkaerő megtartását és a megfelelő szakmai utánpótlást. 2018-ban a program elemeinek, azok mértékének és a jogosultak körének, a juttatás szempontrendszerének meghatározása az érdekképviseleti szervek bevonásával került megállapításra.

A Megtartó Program korábbi elemei 2018-ban az igazságügyi alkalmazottak üdülési támogatásával és az emelt szintű orvosi vizsgálatokkal bővültek, melyre az OBH és a bíróságok felelős és hatékony gazdálkodásának köszönhetően keletkezett költségvetési megtakarítás nyújtott alapot.

2018-ban a program 12 eleméből öt a bírák és az igazságügyi alkalmazottak jólétét növelte, egy elem az egészségmegőrzését biztosította, két elem a meglévő többlettudást, egy elem a bírósági szervezetben eltöltött szolgálati időt ismerte el. A szakmai önképzési támogatás a bírákat többlettudás megszerzésére kívánta ösztönzi, míg a soron kívüli előresorolás a többletteljesítményüket ismerte el. A többletteljesítmény elismerését szolgálta az év végi elismerés is, melynek objektív szempontrendszere a Fenntartható Fejlődés Programban elért eredményekhez, valamint a kiváló és átlag feletti teljesítményértékeléshez kötődött. A Megtartó Program elemeire jogosultak köre valamennyi bíróságra és dolgozóra egységes, objektív szempontok alapján került meghatározásra.

Az alábbi két elem esetében volt az intézmény vezetőjének lehetősége mérlegelésre:

- a bírák soron kívüli előresorolásakor, amely esetben azonban az érintetteknek a jogszabály által meghatározott feltételeknek is meg kellett felelnie, valamint
- az év végi elismeréskor, azonban itt is meghatározásra kerültek azok az objektív szempontok, amelyet a döntés hozatalakor figyelembe kellett vennie.

A program keretében átlagosan több mint 10 ezer munkavállaló részesült többlettuttatásban 2018-ban. A program elemeinek sokszínűsége és a juttatások összege a tavalyi évben kiemelkedő mértékben tudta kifejezni a bírói és igazságügyi alkalmazotti munkaerő megtartása és az utánpótlás biztosítása iránti elköteleződést.

2018. évben a bírák és igazságügy alkalmazottak egy főre jutó többlettuttatása a 2016. évhez képest 261%-kal növekedett.

Jólét	30 000 Ft	Húvétai ajándékutalvány	15 000 Ft/fő
	30 000 Ft	Üdülési támogatás	7 900 igazságügyi alkalmazott
	20 000 Ft/gyermek	Iskolakezdési támogatás	900 fő
	380 000 Ft	Ruházati költségtérítés	10 900 fő
	min. 165 000 Ft/bíró min. 125 000 Ft/igazságügyi alkalm.	Karácsonyi ajándékutalvány	10 500 fő
Többlettudás	90 666 Ft/hó	PhD elismerése	17 bíró
	36.266–54.400 Ft/hó	Nyelvpótlék	20 OBHE kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezető
	2x250 000 Ft	Szakmai önképzési támogatás	2 900 fő
Elismerés	22 665 Ft/hó	Bírák soron kívüli előresorolása	150 bíró
	45 333 Ft–498 663 Ft	Szolgálati idő elismerése	10 000 fő
		Év végi elismerés	9 500 fő
Egészség	39 500 Ft	Emelt szintű orvosi vizsgálat	11 000 fő

A Megtartó Program elemei és azok mértéke – az elmúlt évekhez hasonlóan – 2018-ban is a megvalósításukhoz szükséges költségvetési megtakarítások ismeretében kerültek meghatározásra.

2019-ben kiemelt cél a meglévő elemek megtartása mellett az egészségmegőrzést (sporttevékenységet) és a családokat támogató (bölcsődei, óvodai étkeztetés támogatása, állatkerti belépők biztosítása) további elemek bevezetése.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- A megüresedő bírói álláshelyek betöltésének szempontjait, eljárási szabályait rögzítő protokoll elkészítése.
- Vezetői pályázatok elbírálásának főbb szabályait, folyamatát rögzítő protokoll létrehozása.
- A bírói illetményrendszer átalakítására kidolgozott javaslat mihamarabbi megvalósítása érdekében kapcsolattartás és konstruktív együttműködés a döntéshozóval és a társhivatásrendekkel.
- A Megtartó Program elemeinek bővítése, hangsúlyt fektetve a család, a karrier és egészség egyensúlyának biztosítására.
- Az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékelését segítő útmutató elkészítése és informatikai rendszer kialakítása.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- Általános pályázati tudnivalók: <https://birosag.hu/szakmai/palyazatok>
- A bírósági vezetői pályázatok elbírálásáról szóló tájékoztató (2018. december 31-ig): <https://birosag.hu/hirek/kategoria/birosagokrol/birosagi-vezetoi-palyazatok-elbiralasarol>
- Tájékoztató „kiszűzet” a vezetői pályázatok elbírálásáról: https://birosag.hu/sites/default/files/users/vezetoi_palyazatok_dec31_nyomda.pdf
- Tájékoztató „kiszűzet” a bírói pályázatok elbírálásáról (2018): https://birosag.hu/sites/default/files/users/biroi_palyazatok_final_hajt%C3%B3s_dec31.pdf
- A bírák kinevezéséről: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/tajekoztato-birak-kinevezeserol>
- Bírák név szerinti keresője: <https://birosag.hu/birak-nevszerinti-keresoje>

III.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei a tárgyi feltételek biztosítása, optimális elosztása és hasznosítása stratégiai célkitűzéssel összefüggésben:

- Átadásra került az Egri Törvényszék új épülete, valamint a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felújított épületrészei.
- Az egyre növekvő számú oktatások helyigényének biztosítása érdekében megkezdődött a Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárnyának belső átalakítása.
- 2018 decemberében elkészültek a MIA-BALATON Projekt engedélyezési és kiviteli tervei.
- Tovább folytatódott a bírósági szervezet informatikai eszközparkjának fejlesztése: az „Út a jövőbe-Innovációs eszközbeszerzés” elnevezésű projekt keretében a bírák részére összesen 2 833 db informatikai eszköz beszerzése történt meg.
- 72 tárgyalóteremben állt üzembe a távmeghallgatási rendszer.
- Az „Álomból valóság” projekt keretében megtörtént valamennyi bírósági dolgozó részére a korszerű irodai licencek beszerzése.
- A Megtartó Program részeként összesen 11 769,5 millió forint (járulék nélkül) került kifizetésre a bírósági szervezet dolgozóinak.
- Az OBH Gazdálkodási Főosztálya által végzett monitoring tevékenységnek és a KIR Kontrolling Rendszernek köszönhetően a gazdálkodási folyamatok láthatóvá váltak, ezáltal jelentősen hatékonyabb intézményi gazdálkodás tudott megvalósulni.

1. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉT BIZTOSÍTÓ ÉPÜLETEK

1.1. Bírósági ingatlanok

1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2018. december végén

- összesen 185 db
- 462 220 m² nettó alapterületű ingatlan volt, amelyek közül ténylegesen 154 épület szolgált ítélkezési célokat.

A 113 városban található 185 ingatlan műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartási, karbantartási, felújítási munkáinak jó gazda módjára történő kezelése, a bírósági szervezetben dolgozók XXI. századi, az ítélkezés minőségét szolgáló, munkakörülményeinek biztosítása, valamint az igazságszolgáltatás évi több millió ügyfele részére a nyitott, ügyfélbarát bíróság igényeinek megfelelő épületek kialakítása, a bírósághoz való hozzáférés tárgyi feltételeinek megteremtése az OBH kiemelt, rendkívüli forrásokat igénylő feladata.

A rendelkezésre álló forrásokat az OBH minden évben – a rövid és középtávú terveivel összhangban – a Wagner Gyula Terv és a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében használja fel. Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint a Wagner Gyula Tervben – az igény felmérések alapján tervezett fejlesztések közül – az egyszerűbb munkákat a bírósági szervezetek, a bonyolultabb, több évre áthúzódó fejlesztéseket az OBH saját beruházásként valósítja meg. A Jablonszky Ferenc pályázati rendszerben pedig központilag meghatározott célok, épületfejlesztések megvalósításához biztosít pályázati forrást az OBH.

1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bírósági szervezetek vagyonkezelésébe és bérletébe 2018-ban országosan 185 ingatlan tartozott. Két ingatlanból a teljes körű felújítás idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött a bírósági szervezet (Gödöllő, Szarvas).

A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok megoszlása a következő:

- Országos Bírósági Hivatal Szalay utcai épülete, és a Magyar Igazságügyi Akadémia épülete
- 154 ítélkezési épület
- irattárak összesen 3 112 m² alapterületen
- egyéb épületek összesen 4 658 m² alapterületen.

1.1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok

A 2017. év végére az ügyészség kiköltözött a Hódmezővásárhelyi, a Jászberényi és a Nagykátai Járásbíróságok épületeiből, így az ügyészi szervezettel közösen használt épületek száma a 2016. év végi állapothoz képest hárommal – összesen 55-re – csökkent.

Az ügyészség további helyszíneken is elkezdte az önálló épületet biztosító beruházás előkészítését, melynek eredményeként a Mohácsi, a Siklósi, a Tiszafüredi, az Esztergomi, a Komáromi, az Encsi Járásbíróságok, a Monori, a Váci, a Sárvári Járásbíróságok, valamint a Kaposvári Törvényszék ügyészség által használt területének bírósági célra történő hasznosítása válik lehetővé.

2017-ben 2 közösen használt épület teljes körű felújítása volt folyamatban. Az Egri Törvényszék épülete 2018 áprilisában átadásra került, a Gödöllői Járásbíróság újjáépítése folytatódott, majd a kivitelezői munka elégtelensége miatt új közbeszerzés előkészítése kezdődött meg.

2016-ban az újonnan felállítandó Érdi Járásbíróság mérnöki előkészítő munkájaként, az épületméret igény és a forrásszükséglet előzetes feltárására az ügyészséggel közösen Megvalósíthatósági Tanulmánytervet készítettünk. Ennek alapján indult el 2017-ben a közös beruházás tervezése. A kiviteli tervek 2018 decemberében elkészültek, melyek alapján a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás is megindításra került. A kivitelezési munkálatok tervezett kezdése 2019. szeptember.

A tervezési programok összeállításával 2016 II. félévében megkezdődött a szintén közös teherviseléssel megvalósítani tervezett Dunakeszi, Kisvárdai és Tapolcai Járásbíróságok teljes körű felújításának előkészítése.

A Tapolcai Járásbíróság kialakításával kapcsolatban az Országos Bírósági Hivatal nyilvános építészeti tervpályázatot hirdetett meg. A szakma nagyfokú érdeklődést mutatott a tervpályázat iránt, színvonalas, elegáns, lépték és mértéktartó tervkonceptciók készültek. A Bíráló Bizottság által kiválasztott győztes pályamű alapján a tervezés 2019. év elején kezdődik meg. Az épület várhatóan 2022. év végére készül el.

A Dunakeszi Járásbíróság új épületének tervezésére szintén nyilvános építészeti tervpályázat került meghirdetésre. A pályaművek benyújtásának határideje 2018. szeptember 4. napja volt. A Bíráló Bizottság által kiválasztott győztes pályamű alapján a tervezési folyamat 2019 I. negyedévében kezdődhet meg. Az épület várhatóan 2022. év végre készül el.

Az érintett épületek beruházásának előzetesen megállapodott kölcsönös teherviseléssel történő befejezése után a két szervezet önállóan elkülöníthető épületrészekben kerül elhelyezésre, valamint megtörténik az új, illetve felújított ingatlanok két szervezet közötti területarányos vagyonmegosztása is.

Megállapodás született a két szervezet között a közösen használt, teljes körű felújítással érintett épületek beruházásainak, valamint az OBH Wagner Gyula Terv, illetve a Jablonszky Ferenc Pályázata keretében megvalósuló, közös használatú épületeket érintő, fejlesztések forrás megosztásáról, a Legfőbb Ügyészséget érintő fejlesztési összegek átadásának módjáról.

A két szervezet közös kedvezményezettje a „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” – pályázatnak. Ennek keretében 1,4 milliárd forint pályázati forrás felhasználására nyílik lehetőség. A projekt lebonyolításával megbízott Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel Konzorciumi Együttműködési Megállapodás került megkötésre, melynek értelmében az elnyert pályázati forrásból a tervek szerint első ütemben a Komlói és Bajai Járásbíróságok teljes körű energetikai felújítása valósulhat meg.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A Kormány által 2016-ban nevesített Steindl Imre Program eredményeként teljes körűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek térhez illeszkedő felújítása.

Jelen projekt célja, hogy a Programhoz kapcsolódóan – együttműködve az annak megvalósításával megbízott Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel (SIP Zrt.) – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth Téri Igazságügyi Palotába, amelyet jelenleg a Néprajzi Múzeum és a Politikatörténeti Intézet használ.

Az előkészítés során az OBH a művészeti és műemléki értékek megőrzése és a mai kor igényeinek összehangolására helyezi a hangsúlyt. Ennek érdekében az OBH elnöke, a SIP Zrt., a Kúria és az OBH munkatársaival látogatást tett a Néprajzi Múzeum épületével egykorú lipcsei Legfelső Közigazgatási Bíróság, valamint a bécsi Legfelső Bíróság épületében is. Az OBH felkérése alapján a MOME elkészítette a tervezési programot segítő, „design thinking”-re épülő koncepciót. Ezzel együtt meghatározásra került az Igazságügyi Palotában megvalósítandó látogatóközpont koncepciója is.

1.2.2. BKT székház épületfejlesztési projekt

A Kormány az 1785/2015. (X. 30.) Korm. határozattal intézkedett a Budapest Környéki Törvényszék (BKT) elhelyezéséről a Budapest, XIV. kerület, Hungária körút 179-187. sz. alatt található, „M3 Business Center” irodaházban. Az ingatlan állam javára történő megvétele és 2016. márciusi birtokba vétele után az OBH a BKT szervezeteivel, szakembereivel együttműködve elkészítette a beruházás tervezési programját. Az OBH a feladat koordinálására 2017-ben belső projektszervezetet hozott létre.

Az MNV Zrt. 2017 elején az Fővárosi Törvényszék szervezeti egységei számára is elhelyezést biztosító program véglegesítése után megkezdte az épület tervezésének előkészítését. A kiviteli tervek 2018 II. negyedévében elkészültek.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény, valamint az állami magasépítési beruházásokról szóló 299/2018. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján a kormányzati beruházások megvalósítási feladatait 2019. január 1-jétől a Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt. (BMSK Zrt.) látja el.

1.2.3. Regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok

Prioritást élvező feladat a 2017 novembere és 2018 novembere között négy ütemben felállítani tervezett 8 kiemelt közigazgatási és munkaügyi bíróság (KMB) elhelyezési igényeinek rendezése. Az összesen 790 főre növekvő létszám terület igénye mintegy 25-30 000 m².

A tárgyi feltételek megteremtéséhez a Kormány 2017-re 205,2 millió forint, 2018-ra 3 266 millió forint címzett forrást biztosított. A rendelkezésre álló összeg és az idő rövidsége miatt új épületek építése nem jöhetett szóba, így hat helyszínen (Győr, Veszprém, Pécs, Miskolc, Debrecen, Szeged) bérleményben kerülnek elhelyezésre az új bírósági szervezeteket. A Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területe alá tartozó bíróságok elhelyezése a meglévő épület-kapacitások racionalizálásával kerül megoldásra.

A törvényszékek részéről beérkezett igények alapján a tárgyi feltételek biztosítása érdekében jelentkező fejlesztési költségek forrás-átcsoportosítása 2017-ben és 2018-ban több ütemben történt meg.

A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felújított épületrészének ünnepélyes átadására 2018. november 16-án került sor.

A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018 szeptemberében vehette birtokba a bíróság és a helyi önkormányzat között létrejött együttműködési megállapodás alapján felújított épületet. A KMB a jövőben, a veszprémi várban, az egykori piarista gimnázium patinás épületében talál majd végleges elhelyezésre.

1.2.4. Egri Törvényszék

- Címe: 3300 Eger, Barkóczy u. 1.
- Érintett dolgozói létszám: 116 fő
- Felújítás előtti alapterület: 5 198 m²
- Tervezett alapterület: 7 080 m²
- Bekerülési költség: 3,525 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Átadás: 2018. április 3.

A projekt keretében a törvényszék épületének teljes körű felújítása és bővítése valósult meg. Az Egri Törvényszék korszerűtlen épületét a bíróság és az ügyészség közösen használta. Az épület átalakítása 2015 novemberében kezdődött meg. Az építkezés során számtalan az idők folyamán elfedett építéskori részletet tártak fel, melyek közül először a díszlépcsőház márványos festése, valamint annak díszítő szobrászati részletei kerültek rekonstruálásra. A megújult létesítményben – a nyitott ügyfélbarát bíróságok kiemelt prioritású elveivel összhangban, elsőként a teljes körű felújításon áteső intézményeink közül – az OBH-MOME együttműködés keretében létrehozott „Arculati Kézikönyv” szerinti – korszerű ügyfélközpont kialakítására került sor. Az épület teljes körű felújításával és bővítésével a kor követelményeinek megfelelő, minden igényt kielégítő létesítmény jött létre. Az épület ünnepélyes átadására 2018. április 3-án került sor.

1.2.5. Szegedi Törvényszék, Szegedi Járásbíróság

- Címe: 6720 Szeged, Széchenyi tér 4.
- Érintett dolgozói létszám: 293 fő
- Jelenlegi alapterület: 9 200 m²
- Tervezett alapterület: 13 000 m²
- Becsült bekerülési költség: 16,645 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Tervezés lezárása: 2019. II. negyedév
- Közbeszerzési eljárás lefolytatása fedezet rendelkezésre állása esetén: 2019. év végéig
- Tervezett átadás: 2022. év vége
- Folyamatban van a bíróság bérelt épületben történő ideiglenes elhelyezése.

A projekt keretében a bíróság teljes körű felújítása és bővítése valósul meg.

A Szegedi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Széchenyi téri ingatlan állapota leromlott, az elhelyezés rendkívül szűkös. Az épületben működik jelenleg a Szegedi Törvényszék, a Szegedi Járásbíróság és a Szegedi Járási Ügyészség. A közbeszerzési eljárás lezárását követően 2016. második negyedévének végén kötött szerződést az OBH a nyertes engedélyezési és kiviteli terveket készítő építész irodával.

A szükséges régészeti feltárások időbeni lefolytatásáról megegyezés született az irányító szakhatósággal. A kiemelt műemléki jelentőségű épület kiviteli tervei 2019. év közepén készülnek el. A beruházás befejezése 2022. év végére várható.

A fejlesztés eredményeként kiemelkedő színvonalú munkakörülményeket, az ügyfelek számára a kor elvárásainak és a szolgáltató bíróság követelményeinek megfelelő hozzáférést biztosító létesítmény jöhet majd létre.

A teljes körű felújítás idejére az épületet használó intézmények számára ideiglenes elhelyezést biztosító ingatlannal az MNV Zrt. nem rendelkezett a városban. Ezért 2016. év végén a Szegedi Törvényszékkal együttműködve, több erre vonatkozó lehetőséget is megvizsgálva, kielégítő megoldást találtunk a problémára. A bérleti szerződés előkészítése után az MNV Zrt. jóváhagyását követően, a minimális átalakítást igénylő ingatlan 2017. év végétől áll rendelkezésre.

1.2.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) két projektje keretében összesen 1,7 milliárd forint értékben korszerűsödhet több bírósági épület. A projektek megvalósítására az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel.

A Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla épületének energetikai fejlesztése 300 millió forint, a további 1,4 milliárd forint terhére első körben a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztése történik meg. A pécsi épület fejlesztésére vonatkozó támogatási szerződés 2017 áprilisában, a bajai és komlói épület fejlesztésére pedig 2017 júliusában került aláírásra.

A Pécsi Törvényszék és Ítéltábla tervezésének beszerzési eljárása 2017. év végén zárult le. A kiviteli tervek 2018 júliusában készültek el, mely alapján megindításra került a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás. Az eljárás lefolytatása után a kivitelezői szerződés várhatóan 2019 márciusában kerül aláírásra. A kivitelezési munkálatok befejezése 2019. ősz végére várható.

A bajai és komlói épületek vonatkozásában a kiviteli tervek 2018 augusztusában, valamint 2018 novemberében készültek el. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás lebonyolítása kivitelezői szerződéskötésre 2019 II. félévében kerülhet sor.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. 2016-ban megkezdett, 2018-ban folyamatban lévő beruházások

1.3.1.1. Gödöllői Járásbíróság

- Címe: 2100 Gödöllő, Tessedik Sámuel u. 6.
- Érintett dolgozói létszám: 65 fő, ebből bírósági 17 fő
- Jelenlegi alapterület: 1 592 m²
- Tervezett alapterület: 2 755 m²
- Becsült bekerülési költség: 1,25 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel.
- Kivitelezés megkezdése: 2017. I. félév
- Tervezett befejezés: 2020. II. félév
- A bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét az ügyészséggel. Az épület átépítésének engedélyezési és kiviteli tervei 2016 nyarára elkészültek, ezt követően megindult a kivitelezők kiválasztására irányuló közbeszerzés. Az eljárás lezárása és a szerződés megkötése 2017 júniusában megtörtént. A felújított épületben megteremtődnek a bírósági dolgozó korszerű munkakörülményeihez és az ügyfelek megfelelő kiszolgálásához szükséges feltételek. A beruházásához az OBH ütemezetten biztosítja a szükséges forrást.

1.3.1.2. Érdi Járásbíróság

- Az új járásbírósági szervezet 2019. január 1-jével áll fel.
- Tervezett alapterület: 2 990 m²

- Becsült bekerülési költség: 4 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel.
- Az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésének határideje: 2018. IV. negyedév
- Az összetett projekt koordinálására az OBH belső projektszervezetet hozott létre.
- Tervezett átadás: 2021. I. negyedév

Az új épület elkészültéig a bíróság ideiglenes épületben kerül elhelyezésre.

A Kormány a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosítva 2015-ben rendelkezett az új Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez szükséges méretű ingatlan nem állt rendelkezésre emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba. Az OBH elnöke 2016 júniusában kérelemmel fordult a Kormányhoz a Bírósági fejezet 2015. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradványában szereplő, új ingatlan építéséből a bíróságot terhelő előzetesen 950 millió forintra becsült forrás visszahagyása érdekében. Az igényelt összeg visszahagyásával megteremtődött a beruházás elindításának pénzügyi fedezete. 2016-ban négy lakóházas ingatlan megvásárlásával és az állam javára történt térítésmentes felajánlásával az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen a felajánlott telkekre Megvalósíthatósági Tanulmányt készített a tervezett épület ingatlanokon való elhelyezhetőségének vizsgálatára vonatkozóan. A Tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg. Az új intézményben 65 bírósági munkatárs fog dolgozni. Az építkezés időtartamára a járásbíróság működése bérelt ingatlanban kerül biztosításra. A beruházás befejezése 2021 I. negyedévében várható.

1.3.1.3. Ráckevei Járásbíróság

- Címe: 2300 Ráckeve, Kossuth Lajos u. 25.
- Érintett dolgozói létszám: 16 fő, ebből bírósági 4 fő
- Tervezet alapterülete: 490 m²
- Becsült bekerülési költség: 300 millió forint
- Az OBH és Ráckeve város Együttműködési Megállapodása értelmében a város térítésmentesen biztosított telket az új épület számára.
- A Kormány a projekt megvalósítására 169 millió forint címzett támogatást biztosított Ráckeve városának, a beruházás lebonyolítását az önkormányzat végzi a címzett támogatás terhére.
- A beruházást a Ráckevei Önkormányzat folytatja le. Az épület bútorozásának és biztonságtechnikai rendszerének költségeit az OBH finanszírozza.
- Tervezett átadás: 2020. IV. negyedév

A Kormány 2016 májusában a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításával a Ráckevei Járásbíróság fennmaradása mellett döntött azzal, hogy – a Szigetszentmiklósi Járásbíróság létrehozására is figyelemmel – szűkíti annak illetékességi területét. Az OBH elnöke és Ráckeve polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a csökkentett létszámú járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az OBH és a BKT Műszaki Főosztálya által összeállított tervezési program alapján 490 m²-re becsült új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított keret terhére az Önkormányzat az OBH együttműködésével megkezdte a tervezés előkészítését. A várhatóan 2018. októberére elkészülő kiviteli tervek alapján a beruházás lezárását és az épület átadását 2020 IV. negyedévben tervezzük.

1.3.1.4. Szarvasi Járásbíróság

- Címe: 5540 Szarvas, Deák Ferenc u. 1.
- Érintett dolgozói létszám: 20 fő, ebből 4 fő bíró
- Jelenlegi alapterület: 1 158 m²
- Tervezett alapterület: 1 530 m²
- Becsült bekerülési költség: 1,5 milliárd forint
- Tervezett átadás: 2022. I. félév

Az építési engedélyezési és kiviteli tervek elkészülte után 2016-ban kiírásra került a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés, mely sajnálatos módon elhúzódott, emiatt a felújítás a tervezett ütemben nem kezdődhetett meg. A közbeszerzés során indult bírósági felülvizsgálat 2018. év elején zárult le, de az eredeti műszaki tartalommal szerződéskötésre nem került sor tekintettel arra, hogy az ügyészségi szervezet időközben jelezte, hogy elhelyezését más ingatlanban kívánja megoldani.

A tervezési program, valamint műszaki tartalom felülvizsgálata és aktualizálása megkezdődött. Az engedélyezési tervdokumentáció tervezetten 2019 közepére, a kiviteli terv pedig 2019 decemberére készül el.

A Szarvasi Járásbíróság elhelyezése megoldott, a dolgozók 2016 nyarán vették birtokba a bíróság ideiglenes elhelyezését biztosító egyetemi ingatlant. A felújítással a bírósági dolgozók korszerű munkakörülményeit és az ügyfelek magasabb szintű kiszolgálását teremti meg az OBH.

1.3.2. 2017-ben megkezdett, több évre áthúzódó beruházások

1.3.2.1. Tapolcai Járásbíróság

- Címe: 8300 Tapolca, Köztársaság tér 4.
- Érintett dolgozói létszám: 22 fő, ebből bíró 4 fő
- Jelenlegi alapterület: 767 m²
- Az ügyészséggel közösen használt épület.
- Tervezett alapterület: 1 100 m²
- Becsült bekerülési költség: 1,2 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Tervezett átadás: 2022. év vége

A Tapolcai Járásbíróság leromlott állapotú épületét a bíróság az ügyészséggel közösen használja. Az épület teljes körű felújítása érdekében 2015-ben az ügyészséggel és a törvényszékkal együttműködve kidolgozásra került a beruházáshoz szükséges tervezési program. Az OBH elnökének döntése alapján az országban három helyszínen ún. pilot projekt keretében XXI. századi bíróság kialakítását tervezi az OBH. A Tapolcai Járásbíróság mellett további helyszínek a Kisvárdai és a Dunakeszi Járásbíróság. A lehető legjobb eredmény elérése, a fenntartható, zöld energiával működő, a legkorszerűbb technikai felszereléssel ellátott épület kialakítása érdekében hosszas mérnöki előkészítő munka után 2016 II. félévében országos nyílt tervezői pályázat kiírását kezdeményeztük. A tervpályázat eredményhirdetésére és a pályaművek bemutatására 2017 novemberében került sor. A tervezési folyamat a megvalósításhoz szükséges Helyi Építési Szabályzat módosításával együtt 2020. év elején zárulhat le. A beruházáshoz szükséges forrást az OBH 2018-tól ütemezetten biztosítja.

1.3.2.2. „MIA-BALATON Projekt” - Balatonszemesi oktatási központ

- A jelenlegi épületek bontási munkálatai 2018 májusában befejeződtek.
- A két telekre tervezett új létesítmények tervezett alapterülete összesen: 2 600 m²
- A teljes beruházás becsült költsége: cca. 3,5 milliárd forint
- Engedélyezési és kiviteli tervek ütemezett elkészülte: 2018. december
- Tervezett átadás: 2020. év vége

2016-ban az OBH három balatonszemesi ingatlan vagyonezelését vette át, egy a Kúria-OBH-MNV Zrt. között létrejött háromoldalú megállapodás alapján. Ezt követően megkezdődött a bírósági képzésnek további helyszíneket biztosító képzési központ létrehozásának előkészítése, valamint az OBH által végzett internetes igényfelmérés és az e tárgyban szervezett workshop alapján a fejlesztés programjának összeállítása. Céljaink szerint az ingatlanokon álló rossz műszaki állapotban lévő üdülőépületek elbontása után egy oktatási, valamint egy szállás főfunkciójú létesítmény építése valósulhat meg. A projekt várhatóan 2020. év végére fejeződik be.

1.3.2.3. Budapesti II. és III. kerületi Bíróság

- Címe: 1035 Budapest, Miklós u. 2.
- Érintett dolgozói létszám: 126 fő, ebből 36 fő bíró
- Jelenlegi alapterület: 2 600 m²
- Bérleményben tervezett alapterület: cca. 4 700 m²

2016 elejére a bíróság kinötte a jelenleg használt Miklós utcai ingatlant. Végleges elhelyezést biztosító ingatlan hiányában az OBH erőfeszítései eredményeként a bíróság ideiglenes elhelyezése a Budapest III. kerület Lajos utca 48-66 sz. alatti épületben kerülhet sor. A bérleti szerződés megkötése, a szükséges átalakítási munkák, fejlesztések után várhatóan 2019 januárjában vehető birtokba a létesítmény, mely keretén belül a bíróságokhoz való hozzáférés biztosítása jegyében megvalósul a harmadik egységes megjelenésű ügyfélközpont. A bíróság végleges elhelyezési lehetőségeinek vizsgálata jelenleg folyamatban van.

1.3.2.4. Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárny - belső átalakítás

- Címe: 1122 Budapest, Tóth Lőrinc u. 6.
- A MIA az Országos Bírósági Hivatal főosztályi szintű szervezeti egységként működik. A MIA a központi képzések és az OBH protokoll rendezvényeinek szervezője és helyszíne, de emellett a magyar bírósági szervezetben folyó helyi és regionális képzések koordinátora is. A MIA a képzéseken kívül a résztvevők rekreációjáért is felel, mely során sportolási, kulturális és társasági programok szervezésével biztosítja az OBH dolgozóinak és a bírósági szervezett tagjainak a tartalmas és egészséges időtöltési lehetőséget.
- Az egyre növekvő számú oktatások helyigényének biztosítása érdekében az épület „C” szárnyának belső átalakítása vált indokolttá, melynek eredményeként egy 70 fő befogadására alkalmas oktatóterem és oktatásszervezési irodák kerülnek kialakításra. A beruházással párhuzamosan átalakításra kerülnek a telek dél-keleti végében lévő, használaton kívüli tenispályák, melyekből multifunkcionális sportpálya, valamint szabadtéri közösségi tér kerül kialakításra.
- Tervezett átadás: 2019. év vége

1.3.3. 2018-ban megkezdett új beruházások

1.3.3.1. Dunakeszi Járásbíróság – új épület építése

- Az Országos Bírósági Hivatal a Magyar Építész Kamarával együttműködve 2018. május 23-án építészeti tervpályázati felhívást tett közzé a Dunakeszi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épületének tervezésére. A pályázat célja, hogy a beérkezett tervezői javaslatokból kiválasztott legkedvezőbb építészeti megoldás alapján készüljön el az épület.
- A felhívásra 27 pályamű érkezett, melyeket egy 11 főből álló Bíráló Bizottság értékelt, melyben az OBH Műszaki Főosztályának, a Budapest Környéki Törvényszék Műszaki Főosztályának képviselői, a Dunakeszi Járásbíróság elnöke, Dunakeszi város főépítésze, valamint a Magyar Építész Kamara által delegált építészek vettek részt.
- A pályázat sikeres lezárása után az ünnepélyes eredményhirdetésre 2018. október 26-án került sor.
- A tervpályázat nagyban hozzájárult ahhoz, hogy egy olyan, a bíróságnak és az ügyészségnek is helyt adó modern épület jöjjön majd létre, ahol adottak a hatékony és átlátható munkaszervezés fizikai feltételei, melyek elengedhetetlen kritériumai az ügyfélközpontú szemlélet megvalósításának.
- A beruházás lebonyolításának idejére a járásbíróság 2018. augusztus 7-étől ideiglenesen a 2120 Dunakeszi, Fő út 24. szám alatt található épületben folytatja munkáját.
- Tervezési folyamat lebonyolítása: 2020. IV. negyedév
- Tervezett átadás: 2022. év vége

1.4. Jablonszky Ferenc Pályázati rendszer

A 2014-ben bevezetett belső pályázati rendszer célja a bíróságokon az ügyfelek közérzetének, valamint a dolgozók munkakörülményeinek javítása a felújítási támogatások vonatkozásában kiírt pályázatokon elnyerhető összegek igénybevételeivel. A kedvező tapasztalatok alapján mára megállapítható, hogy a pályázati rendszer rendkívül sikeres, az OBH elnökének stratégiai céljaival összhangban a rendelkezésre álló források elköltésének egyik leghatékonyabb eszközévé vált. A pályázati rendszer megfelelő módon tárja fel a nagyobb léptékű fejlesztések mellett gyakran elsikkadó, ugyanakkor indokolt kisebb fejlesztési igényeket, orvosolja a csak lokálisan, az épületek használói által számon tartott hiányosságokat. A pályázati rendszer esélyegyenlőséget teremt a bíróságok között, díjazza a proaktivitást, az előkészítettséget, valamint a megalapozottságot. A forráselérés módja fejleszti a bírósági szervezet beruházási kultúráját, és a szoros együttműködés eredményeként növeli a résztvevők számára fontos, megelégedést eredményező beruházások számát. Mindezek alapján az OBH folytatta a pályázati rendszert, bővítette a pályázati összegekkel elérhető fejlesztések körét.

1.4.1. Jablonszky Ferenc Pályázat 6.

A 2017 márciusában kiírt kétfordulós pályázat – fűtőkorszerűsítés, külső nyílászáró csere, elektromos hálózat korszerűsítés, munkakörnyezet javítás és biztonságtechnikai fejlesztés – témakörökben került kiírásra. A pályázatra 223 pályamű érkezett be 2,7 milliárd forint összértékben. Az 56 nyertes pályázó összesen 521 millió forint értékben valósíthat meg fejlesztéseket. A pályázatokban szereplő fejlesztések többsége 2017 decemberéig lezárásra került. A nagyobb léptékű munkálatok 2018. első félévében kerültek befejezésre.

1.4.2. Jablonszky Ferenc Pályázat 7.

A 2018 májusában épületenergetikai fejlesztések, valamint munkakörnyezet témakörben került újabb tender kiírásra. Az intézmények összesen 192 db pályázatot nyújtottak be, több mint 2 500 millió forint értékben. Az OBH a 2018. évi beruházási terv részeként a 69 nyertes pályázat

megvalósítására összesen 532 millió forintot biztosított. A pályázatokban szereplő fejlesztések többsége 2018 decemberéig befejeződött, míg a nagyobb léptékű munkálatok 2019 I. félévében kerülnek lezárásra.

2. INFORMATIKA

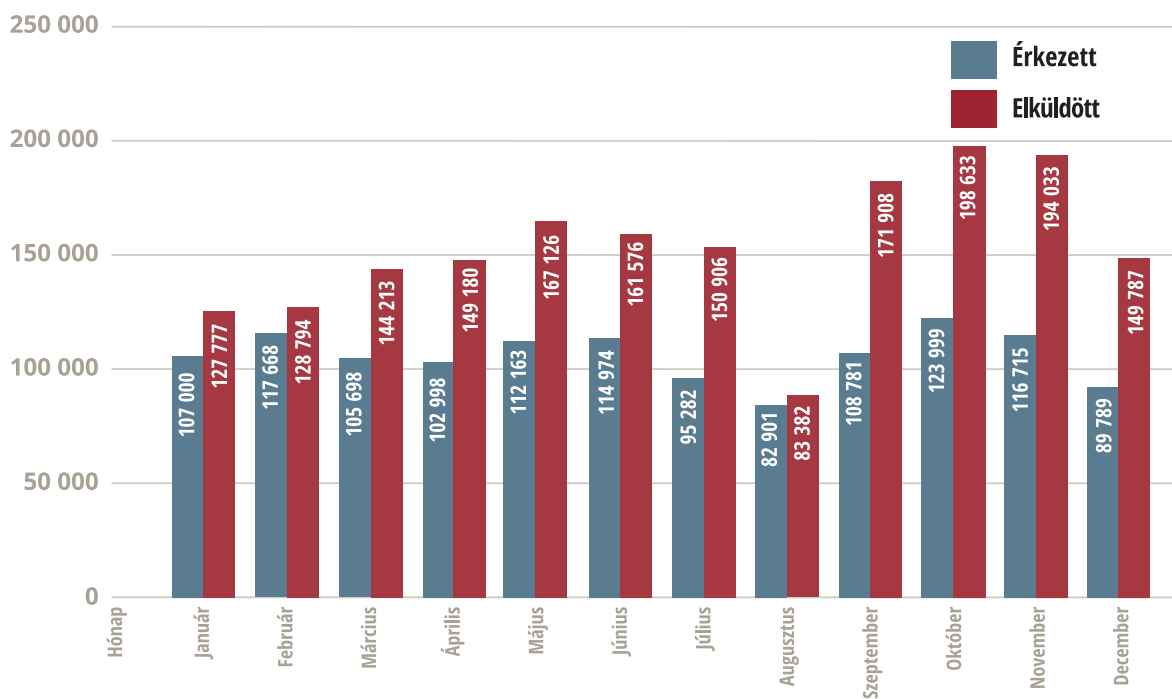
A bírósági informatika célja a XXI. századi bírósági koncepció támogatása: a folyamatos modernizáció, a hatékonyabb, gyorsabb ügymenet és az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges feltételek és technológiák megteremtése.

A jövő a digitális bíróságé. Ez az elvárás mind a bíróságok ügyfelei felől, mind pedig a bírósági munkatársak felől folyamatosan erősödik.

Az ügyfelek egyre inkább az elektronikus eljárási formák, a tértől és időtől független ügyintézési lehetőségek felé fordulnak, amely törekvéseket a bírósági szervezetrendszernek ki kell szolgálnia. Ezért biztosítani kell az elektronikus elérhetőségét azoknak az információknak, amelyek relevánsak számukra általánosságban a bíróságok döntéseivel kapcsolatban, illetve – amennyiben az érdeklődő egy konkrét ügyben érintett – az egyes ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok rendelkezésre állását is elő kell segíteni.

Évről évre nő az elektronikus úton benyújtott és kiküldött ügyiratok száma. 2018-ban összesen 1 277 968 érkező és 1 827 315 elküldött küldeményt regisztráltak a rendszereink:

Elektronikus ügyiratok száma 2018. évben

A bírósági dolgozók jogos elvárása, hogy munkájukat korszerű, hatékony, és felhasználóbarát megoldások támogassák. Korunk kihívása a folyamatosan növekvő információmennyiség kezelése, hatékony feldolgozása. Ennek érdekében mind az informatikai infrastruktúrát, mind pedig a munkát támogató alkalmazásokat folyamatosan fejleszteni, korszerűsíteni szükséges.

Nincs korszerű informatika jól képzett, megfelelő kompetenciákkal rendelkező emberek nélkül. Ezért kiemelten fontos cél a szervezetben dolgozó munkatársak megfelelő képzése, és az új infokommunikációs technológiák, trendek iránti fogékonyság növelése.

2.1. Infrastruktúra

A korszerű informatikai infrastruktúra szükséges, de nem elégséges feltétele a XXI. századi bíróságok infokommunikációs szolgáltatásainak. Az infrastruktúra alapvetően öt területet foglal magába, amelyek túlnyomórészt „láthatatlanok” maradnak a hétköznapok során, és a tudatos stratégiai koncepciónak ez is a legfőbb célja – az informatikai infrastruktúra feltűnésmentesen szolgálja ki az ügyfelek és a munkatársak igényeit.

2.1.1. Központi szerverek

A bíróságok központi alkalmazásait, levelezését, az országos nyilvántartásokat, statisztikai adatbázisokat, és számos további igazgatási feladatra használt programot kiszolgáló szerverpark működtetése és fejlesztése a 2018. évben is kiemelt figyelmet kapott.

A korábbi években meghatározott koncepcionális célnak megfelelően tovább folytatódott a fizikai szerverek korszerűsítése, valamint a szerverpark virtualizációja. Az év elején a fizikai szerverpark 10 elavult toronyszerverből és 32 blade-szerverből állt, amely közel maximális kapacitáson dolgozott. A fizikai környezetben mintegy 350 virtuális szerver került kialakításra.

Részben az elektronikus ügyintézés sikeressége, részben további jogszabályi változások miatt jelentős fejlesztési igényeket kellett kielégíteni. Az év során 64 új blade-szerver került beszerzésre, amellyel kiválthatóvá váltak a régi toronyszerverek és megnövekedett kapacitást biztosítanak a bíróságok számára, valamint folytatódott a szerver-virtualizációs program, amely eredményeképp év végén 420 virtuális szerver működött a központi szerverparkban. A „Digitális Bíróság 2.0” KÖFOP projekt keretében pedig további 251 TB storage beszerzése és beüzemelése történt meg, biztosítva a szükséges tárhelymennyiséget a projektben kifejlesztett alkalmazások kiszolgálásához.

Ugyanakkor a második félévben – részben a cégbíróságok elavult szervereinek cseréje, részben a távmeghallgatások számának ugrásszerű emelkedése, részben pedig az elektronikus ügyintézés során „természetes módon” folyamatosan növekvő mennyiségű elektronikus irat és adat tárolásának és feldolgozásának biztosítása érdekében – egy még nagyobb szabású, a jelenlegi szerverkapacitást megduplázó beszerzés előkészítése történt meg, amely hosszabb távra biztosítja a bírósági központi rendszerek zavartalan működését.

2.1.2. Informatikai hálózat

A hálózati aktív és passzív eszközök biztosítják a központi szerverek és az egyes bíróságok, illetve – elektronikus ügyintézés esetén – az ügyfelek és a bíróságok közötti kapcsolatot.

A NISZ Zrt. által szolgáltatott alaphálózat kapacitását az évben a korábbi 2 Gbit/s sávszélességről 10 Gbit/s-re sikerült növelni, amely önmagában is érzékelhető javulást eredményezett a munkavégzés gördülékenységében.

Ahhoz, hogy a megnövekedett sávszélesség valamennyi előnyét élvezhesse a szervezet, nagyteljesítményű aktív hálózati eszközök (központi és bírósági switch-ek), valamint a forgalmat kiszolgálni képes határvédelmi berendezések (tűzfalak, IPS) beszerzésének előkészítése, és a közbeszerzési eljárások megindítása vált szükségessé. A beszerzett eszközök hálózatba építése a 2019-ben várható.

A hálózat zavartalan üzemeltetését megfelelő mennyiségű határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenc beszerzésével, illetve megújításával, valamint az üzemeltetési feladatokban megfelelő kompetenciával bíró szakemberek alkalmazásával biztosította a szervezet.

2.1.3. Munkaállomások

Kiemelt cél a XXI. századi munkakörülmények biztosítása, amelynek köszönhetően a bírósági munkatársak, korszerű, hatékony eszközökkel tudják munkájukat elvégezni. A 2018. év végére elértük, hogy a szervezet minden munkatársa részére Windows 10 kompatibilis számítógép álljon rendelkezésére, illetve az avultsági mutatókat nemzetközileg is elfogadható szintre sikerült javítani.

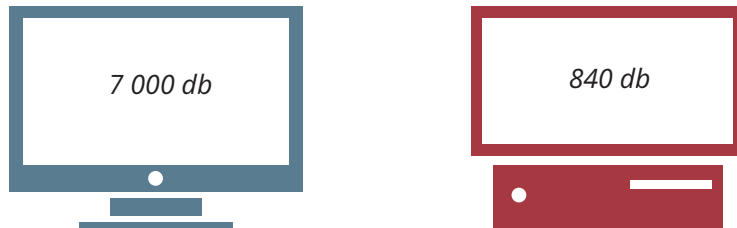
2018 év folyamán 470 db monitor, 119 db munkaállomás, 1 671 db notebook, 1 430 db tablet beszerzése történt meg.

2018-ban összesen 3 690 db eszköz beszerzésére került sor. Az egyik kiemelt jelentőségű beszerzés az „**Út a jövőbe – Innovációs eszközbeszerzés**” elnevezésű projekt keretében valósult meg. 2018. évben bírák részére összesen 2 833 db informatikai eszköz beszerzése történt meg, melyből, 1 479 db notebook, 1 354 db tablet. Ezen felül további 28 db e-book olvasó is beszerzésre került. A bírácnak online kérdőív útján volt lehetőségük eszközigényüket megjelölni (3 féle notebook, 2 féle tablet és 2 féle e-book olvasó). A mobil informatikai eszköz biztosításának célja a bírák munkakörülményeinek javítása, az otthoni munkavégzés lehetőségének megteremtése.

Az eszközök év végén a Digitális Bíróság Nyílt Nap programsorozat keretében ünnepélyes körülmények között kerültek átadásra.

A fentiek figyelembevételével a bírósági informatikai rendszerben országosan mindösszesen 15 518 db monitor, 14 359 db munkaállomás, 4 867 db notebook és 1 481 db tablet biztosítja a munkavégzéséhez szükséges informatikai hátteret.

Annak érdekében, hogy az informatikai eszközállomány korszerűsítése 2019. évben is folytatódjon 2018 év végén 7 000 modern, nagyméretű monitor, valamint további 840 munkaállomás beszerzésének előkészítése és a közbeszerzési eljárás megindítása is megtörtént.

Valamennyi bírósági munkaállomásra ez évben is teljes körű vírus- spam- és webvédelmet biztosító licencek kerültek megvásárlásra, illetve megújításra.

2.1.4. Multifunkcionális nyomtatók

Bár az elektronikus eljárások terjedésével bizonyos területeken csökkent a nyomtatási szükséglet, a jogszabályi előírások megkövetelik, hogy a papír alapon kommunikálni vágyó természetes személy ügyfelekkel a bíróságok továbbra is papír alapon érintkezzenek, míg az ő beadványaikat az elektronikus kommunikációra kötelezett további perbeli felek felé elektronikusan továbbítsák. Így a korábbi, szinte kizárólag a nyomtatási funkciókat alkalmazó attitűd erősen változni látszik, és jelentős igény merült fel a szkennelési feladatok ellátására is.

A korábbi évekhez hasonlóan az OBH Informatikai Főosztálya 2018-ban is folytatta a szkennelési-nyomtatási igények kielégítését célzó fejlesztéseket, ennek keretében 682 db új multifunkcionális nyomtató beszerzése valósult meg.

A hosszú távú, fenntartható szkennelési-nyomtatási kapacitások biztosítása érdekében komplex program kidolgozása kezdődött az év második felében, amely a gépállomány homogenizálását, egységes szolgáltatások megszervezését, és nyomtatmenedzsment szolgáltatások bevezetését tűzte ki célul.

2.1.5. Távmeghallgatások

Az előző évben megkezdett projekt eredményeképp 72 tárgyalóteremben állt üzembe a távmeghallgatási rendszer, amelynek zökkenőmentes működtetése újabb kihívások elé állította a szervezetet. A kedvező tapasztalatok alapján nagy erővel kezdődött meg a Via Video projekt, amely keretében további 112 végponti berendezéssel fog gyarapodni a bírósági távmeghallgatási rendszer.

2.2. Alkalmazások

A bírósági informatika „látható” pillére a külső (ügyfelek) és belső (munkatársak) felhasználásra szánt alkalmazások összessége. Egy bírósági alkalmazással szemben összetett elvárások fogalmazódnak meg: legyen gyors, biztonságos, ugyanakkor kényelmes és könnyen kezelhető is. Az egymásnak ellentmondó igények között, az optimális megoldásokat megcélozva valósultak meg a 2018. évi alkalmazásfejlesztések is.

A 2017 novemberében alakult Digitális Csillagtérkép Munkacsoport elsődleges feladata az ítélezési tevékenységhez szükséges külső és belső informatikai alkalmazások feltérképezése és látthatóvá tétele volt a bírósági szervezet valamennyi érintettje számára. Az általuk létrehozott Digitális Csillagtérkép alkalmazás adatbázisa tartalmazza a törvényszékek, az ítéletábrák, a Kúria és az OBH által fejlesztett informatikai alkalmazásokat („kisalkalmazások”), valamint a MIA-n használt informatikai alkalmazásokat is. A Digitális Csillagtérkép létrehozása amellett, hogy elősegíti az informatikai fejlesztések bírósági szervezetbe történő bevezetését, a kapcsolódó külső és belső informatikai alkalmazások használatának folyamat-optimalizálásához, valamint a szolgáltatások használatának elősegítéséhez is hozzájárul.

A Digitális Csillagtérképen is megjelenő kisalkalmazások, melyek a bíróságokon, helyi szinten megvalósult informatikai fejlesztések eredményei elsődlegesen az ítélezést, a mindennapi ügyvitelt, a gazdálkodást vagy a személyügyi ügyintézt segítik. Általában a központilag fejlesztett alkalmazások kiegészítéseként szolgálnak (pl. útiköltség kalkulációs program, jogosultság nyilvántartó program, panasznapi regisztrációs program etc.) és több esetben alkalmasak arra, hogy továbbfejlesztve akár országosan is felhasználható szoftverként kerüljenek bevezetésre.

2.2.1. Irodai és funkcionális alkalmazások

A bírósági munkához hozzátartozik a klasszikus irodai alkalmazások (levelező, szövegszerkesztő, táblázatkezelő, prezentációs szoftverek) használata is, 2018-ban jelentős fejlesztések indultak meg ezen a téren az „Álomból valóság” projekt keretében. A projekt célja valamennyi bírósági munkatárs részére korszerű MS Office alkalmazások, kiegészítő szolgáltatások, csoportmunka alkalmazások biztosítása, személyenként 5+5 eszközre, a számítógépek mellett mobil és tablet eszközökre is.

A projektben az alábbi eredmények elérése a kitűzött cél:

- központi jogosultságkezelés felállítása és adatokkal való feltöltése;
- központi levelezőszerver felállítása, a létező bírósági levelező-fiókok adatainak migrálása;
- központi csoportmunka alkalmazás installálása, struktúra kiépítése, és a meglévő csoportmunka-adatok migrálása;
- irodai alkalmazások jogosultságainak szabályozása, és a munkaállomásokra telepítése;
- informatikai szakemberek oktatása, dokumentáció elkészítése (üzemeltetési dokumentáció, üzletmenet folytonossági dokumentáció stb.);
- végfelhasználók oktatása (e-learning tananyagokkal – oktatóvideók, feladatsorok stb.).

A sikeres beszerzések után megkezdődött a teljes bírósági szervezetrendszer átkonvertálása az új alkalmazásokra és platformokra. A projekt várhatóan 2019-ben fog zárulni.

Az ország valamennyi bíróságán lehetővé vált a beszédleíró programok használata a mindennapi munkavégzés során. Mind a Global Speech Notes, mind a SpeechTex-Voxerver beszédleíró szoftver telepítése folyamatosan történik. 2018-ban 726 db beszédfelismerő és -leíró szoftver beszerzésére kerül sor, a bíróságok saját költségvetési forrásainak terhére. Így 2018. december 31-én összesen a Globalspeech beszédleíró alkalmazásból országosan 823 db licenz, a Spechtex jogi beszédleíró alkalmazásból pedig országosan 46 db licenz volt használatban.

Napjainkban egyre több bírósági dolgozónak van lehetősége távolról is belépni a hálózatba, ami megkönnyíti az otthoni munkavégzést. A távoli belépés lehetőséget ad a gyors beavatkozásra üzemzavarok esetén is.

2.2.2. Bírósági szakalkalmazások

A bíróságok által használt szakalkalmazások az ítélkezési tevékenységhez kapcsolódnak. A legfontosabb rendszerek az alábbiak:

- A BIR-O rendszer a bíróságok egyes számú ügyviteli szakrendszere, amelyben az ügyiratokhoz kapcsolódó szakrendszerei feladatokat látják el valamennyi ügyszakban. A BIR-O rendszer biztosítja továbbá a lajstromozott ügyekhez kapcsolódó, meghatározott statisztikai lekérdezések végrehajtását, illetve a havi bírói egyéni adatszolgáltatások kitöltését. A BIR-O rendszer központi szerepet tölt be a bírósági rendszerek között.
- A Központi Szinkronizációs Rendszer az egyes bíróságokon használt BIR-O rendszerek helyi adatbázisainak központi adatbázisba történő szinkronizációját megvalósító rendszer, amely lehetővé teszi az olyan szolgáltatások nyújtását, mint a bírói értesítő modul, az ügyfelek által igénybe vehető email és SMS értesítő szolgáltatás, a központi statisztikai adatok előállítását, vagy az egységesített sablonkitöltő alkalmazás.
- A CIIR rendszer a civil szervezetek nyilvántartásához, beszámolóik feldolgozásához használt rendszer.
- Az ÜKM rendszer feladata a bírósági rendszerek dokumentumai és a külső csatornák közötti kapcsolat biztosítása, a belső dokumentumstruktúra fenntartása.
- A Tranzakciós Rendszer az elektronikus kapcsolattartást szolgáló rendszer, amely biztosítja a bíróság hivatali kapujára érkező beadványok belső rendszerek felé történő továbbítását, illetve az onnan érkező küldemények feladását a BKSZ-nek.
- Az Elektronikus Ügyintézési Portál foglalja össze az ügyfelek által igénybe vehető sokféle szolgáltatást.

A szakalkalmazások fejlesztései közül a 2018. évben a legnagyobb jelentőségűek a Digitális Bíróság 2.0 projekt fejlesztései voltak, de említésre méltó a Bírósági Fizetési Portál elindulása is, amely elektronikus fizetést tesz lehetővé mindennemű bírósági ügyben, valamint az ügyviteli rendszereknek a 2018. évben hatályba lépett, jelentős jogszabályváltozásokból eredő fejlesztési igényei.

Az Országos Bírósági Hivatal az elektronikus kapcsolattartás bevezetését ANYK űrlapok felhasználásával kezdte meg. A bevezetése óta ezen a területen is jelentős előrelépések és fejlesztések történtek.

Annak érdekében, hogy a bírósági szervezet lépést tartson a IT fejlődésével, megkezdődött az ÁNYK űrlapok kiváltását célzó iForm intelligens működést megvalósító űrlapkezelő rendszer bevezetése.

Az iForm keretrendszert egyszerűbben lehet használni, mint a korábban elterjedt ÁNYK űrlapokat. Az egyszerűbb használat szélesebb körű felhasználói körnek nyújt lehetőséget az elektronikus kapcsolattartás eléréséhez.

Összességében a szakmai főosztályokról érkező fejlesztési igények alapján a 2018. évben több, mint 35 kisebb-nagyobb fejlesztés valósult meg 9 ügyviteli rendszerben, ezzel biztosítva a bírósági alkalmazások folyamatos, naprakész működését.

2019. év végén kezdjük meg az iForm keretrendszer használatát. Belső informatikus szakember erőforrások bevonásával valósul meg az átállás.

2.3. Az informatikai szervezet

2.3.1. Létszám

A bírósági szervezet informatikai feladatait az OBH Informatikai Főosztálya és a bíróságok informatikusai látják el. A tárgyidőszak végén országosan 223 informatikus dolgozott, 21 fő az OBH-ban és 202 fő a bíróságokon. Az OBH központi informatikai szervezete számára állandó kihívást jelent az elektronikus eljárások számának folyamatos emelkedésével járó fejlesztések és egyéb teendők koordinálása.

A vidéki bíróságokon dolgozó és szabad kapacitással bíró informatikusok üzemeltetési és fejlesztési feladatokban közvetlenül is részt vesznek az OBH-ban. A fejlesztések optimalizálásában további segítséget jelent az, hogy a bírák és a bírósági vezetők az egyes projekteken belül, a munkacsoportokban és a hálózatok tagjaiként ötleteikkel és gyakorlati tapasztalataikkal is segítik a munkát.

2.3.2. Képzés

A bíróságok számára kiemelt feladat a munkatársak szakmai fejlődésének biztosítása. A bírósági informatikusok részére 2018-ban összesen három szakmai továbbképzést is tartottak. Ezek témái közt a vírusvédelem, az új mentési rendszer és az általános hálózati ismeretek szerepeltek. A gyakorlati tréningekkel egybekötött oktatásokon 160 fő vett részt. Mindezek túl a MIA-n megtartott kijelölt informatikusoknak szóló az Informatikai Főosztály által tartott belső képzéseken összesen 60 fő, a hálózati eszközök szállításához kapcsolódó dedikált rendszergazdák részére tartott oktatáson összesen 16 fő, míg a szintén dedikált rendszergazdák részvételével zajló Symantech vírusvédelmi szemináriumon összesen 50 fő vett részt.

3. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA

3.1. Fejezeti szintű gazdálkodás

Az OBH gazdálkodása során kettős szerepet tölt be. Egyrészt felöleli az OBH, mint intézmény saját gazdálkodási feladatait, másrészt ide tartozik a teljes bírósági intézményrendszer gazdálkodásának központi irányítása. Az OBH tervezi meg a fejezet költségvetését és gondoskodik a források intézmények közötti arányos felosztásáról. A fejezetnél a kiegyensúlyozott likviditási feltételeket egész évben sikerült biztosítani. Az intézmények gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése, nyomon követése azzal a céllal történik, hogy az intézmények pénzügyi helyzetének kiegyensúlyozottsága biztosított legyen, ami elengedhetetlen feltétele a zökkenőmentes napi működésnek.

Az OBH a hatékony gazdálkodás elősegítése érdekében az önállóan gazdálkodó szervezetek részére egységes könyvvezetést, azonos alapelveken nyugvó szabályozási-szabályzati rendszert ír elő, valamint gondoskodik a jogszabályokban meghatározott adatszolgáltatások határidőben és megfelelő szakmai tartalommal történő rendelkezésre állásáról.

2018-ban kiemelt hangsúlyt kapott a fejezeti szintű gazdálkodásban: a pénzforgalmi szemlélet alapján történő gazdálkodás, a tárgyi feltételek biztosítása, azok optimális elosztása és hasznosítása. További cél a modern, mai technológiai követelményeknek megfelelő, XXI. századi bíróságok kialakítása, az informatikai eszközellátottság növelése, a magas színvonalú és időszerű ítélkezés érvényre juttatásában jelentős szerepet játszó megfelelő munkakörülmények biztosítása.

Az épületeket érintő beruházásokra a pénzügyi fedezet a fejezeti kezelésű előirányzatok terhére kerül biztosításra az intézmények részére a Jablonszky pályázat keretében. A pályázat feltételrendszere objektív módon meghatározott, ezáltal valamennyi intézmény részére egyenlő feltételek mellett biztosítottá válik a támogatási összeg elnyerésének lehetősége.

A bírósági szervezetrendszert érintő – nagyobb volumenű – informatikai beszerzések az intézményi igények alapján, központi beszerzés keretében valósulnak meg a nagyobb árelőny elérése érdekében.

Ezen túlmenően a regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításával felmerülő költségek biztosítása, az új polgári perrendtartás, közigazgatási perrendtartás, az új büntetőeljárási törvény hatálybalépésével együtt járó költségnövekedés fedezetének biztosítása, valamint az elavult épületek felújítása modern infrastruktúra kialakításával.

2018. évben is sor került az intézmények vezetői és az OBH szakterületek képviselői között a tárgyévi fejezeti és intézményi gazdálkodás értékelésére valamint a jövő évi költségvetési keretszámok egyeztetésére **költségvetési tárgyalások** keretében.

A tárgyalások eredményességéhez jelentős mértékben hozzájárul az az alapos, mélyreható előkészületi munka, amelyet a Kontrolling Információs Rendszer, erre a célra kifejlesztett Tervező Modulja biztosít.

Az intézményi gazdálkodási adatok a Rendszer adatbázisában naprakész információkkal szolgálnak a költségvetési tárgyalásokra való felkészülésben, így ennek eredményeként azok gördülékenyen és sikeresen zárulnak.

A Gazdálkodási Főosztály minden évben határidőben összeállítja a **VI. Bíróságok fejezet tárgyévét követő évi költségvetési többletigényét bemutató szöveges indoklást** az OBH érintett főosztályainak bevonásával a Pénzügyminisztérium útmutatója alapján.

A **Bíróságok fejezet zárszámadását** a Pénzügyminisztérium által előzetesen megküldött zárszámadási köriratban meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelően szintén az OBH Gazdálkodási Főosztálya készíti el.

A jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelésen túl az OBH kiemelt figyelemet fordít a **megfelelő kommunikációra és átláthatóságra**, így ezekről a bírósági szervezetrendszerben dolgozók a központi intraneten keresztül tájékozódhatnak.

Az előző évek gyakorlatát követve 2018. évben 2 alkalommal került sor a **gazdasági hivatalok vezetői részére tartott konferenciára**. A konferencia egyik kiemelt célja a szervezetrendszerben alkalmazott „jó gyakorlatok” bemutatása, a felmerülő kérdések, észrevételek széleskörű megvitatása más területek szakembereinek bevonásával.

3.2. Gazdálkodást támogató intézkedések

A fejezeten belül eredményesnek tekinthető minden olyan – a közpénzek felhasználása tekintetében a gazdálkodás észszerűsítésének irányába ható – folyamat kialakítása, amely a gazdálkodást befolyásoló szabályozók egységesítését, centralizálását és lehetőség szerint mindenre kiterjedő, hatékony felhasználását eredményezi. 2018. évben ilyen eredmények voltak:

- Az informatikai eszközök központi beszerzése és azok korrekt elosztása érdekében elengedhetetlen a fejezeti szinten egységes, személyekhez (szervezeti egységhez, főbb munkakörök-höz) köthető eszköznyilvántartás vezetése. A személy használatára kiadott, valamint a tárgyalótermekben található eszközök rögzítésének egységes eljárásrendje került bevezetésre, mely alapján minden intézménynek a már kiadott eszközeinek a nyilvántartását szükség esetén kiegészíteni/módosítani szükséges, illetve a további új személyi használatra kiadott eszközök rögzítésekor a felhasználói kézikönyvben leírtakat kell egységesen alkalmazni.
- A Gazdálkodási Főosztály által kialakított monitoring rendszer lehetővé teszi az intézményi gazdálkodás rendszer szintű vizsgálatát, a gazdálkodási folyamatok átláthatóságát. A statikus adatelemzést felváltja a dinamikus viszonyszámok elemzése, trendek vizsgálata, ezáltal a folyamatok optimalizálhatóvá, a kritikus pontok feltárhatóvá válnak, így a szükséges beavatkozások „just in time” megtörténhetnek.
- A monitoring rendszer részeként az OBH Gazdálkodási Főosztálya 2018-ban is elkészítette, az intézmények 2018. I–IV. havi gazdasági elemzését, annak érdekében, hogy feltérképezésre kerüljön az intézmények pénzügyi helyzete.
Az elemzés megküldésre került az intézmények elnökei és a gazdasági hivatalok vezetői részére, biztosítva a visszacsatolás lehetőségét.
Az elemzés célja kettős: egyrészt a bírósági vezetők az év folyamán átfogó képet kaphatnak a szervezetrendszer gazdálkodásáról, másrészt tervezhetővé válik a Megtartó Program elemeire felhasználható keretösszeg.
- A Megtartó Program elemeire vonatkozó, illetve a fejezet költségvetésében címzetten rendelkezésre álló előirányzatok esetében (KMB, BE, VIA VIDEO) központi iránymutatás alapján külön egyedi gyűjtő kódok kerültek bevezetésre az adott feladatot érintő költségek kiemelt figyelemmel kísérése céljából.

Kiemelt cél a gazdálkodási folyamatok további racionalizálása, „láthatóvá tétele”, amelyet a kontrolling riport rendszer további fejlesztéseivel kívánunk elérni.

További célkitűzésként szerepel az éves beruházási terv összeállításának támogatása, a beruházások költségvetésének nyomon követése, ezáltal a hatékonyságnövelés egy beruházási nyilvántartási rendszer kialakításával.

3.3. A Bíróságok fejezet 2018. évi költségvetése

Az igazságszolgáltatási tevékenységhez szükséges pénzügyi forrásokat a mindenkori költségvetési törvényen keresztül egyrészt az Országgyűlés biztosítja költségvetési támogatás formájában, másrészt a Bíróságok fejezet minimális saját bevétellel is rendelkezik. Az Országgyűlés Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény alapján a Bíróságok fejezet részére az alábbi előirányzatokat fogadta el:

2018. évi előirányzatok (millió forintban)	
Támogatás	112 390,1
Bevétel	2 258,1
Kiadás	114 648,2

A 2018. évi támogatási előirányzat összege 15 544,9 millió forinttal meghaladta a 2017. évi támogatás összegét.

A rendelkezésre álló költségvetési többlet fedezetet nyújt:

- a kötelező fizetési fokozat eléréséhez szükséges többletre,
- a 2018. január 1. napjától történő 5%-os bírói illetményalap emelésével járó többletköltségekre,
- az elektronikus eljárások megnövekedett száma miatti informatikusi létszámigény többletköltségére,
- a VIKI projektben telepített távmeghallgatási eszközök üzemeltetésére,
- az új határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos költségekre,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény 2017. évi I. törvény változásával felmerülő költségekre,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépése miatti költségekre,
- a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásából eredő költségekre,
- a minimális vagyoni védelmi rezsióradíj emelés többletköltségére.

A 2018. évi támogatási előirányzat az év közbeni egyes kormányrendeletek által biztosított többletek eredményeként az alábbiak szerint alakult 2018. évben:

2018. évi támogatási előirányzat változása tételenkénti bontásban (millió forintban)		
	Támogatás összege	Elszámolás összege
2018. évi eredeti támogatási előirányzat	112 390,1	112 390,1
2018. évi évközi többletek	14 620,4	11 114,8
<i>ebből:</i>		
<i>az igazságügyi és ügyészeti alkalmazottak 2018. évi illetménytöbbletének támogatása az NGM/3214/4/2018. számú levél alapján</i>	10 687,2	9 973,9
<i>minimálbér és garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos 2018. évi többletkiadások támogatása az NGM 11686-2/2018. számú levele alapján</i>	3,8	3,1
<i>1263/2018. (VI.11.) Kormány határozat a 2018. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési források átcsoportosításáról*</i>	2,0	2,0
<i>462/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet a költségvetési szervek és az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjainak 2018. évi kompenzációjáról</i>	56,0	52,8
<i>A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításából eredő többletköltség támogatása a Kormány 1347/2018.(VII. 26) határozata alapján</i>	3 871,4	1 083,0
2018. évi módosított költségvetési támogatás	127 010,5	123 504,9

* nem elszámolás-köteles többlet

A táblázatban részletezett többletek közül

- a minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott,
- a 2018. évi kompenzációra és
- az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének átalakítására kapott többlet elszámolási és visszafizetési kötelezettséggel került átcsoportosításra a fejezet költségvetésébe.

Az elszámolás 2018 novemberében megtörtént a táblázat utolsó oszlopában szereplő összegekkel. A különbözetek összegével a Kormány rendeletben csökkentette a költségvetés összegét. A büntetőeljárásról szóló törvény változása miatt felmerülő többletkiadásokra biztosított előirányzatból a 2018. évben fel nem használt rész szabad maradványként került befizetésre a Központi Maradványelszámolási Alap részére.

Az OBH a Széchenyi 2020 program keretében 2,7 milliárd forint vissza nem térítendő Európai Unió támogatásban részesült. A KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2017-00052 kódszámú projekt célja a bírósági igazgatás további elektronizálása – a digitális bíróság kialakítása. A projekt várhatóan 2019. évben zárul.

3.4. Saját bevételek

A 2018. évi bevételi eredeti előirányzat 2 258,1 millió forint. Az alábbi táblázatban az I. és II. cím (a Bíróságok és a Kúria) vonatkozásában az intézményi bevételek teljesülésének alakulása kerül összehasonlításra 2017-2018. években.

Bevételek és előirányzat maradványok alakulása (millió forintban)		
Bevételek	2017. év	2018. év
Működési bevétel	1 457,2	1 908,0
Közhatalmi bevétel	2 717,3	3 063,8
Felhalmozási bevétel	2 817,8	1 964,1
Előző év előirányzatának maradvány igénybevétele	6 365,9	8 027,5
- ebből - kötelezettségvállalással terhelt	6 254,5	8 023,2
- ebből - kötelezettségvállalással nem terhelt	111,4	4,3
Mindösszesen	13 358,2	14 963,4

2018. évben a **közhatalmi bevételek** 12,8 %-kal, a **működési bevételek** 30,9 %-kal magasabb összegben realizálódtak az előző év azonos időszakához képest.

A felhalmozási bevételek soron az egyéb felhasználási célú támogatások jelennek meg, az egyéb fejezeti kezelésű előirányzatokról. A 2018. év jelentős csökkenése előző év azonos időszakához viszonyítva a Belügyminisztériummal kötött támogatási szerződés alapján a **tömeges bevándorlás** kapcsán felmerülő költségek finanszírozása céljából, a fejezet részére biztosított összeggel indokolható, amely 2017. évben 811,9 millió forint összegben 2018. évben már csak 85 millió forint összegben realizálódott. Az Egri Törvényszék teljes rekonstrukciójára 2017-ben fejezeti költségvetésből átcsoportosított összeg szintén nem jelenik meg a 2018. évi teljesítésében.

3.5. Kiadási előirányzatok

Az alábbiakban a Bíróságok és a Kúria kiadási előirányzatai kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatokként.

Eredeti kiadási előirányzatok (millió forintban)		
Kiemelt előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat	2018. évi eredeti előirányzat
Személyi juttatások	58 845,7	65 795,9
Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	15 013,7	15 961,4
Dologi kiadások	16 583,4	18 080,5
Ellátottak pénzbeli juttatásai	15,0	15,0
Beruházások	3 734,5	7 384,5
Felújítások	266,0	266,0
Összesen	94 458,3	107 503,3

Az Ellátottak pénzbeli juttatásai kiemelt előirányzaton 15,0 millió forint, a Felújítások kiemelt előirányzaton 266,0 millió forint állt rendelkezésre eredeti előirányzatként a 2017. évihez képest változatlan összegben.

A fejezeti szinten felmerülő feladatok költségeinek fedezete biztosítása és elkülönítése céljából 2018. év elején az I. cím Bíróságok költségvetésének terhére 14 864,9 millió forint átcsoportosításra került a Fejezeti kezelésű előirányzatok Igazságszolgáltatás működtetése törvényi sor javára, amelyek év közben az igények felmerülésének ütemében kerülnek átcsoportosításra az intézmények részére. Ezek részletesen az 3.5.3 *Igazságszolgáltatás működtetése* bekezdésben kerülnek bemutatásra.

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a kiadási előirányzat legmagasabb összegű tételét, mintegy 62%-át a személyi juttatások adják.

3.5.1. Személyi juttatások

A személyi juttatások kiemelt előirányzati soron kerülnek megtervezésre és kifizetésre a foglalkoztatottak személyi juttatásai, ami tartalmazza a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt.-ben és az lasz.-ban előírt kötelezettségeket, valamint itt kerülnek megtervezésre a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetések is.

Az alábbi táblázatban a Személyi juttatások kiemelt előirányzatának 2018. év tárgyév adatai kerülnek bemutatásra az előző év azonos időszakához viszonyítva.

Személyi juttatások kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2017. év	2018. év	Változás 2017. évhez képest
Eredeti előirányzat	58 845,7	65 795,9	11,8%
Módosított előirányzat	69 631,0	81 169,9	16,6%
Pénzügyi teljesítés	68 259,9	78 733,9	15,3%

2018. év **eredeti előirányzata** 65 795,9 millió forint, amely 6 952,2 millió forint többletet tartalmaz az előző évhez képest. A 2018. évi költségvetési többlet fedezetet nyújt

- a bírói életpálya bevezetésének részeként a bírói illetményalap harmadik – 2018. január 1-jétől történő – 5%-os emeléséből adódó illetmény emelkedés többletkifizetésére, illetve
- az illetményalap emelésével együttesen emelkedő jubileumi jutalmakra, amelyre hatással volt az lasz. törvény módosítása is,
- bírák esetében a béren kívüli juttatások keretének növekedésére, illetve
- a közigazgatási és munkaügyi bírósági új álláshelyek illetményének fedezetére.

A 2018. évi **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz képest 23,4%-os, az előző évhez viszonyítva 16,6%-os növekedését a Kiadási előirányzatok bekezdésben már említett címek közötti és az intézményi hatáskörben történő kiemelt előirányzatok közötti előirányzat rendezésen felül a 2018. évben a Nemzetgazdasági Minisztérium által biztosított alábbi többletek indokolják:

- a minimálbér és garantált bérminimum emelkedésével kapcsolatos 2018. évi többletkiadások támogatása
- az igazságügyi és ügyészségi alkalmazottak 2018. évi illetménytöbbletének támogatása
- a garantált bérminimumra kapott többlet
- a büntetőeljárás törvény változásával megnövekvő ügyteher miatt rendszeresített bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek illetményének fedezetére kapott többlet.

Az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének változása, illetve a bírói illetményalap 5%-os emelkedése a módosított előirányzaton felül a **teljesítés** 15,5% növekedésében is megmutatkozik. A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak részére a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő, törvény szerinti illetmények teljesített kiadása 60 005,4 millió forint volt.

A szolgálati jogviszonyban álló foglalkoztatottak személyi juttatásai jogcím alatt további 17 566,7 millió forint került kifizetésre, amely többek között a készenléti – az ügyeleti és a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés, valamint a cafeteria rendszer keretén belül, a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A Megtartó Program részeként 11 769,5 millió forint teljesítés realizálódott 2018. évben, ami a Személyi juttatások kiemelt előirányzat teljesítésének 19,6%-a.

A II. fejezet 7. pontjában bemutatott Megtartó Program elemek fejezeti költségvetésre gyakorolt hatása:

A Megtartó Program egyes elemeire fejezeti költségvetésből biztosított személyi juttatás fedezete 2018-ban (forintban)

Üdülési támogatás	237 900 000
Szolgálati idő elismerése (B.N.)	1 315 314 402
Iskolakezdési támogatás	18 460 000
Húsvéti ajándékutalvány	316 530 000
Szakmai önképző támogatás bírák részére	1 452 250 000
Ruházati költségtérítés	4 019 620 180
Év végi elismerés	2 787 155 267
Karácsonyi ajándékutalvány	1 471 205 000
Emelt szintű eü. szűrővizsgálat	111 320 009
Bírák soron kívüli előresorolása	37 147 935
PhD elismerése (bírák részére)	2 629 314

A táblázatban szereplő összegek nem tartalmazzák a munkaadókat terhelő járulékok összegét.

A juttatási elemekre jogosultak köre egységes elvek, objektív szempontok alapján, a jogszabályi előírásoknak megfelelően kerültek meghatározásra és az érdekképviselői szervekkel egyeztetésre. A Megtartó Program juttatásai a fejezeti gazdálkodás paramétereinek alapján, a fejezeti költségvetés terhére kerültek biztosításra.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1 162,1 millió forint volt, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírósági eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, valamint az oktatók megbízási díjaira kifizetett összeget tartalmazza.

3.5.2. A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó

A 2018. évi **eredeti előirányzat** 947,7 millió forint többletet tartalmaz az előző évi eredeti előirányzathoz viszonyítva, ami a személyi juttatások részben már említett 5%-os bírói illetményalap emelésből adódó illetményemelkedés járulékvonzatának fedezete. Az előző évhez viszonyított költségvetési többlet fedezetet nyújt továbbá az új közigazgatási és munkaügyi bírósági álláshe-lyek illetményének járulékvonzatára. Az elmúlt években az intézményeknél jellemző járulékok alultervezettsége a tervezés során kiegyenlítésre került, így a személyi juttatások (K1) terhére történő előirányzat átcsoportosításra nem volt szükség.

Munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2017. év	2018. év	Változás 2017. évhez képest
Eredeti előirányzat	15 013,7	15 961,4	6,3%
Módosított előirányzat	17 070,9	17 967,4	5,3%
Pénzügyi teljesítés	15 975,0	16 330,0	2,2%

A **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz viszonyított különbségét egyrészt

- a Személyi juttatások bekezdésben részletezett év közben, személyi többletköltségek fedezetére – nemzetgazdasági és kormányzati hatáskörben – kapott előirányzatok járulék vonzata, másrészt
- a korábban már említett címek közötti előirányzat rendezés indokolja.

A kiemelt előirányzat a tervezéskor ismert 20% adókulccsal került meghatározásra, azonban 2018. január 1. napjával az adókulcs 19,5%-ra csökkent. A fentiek különbözete miatt az I. és II. cím költségvetésében 0,5%-os mértékű fel nem használt szabad előirányzat keletkezett.

3.5.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások 2018. évi **eredeti előirányzata** 18 080,5 millió forint, amely 1 497,1 millió forinttal emelkedett a 2017. évi előirányzathoz viszonyítva.

I. és II. cím Dologi kiadások kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2017. év	2018. év	Változás 2017. évhez képest
Eredeti előirányzat	16 583,4	18 080,5	9,0%
Módosított előirányzat	16 816,5	21 016,7	25,0%
Pénzügyi teljesítés	15 504,2	17 587,9	13,4%

A 9,0%-os költségvetési többlet fedezetet nyújt **a bíróságok helyi igazgatási körébe tartozó**

- a kötelező kép- és hangfelvétel útján történő jegyzőkönyv készítés tárgyi feltételeinek kialakításához és üzemeltetéséhez 2018. évben szükséges kiadásokra,
- vagyoni védelmi törvényben meghatározott kormányrendeletben kötelezően előírt minimális órabér miatt a jelenleg és a jövőben megkötésre kerülő bírósági épületekre vonatkozó előerős őrzésvédelmi feladatokkal kapcsolatos költségekre.

Továbbá fedezetet biztosít az Országos Bírósági Hivatal **központi igazgatási körébe tartozó** új polgári perrendtartás, közigazgatási perrendtartás, az új büntetőeljárási törvény hatálybalépésével összefüggő **képzési feladatokra**.

A **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz viszonyított növekedést a regionális közigazgatási munkaügyi bíróságok felállításához kapcsolódó fenntartási költségek intézményi hatáskörben történő kiemelt előirányzatok közötti előirányzat rendezés indokolja, mivel az eredeti előirányzatban az a Beruházások kiemelt előirányzaton állt rendelkezésre, a kiadások azonban a dologi kiadások kiemelt előirányzaton realizálódnak. A Nemzetgazdasági Minisztérium által biztosított 2018. évi honvédelmi igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési forrás szintén indokolja a módosított előirányzat eredeti előirányzathoz viszonyított növekedését.

A **teljesítés** 17 587,9 millió forint volt 2018. évben, amely 2017. évben realizált teljesítést 13,4%-kal meghaladta. Az előző évhez viszonyított jelentősen magasabb teljesítés az informatikai szolgáltatások teljesítésében realizálódik. Ennek indoka a bírósági szervezetrendszer valamennyi felhasználója részére történő Microsoft licenc beszerzése az „Álomból valóság” projekt keretében.

A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, azok teljesítéséhez szükséges előirányzat rendelkezésre állt.

3.5.4. Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadások 2017-2018. évi alakulásának összehasonlítása az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

Felhalmozási kiadási előirányzatai (millió forintban)						
ERA kód – megnevezés	Beruházások			Felújítások		
	2017. év	2018. év	Változás 2017. évhez képest	2017. év	2018. év	Változás 2017. évhez képest
Eredeti előirányzat	3 734,5	7 384,5	97,7%	266,0	266,0	0,0%
Módosított előirányzat	8 012,8	16 975,8	111,9%	3 213,9	3 992,6	24,2%
Pénzügyi teljesítés	4 439,0	7 601,1	71,2%	2 543,3	1 634,3	-35,7%

A Beruházások 2018. évi **eredeti előirányzat** 3 650,0 millió forinttal növekedett 2017. évhez képest. A kiemelt előirányzati soron megjelenő költségvetési többlet a regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításához kapcsolódó beruházási költségekre egyszeri 2 524,0 millió forint és a hozzá kapcsolódó beépülő 1 053,1 millió forint üzemeltetési és fenntartási költségek fedezetet az I. címben és 72,9 millió forint többlet a Kúria garázs megszülyedt pillérének aláinjektálására és Kúria székház első emeleti nyílászáróinak korszerűsítésére. A Felújítások kiemelt előirányzat 2018. évi eredeti előirányzata megegyezik a korábbi évek eredeti előirányzatával.

A 2018. évi **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz viszonyított változását

- a regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállítására rendelkezésre álló előirányzat Igazságszolgáltatás működtetése törvényi sor javára történő előirányzat átcsoportosítása illetve,
- az intézmények részére az OBH által kiírt Jablonszky Ferenc Pályázat és Wagner Gyula Program keretében az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor terhére történt átcsoportosítása indokolja.

A Beruházások előző évhez viszonyított emelkedése az informatikai eszközök beszerzésén realizálódott. Az „Út a jövőbe Innovációs eszközbeszerzés” elnevezésű projekt keretében bírák részére beszerzett mobil eszközöknek és a Digitális bíróság keretében beszerzett megemelkedő számú elektronikus iratok tárolására szolgáló háttértár és archiváló rendszer beszerzésének köszönhető.

A Felújítási kiadások csökkenését a Tatabányai Törvényszéken és Kecskeméti Törvényszéken, Kaposvári Törvényszéken történő felújítási munkák pénzügyi teljesítésének 2017. évről 2018. évre történő csökkenése indokolja.

A felhalmozási kiadási előirányzatokon időlegesen év végéig nem teljesült előirányzat mutatkozik a folyamatban lévő, több éven át zajló beruházások miatt. Ennek egyik oka az, hogy több esetben a tervezés (főként az épületek műemlék jellegéből adódóan), illetőleg a kivitelezés során olyan előre nem látható munkák, felmérések elvégzése válik szükségessé, melyek az előzetesen prognosztizált kivitelezési időtartamot meghosszabbítják, ezért természetesen a megvalósítás ellenértékének pénzügyi teljesítése is később realizálódik.

3.5.5. Egyéb működési kiadások

Egyéb működési kiadások soron Nemzetközi kötelezettségekre, államháztartáson belüli támogatásokra történő kifizetések realizálódnak.

A 2018. évi **módosított előirányzat** előző évhez viszonyított jelentős csökkenését az indokolja, hogy a szociális hozzájárulási adó 2017. évi csökkenéséből eredő megtakarítások befizetési kötelezettsége 2018. évben már nem jelenik meg a kiadások között, míg 2017. évben azok az Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzaton realizálódtak.

Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzata (millió forintban)		
Megnevezés	2017. év	2018. év
Eredeti előirányzat	-	-
Módosított előirányzat	2 779,1	400,2
Pénzügyi teljesítés	2 777,8	400,2

4. FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK

A 2017. és a 2018. évre vonatkozó költségvetési törvényekben meghatározott fejezeti kezelésű előirányzatok nagysága és alakulása a következő táblázatban kerül bemutatásra.

Fejezeti kezelésű előirányzatok alakulása (millió forint)				
Előirányzat megnevezése	2017. év eredeti előirányzat	2018. év eredeti előirányzat	2017. év módosított előirányzat	2018. év módosított előirányzat
Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója	0,0	0,0	991,0	935,8
Igazságszolgáltatás működtetése	1 561,9	1 561,9	15,0	56,8
Igazságszolgáltatás beruházásai	3 083,0	5 583,0	7 094,8	3 812,1
Mindösszesen	4 644,9	7 144,9	8 100,8	4 804,7

Lényeges változás az Igazságszolgáltatás beruházásai előirányzat tekintetében látható, ugyanis idén 2 500 millió forinttal magasabb keret áll rendelkezésre, amely 81,9%-os növekedést jelent az előző évhez képest. 2017. évben az eredeti előirányzatot növelte az előző évről áthozott 5 929,6 millió forint maradvány összege és csökkentette az intézményeknek átadott 1 917,8 millió forint előirányzat. 2018. évben az eredeti előirányzatot növelte a 3 294,2 millió forint összegű maradvány összege csökkentette és az intézményeknek év közben átadott 5 065,1 millió forint előirányzat. A vizsgált évek tekintetében a módosított előirányzat különbséget egyrészt a 2018. évre áthozott mérsékeltebb összegű maradvány, másrészt a 2018. évben beruházási célú feladatok fedezetére az intézményeknek átadott lényegesen magasabb előirányzat együttes hatása okozza.

4.1. Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója

Az előző évekről áthúzódó, a Budapest Környéki Törvényszék épületrekonstrukciós feladatok finanszírozásával kapcsolatos fejezeti kezelésű előirányzat az M3 Irodacenter épület tulajdonjogának megszerzésének a fedezetét biztosította. A 2017. évben szabad maradványként kimutatott visszahagyásra kért maradvány összege 935,8 millió forint volt, amely összeg 2018-ban a Központi Maradványelszámolási Alapba beutalásra került.

4.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

Az Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzat a Fejezeten belüli beruházások, felújítások fedezetéül szolgál. A következő táblázat az intézmények részére június 30. napjáig átadott, beruházással összefüggő előirányzat átcsoportosításokat hasonlítja össze 2017. és 2018. év tekintetében:

Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti előirányzati sor átadásainak alakulása (millió forintban)		
Finanszírozás tárgya	2017. év	2018. év
Intézményi beruházási, felújítási feladatok kiadásainak fedezetére átadott előirányzat	5 718,3	5 246,8
Mindösszesen	5 718,3	5 246,8

Az összehasonlító táblázatból látható, hogy idén 471,5 millió forinttal kevesebb előirányzat átadása teljesült az intézmények részére a beruházásokkal, felújításokkal kapcsolatos kiadásaik fedezetére.

4.2.1. Beszerzések, beruházások

A fejezet beszerzései és beruházásai a bírósági szervezetrendszer előtt álló jogszabályban rögzített feladatok figyelembe vételével és az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseinek szem előtt tartásával kerültek megvalósításra. Az OBH elnöke által meghirdetett Wagner Gyula Program keretein belül az intézménynek lehetőségük nyílt a műszakilag elavult intézményi infrastruktúrát korszerűsíteni, felújítani, illetve beruházások megvalósításával a bírósági épületek gazdaságosabb fenntartását elősegíteni.

2018-ban a Wagner Gyula Program keretein belül megvalósuló – épületenergetikai korszerűsítés, homlokzati nyílászáró csere, belső felújítás, klimatizálás, ideiglenes bérleti díj, épületrekonstrukció – fedezetére az alábbi intézmények részesültek jelentősebb összegű előirányzat átadásban:

- Balassagyarmati Törvényszék 200 millió forint,
- Budapest Környéki Törvényszék 220,4 millió forint,
- Fővárosi Törvényszék 400 millió forint,
- Kaposvári Törvényszék 349 millió forint,
- Szegedi Törvényszék 464,1 millió forint.

2018. év során az OBH elnöke által meghirdetett Jablonszky Ferenc Pályázat keretében 23 intézménynek összességében 552,7 millió forint került központi forrás átadásra fűtési rendszer korszerűsítései, elektromos hálózat korszerűsítési, zárófödém hőszigetelési, munkakörnyezet fejlesztési feladatok, illetve egységes megjelenésű ügyfélközpontok kialakítása kiadásainak fedezetére.

4.3. Igazságszolgáltatás működtetése

Az igazságszolgáltatás működtetése fejezeti kezelésű előirányzat egyrészt az üres álláshelyekhez kapcsolódó központi kezelésbe vont törvény szerinti illetmények, járulékok és juttatások, másrészt az előre nem látható fejezeten belüli személyi, dologi és egyéb kiadások fedezetéül szolgál. A következő táblázat a jelentősebb – intézmények részére átadott – előirányzat átcsoportosításokat mutatja be a finanszírozás tárgya szerinti csoportosításban:

Igazságszolgáltatás működtetése fejezeti előirányzati sor átadásainak alakulása (millió forintban)		
Finanszírozás tárgya	2017. év	2018. év
Megtartó Programmal összefüggő előirányzat átadások	7 786,4	14 113,0
Egészségügyi alkalmatlanság miatti felmentések után kifizetett illetmények fedezete	55,2	29,2
Központi igazgatáshoz kapcsolódó képzés elszámolások fedezete	73,3	89,1
Migráció/Tömeges bevándorlással összefüggő kiadások fedezete	736,1	41,5
Betöltésre került üres álláshelyek illetményének fedezete	243,2	345,6
Új álláshelyek rendszeresítésének illetmény fedezete	37,3	32,7
Mindösszesen:	8 931,5	14 651,1

2018. évben az átadott előirányzat 5 719,6 millió forinttal meghaladja az előző év hasonló időszakának összegét. Az emelkedést a Megtartó Program keretében biztosított magasabb összegű ruházati költségtérítés összege, a karácsonyi ajándékutalvány összege, **bírák részére biztosított szakmai önképző támogatás** összege, valamint az **emelt szintű egészségügyi szűrővizsgálat** kiadásának fedezetére átadott előirányzat összege okozza.

5. A 2018. ÉVI HATÉKONY GAZDÁLKODÁS EREDMÉNYEI

Az **igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének 2017. évi átalakítása** után, az illetményemelés fedezetére a fejezet által igényelt összeget a Nemzetgazdasági Minisztérium 2018. évben is céltartalékból biztosította 2018. március hónapban. Annak ellenére, hogy a közel 11 000 millió forint illetmény fedezet nem állt rendelkezésre az intézmények eredeti előirányzatában - a Gazdálkodási Főosztály alapos és körültekintő tervezésének köszönhetően - az intézmények működésében az átmeneti időszakban sem okozott likviditási problémát.

Az OBH Gazdálkodási Főosztálya által végzett monitoring tevékenységnek és a KIR Kontrolling Rendszernek köszönhetően a gazdálkodási folyamatok láthatóvá váltak, ezáltal jelentősen **hatékonyabb intézményi gazdálkodás** tudott megvalósulni, melynek eredményeként 2018. évben is sikeresen valósulhatott meg az OBH elnöke által meghirdetett **Megtartó Program**.

A korábbi években biztosított juttatási elemek köre 2018-ban újabb elemmel - az emelt szintű egészségügyi szűrővizsgálattal bővült. A szolgáltatás igénybevételét követő elégedettségi felmérés alapján elmondható, hogy a vizsgálat kiemelkedő népszerűségnek örvendett a munkavállalók körében, illetve a szolgáltatások minőségével kapcsolatban is pozitív visszajelzések érkeztek.

A racionális és tudatos gazdálkodás eredménye, hogy a szervezetrendszer valamennyi intézménye pozitív mérleggel zárta a 2018. évet.

6. A 2019. ÉVI KÖLTSÉGVETÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

A Pénzügyminisztérium 2018. év májusában küldte meg a 2019. évi költségvetési törvényjavaslat előkészítésére vonatkozó ütemtervet az OBH részére. A törvényjavaslat benyújtására az Országgyűlés tavaszi ülészakájában kerülhetett sor.

A 2018. évi országgyűlési választásokra és az új Kormány megalakulására tekintettel az elmúlt évek gyakorlatához képest jelentősen rövidebb idő állt rendelkezésre a jövő évi költségvetési tervezet összeállításához.

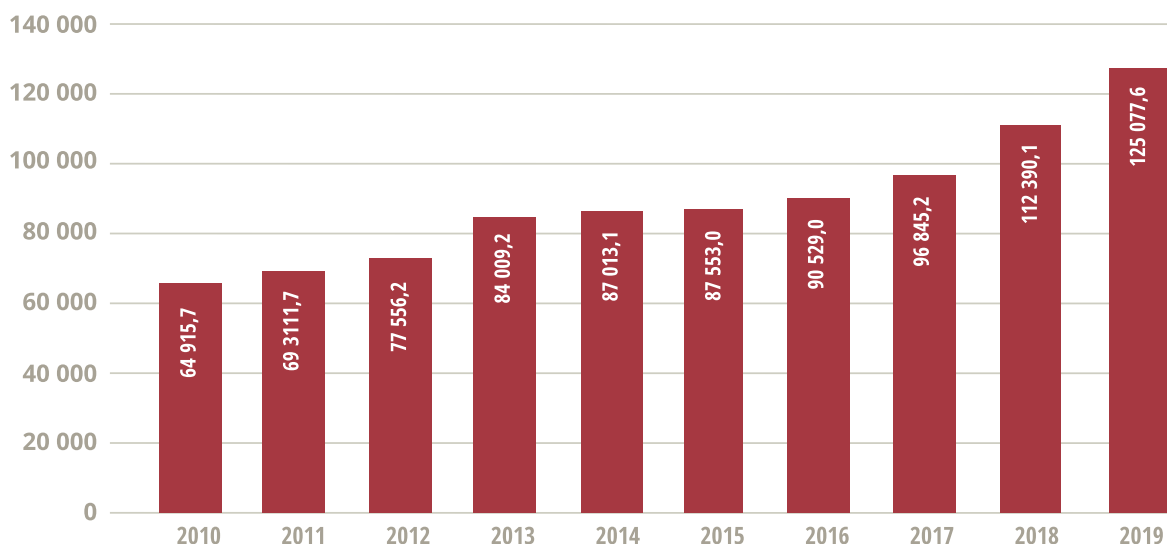
A 2019. évre vonatkozóan az alábbi feladatokra áll rendelkezésre költségvetési többlet a 2018. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva.

- Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény 2017. szeptember 1-jei módosítása miatti illetményemelésére.
- 2018. évi minimálbér és garantált bérminimum emelés, valamint a 2017. évi emelés beépítésének korrekciójára.
- Kormányzati Rejtjelezett Gerinchálózat (2128/2017. (XII. 29.) Korm. hat.).
- Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény végrehajtásához kapcsolódó feladatokra (1752/2017. (X. 27.) Korm. határozat).
- Cégbíróság hardver infrastruktúra cseréjére (elavultság miatti csere).
- 2019. évben a Kúria szervezésében egy nemzetközi jogi konferencia megrendezésére.
- A Kúria informatikai eszközparkjának korszerűsítése.

A fejezet költségvetése 2017. évről 2018. évre 15 544,9 millió forinttal emelkedett a 2019. évi fejezeti költségvetésben ismét összesen 12 687,5 millió forint többlet áll rendelkezésre a 2018. évhez képest, mely előirányzat többlet tartalmazza a benyújtott többletigények fedezetét.

Az alábbi diagramon a Bíróságok fejezet költségvetési támogatásának alakulása kerül bemutatásra, amely 2012. év óta több mint 47 521,7 millió forinttal, vagyis 61,3%-kal emelkedett.

VI. Bíróságok fejezet költségvetési támogatása (millió forintban)

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- Az informatikai biztonság fejlesztése.
- A központi szerverterem fizikai fejlesztésének megvalósítása.
- Informatikai infrastruktúra avultsági mutatóinak szinten tartása.
- Középtávú nyomtató és szkennelési stratégia megvalósítása.
- A gazdálkodási folyamatok további racionalizálása, „láthatóvá tétele”.
- Az éves beruházási terv összeállításának támogatása, a beruházások költségvetésének nyomon követése, ezáltal a hatékonyságnövelés egy beruházási nyilvántartási rendszer kialakításával.
- Gazdálkodási Főosztály Kontrolling Osztálya 2019. évben új módszertan alkalmazásával készíti az intézmény 2019. év gazdálkodásának átfogó elemzését.
- A Forrás SQL Program Letéti moduljának – felszámoló letétek vonatkozásában megvalósuló – fejlesztése.
- A kiemelt projektek – BKT, Kúria Projekt, Szegedi Törvényszék és Járásbíróság – folytatása, az azokhoz szükséges forrás biztosítása.
- A „MIA-BALATON Projekt” – Balatonszemesei oktatási központ kivitelezésének megkezdése.
- A Magyar Igazságügyi Akadémia „C” épületszárny – belső átalakításának megkezdése.
- Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség épülete kivitelezésének megkezdése.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- Egri Törvényszék: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/ugyfeleknek/megujult-az-egri-torvenyszek-epulete-atadtak-korszeru-ugyfelkozpontot>
- MIA-Balaton Projekt: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/tudomanykultura/pillantas-jovobe-tervezoi-mutattak-be-szemesei-kepzesi-kozpontot-mia>
- A gazdálkodással kapcsolatos adatokról: <https://birosag.hu/kozerdeku-adatok/obh>
- E-PER 2018 aloldal: <https://birosag.hu/elektronikus-kapcsolattartas/e-2018>
- „Álomból valóság” projekt: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/about-courts/munkavallalok-kozeppontban-uj-irodai-szoftvercsomag-birosagokon>
- Elektronikus ügyintézés: <https://birosag.hu/elektronikus-ugyintezes>

IV.

A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, valamint utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- Hatályba lépett az OBH elnökének 3/2018. (VI. 26.) számú, az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló elnöki ajánlása, továbbá a 4/2018. (VI. 26.) számú az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek az integrált kockázatkezelésre vonatkozó szabályzatról szóló elnöki ajánlása.
- Az Állami Számvevőszék 2018. évi integritás felmérése alapján elmondható, hogy az integritástudatosság magas az igazságszolgáltatás területén. Az igazságszolgáltatás intézménycsoportjának kockázati átlaga (33%) 10%-kal meghaladja az összes válaszadói átlagot (23%), ugyanakkor a kontrollindex mutató jóval magasabb az átlag 54%-nál; 81%, mely valamennyi kitöltő intézménycsoport közül a legmagasabb érték.
- Az Országos Bírósági Hivatal és az egyes bíróságok is felmérték kockázataikat és ennek alapján elkészítették integritási munkaterveiket, valamint kockázatkezelési intézkedési terveiket.
- 2018-ban is folytatódott a bíróságon belüli integritás felmérés.
- 2018. július 2. napján megalakult a kiberbűnözéssel foglalkozó bírósági hálózat.
- A bíróságok 2018-ban is fent tartották, illetve tovább szélesítették együttműködési kapcsolataikat oktatási és képzési intézményekkel.

1. LÉPÉSEK A BÍRÓSÁGOK INTEGRITÁSÁNAK FOKOZÁSA ÉRDEKÉBEN

A bíróságok integritását biztosító szervezeti, működési rendszer kialakítását az Országos Bírósági Hivatal elnöke a kezdetektől fogva hangsúlyos feladatának tekinti, hiszen az integritás-alapú szervezeti működés és az ennek megfelelő dolgozói magatartás (személyi integritás) erősítése a korrupció megelőzésének, a korrupciós kockázatok mérséklésének, kiküszöbölésének az egyik leghatékonyabb eszköze.

Ez az elköteleződés az elmúlt évek számos központi igazgatási intézkedésében is megmutatkozott. Az Országos Bírósági Hivatal kiemelt figyelmet fordít az integritási tárgyú együttműködésekre; a bírák, igazságügyi alkalmazottak integritással kapcsolatos tudatosságát erősítő képzésekre, a jó gyakorlatok megosztására; a szervezet integritási helyzetének felmérésére; a felmerülő integritási kockázatok kiküszöbölési, kezelési lehetőségeinek feltérképezésére; valamint az integritási tárgyú belső szabályozók megalkotására. E célok eléréséhez igazodtak a 2018. év integritási tárgyú intézkedései is.

LÉPÉSEK A BÍRÓSÁGOK INTEGRITÁSÁNAK FOKOZÁSA ÉRDEKÉBEN 2018. évben

2018. február

Hatályba lépett az Országos Bírósági Hivatal elnökének 1/2018. (I. 5.) belső szabályzata az Országos Bírósági Hivatal épületeibe való be- és kilépésről, az épületekben tartózkodás szabályairól és az épületek rendjének fenntartásáról.

2018. április

Az Országos Bírósági Hivatalba újonnan belépők instruktori rendszerének kidolgozása keretében megtörtént valamennyi érintett főosztályon egy-egy instruktorkijelölése.

Egységes gyakorlatot vezettünk be az Országos Bírósági Hivatalba érkező ajándékok nyilvántartására.

2018. május

„A bírói etika, bírói függetlenség és felelősség” címmel központi képzést tartottunk a Magyar Igazságügyi Akadémián.

Lezajlott az Országos Bírósági Hivatalba újonnan belépő dolgozók 2018. évi belső integritástudatot növelő, biztonságtudatossági képzése, melynek során az integritási téma kiemelt fontosságának hangsúlyozása, valamint az Integritási Szabályzat főbb rendelkezéseinek ismertetése mellett az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársa tartott előadást.

2018. június

A bírósági szervezet integritását érintő folyamatok, körülmények megismerése érdekében 2018. évben a bírák ismét kitölthették az integritási kérdőívet.

A kérdőíves felmérés adatai azt tükrözték, hogy a bírák felismerik és tudatosan kerülnek az integritást veszélyeztető helyzeteket, a korrupciós kockázatokat, függetlenül és befolyásmentesen ítélik meg. Összehasonlítva az első (2015) és a tavalyi év integritás felmérésének adatait, összességében elmondható, hogy a bírák integritással kapcsolatos tudatossága erősödött az elmúlt időszak intézkedései nyomán. A kérdőív hasznossága emellett megmutatkozik abban is, hogy rávilágít egyes területek – például a belső kommunikáció – fontosságára, segítve ezzel az igazgatási vezetők munkáját.

Lezárult a szabályozóalkotás több integritást érintő téma vonatkozásában, így 2018. június 27. napján hatályba lépett az OBH elnökének 4/2018. (VI. 26.) számú, az ítéletábrák és a törvényszékeknek az integrált kockázatkezelésre vonatkozó szabályzatról szóló elnöki ajánlása.

2018. július	Hatályba lépett az OBH elnökének 3/2018. (VI. 26.) számú, az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló elnöki ajánlása.
2018. augusztus	Hatályba lépett az OBH elnökének belső szabályzata a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről, valamint az OBH integrált kockázatkezelésének rendjéről.
2018. október	<p>Az Állami Számvevőszék 2018. évben is elvégezte integritás felmérését a hazai közintézmények integritási helyzetének értékelése, az integritástudatosság növelésének támogatása érdekében.</p> <p>Az Országos Bírósági Hivatal és az egyes bíróságok az eddigi gyakorlatnak megfelelően ezúttal is részt vettek a felmérésben.</p> <p>A megújult és rövidebb, koncentráltabb online kérdőív mellett megváltozott az eredmények értékelése is: az Állami Számvevőszék egyrészt egy önértékelést is visszamutatott a kitöltő intézmények felé, majd összegző jelentést is publikált.</p> <p>Az Országos Bírósági Hivatal a kitöltő bíróságok önértékelő lapjait összesítette és az eredményekről anonim összefoglalást készített.</p> <p>A mutatószámok alapján összességében elmondható, hogy az igazságszolgáltatás intézménycsoportjának kockázati átlaga (33%) 10%-kal meghaladja az összes válaszadói átlagot (23%), ugyanakkor a kontrollindex mutató jóval magasabb az átlag 54%-nál; az 81%, mely valamennyi kitöltő intézménycsoport közül a legmagasabb érték.</p> <p>Az igazságszolgáltatás intézménycsoportjának külső gazdasági kapcsolatokra vonatkozó kockázata (23%) alatta maradnak az intézményi átlagnak (26%), az ide vonatkozó kontrollindex mutató 75%, mely – az alap kontroll mutatóhoz hasonlóan – szintén jóval magasabb az összes válaszadó átlagánál, ami 58%. Mindez a specifikus kontrollok magasabb szintű kiépítettségére utal.</p> <p>Ezek az eredmények – a korábbi Állami Számvevőszék felmérések eredményeihez hasonlóan – továbbra is arra engednek következtetni, hogy az integritástudatosság magas az igazságszolgáltatás területén. A 2015–2018-as időszakra vonatkozó Nemzeti Korrupcióellenes Program végrehajtási időszaka 2018 év végén zárult. Ennek okán a Belügyminisztérium megkeresésére az Országos Bírósági Hivatal is beszámolt a vizsgált időszak alatt megvalósult integritási tárgyú igazgatási intézkedéseiről, programjairól, továbbá a Bírósági Integritás Munkacsoport közreműködésével javaslatokat is megfogalmazott a jövőbeni stratégia megalkotásához kapcsolódóan.</p>
2018. november	Az integritási szabályzat 2016. évi hatályba lépése megteremtette annak kereteit is, hogy az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok a kijelölt integritás-felelősök hathatós közreműködésével felmérjék a működésük körében felmerülő integritási kockázatokat, mely alapján elkészítették a következő tárgyévvel vonatkozó integritási munkatervüket, illetve a hosszabb távú, három éves korrupció-megelőzési intézkedési tervüket.

2018. november

2018. évben mindezen munkafolyamatok már az integrált kockázatkezeléssel kapcsolatos új szabályozók figyelembe vételével zajlottak, melynek eredményeképpen az Országos Bírósági Hivatal és az egyes bíróságok is felmérték kockázataikat és ennek alapján elkészítették integritási munkaterveiket, valamint kockázatkezelési intézkedési terveiket.

2018. december

2012-ben az Országos Bírósági Hivatal is csatlakozott az állami szervezetek a korrupció elleni küzdelemben való együttműködéséről szóló 2011. november 18-án aláírt Közös Nyilatkozatához.

A résztvevő szervek vezetői a Korrupció Elleni Világnaphoz (minden év december 9.) igazodva közös éves konferencián értékeli együttműködésük és szervezetük tárgyévi eredményeit. Az Országos Bírósági Hivatal a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan 2018-ban is részt vett a Közbeszerzési Hatóság rendezésében megvalósult évvértékelő konferencián

Mindezeket túl az integritási szabályzat hatályba lépése nyomán valamennyi ítélőtábla és törvényszék esetében kijelölt integritásfelelősök folyamatosan fogadják, elemzik és értékelik az integritás tárgyú bejelentéseket, közreműködnek azok kivizsgálásában és szükség esetén javaslatot tesznek a megfelelőnek tartott intézkedések megtételére, a bírósági vezetők és munkatársaik megkeresésére állásfoglalást adnak a felmerült integritási kérdésekről, lehetséges kockázatokról. Az Országos Bírósági Hivatal pedig egész évben tájékoztatta a bíróságokat a tudomására jutott, a bírósági szervezetet érintő integritási kockázatokról.

2. A BÍRÓSÁGI IGAZGATÁS ESZKÖZEI

A bírósági szervezet valamennyi igazgatási eszközének alkalmazása arra irányul, hogy minden döntés széles körű és alapos előkészítést követően születhessen meg, a korábbi intézkedés hatékonysága, hatásai utánkövethetőek legyenek, illetve arra, hogy biztosítsa a hatékony, időszerű, magas színvonalú ítélkezést, valamint az OBH elnöke stratégiai céljainak és a bíróság operatív céljainak elérését. E célok megvalósulását segítik elő például az OBH elnöke által megalkotott szabályzatok, ajánlások, de az olyan egyéb eszközök is, mint például a pilot programok, hálózatok, workshopok, értekezletek, valamint a munkacsoportok.

2.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke a bíróságok véleményének kikérését követően, 2018. évben 13 db – 5 db új, 8 db módosító - normatív utasítást, és 7 db – 6 db új, 1 db módosító - ajánlást tett közzé, valamint 117 szervezeti és 886 személyi kérdésben hozott döntő határozatot.

Utasítások:

- 1/2018. (III. 5.) OBH utasítás a VI. Bíróságok fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának 2018. évi rendjéről
- 2/2018. (III. 29.) OBH utasítás a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról
- 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről
- 10/2018. (XII. 19.) OBH utasítás az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséről
- 13/2018. (XII. 21.) OBH utasítás az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről

Utasításmódosítások:

- 3/2018. (VI. 21.) OBH utasítás az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V. 31.) OBH utasítás módosításáról
- 4/2018. (VI. 29.) OBH utasítás egyes OBH utasításoknak a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény hatálybalépése miatti módosításáról
- 5/2018. (VI. 29.) OBH utasítás a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás módosításáról
- 6/2018. (VI. 29.) OBH utasítás egyes OBH utasítások módosításáról
- 8/2018. (VII. 26.) OBH utasítás az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás módosításáról
- 9/2018. (XII. 13.) OBH utasítás a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról szóló 3/2016. (II. 29.) OBH utasítás módosításáról
- 11/2018. (XII. 19.) OBH utasítás a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás módosításáról
- 12/2018. (XII. 19.) OBH utasítás a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás módosításáról

Ajánlások:

- 1/2018. (I. 24.) OBH elnöki ajánlás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal szakmai gyakorlólóhelyként működéséről
- 2/2018. (II. 21.) OBH elnöki ajánlás a bírák és az igazságügyi alkalmazottak szabadságotlási rendjéről
- 3/2018. (VI. 26.) OBH elnöki ajánlás az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről
- 4/2018. (VI. 26.) OBH elnöki ajánlás az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek az integrált kockázatkezelésre vonatkozó szabályzatáról
- 5/2018. (VI. 26.) OBH elnöki ajánlás a Kúriának, az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek a belső kontrollrendszerre vonatkozó szabályzatáról szóló 8/2015. (XII. 2.) OBH elnöki ajánlás hatályon kívül helyezéséről
- 6/2018. (IX. 21.) OBH elnöki ajánlása a bírósági épületekben található biztonsági kamerák üzemeltetésére vonatkozó mintaszabályzatról

Ajánlásmódosítások:

- 7/2018. (X. 25.) OBH elnöki ajánlás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal szakmai gyakorlólóhelyként működéséről szóló 1/2018. (I. 24.) OBH elnöki ajánlás, valamint a járásbírószági (KMB) elnökök által készített beszámoló szerkezetéről és tartalmáról szóló 6/2017. (X. 20.) OBH elnöki ajánlás módosításáról

2018-ban különösen négy szabályzat, és kettő ajánlás közzététele jelentett jelentős előrelépést a stratégiai célok megvalósításában.

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2/2018. (III. 29.) OBH utasítás célja, hogy a polgári peres és polgári nemperes, valamint a közigazgatási peres, nemperes és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokra adott általános meghatalmazással összefüggő adatok bírósági nyilvántartásának üzemeltetéséhez kapcsolódó feladatokat meghatározza. A szabályzat rendelkezései előírásokat tartalmaznak a nyilvántartásból történő adatszolgáltatás részletes szabályaira, a bejegyzésre, törlésre, betekintésre, a téves bejegyzés törlésére.

A független bírók magas színvonalú és időszerű ítélkezése, valamint a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégia célok megvalósításának érdekében került sor a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás kiadására.

Az utasítás rendelkezéseinek alkalmazása hozzájárul a bíróságokkal szembeni közbizalom növeléséhez, a bíróságok működésének jobbá tételéhez, általa kifejezésre jut a panaszok és közérdekű bejelentések jelentőségének a bíróságok általi elismerése, valamint a közérdekű bejelentők minél teljesebb védelme.

2018-ban sor került az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséről szóló 10/2018. (XII. 19.) OBH utasítás kiadására, mely rögzítette a teljesítményértékeléshez kapcsolódó feladatokat, a teljesítményértékelés elemeit (munkaköri követelmények, alap és szakmai kompetenciák) és folyamatát, az eredmények nyilvántartásának módját. Az OBH az utasítás kiadásával az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása stratégiai célok megvalósítását segíti. A követelmények és kompetenciák rögzítése hozzájárul az igazságügyi alkalmazotti életpálya kiszámíthatóvá tételéhez, az igazgatási munka átláthatóságához.

Az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről szóló 13/2018. (XII. 21.) OBH utasítás biztosítja, hogy a bíróságok eleget tegyenek a hivatalos statisztikára és bírósági szervezetre vonatkozó jogszabályok előírásainak. Az utasítás elősegíti a bírósági központi és helyi igazgatási feladatok ellátását, a hivatalos bírósági statisztikai adatok nyilvánosságra hozatalát.

2018. évben 1 db OIT utasítás veszítette hatályát. Az abban szereplő szakkérdéseket az OBH elnöke az Országos Bírósági Hivatal és a bíróságok statisztikai tevékenységéről szóló 13/2018. (XII. 21.) OBH utasítás rendelkezései között, a hatályos jogszabályi előírásoknak és a stratégiai céloknak megfelelően újraszabályozta. A még hatályos 4 db OIT szabályzat felülvizsgálatát az OBH megkezdte, illetve folytatta.

Az ítélőtábláknak és a törvényszékeknek a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjéről szóló 3/2018. (VI. 26.) OBH elnöki ajánlás közzétételével az OBH hozzájárult ahhoz, hogy a szervezeti integritást sértő események kapcsán észlelt hibák, hiányosságok, tévedések korrigálása, a felelősség megállapítása, az intézkedések meghozatala és végrehajtása bírósági szinten egységes legyen, és ezzel is biztosítsa a bírósági szervezetek integritása és az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága stratégiai cél megvalósítását.

Az ítélőtáblának és a törvényszékeknek az integrált kockázatkezelésre vonatkozó szabályzatáról szóló 4/2018. (VI. 26.) OBH elnöki ajánlás meghatározta a kockázati tényezőket, azok értékelését, a kockázatokra adott válaszreakciókat, a kockázatok felülvizsgálatát, az ezzel összefüggő feladatokat ellátók hatáskörét, felelősségét és dokumentálását.

2.2. Értekezletek, konzultációk, workshopok

Az értekezletek, konzultációk és workshopok célzott vezetési eszközök, hiszen segítségükkel közvetlen kommunikáció során, hatékonyan lehet feltárni az egyes területeket érintő problémákat, miközben lehetőséget teremtenek a megoldások közös kidolgozására is.

Az OBH elnöke évente több alkalommal is összehívja a törvényszéki és ítélőtáblai elnökök értekezletét, ahol a bírósági vezetők országosan aktuális, mindenkit érintő témákat, problémákat vitatnak meg.

A 2018. február 12-i évindító elnöki értekezleten adták át a Ráth György pályázat emléklapjait, továbbá szó volt az új eljárási kódexek és az elektronikus kapcsolattartás egyes kérdéseiről, az összbírói beszámoló segédlet statisztikai szempontjairól és a teljesítményértékelés bevezetéséről.

A 2018. április 4-én megtartott elnöki értekezleten bemutatták a Vezetői Információs Rendszert, a távmeghallgatási eszközöket (VIA VIDEO), az Ügyfélközpontú Tudástárat, valamint tájékoztatást adtak a vezetői vizsgálat új dimenzióiról.

A 2018. április 14-18-ai értekezlet fő témái: az OBH Elnökének 2017. I. félévi beszámolója, a bírák illetményrendszerének átalakítása, a Start II. csomag múltja, jelene és jövője, az új generációs képzések, a képzési rendszer fejlesztése, a vezetői támogatás lehetőségei (workshopok).

A 2018. május 29. napján megtartott elnöki értekezleten többek között a szabályozásról (az örök-befogadott szabályzatokról, az integritási szabályzat módosításáról, az OBT-t érintő szabályzatok módosításáról), a bírák illetményrendszerének átalakításáról és a 2019. évi költségvetésről volt szó.

A 2018. június 29-ei elnöki értekezleten tájékoztatást adtak az új Be. hatálybalépésével kapcsolatos feladatokról, a közigazgatási bíróságok átalakításáról, a bíróságok által üzemeltetett informatikai alkalmazások feltérképezéséről, a bírák illetményrendszerének átalakításáról, a teljesítményértékelési szabályzat tervezetéről, a véleményezés során felmerült észrevételekről.

A 2018. szeptember 10-11-ei elnöki értekezleten bemutatásra került az átdolgozott teljesítményértékelési szabályzat, a bírák illetményrendszerének átalakítása, az Új Generáció képzéseinek 2019. évi koncepciója, a Start II, a GDPR, a bírósági brand, az új projektek, az integritási kérdőív és egyéb aktualitások.

A 2018. október 10-i elnöki értekezleten ítélőtáblai és törvényszéki elnökök előadásai hangzottak el. Bemutatták az általuk hangsúlyosnak tartott témákat, így többek között szó volt a Digitális Bíróság projektről, a bíróságokon megvalósuló eszközátadásokról, az ügyfélközpontokról, a munkateher kiegyenlítéséről, a beszédleíró szoftverek helyzetéről, a média- és kommunikációs stratégiáról, a nyitott bíróságról, a bírósági brand-építésről és egyéb aktuális kérdésekről.

A 2018. év utolsó, december 6. napján megtartott elnöki értekezletén többek között szó volt a bírói javadalmazásról szóló jogszabály-módosítási javaslatról, a Megtartó Programról, az FFP 2 eredményekről, a törvényszéki végrehajtásról.

Az egyes bíróságok – az éves összbírói értekezleten túlmenően – munkatervüknek megfelelően évente több alkalommal tartanak a bíróság valamennyi igazgatási vezetőjének részvételével vezetői értekezleteket a bíróságot érintő aktuális igazgatási és gazdasági kérdések megvitatása céljából.

Az OBH elnöke 2018-ban szinte valamennyi ítélőtábla, illetőleg törvényszék összbírói, továbbá a Győr Ítélőtábla, a Fővárosi Törvényszék, a Budapest Környéki Törvényszék, a Szolnoki Törvényszék, a Zalaegerszegi Törvényszék és a Székesfehérvári Törvényszék vezetői értekezletén részt vett, illetve képviseltette magát.

A workshopok tapasztalatcserére, ismeretek megosztására szolgáló, interaktív konzultációk, melyek a résztvevők számára intenzív véleménycserére adnak lehetőséget. Rendkívüli hatékonyságuk okán az OBH egyre több központi képzést szervez meg ilyen formában vagy legalább az adott képzés egy részén lehetőséget nyújt a tudás workshop keretében történő megosztására.

2018. évben megtartott workshopok a teljesség igénye nélkül:

- a „debreceni modell” bevezetésének tapasztalatairól szóló jó gyakorlat börze (2018. július 3-4.)
- A járulékos kérdések (bűnjelek, elkobzás, bűnügyi költség) határozat-szerkesztési workshop
- Az új Pp. a gyakorlatban workshop

2.3. Munkacsoportok

A törvényszékek elnökei és az OBH elnöke a Bszi.-ben meghatározott feladatok ellátására munkacsoportokat hozhat létre, melyek olyan szakmai testületek, amelyek szakmai anyagok megalkotása útján javaslattétellel, elemzéssel és véleményezéssel támogatják a döntés-előkészítést.

A munkacsoportok a bíróságokon felhalmozódott ismereteket és tapasztalatokat közvetítik a központi igazgatás felé, ezekkel a szakismeretekkel támogatják a bírák és az igazságügyi alkalmazottak a bírósági szervezetet mind az ítélezésben, mind az igazgatási feladatok hatékony, időszerű, valamint átlátható elvégzésében.

A bíróságok munkacsoportok létrehozásával és működtetésével is támogatták az új eljárási kódexek hatályba lépésével kapcsolatos feladatok elvégzését, ezen túl működött bűnjelkezeléshez kapcsolódó, bírósági hagyományápolással foglalkozó vagy munkateher csökkentését célzó munkacsoport. 2018. évben a törvényszékeken és ítélőtáblákon a szakmai és igazgatási feladatokat legalább 71 helyi munkacsoport segítette, számuk folyamatosan változott - a kitűzött célok megvalósításához igazodva.

Az OBH-ban 2018. évben 13 munkacsoport működött, ebből

- 7 munkacsoport az évekkel korábban megkezdett munkát folytatta (Bírósági Közvetítés Munkacsoport, Bírósági Integritás Munkacsoport, Irattározási Munkacsoport, Gazdálkodási, létszám- és bér-gazdálkodási Munkacsoport, Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport, Új Végrehajtási Munkacsoport, Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport)
- 2 munkacsoport működési ideje meghosszabbításra került (Közérthetően a bíróságokról Munkacsoport, Digitális csillagtérkép Munkacsoport)
- 3, az új eljárási kódexekhez kapcsolódó új munkacsoport kezdte meg működését (Az új Pp. hatályosulását támogató Munkacsoport, A Kp. hatályosulását támogató Munkacsoport és Az új Be. hatályosulását támogató Munkacsoport), továbbá
- megalakult az Ügyfélközpontok egységes kialakítását támogató munkacsoport is.

A munkacsoportok eredményei közül kiemelést érdemel, hogy

- az ítélezési és igazgatási tevékenységet támogató informatikai alkalmazások számbavételében és feltérképezésében végzett komoly munkát a Digitális csillagtérkép Munkacsoport,
- az új eljárási kódexek hatályosulásának és gördülékeny alkalmazásának támogatásában tett nagy erőfeszítéseket Az új Pp. hatályosulását támogató, Az új Be. hatályosulását támogató és A Kp. hatályosulását támogató Munkacsoport,
- jelentős szerepet vállalt jogszabály-módosítási javaslatok kimunkálásában a változó jogszabályi környezetre figyelemmel az Irattározási Munkacsoport, míg a jogi környezet átalakulására tekintettel a bírósági közvetítés területén jelentkező új lehetőségek kiaknázásában a Bírósági Közvetítés Munkacsoport végzett komoly munkát,
- a Közérthetően a bíróságokról Munkacsoport ebben az évben is jelentős energiát fordított a sajtószóvivői és sajtótitkári hálózat hatékonyabb működésének támogatására, míg
- a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport a gyermekek meghallgatását és a pártfogó felügyelet magatartási szabályainak aktualizálását is fókuszba helyezte.

2.4. Pilot programok

A pilot programok jelentősége, hogy valamilyen munkamódszer vagy az azt segítő alkalmazás kipróbálására, jogalkalmazói gyakorlatban történő tesztelésére nyújtanak lehetőséget egy szűk résztvevői kör bevonásával, kis idő- és költségfordítással. Céljuk az országos bevezetés megalapozása, illetőleg az esetleges hibák, hiányosságok, további fejlesztési igények feltárása.

Az OBH koordinálásával a Fővárosi Törvényszéken 2017. december 4-én indult a fiatalok büntető ügyeit tárgyaló bírák szakmai és érzékenyítő elemeket is magában foglaló 4 modulból álló pilot képzése. A képzés során a fiatalok ügyeit tárgyaló büntető ügyszakos bírák havonta egy-egy képzési napon gyarapíthatták ismereteiket. A résztvevők az első modulban a gyermeki alapjogok és a fiatalok bűnözés jellemzői témakörében hallgathattak előadásokat. A képzéssorozat az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoportja fogta össze, célja a fiatalok büntető ügyeit tárgyaló bírák szakmai tudásának fejlesztése, és a pilot képzés tapasztalatai alapján az országos képzés előkészítése volt. Az előadók között a kiskorúakat érintő ügyekben jártas bírák, szakemberek szerepeltek, akik – az elméleti ismeretek mellett – a joggyakorlati kérdéseket is feldolgozták előadásaikban. A pilot képzés 2018-ban további 3 képzési napon folytatódott. A tapasztalatok értékelése megtörtént, így 2019-ben az egész országban megindulhatnak a regionális képzések.

2018 áprilisától kéthónapos pilot program indult a Pécsi és a Zalaegerszegi Törvényszék közreműködésével is. Ennek célja a Nyitott Bíróság programra vonatkozó adatgyűjtés megújításának előkészítése volt. A tapasztalatok alapján elkészült, és 2019 januárjában bevezetésre kerül a megújított adatgyűjtés, amely kiváltja a havi jelentési kötelezettséget, egyúttal lehetővé teszi az évi mintegy kétezer program folyamatainak országos differenciált értékelését, ekként a program fejlesztéséhez is segítséget nyújt.

A 2018. július 3-4. napján Debrecenben tartott országos jó gyakorlat börszét és workshopot követően, 2018. október 1. napjától a törvényszékeknek lehetőségük nyílt az illetékességi területükön működő járásbíróságokon a „debreceni modell”, illetve egyes elemei pilot jellegű bevezetésére.

Az egyenlő alapú munkateher megvalósításaként a Budapest Környéki Törvényszék a Gödöllői Járásbíróságon és a Monori Járásbíróságon, a Fővárosi Törvényszék – a Pesti Központi Kerületi Bíróság Szervezetfejlesztési Programjára is figyelemmel – a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon, a Nyíregyházi Törvényszék a Mátészalkai Járásbíróságon, a Szegedi Törvényszék a Szegedi Járásbíróságon egészében; a Kecskeméti Törvényszék a Kecskeméti Járásbíróságon, a Bajai Járásbíróságon, és a Kiskunhalasi Járásbíróságon részben vállalta a debreceni modell bevezetését.

Az első eredmények szerint a hatékony és időszerű ítélkezés megvalósulását szolgáló, jó gyakorlatnak számító munkaszervezési módszernek van létjogosultsága más bíróságokon is. A cél a jó eredmények, a hatékonyság és az időszerűség biztosítása, a motivációs eszközök kiaknázása, a tapasztalatok megosztása.

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara és az OBH között a bíróságok őrizetében maradt iratok átadásáról kötött megállapodás keretében 2018-ban próbaselejtezés kezdődött az Egri Törvényszéken, amely várhatóan 2019. I. félévében fejeződik be.

2.5. Hálózatok

Az OBH feladatainak ellátása során különös figyelmet fordít arra, hogy lehetővé váljék a bírósági szervezetben felhalmozott szakmai tudás és gyakorlati tapasztalat hatékony megosztása. Ennek érdekében került sor a szakmai hálózatok létrehozására. A hálózatok segítségével az egymással közvetlen kapcsolatban álló, kiemelkedő szakismeretekkel rendelkező bírósági dolgozók összehangolt, gyors és eredményes munkavégzése valósítható meg.

Az elmúlt években megalakult alábbi szakmai hálózatok 2018-ban is folytatták működésüket:

- a Bírósági Közvetítés Koordinátorainak Országos Hálózata,
- a Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózata,

- a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Szakmai és Koordinátori Hálózata,
- a Nyitott Bíróság Országos Program Kapcsolattartóinak Hálózata,
- a Projekt Kapcsolattartói Hálózat,
- a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat,
- az E-per Kapcsolattartói Hálózat,
- az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (bírói és titkári hálózatok), valamint
- az Országos Bírósági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózat.

Az első félévben lezajlott előkészítő munkákat követően 2018. július 2. napján megalakult a kiberbűnözéssel foglalkozó bírósági hálózat, amelynek célja, hogy biztosítsa az interneten vagy az internettel összefüggésben elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos kérdésekben a gördülékeny információáramlást, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson a bírácoknak a jogalkalmazásában. A hálózatnak összesen 60 tagja van – köztük bírák és informatikusok –, abban minden törvényszék és ítélőtábla képviselteti magát. A hálózat tagjai folyamatosan részt vesznek hazai és külföldi szervezésű képzéseken is, így tudásuk bővül és naprakész.

A hálózat célkitűzései közé tartozik többek között bírácoknak szóló bűncselekmény-specifikus útmutatók elkészítése és közzététele, illetőleg az ügyészek hasonló hálózatával való együttműködés.

Egyes szakmai területeken az OBH belső kapcsolattartói hálózatot működtet, melynek célja az információcsere. Ilyen területek:

- szabálysértés,
- pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos bírósági feladatok.

2.6. Projektek

A bírósági szervezeten belül egyre többször jönnek létre – az EU-s pályázatok tapasztalatait is hasznosítva – projektek, amelyek lehetővé teszik a nagyobb feladatok komplex kezelését. Ezekben az esetekben projektszervezetek keretében kerül sor a munkára, amelyek működése hatékonyan szolgálja a szükséges teendők számba vételét, ütemezését és megvalósítását. Előnye, hogy lehetővé válik a bírósági belső tudás és a szakterületi tapasztalat hasznosítása is az adott területen, továbbá a projektszerű működés nagyfokú átláthatóságot és ellenőrizhetőséget is eredményez.

Az OBH az utóbbi években számos sikeres projektet bonyolított le a legkülönbözőbb területeken (pl.: műszaki, informatikai, új jogszabály bevezetéséhez kapcsolódó, eszközbeszerzés) és jelenleg is több sikeres projekt fut, melyek a teljesség igénye nélkül a következők:

- Digitális Bíróság projekt,
- Kúria projekt,
- BKT székház épületfejlesztés projekt,
- MIA-Balaton projekt,
- „Út a jövőbe – Innovációs eszközbeszerzés” projekt,
- „Álomból valóság – XXI századi ügyvitel” projekt.

2.7. Pályázatok

A kevesebb pénzügyi forrást igénylő célok megvalósítását segítik elő rugalmasan az OBH által kiírt pályázatok. A pályázatok az egyes szakterületeken felmerülő egyedi igényeket szolgálják ki, vagy a bírósági ítélkezési és igazgatási feladatokhoz szorosan nem kötődő tevékenységet ösztönöznek.

A pályázatok célcsoportját egyfelől a törvényszékek, ítéltáblák vagy a bírósághoz kötődő szakmai szervezetek, másfelől egyének alkotják. Az OBH pályázatai jellemzően műszaki (Jablonszky Ferenc pályázat), igazgatási (bírósági szakmai szervezetek támogatása), és kulturális-tudományos területeket érintenek (Majláth György tudományos pályázat, Ráth György bírósági történelem- és hagyományápolás pályázat, Fókuszban a bíróság fotópályázat).

Minden, OBH által kiírt szabályzatot az adott területen jártas bírák és szakértők bírálják el, előre meghatározott mérhető szempontok alapján. Így a pályázati döntés egyértelmű és objektív mércék szerint történik.

2.8. Programok

Az OBH elnökének startégiai céljait szem előtt tartó, azokkal összhangban meghirdetett programok elsődleges célja a bírósági szervezetben elért eredmények fenntartása, a jó gyakorlatok megosztása, az ügyfelek jogtudatos eljárási részvételének és a bírósághoz való hozzáférésnek a segítése, ezáltal az ítélkező munka támogatása. Ez utóbbiakat hatékonyan támogatják az ún. állandó, országos programok, mint például a Tanúgondozás és áldozatvédelem, illetve a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás. Ugyanakkor az OBH elnöke eseti, ún. időszakos programok meghirdetésével irányítja rá a bíróságok igazgatási tevékenységét egy-egy kiemelt területre a meglévő jó eredmények megtartása, illetve az előrehaladás és új célok megvalósítása érdekében. Ilyen program például a Fenntartható Fejlődés Program 2., amelynek fókuszában a kedvező ügyforgalmi mutatók megőrzése és javítása állt. A törvényszéki elnökök részére az OBH elnöke külön vezetői programot is hirdetett, amelynek célja 2018-ban a bírósági kommunikáció erősítése, a munkateher arányosítása és a dolgozói elégedettség növelése volt.

2.9. Együttműködési megállapodások

A bíróságok 2018-ban is fent tartották, illetve tovább szélesítették együttműködési kapcsolataikat.

Az együttműködés egyik fontos célja az oktatási és képzési lehetőségek bővítése, gyakornoki programok szervezése, illetve a Nyitott Bíróság programkeretében a középiskolás tanulók jogi ismereteinek gyarapítása. Ennek érdekében több új megállapodás született:

- a Debreceni Törvényszék és Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség, illetve a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság között, továbbá média szakos hallgatók képzése érdekében a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kara Kommunikációs Tanszéke között,
- a Fővárosi Ítéltábla és az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara, illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara között,
- a Fővárosi Törvényszék és a Budapesti Gazdasági Egyetem, illetve ugyancsak a Pázmány Péter Katolikus Egyetem között,
- a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Tudományegyetem között,
- a Szegedi Törvényszék és a Csongrád Megyei Főügyészség, illetve tíz középiskola között,
- a Szolnoki Törvényszék és több középiskola között,
- a Tatabányai Törvényszék és Tatabányai Szakképzési Centrum Balassa Bálint Gazdasági Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája között.

Áldozatvédelmi együttműködést kötött a Kecskeméti Törvényszék a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitánysággal és a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatallal az áldozati jogok érvényesülésének biztosítása érdekében.

A bíróságok nemzetközi kapcsolatai a Fővárosi Törvényszék és Észak-Rajna-Vesztfália Közigazgatási Felső Bírósága által a közigazgatási jogalkalmazás tapasztalatainak megosztása érdekében kötött partnerségi megállapodás révén gyarapodtak.

A bírósági szervezet egészét érintő területeken az OBH kötött együttműködési megállapodásokat. 2018. év végén összesen 33 megállapodás volt hatályban, ezek közül nyolc az év folyamán jött létre. Az OBH formális együttműködést az adatmegosztás és elektronikus kapcsolattartás, humánpolitika, általános jellegű igazgatás, tudásmegosztás és képzések, ingatlan használat, illetve fejlesztési-üzemeltetési területeken alakított ki államigazgatási, felsőoktatási és szakmai szervezetekkel.

3. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET ÉS VEZETŐI FELETTI KONTROLL

Az Alaptörvényben foglalt hatalommegosztás elve értelmében, valamint a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. számú törvény alapján Magyarországon önálló és független bírósági szervezetrendszer működik. A sarkalatos törvények elfogadásával 2012. január 1. napjától egy letisztult irányítási modell jött létre, ahol az ítélezés szakmai irányítása és a központi igazgatás a lehető legteljesebb mértékben elválik egymástól. A Kúria elnökének feladata az ítélezés egységességének és szakmai színvonalának biztosítása, míg az OBH elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása. Fentiekből következően a végrehajtó hatalom nem bír irányítási jogkörrel az igazságszolgáltatás felett, arra nincs ráhatása. Hazánk egyedülálló a bírósági szervezetrendszer ilyen típusú önigazgatását tekintve.

Ennél fogva különösen fontos az irányítás külső és belső transzparenciája. Ezt a célt szolgálja az OBH elnökének egyik stratégiai célja is (a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége), melyen keresztül az OBH arra törekszik, hogy mind a bírósági szervezetben dolgozók, mind az állampolgárok számára megismerhető és átlátható legyen a bíróságok igazgatásának a működése.

3.1. Az OBH elnöke

A Bszi. és a Bjt. hatályba lépésével, 2012. január 1. napjától olyan letisztult irányítási modell jött létre, amelyben az ítélezés szakmai felügyelete és a központi igazgatás pregnánsan elválik egymástól. Az ítélezés egységességének és szakmai színvonalának biztosítása a Kúria elnökének, a bíróságok központi igazgatása pedig az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnökének feladatkörébe került. Ez a változás lehetővé tette mind a bíróságok központi igazgatásának, mind a bíróságok szakmai irányításának a korábbinál hatékonyabb és átláthatóbb működését.

Az OBH elnökét megillető sokszínű jogosítványok körét a törvény részletesen felsorolja. A hatékony és operatív igazgatás megvalósítása érdekében a hatáskörök, melyekkel az OBH elnöke rendelkezik, a bíróságok működésének szinte valamennyi területét felölelik, úgy mint:

- általános központi igazgatási feladatkör, ezen belül kiemelve – az országos hatáskörű szervek vezetőinél szokásosan meglévő – szabályzat, határozat és ajánlás kiadási jogkört, illetve azt, hogy a bíróságokat érintő jogszabály alkotására tehet javaslatot a jogszabályalkotás kezdeményezésére jogosultnál,
- az OBH irányítása,
- a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezete irányító hatásköre,
- statisztikai adatgyűjtés, ügyelosztás, munkatehermérés,
- személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatok,
- az ítélőtáblák, törvényszékek elnökei igazgatási tevékenységének felügyelete, képzéssel kapcsolatos feladatok,
- tájékoztatással kapcsolatos feladatkör,
- jogszabály által hatáskörébe utalt egyéb feladatkör.

Az OBH elnöke a hatáskörök gyakorlása során személyi felelősséget visel a központi igazgatásért, annak hatékonyságáért, azért, hogy a feladatait – miként ezt a törvény rögzíti – a bírói függetlenség alkotmányos elvének megtartásával lássa el.

Az OBH elnökének kötelezettségeit és jogosítványait nevesítő jogszabályi rendelkezések azonban csak keretet adnak a feladatok ellátásához. A mindennapi munka irányának meghatározása és a feladatok tervezhetősége érdekében kerültek megfogalmazásra az OBH elnökének stratégiai célkitűzései, amelyek megvalósítását kívánja elérni megválasztott tisztségének ideje alatt.

Az OBH elnöke a jogosítványait – a központi igazgatás átláthatósága érdekében – mind az állampolgárok, mind az igazságszolgáltatás irányában erős kontroll alatt gyakorolja:

- Működése során köteles az igazgatás és az ehhez kapcsolódó döntéshozatal nyilvánosságát biztosítani.
- Közzétételi és közlési kötelezettség terheli az OBH elnöki határozatok, szabályzatok, ajánlások és tájékoztatók tekintetében.
- A bíróságok egészére vonatkozó szabályzatai a jogalkotásról szóló törvény rendelkezései szerinti normatív utasításnak minősülnek, így alkotmányossági kontroll alá esnek. A Bszi. 77/A. § (1) bekezdése kifejezetten nevesíti is ezt a kontrollt.
- Az igazgatási jogkörében hozott határozatait szükség szerint indokolni köteles. Az egyes, bírókat közvetlenül érintő, jogállási jellegű határozatok és munkáltatói intézkedések elleni jogorvoslat lehetőségét a Bjt. rendelkezési biztosítják. Az OBH elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott, a bíró szolgálati viszonyát érintő határozatai ellen a bíró a Bszi. 77/A § (2) bekezdése szerint közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat, kivéve, ha törvény alapján a szolgálati jogvita elbírálása a szolgálati bíróság hatáskörébe tartozik.
- Megbízatása megszűnésének szabályai között is érvényesül a testületi kontroll. Tisztségétől való megfosztását az OBT a tagjai kétharmadának szavazatával meghozott határozatával indítványozhatja az Országgyűlésnél.
- Az állami szervek vezetői, illetve a költségvetési fejezetgazda feletti általános kontroll (pl.: ÁSZ vizsgálat) is érvényesül.
- Biztosítania kell az érdek-képviseleti szervek jogosítványainak gyakorlását.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (8) bekezdésének c) pontja alapján a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók közötti időszakban egy alkalommal az Országgyűlés igazságügyel foglalkozó bizottságának. Az OBH elnöke 2019. február 18-án tett eleget az Országgyűlés előtti beszámolási kötelezettségének a 2017. év vonatkozásában. Az Országgyűlés a beszámolót elfogadta.

Az OBH elnöke az igazgatási tevékenységének nyilvánosságát, és ezen keresztül átláthatóságát a szabályzatok, ajánlások és határozatok, a beszámolók, valamint a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek közzétételére vonatkozó törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. Az OBH elnökének utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt – az ajánlásokkal és határozatokkal együtt – a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszi közzé. Az OBH elnökének éves és féléves beszámolóit elérhetőek a bíróságok központi honlapján.

Az OBH elnökének – stratégiai célkitűzéseivel is összhangban – kiemelt célja a nyilvánosság, az átláthatóság, az esélyegyenlőség, az egységesség, a kiszámíthatóság, a következetesség és az objektivitás követelményének érvényesülése. Az OBH elnöke a törvényben meghatározott kötelező elemeken túl is biztosítja a nyilvánosságot egyéb tájékoztató anyagok, összefoglalók (pl. tájékoztató füzet a bíró és vezetői pályázatokról, illetményreformról, tájékoztató a bírói és a vezetői pályázatok elbírálásának gyakorlatáról) hozzáférhetősége és megjelentetése által.

A nyilvánosság széles körű, a legkülönbözőbb tárgykörben történő tájékoztatása a naprakész és informatív központi honlapon, a bírósági szervezetben dolgozók tájékoztatása a központi intraneten, valamint a bírói fórumokon keresztül is biztosított.

3.2. Bírósági elnökök

A bírósági vezető feladata a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység vezetése, a bírósági vezető felel a bíróság, illetve a bírósági szervezeti egység jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő, hatékony működéséért. A bírósági vezetők a bíróság elnökei: az ítélőtábla, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnöke.

A bírósági elnökökön túlmenően bírósági vezetők továbbá a Kúria, az ítélőtábla, a törvényszék, a közigazgatási és munkaügyi bíróság, valamint a járásbíróság elnökhelyettese, a kollégiumvezető, a kollégiumvezető-helyettes, a csoportvezető, a csoportvezető-helyettes, a tanácselnök, valamint a Kúria főtitkára és főtitkár-helyettese.

A bírósági elnökök többek között gondoskodnak a bíróság működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről, irányítják a bíróság pénzügyi, gazdasági tevékenységét, irányítják és ellenőrzik a náluk alacsonyabb beosztású bírósági vezető igazgatási tevékenységét, biztosítják a bírói testületek működési feltételeit, összehívják az összbírói értekezletet, biztosítják az érdekképviselet jogainak gyakorlását.

A tevékenységük belső és külső átláthatóságát hatékonyan szolgálja az évente az OBH elnöke, az összbírói értekezlet, valamint a bíróság más dolgozói részére adott tájékoztatás

- a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,
- a bíróság hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
- a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
- a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) rendelkezései szerint a bíróság elnöke az igazgatási feladatainak ellátása során jogosult és köteles felhasználni a hatékony vezetés eszközeit, különösen a tervezési, értekezleti rendszert, a tájékoztatást, a beszámoltatási és jelentéstételi kötelezettséget, valamint az ellenőrzésnek a szabályzatban meghatározott további formáit.

3.3. Bírói testületek

3.3.1. Összbírói értekezletek

A bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testületek az ítélőtáblák, illetve a törvényszékek összbírói értekezlete (a továbbiakban együtt: összbírói értekezlet). Az összbírói értekezlet résztvevői az ítélőtáblára, illetve a törvényszék esetében a törvényszékekre és a törvényszék területén működő járásbíróságokra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák. Az ítélőtábla és a törvényszék elnöke évente legalább egy alkalommal összbírói értekezletet tart. Az összbírói értekezletek véleményezik a vezetői pályázatokat, kezdeményezhetik a vezetők vizsgálatát és más ellenőrzési jogosítványaik is vannak: megválasztják a bírói tanácsot, és évente legalább egyszer beszámoltatják a működéséről, döntenek a bírói tanács tagjának felmentéséről és az OBH elnöke által kinevezett bírósági vezetők felmentésének kezdeményezéséről.

Az összbírói értekezlet feladata ezen túlmenően az, hogy küldöttet választ az OBT-tagok megválasztásához, emellett kezdeményezi valamely, az OBT feladatkörébe tartozó kérdésnek az OBT napirendjére vételét és az OBT általi megtárgyalását.

A jogszabályi kötelezettségüknek megfelelően a törvényszékek és az ítélőtáblák elnökei 2018-ban is tájékoztatták az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet a bíróság működéséről, ügyforgalmi helyzetéről, és a törvényben előírt egyéb feladataik végrehajtásáról. Az OBH elnöke – attól a néhány kivételtől eltekintve, amikor az OBH elnökhelyettese képviselte őt – valamennyi összbírói értekezleten személyesen vett részt. Az OBH elnöke a tájékoztatókban foglaltakat megfelelően tartotta. A bírósági igazgatásban közreműködik a Kúria teljes ülése is, melynek feladatait – a többi bíróság összbírói értekezletéhez hasonlóan – a Bszi. 144. §-a állapítja meg.

3.3.2. Bírói tanácsok

Fontos megemlíteni a Kúria, az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek bírói tanácsát is (továbbiakban együtt: bírói tanács), amelyek tagjait (5-15 tag) és póttagjait (3-13 póttag) az összbírói értekezlet 6 évre választja meg. Működéséről, jogköréről és tagjainak megválasztásáról a Bszi. 147–153. §-ai rendelkeznek. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken működő bírói tanácsoknak a törvény véleményezési és kezdeményezési jogkört biztosít:

- véleményt nyilvánít a bíró kinevezése és – kivéve, ha ez a bíró hozzájárulásával történik – a bíró beosztása, áthelyezése, kirendelése tárgyában,
- kezdeményezheti a járásbírósági, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnök, elnökhelyettes, csoportvezető, csoportvezető-helyettes vizsgálatának elrendelését vagy felmentését,
- véleményezi a bíróság éves költségvetési tervét és a jóváhagyott költségvetés felhasználását, és
- véleményezi a bíróság szervezeti és működési szabályzatát és ügyelosztási tervét.

A bírói tanácsok egyik kiemelkedő jogköre a bírói álláshelyekre pályázók meghallgatása és közöttük a rangsor felállítása. Ez a rangsor ugyanis az alapja a törvényszéki elnök és az OBH elnöke felterjesztő javaslatának, illetve áthelyezési döntésének.

A bírói tanácsok az elvégzett munkájukról az éves összbírói értekezleten adtak számot.

3.3.3. Kollégiumok

A bíróságok igazgatásában közreműködő testület még a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek kollégiuma (továbbiakban együtt: kollégium), melyeket meghatározott ügyszakba beosztott bírák alkotnak.

A kollégium véleményt nyilvánít a jogszabályban meghatározott bírói álláspályázatokról és a vezetői álláspályázatokról, valamint kezdeményezheti a bírósági vezető vezetői vizsgálatának elrendelését vagy a vezető felmentését és ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat. A kollégium emellett részt vesz a bíró szakmai tevékenységének értékelésében és véleményezi az ügyelosztási tervet is.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium a külön törvényben meghatározott törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bíráinak, valamint a külön törvényben meghatározott közigazgatási és munkaügyi bíróságok bíráinak speciális szakmai testülete. A regionális kollégium véleményt nyilvánít a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi álláspályázatról és kezdeményezheti a bírósági

vezetői vizsgálatuk elrendelését vagy felmentésüket, továbbá ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A kollégiumok, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok összetételéről és jogköréről a Bszi. 154-156. §-ai rendelkeznek.

3.3.4. Országos Bírói Tanács

Az Országgyűlés az Alaptörvény módosításával, illetve a bírósági szervezet működését szabályozó új sarkalatos törvények elfogadásával 2012. január 1-jével új igazgatási modellt vezetett be a bírósági szervezet irányítására.

A bíróságok igazgatásának új háromszereplős modelljében a bírói tanács fennmaradt, azonban a korábbi Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) jogköreitől eltérő jogosítvánnyal. Az Alaptörvényben meghatározottak szerint az Országos Bírói Tanács (OBT) felügyeleti és közreműködő szerv, amely a Bszi. rendelkezései szerint nem rendelkezik önálló jogi személyiséggel, nincs utasítási és irányítási jogköre az Országos Bírósági Hivatal (OBH), illetve az OBH elnöke felett, szabályalkotási jogköre a saját SZMSZ-ére és az Etikai Kódex jóváhagyására korlátozott, nincs a bírósági szervezet egészének külső képviselőre való felhatalmazása.

Az OBT ülésein tanácskozási – azaz nem szavazati – joggal részt vesz az igazságügyért felelős miniszter, a legfőbb ügyész, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke, valamint az OBH elnöke.

Az OBT létszáma 15 fő, tagjai: a Kúria elnöke, továbbá 14 bíró. Az OBT 14 bíró tagját a bírák küldöttértekezlete a küldöttek közül titkosan, szavazattöbbséggel választja meg. A küldöttértekezlet a küldöttek közül az OBT tagjává 1 ítélőtáblai, 5 törvényszéki, 7 járásbírósági és 1 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírót választ. A küldöttértekezlet az OBT tagjainak megválasztásával egyidejűleg a küldöttek közül 14 bírót – a szavazatoknak megfelelő, a szavazategyenlőséget kizáró sorrend meghatározásával – póttaggá választ a fentieknek megfelelően.

Az OBT felügyeleti és közreműködési jogkörét a Bszi. különféle tárgykörökben jelzési, véleményezési, indítványozási, ellenőrzési jogosítványokként határozza meg, illetve bizonyos személyi döntések esetében hozzájárulási, egyetértési, döntési jogot biztosít részére.

Az OBT 2012. évben alakult meg hat évre választott tagokkal és póttagokkal. Az új tagok megválasztására a 2018. január 15. napján tartott küldöttértekezleten került sor. 2018. januárja és áprilisa között a 28 megválasztott tagból és póttagból 17 lemondott, így a tagok száma – az ex officio tag Kúria elnökével együtt – 11 főre csökkent. A 2018 októberében megtartott póttagválasztó küldöttértekezlet eredménytelen lett, póttagok megválasztására nem került sor.

Az OBH elnökének álláspontja szerint a közigazgatási és munkaügyi bírósági szint képviselőinek hiánya, és a lecsökkent létszám miatt a testületi működés legitimitása megkérdőjelezhető. Az OBH elnöke 2018. évben az Alapvető Jogok Biztosánál is jelzéssel élt, aki később az Alkotmánybíróságnál eljárást kezdeményezett.

Az OBH elnöke – a fenti álláspontja ellenére – a 2018. évben is biztosította az OBT tagok számára a működésük infrastrukturális és pénzügyi feltételeit. Az OBH elnöke a törvényben megszabott tárgykörökben összefoglalókat és tájékoztatókat tett közzé és bocsátott a rendelkezésükre, a felvetésekre és kérdéseikre több száz levélben, tájékoztatóban választ adott.

Az OBT az OBH elnöke által adott tájékoztatásokat, kérdéseket, felvetéseket jellemzően figyelmen kívül hagyta jelentései, határozatai megfogalmazásakor. Ezekben sok esetben nemcsak tartalmi,

hanem az eljárásuk jogszerűségét is megkérdőjelező észrevételek és kérdések is szerepeltek (jelentések elfogadásában személyükben közvetlenül érintett tagok is részt vettek, a megállapításaikat cáfoló tényekre nem voltak tekintettel stb.). Korábban konszenzussal kialakított egyes jogértelmezési kérdésekben az OBT megelőző hatéves gyakorlatától eltérő álláspontra helyezkedett, illetve olykor a saját álláspontját is többször változtatta (pl.: szabályzatok-tervezetét vagy a kiadott szabályzatokat véleményezik-e; vállalhatnak-e munkacsoporti tagságot; testületi döntéshozatallal működnek, vagy enélkül is eljárhat egy-egy tag).

Az OBT működésével összefüggésben a bírói szervezeten belül pro és kontra vélemények is fogalmazódtak meg, amelyek a sajtónyilvánosságban is megjelentek, s ott olykor politikai viták és véleménynyilvánítások alapjául szolgáltak. Az OBT működésének az alaphangját meghatározta a megválasztáskor beharangozott minősítésük, miszerint „forradalmi OBT” alakult. Ezt teljesítette be első jelentésük, amelyben – az OBH adatközléseit, az iratok tartalmát figyelmen kívül hagyva, s csupán a pályázatok elenyésző részét vizsgálva – az OBH elnökének pályázatelbírálási gyakorlatát a hazai és a nemzetközi sajtó felé, majd nemzetközi szervek irányába is megismételve „törvényellenesnek” minősítették. Mindeközben a jelentésük elfogadásában olyan személyek vettek részt, akik személyes okokból egy tisztességes eljárásban nem lehettek volna részesei a határozathozatalnak. Az OBT tagjai már 2018 májusában – az első ülésüktől számított három hónapon belül – az OBH elnökével szembeni eljárás megindításával foglalkoztak. Mindezek ellenére az OBH elnöke minden lehetséges esetben megfontolta az OBT tagoknak az igazgatási gyakorlat jobbítását célzó felvetéseit és azok alapján megtette a szükséges és lehetséges intézkedéseket.

Az önmagában véve természetes, hogy a jog alkalmazása során jogértelmezési viták merülnek fel. Az írott jog természetéhez hozzátartozik az is, hogy a joggyakorlat alakulása, az értelmezési viták rendezése végett a jogszabályokat időről időre szükséges lehet módosítani. Az OBT és az OBH közötti viták jogalkotói lépések szükségességét vetik fel, akár az OBH és OBT közötti jogértelmezési kérdések feloldása fórumának meghatározását, az OBT összetételét és választását, az OBT illetve az OBH elnök jogköreit, de akár a bírói jogállási kérdéseket illetően is.

3.3.5. Bírószági egyesületek

Az OBH és a bíróságok működését, igazgatási feladatainak elátását – sokszor hiánypótló módon – egészíti ki a szakmai és érdekvédelmi szervezetekben folyó munka. Ezen szervezetek fontosságát jelzi, hogy a jogalkotó a bírák és az igazságügyi alkalmazottak érdekeinek védelmében az OBH elnöke számára egyeztetési kötelezettséget ír velük elő [Bjt. 189. § (3), lasz. 123. §, Bszi. 76. § (3) f-g), Bszi. 76. § (9) c)].

Az OBH egyeztetési kötelezettségét 2018 tavaszáig a 2015. évben életre hívott – a MABIE és a BDSZ képviselőit is tagjai sorában tudó – Bírószági Életpálya Szakértő Testület keretein belül teljesítette. A BÉSZT foglalkozott a bírószági életpálya koncepció, a bírói és igazságügyi alkalmazotti illetményrendszer átalakítására vonatkozó javaslatok összeállításával, emellett kidolgozta az OBH elnöke által életre hívott Megtartó Program alapjait. Az OBH a Megtartó Program részeként megállapított egyéb juttatások mértéke és feltételrendszerének meghatározása, valamint a bírói illetményrendszer reformjával kapcsolatos javaslatok egyeztetése céljából 2018 tavaszától közvetlen megbeszéléseket folytatott a két legnagyobb érdekképviseleti szerv képviselőjének meghívásával, emellett az OBH a MABIE választmányi ülésén és a BDSZ közgyűlésén is képviseltette magát, amennyiben oda meghívást kapott.

Az előző évekhez hasonlóan, az OBH 2018-ban is pályázat keretében nyújtott támogatást az érdekképviseleti szervezeteknek. A pályázaton összesen hét szervezet igényelt támogatást.

A szervezetek támogatására kiírt pályázat lezárását követően öt egyesület (Bírósági Dolgozók Szakszervezete, Cégbírák és Gazdasági Bírák Országos Egyesülete, Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete, Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete, Vox Iustis Egyesület) részesült támogatásban összesen 2 631 066 forint értékben. Az így elnyert összegeket a szervezetek egyéb mellett szakmai konferenciák, kulturális események és titkári tanácskozások megrendezésére fogják fordítani.

3.4. Egyéb, a bírósági szervezet tagjainak igazgatási részvételét biztosító lehetőségek

A 2012. évi bírósági igazgatási modellváltás az önigazgatásban való részvétel lehetőségeit jelentősen kiszélesítette. Soha annyi lehetőség nem kínálkozott a bírósági dolgozóknak arra, hogy beleszóljanak a szervezet működésébe, és személyes közreműködésükkel, szerepvállalásukkal alakítsák annak sorsát, mint ma. A jelenlegi modell fontos vezetői módszere – és erre a jogszabályok lehetőséget adnak –, hogy a közvetlenség elve érvényesüljön. A döntési folyamatokban meghatározó szerepe legyen azoknak, akik valóban kompetensek az adott kérdésben, és minél több lehetőség legyen a visszajelzésekre is.

4. SZERVEZETI INTEGRITÁS

4.1. Külső szervek által lefolytatott vizsgálatok

2018-ban a bíróságok fejezeti intézményeiben 15 szerv, és ezek területi szervei összesen 82 külső ellenőrzést végeztek. Az ellenőrzések egy részében intézkedést igénylő megállapítás nem volt, vagy az észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig pótolták. A külső ellenőrzések során 77 olyan megállapítás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

A külső ellenőrzést végző szervek és a vizsgálatok tárgya jellemzően:

- Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) minden évben megvizsgálja a Bíróságok fejezetet, a hozzá tartozó intézményeket és a fejezeti kezelésű előirányzatokat, az úgynevezett zárszámadás során, Magyarország központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében.
- A Magyar Államkincstár – a Kincstár által működtetett elektronikus adatszolgáltató rendszerbe feltöltött dokumentumokat,
- az OBH Ellenőrzési Főosztálya, mint irányító szerv a fejezet valamennyi intézményében a beszámoló valódiságát, valamint 2 intézmény költségvetési gazdálkodását,
- a Kormányhivatalok Egészségbiztosítási/Társadalombiztosítási Főosztályai a kifizetőhelyi ellenőrzései, valamint a TakarNet rendszer használata során a biztonsági előírások betartását,
- a Katasztrófavédelmi Igazgatóságok a tűzvédelmi szabályok betartását,
- a NAV megyei igazgatóságai az eljárási illeték kezelésének szabályszerűségét,
- a Magyar Nemzeti Levéltár az iratkezelés szabályszerűségét ellenőrizték.

4.2. A bíróságok ellen indított peres eljárások

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH Szervezeti és Működési Szabályzata által megjelölt szervezeti egység, a Jogi Képviseleti Osztály (a továbbiakban: JKO) látja el.

A 2014. május 1. óta hatályos, a bíróságok perbeli képviselétéről szóló 6/2014. (IV. 30) számú OBH utasítás (a továbbiakban: Szabályzat) alapján az OBH által képviselt alperesi bíróságok bevonásával történik a peres képviselő ellátása, amely az OBH és a képviselt alperesi bíróság folyamatos együttműködését és a lényeges perbeli cselekmények tekintetében állandó konzultációt igényel.

A Szabályzat kiemelt jelentőséget tulajdonít a peres tapasztalatok összegzésének. A bíróságok ellen indított perekben ugyanis felszínre kerülnek azok az általánosítható anyagi- és eljárásjogi, valamint ügyviteli hibák, amelyek az egyes bíróságok marasztalását eredményezik. Az OBH elnöke a Bszi.-ben meghatározott feladatköreit az így megszerzett tapasztalatok útján tudja hatékonyan ellátni, amikor jogszabályalkotására vagy módosítására tesz javaslatot, központi oktatást szervez vagy jogegységi eljárás szükségessége esetén jelzési jogkörét gyakorolja.

A peres ügyek tapasztalatainak összegyűjtésével és az ebből nyerhető tudással, valamint annak megosztásával javítani lehet a bírósági szervezet integritását és a joggyakorlat egységét is. Az igazságszolgáltatásban mutatkozó hibák észlelésével biztosítható a bíróságok magas színvonalú és időszerű ítélkezése, valamint a központi igazgatás eredményessége.

4.2.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya

A bíróságok elleni perek legnagyobb részét azon ügyek teszik ki, amelyekben a felperes, mint egy korábbi ügy érintette valamely bírósági peres- vagy nemperes eljárás során történetek sérelmezi. A kereset vonatkozhat bármely korábbi bírósági eljárásra és bármely jogágot, jogterületet (polgári, büntető, munkaügyi, közigazgatási, végrehajtási, felszámolási stb.) érintheti. A felperes keresetében rendszerint az eredeti, érintettségével zajló eljárásokban a bíróság eljárási vagy anyagi jogi jogsértését állítja.

A felperesek

1. bírósági jogkörben okozott kár, közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránt,
2. személyiségi jog megsértésének megállapítása, illetve kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt,
3. tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítása és az eljárás elhúzódása miatti kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt kezdeményeznek peres eljárást.

Számos ügyben előfordul, hogy a kereseti kérelem alapjaként mindhárom jogcím megjelölésre kerül, avagy a peres eljárás során a felperes a keresetét akként módosítja, hogy igényét több jogcímen is érvényesíti.

Egységes a joggyakorlat abban, hogy bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére a bíróságok csak kirívóan súlyos jogszabálysértés vagy kirívóan okszerűtlen mérlegelés esetén kötelezhetőek.

A személyiségi jogi perek közös jellemzője, hogy a személyiségi jog sérelme csak abban az esetben állapítható meg, ha a jogsértés a fél személyiségének lényegét alkotó tulajdonság sérelmén keresztül valósul meg. A jogszabályok téves értelmezésére hivatkozással előterjesztett kereset a személyiségi jog megsértésének megállapítását nem alapozza meg. Sérelemdíj fizetésre kötelezésnek pedig csak abban az esetben van helye, ha személyiségi jog megsértésével összefüggésben álló hátrány bekövetkezése is igazolt.

Az eljárási alapjogok közül nagyobb részt az eljárás észszerű időn belül történő befejezéséhez való jog sérelmére hivatkozással érvényesítenek igényt az érintettek. 2018. évre kialakultnak tekinthető bírói gyakorlat alapján csak a semmivel nem magyarázható inaktív időszak eredményezi az eljárás észszerű időn belül történő befejezéséhez való jog, mint eljárási alapjog sérelmét és emiatt a sérelemdíj megfizetésének kötelezettségét.

Az információs önrendelkezési jogról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján indított perekben leggyakrabban a kiadni kért adat közérdekű jellege képezi a jogvita tárgyát. Közérdekű adatként sem személyes adat, sem pedig olyan információ nem adható ki, amely csak az adott peres eljárás érintettjére vonatkozik és az eljárási jogszabályok alapján csak az érintett jogosult az adat megismerésére.

Kisebbszámokban vannak folyamatban szolgálati jogvisztonnyal összefüggő perek, amelyeket a bírások, illetve igazságügyi alkalmazottak a jogállásukat vagy javadalmazásukat érintő munkáltatói intézkedés miatt indítanak.

4.2.2. A peres eljárások számokban

A bíróságok ellen 2018-ban összesen 539 peres eljárás indult. Ebből 380 perben (70%) a bíróságok a képviselőket saját hatáskörben látták el. Ezek tipikusan a bíróságok szempontjából kisebb jelentőségű perek, mint például a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával befejezett ügyek, a bíróságok kötelező perben állása mellett folyó perek (például a bíróságok végrehajtási jogával terhelt ingatlanok vonatkozásában indult közös tulajdon megszüntetése iránti perek).

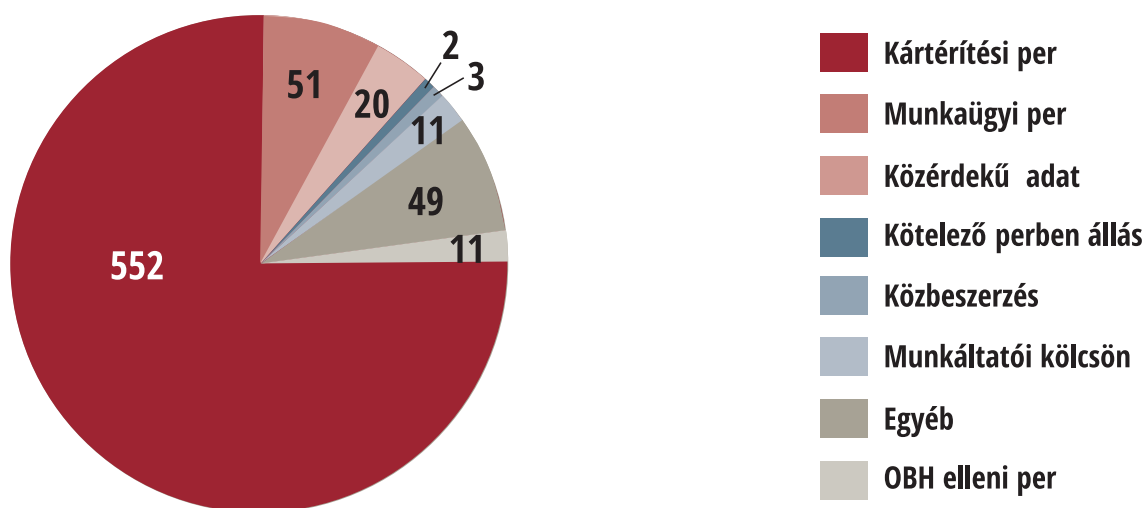
159 ügyben (30%) az OBH kapott meghatalmazást. Ezek az ügyek döntő részben a bíróságokkal szemben indított, bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti, személyiségi jogi, illetve az eljárás elhúzódása miatti perek. Kisebbszámokban indítottak peres eljárást bírások, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonyukkal összefüggésben.

A beszámolási időszak végén 669 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza. Ebből 227 ügyben a bíróságok a képviselőket az OBH meghatalmazása nélkül, saját hatáskörben látták el.

2018. évben emelkedő tendenciát mutat az azon perek száma, amelyekben a bíróságok képviselőt az OBH látta el, a 2018. június 31-i 418 peres üggyhez képest ez a szám (az újonnan indult perekkel együtt) 2018. december 31. napján 442. Ezzel párhuzamosan 253-ról 227-re csökkent a bíróságok által saját hatáskörben intézett peres ügyek száma, tehát a bíróságok egyre nagyobb arányban adnak meghatalmazást az OBH részére.

A folyamatban maradt ügyek üggytípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza.

A bíróságok elleni perek üggytípusok szerinti megoszlása 2018. évben

A jogerősen befejezett ügyek közül (694 darab) 8 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz 99%-ban megalapozatlanok voltak a keresetek.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben 4 456 127 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2018-ban indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 4 801 961 700,- Ft.) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, nem éri el annak 1%-át.

4.3. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet határozza meg. A belső ellenőrzést végző személy munkáját a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott belső ellenőrzési kézikönyv szerint végzi. A feladatvégzéshez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi, jelentéseit közvetlenül neki küldi meg.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer a monitoring rendszer elemeként funkcionált 2018-ban is. Kiépítésében és működésében követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat. Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály (EF) az OBH elnöke által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglalt eljárásrend szerint végezte munkáját. A Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek belső ellenőrei a saját intézményükben az elnök által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

Az EF-nek az OBH elnöke stratégiai céljaihoz illeszkedő, a 2015-2018-as időszakra vonatkozó Stratégiai ellenőrzési tervének célkitűzése: a közpénzek, a támogatások felhasználásának vizsgálatait minél magasabb színvonalon, úgy kell végrehajtani – a gazdaságosság, hatékonyság, takarékoság, észszerűség és cél szerinti felhasználás szempontjait szem előtt tartva –, hogy az ellenőrzés által adott javaslatok az átlátható, korrupciómentes, megbízható gazdálkodást elősegítsék és a belső kontrollrendszer teljes körű kiépítése megtörténjen.

Az ellenőrzési stratégia két alappillére:

- a bíróságok belső ellenőrei a gazdálkodás területeinek ellenőrzéséhez egységes ellenőrzési módszertanokat alkalmaznak, ezen eredmények pedig fejezeti szinten hasznosításra kerüljenek, azok folyamatos visszacsatolásával,
- az ellenőrök tanácsadó minőségükben is támogassák döntéseikben a bírósági vezetőket.

Az OBH 2018-ban is biztosította a fejezet belső ellenőrei számára a szakmai továbbképzés lehetőségét. A fejezeti szintű konferenciák megszervezésére a Magyar Igazságügyi Akadémián került sor, május 30-31. és október 8-9. napjain.

A bíróságok fejezetben 2018-ban összesen 33 belső ellenőr (ebből 1 fő rész munkaidőben) dolgozott, akik valamennyien rendelkeztek a jogszabály által előírt végzettséggel, gyakorlatlaltal és kötelező regisztrációval az NGM belső ellenőrök nyilvántartásában. Az OBH Ellenőrzési Főosztályán 6 fő, a Fővárosi Törvényszéken 2 fő, a többi törvényszéken, ítélőtáblán, illetve a Kúrián 1-1 fő dolgozott.

2018. évben az EF összesen hat ellenőrzést végzett. A fejezet egészét érintően egy ellenőrzés volt, amit az intézmények belső ellenőrei – az EF által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertan alkalmazásával – hajtottak végre, ezt követően az EF elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A gépjárművek üzemeltetésének vizsgálata tárgyú szabályszerűségi ellenőrzést az ítéltáblák és a törvényszékek belső ellenőrei végezték el az EF által kidolgozott egységes ellenőrzési módszertan alkalmazásával. Az EF a fejezet egészére vonatkozó összegzést egyéb tevékenység keretében végezte el.

A fejezet egészét, illetve az ítéltáblákat és a törvényszéket érintő ellenőrzések:

- A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése – főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése – pénzügyi ellenőrzés.
- A Szolnoki Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzése. Az ellenőrzés 15 javaslatot fogalmazott meg.
- A Budapest Környéki Törvényszék költségvetési gazdálkodásának fejezeti szintű rendszerellenőrzése. A vizsgálat 34 javaslatára tett intézkedések teljesítésének végső határideje 2019. június 30. napja.

Az OBH-t érintő ellenőrzések:

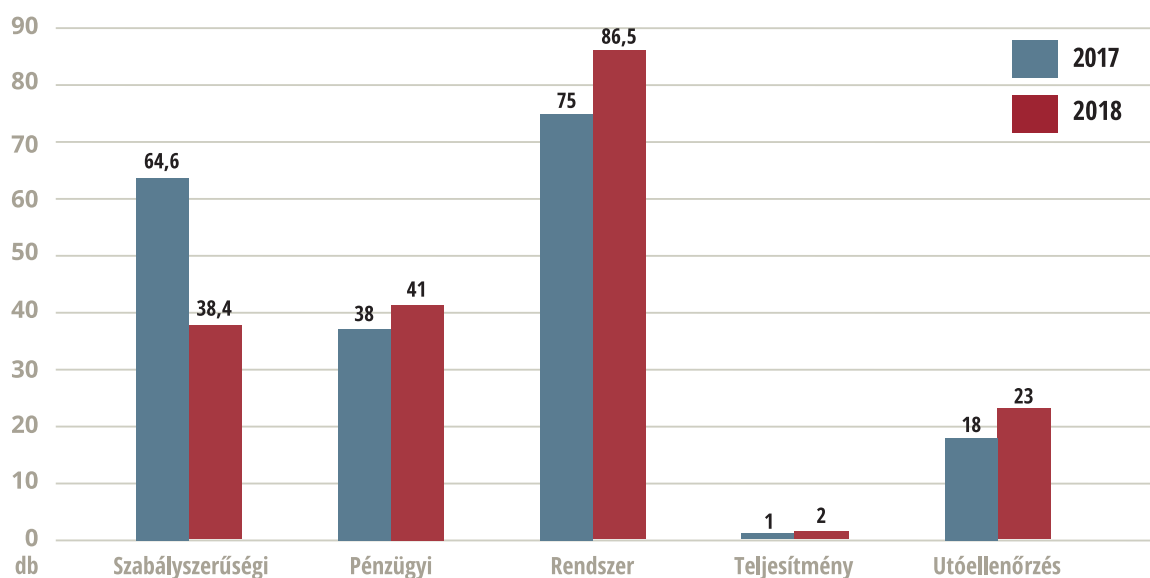
- A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése – főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése – pénzügyi ellenőrzés. Az ellenőrzés 2 javaslatot fogalmazott meg.
- Az OBH Informatikai raktár működése Az ellenőrzés 4 javaslatot fogalmazott meg.
- Az OBH gépjármű üzemeltetési tevékenységére irányuló szabályszerűségi ellenőrzés. Az ellenőrzés 7 javaslatára tett intézkedések teljesítésének végső határideje 2019. február 28. napja.

Az EF az ellenőrzési jelentéseiben a fejezeti szintű tapasztalatainak összegzésével, elemzésekkel, következtetésekkel valamint a hibák feltárásával járult hozzá a folyamatok átláthatóságának javulásához, a gazdálkodási fegyelem valamint az irányítószervi kontroll erősödéséhez.

Az EF által elvégzett ellenőrzések során 2018-ban büntető-, illetve szabálysértési felelősség megállapítására okot adó tény nem került feltárára.

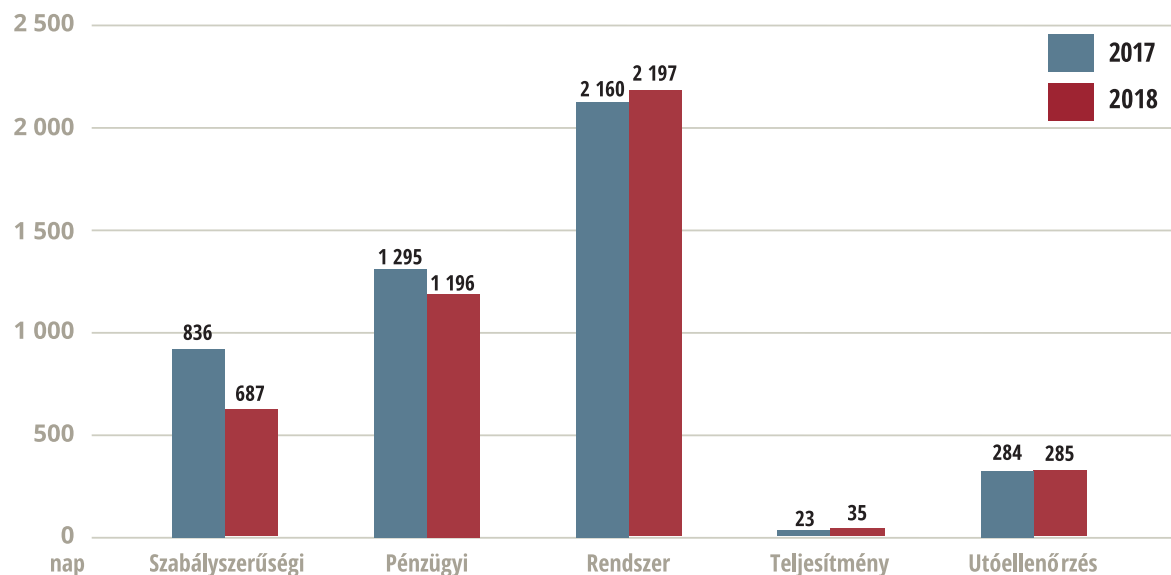
A bíróságok fejezetben 2018-ban az ellenőrzések száma 190,9 darab volt, ami 17,8 vizsgálattal haladta meg tervezettét.

A Bíróságok fejezetben ténylegesen végrehajtott ellenőrzések száma 2017–2018. években

A 2018-ban végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma összesen 4 380.

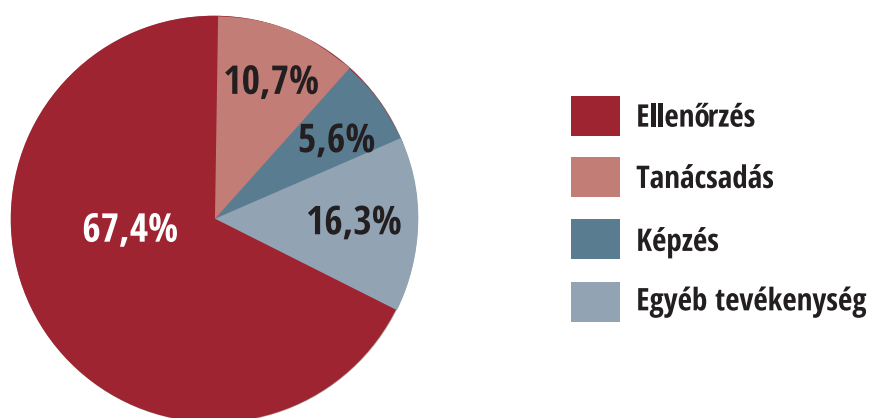
A Bíróságok fejezetben végrehajtott ellenőri napok száma 2017–2018. években

Az ellenőri kapacitás megoszlása 2018-ban:

- az ellenőrzésre fordított napok száma az összes ellenőri nap 67,4%-a volt, ez az arány az előző évhez viszonyítva 4,7%-kal mérséklődött, egyrészt az ellenőrök számának 1 fővel való csökkenése, másrészt 1 fő tartós távolléte miatt,
- 1,3%-kal emelkedett a tanácsadásra, és 5,8%-kal a képzésre fordított napok aránya.

Ellenőri napok megoszlása a Bíróságok fejezetben 2018. évben

4.4. Fizikai biztonság

2018-ban a bíróságok összesen 93 rendkívüli eseményről tájékoztatták az OBH-t, ez az előző évi 132 eseményhez képest 30%-os csökkenést jelent. Kiemelendő, hogy az összes bejelentett esemény közel fele, 43 bejelentés a Fővárosi Törvényszéktől érkezett.

Az előző évihez hasonlóan továbbra is jellemző volt a bírósági épületek előtti és épületeken belüli olyan demonstrációk szervezése, amelyek alkalmasak lehettek az igazságszolgáltatás rendeltetészerű működésének megzavarására, vagy amelyek célja a bírák és az igazságügyi alkalmazottak megfélemlítése volt. A 2017. évben érkezett 24 ilyen bejelentéssel szemben 2018-ban a hasonló demonstrációk száma több, mint a felével, 11-re csökkent.

Új jelenség volt 2018-ban, hogy egy civil szervezet képviselői 7 törvényszéken petíciót adtak át, amely eseményt a törvényszékek elnökei szakszerűen kezeltek.

A rendkívüli események számának csökkenéséből megállapítható, hogy 2018-ban a bírósági épületekben mind a szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak, mind pedig az ügyfelek biztonsága jelentős mértékben javult.

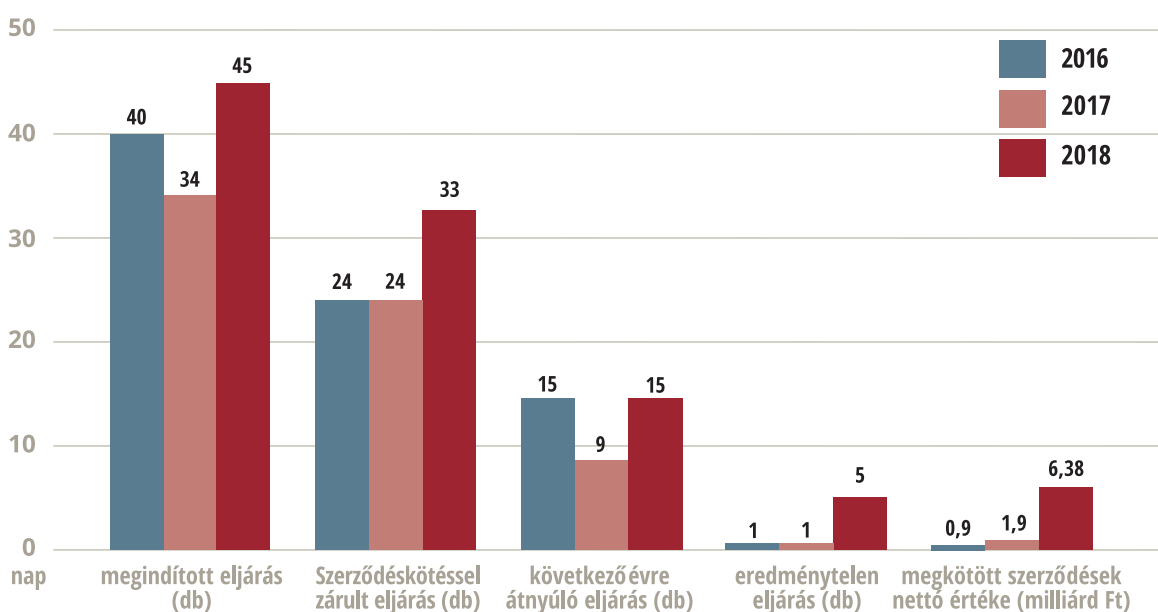
A bíróságok és az OBH beléptetési és benntartózkodási szabályzatai szakszerű betartásának és betartatásának következménye, hogy sem a bíróságokon, sem az OBH-ban nagy biztonsági kockázatot jelentő esemény 2018-ban nem történt.

4.5. Közbeszerzések

Az OBH, mint a Kbt. szerint 5. § (1) bekezdés c) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2018. évben összesen 45 db közbeszerzési eljárást indított meg, melyek nettó becsült értéke összesen: 14 833 878 798 Ft.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be:

Közbeszerzési eljárások alakulása 2016–2018. évek között

A 2018-ban indított közbeszerzési eljárások száma (45 db) közel 28,5%-kal nőtt a 2017-ben indított eljárások számához képest (34 db). 2018-ban 33 eljárásban történt szerződéskötés nettó 6 384 344 752,- Ft értékben, mindösszesen 5 eljárás zárult eredménytelenül, míg 15 eljárás eredményeképpen 2019-ben várható szerződéskötés, ezek nettó becsült értéke összesen: 7 907 673 580,- Ft.

Az OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával végezte el. Az eljárásokban biztosította a verseny átláthatóságát, tisztaságát, nyilvánosságát. Ezt támasztja alá, hogy 2018. évben indított közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban bírság kiszabására nem került sor.

Az Európai Unió forrásból megvalósuló közbeszerzési eljárások folyamatba épített utóellenőrzésénél az ellenőrzést végző szervek hibát, hiányosságot nem tártak fel és szabálytalansági eljárás lefolytatását sem kezdeményezték.

Figyelemmel a gyakorlati tapasztalatokra és a kapcsolódó jogszabályi rendelkezések módosulására is átdolgozásra került az OBH közbeszerzéseiről és beszerzéseiről szóló 17/2018. (VII. 23.) belső szabályzata, mely 2018. július 23-án lépett hatályba.

Az OBH a nyilvánosság állandó és naprakész tájékoztatását, a közbeszerzési eljárások átláthatóságát a jogszabályi kötelezettségeken felül az OBH honlapján is biztosítja, ennek keretében közzétételre került az OBH 2018. évi közbeszerzési terve és annak módosításai és havi rendszerességgel a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződésekről való kimutatás is.

5. BÍRÓK ÉS IGAZSÁGÜGYI ALKALMAZOTTAK INTEGRITÁSA

5.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

A panaszok, közérdekű bejelentések kezelése is hatással van a bírósági szervezet igazgatási tevékenységére. Az ügyfelektől érkező jelzések ugyanis segítik az OBH elnökét, illetőleg a bírósági elnököket abban, hogy saját hatáskörükben az ítélezés időszerűségének és magas színvonalának biztosítása érdekében a szükséges igazgatási intézkedéseket megtehessek.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése érdekében az OBH a gyorsabb és igényesebb ügyfélkiszolgálás érdekében lehetővé teszi a bíróságok ügyfelei számára, hogy panaszukat személyes megjelenés nélkül, ügyfélkapun keresztül, a nap 24 órájában elektronikus űrlap segítségével terjesszék elő.

A beérkezett panaszok, a bíróságok javaslatai alapján szükségessé vált a korábban hatályos panasz szabályzat felülvizsgálata. Ezért 2018. év II. félévére az OBH megalkotta a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítást.

Az OBH előtt 2018-ban 548 db új panaszügy indult, amely a 2016-os ügyszámhoz képest növekedést, míg a 2017-es ügyszámhoz képest csökkenést jelentett.

Év	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Panaszügyek száma:	569	478	557	416	401	605 ¹	548

Több ügyfél sorozatosan, gyakran ismételten, azonos tartalommal nyújt be újabb beadványokat még akkor is, ha előzményi beadványa már kivizsgálásra került, illetőleg beadványa annak tartalma szerint nem tartozik a panaszügyintézés körébe és erről a megfelelő tájékoztatást korábban már megkapta, ezáltal 2018-ban összesen 1 231 beadvány érkezett az OBH-hoz.

Az ítéltáblákhoz érkezett beadványok megoszlása 2017. évhez képest annyiban változott, hogy a Debreceni és a Szegedi Ítéltáblához érkező beadványok aránya csökkent, míg a Győri és a Pécsi Ítéltáblára érkezett beadványok aránya növekedett. A Fővárosi Ítéltáblán 2018-ban az előző évhez képest a beadványok hasonló arányban érkeztek. Az egyes törvényszékekhez és az illetékességi területükhöz tartozó bíróságokhoz 2018-ban érkezett panaszok százalékarányának alakulása továbbra is stagnálást mutat, jelentős változások a tavalyi évhez képest nincsenek.

Kiemelést érdemel, hogy 2018-ban is több olyan bíróság volt, amelyekre nézve egyetlen panaszbeadványt sem nyújtottak be az OBH-hoz, ezek az alábbiak:

- Balassagyarmati Törvényszék illetékességi területéről a Salgótarjáni Járásbíróság,
- Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területéről a Nagykőrösi Járásbíróság, a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Debreceni Törvényszék illetékességi területéről a Hajdúböszörményi, Hajdúszoboszlói, Püspökladányi Járásbíróság, és a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,

¹ A tavalyi beszámolóban szereplő 477 db-os adat számítási hiba miatt korrekcióra szorult, a jelen beszámolóban már a javított adat szerepel.

- Egri Törvényszék illetékességi területéről a Hatvani Járásbíróság és Hevesi Járásbíróság,
- Győri Törvényszék illetékességi területéről a Soproni Járásbíróság,
- Gyulai Törvényszék illetékességi területéről a Battonyai, Gyulai, Orosházi, Szarvasi és Szeghalmi Járásbíróság,
- Kaposvári Törvényszék illetékességi területéről a Barcsi, Fonyódi és Marcali Járásbíróság,
- Kecskeméti Törvényszék illetékességi területéről a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Miskolci Törvényszék illetékességi területéről az Ózdi, Szerencsi, Szikszói és Tiszaújvárosi Járásbíróság,
- Nyíregyházi Törvényszék illetékességi területéről a Fehérgyarmati és Vásárosnaményi Járásbíróság,
- Pécsi Törvényszék illetékességi területéről a Mohácsi Járásbíróság és Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Szegedi Törvényszék illetékességi területéről a Makói Járásbíróság és Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Székesfehérvári Törvényszék illetékességi területéről a Bicskei, Dunaújvárosi és Sárbogárdi Járásbíróság,
- Szekszárdi Törvényszék illetékességi területéről a Bonyhádi Járásbíróság,
- Szolnoki Törvényszék illetékességi területéről a Tiszafüredi Járásbíróság és Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Szombathelyi Törvényszék illetékességi területéről a Sárvári, Szombathelyi Járásbíróság és Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
- Tatabányai Törvényszék illetékességi területéről a Komáromi Járásbíróság,
- Veszprémi Törvényszék illetékességi területéről a Tapolcai és Zirci Járásbíróság,
- Zalaegerszegi Törvényszék illetékességi területéről a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.

Az ügyfelek az egyes bíróságokhoz beérkező panaszbeadványokban a leggyakrabban:

- a bírói intézkedés elmulasztását,
- az eljárás elhúzódását,
- ügyviteli hiányosságokat sérelmezik.

Lényeges változás a 2017. évi eredményekhez képest, hogy 2018-ra az anyagi jogi tartalommal bíró beadványok száma jelentős mértékben csökkent. Több olyan beadvány is volt, amely panaszügyintézés felülvizsgálatára irányult, illetve amelyek az ügyben eljáró bíróság hatáskörébe tartozó kérelmet tartalmaztak. Az ügyfelek a beadványokban esetenként más bíró, illetve bíróság kijelölését is kérelmezték az OBH elnökétől, de ezeknek az aránya az elmúlt években is csekély volt, és ez 2018-ban sem változott. Néhány esetben az OBH-hoz fordulók tájékoztatást kértek bírósági ügyükről, igényérvényesítési lehetőségeikről vagy jogszabály tartalmáról.

Az OBH elnöke kiemelt figyelmet fordít a panaszok, közérdekű bejelentések megfelelő kezelésére, figyelemmel arra, hogy az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak. Ennek megfelelően egy ügyféltől érkező beadvány akár vizsgálat elrendelésére is okot adhat. Ennek érdekében az OBH sok esetben figyelemmel kíséri, illetőleg visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de más bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézésére kapcsán, mely alapján, szükség esetén vizsgálatot vagy célvizsgálatot is elrendel.

2018-ban az OBH az általa továbbított panaszbeadványok közel 2,5%-ában kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 7,1%-os arányban a panaszosnak írt válaszevél bekérésével tájékoztott az elintézés menetéről. Ezen arányok a 2017. évi adatokhoz képest (5,3% és 6,4%) a tájékoztatásokat tekintve csökkentek, a válaszeveleket illetően elhanyagolható mértékben

növekedtek, ami azt is mutatja, hogy a beadványok egyre kevesebb olyan témát jeleznek, amelyek alapos, igazgatási úton orvosolható hibát vagy hiányosságot vetítenek előre. A nyomon követett panaszok többsége 2018-ban is az eljárás elhúzódását, illetőleg valamilyen eljárási vagy ügyviteli késedelmet jelzett. Az érintett bíróságok visszajelzéseiből megállapítható volt, hogy az igazgatási úton lehetséges és szükséges intézkedések megtételére minden esetben sor került.

A panaszügyintézés során történt bírósági visszajelzések szerint 20 esetben történt intézkedés részben az egyébként szükséges intézkedés megtétele, részben pedig a feltárt hiba okainak megszüntetése érdekében.

2018. I. félévében 4 ügyben, míg 2018. II. félévében 2 ügyben hívta fel az OBH a bíróságok figyelmét a panaszügyintézés hatékonyságának, valamint az eljárások időszerűségének biztosítása érdekében szükséges intézkedések megtételére.

2018-ban, amint arra már a beszámoló „I. Az ítélkezés hatékonysága c. fejezetének” 7.2.2. alpontjában utalás történt, panasz vagy közérdekű bejelentés alapján nem indult célvizsgálat.

5.2. Bírák fegyelmi helyzete

2018-ban összesen 6 bíró (1 törvényszéki elnökhelyettes, 1 törvényszéki bíró, 4 járásbírósági bíró) részesült írásbeli figyelmeztetésben. A munkáltatói, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója 20 bíróval szemben kezdeményezett fegyelmi eljárást, 1 esetben az írásbeli figyelmeztetésben részesített bíró maga kérte a fegyelmi eljárás lefolytatását.

A köztársasági elnök 2018-ban 6 bíró mentelmi jogát függesztette fel. Négy esetben 2017 óta folyamatban lévő, egy esetben 2018-ban indult büntetőeljárás, egy esetben 2018-ban indult szabálysértési eljárás lefolytatásához járult hozzá.

Írásbeli figyelmeztetésre 5 esetben a bírák szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségzegés (írásba foglalási késedelem; ügyintézési késedelem; eljárási, illetve ügyviteli szabályok be nem tartása) miatt, 1 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt került sor.

A munkáltatói, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója 6 bírósági vezető (1 törvényszéki elnök, 1 törvényszéki csoportvezető, 1 törvényszéki tanácselnök, 1 járásbírósági elnök, 2 járásbírósági csoportvezető), 1 ítélőtáblai, 3 törvényszéki, 9 járásbírósági és 1 közigazgatási és munkaügyi bíró ellen kezdeményezett fegyelmi eljárást.

A fegyelmi eljárás kezdeményezésére:

- 11 esetben a szolgálati viszonyal kapcsolatos kötelezettségzegés miatt (3 esetben írásba foglalási, illetve ügyintézési késedelem; 3 esetben eljárási, illetve ügyviteli szabályok be nem tartása; 2 esetben írásba foglalási, illetve ügyintézési késedelem és az eljárási szabályok be nem tartása; 1 esetben írásba foglalási késedelem és munkahelyi alkoholfogyasztás; 1 esetben munkahelyi alkoholfogyasztás; 1 esetben munkavégzésre vonatkozó szabályok be nem tartása),
- 6 esetben bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt (1 esetben a bíróval szemben közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt indult büntetőeljárásra tekintettel; 1 esetben a bíróval szemben közokirat hamisítás büntette elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárásra tekintettel; 1 esetben munkahelyi alkoholfogyasztás miatt; 1 esetben bíró kollégával szembeni munkahelyi agresszív viselkedés miatt; 1 esetben igazságügyi alkalmazottal szembeni fenyegető magatartás miatt; 1 esetben az Etikai Kódexbe ütköző magatartás miatt)

- 4 esetben a bírői hivatás tekintélyét sértő és a szolgálati viszonyral kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás miatt (1 esetben írásba foglalási késedelem, valamint az eljárási és ügyviteli szabályok be nem tartása; 1 esetben írásba foglalási és ügyintézési késedelem, az eljárási szabályok be nem tartása, valamint nem megfelelő magatartás tanúsítása a kollégákkal szemben; 1 esetben az eljárási szabályok, munkavégzésre vonatkozó szabályok és elnöki intézkedés be nem tartása; 1 esetben rendszeresen munkavégzésre alkalmatlan, szesziesítettől befolyásolt állapotban jelent meg, melyet a bírósági dolgozók, illetve a tárgyalásokon jelenlévők is érzékeltek)

került sor.

A Budapest területén működő Ítéltábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság előtt 2018. évben 25 fegyelmi eljárás indult (21 fegyelmi eljárást 2018-ban, 1 eljárást 2017. decemberében kezdeményeztek, 2 esetben 2018-ban kezdeményezett és korábban felfüggesztett fegyelmi ügy folytatása miatt indult eljárás, 1 esetben pedig a másodfokú szolgálati bíróság utasította új eljárásra az elsőfokú szolgálati bíróságot.) A Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság előtt 2018. évben 10 fegyelmi eljárás volt folyamatban, ebből 2 fegyelmi eljárást 2017-ben kezdeményeztek.

A 2018. évben megindított 21 fegyelmi eljárásból 2018. december 31. napjáig az elsőfokú szolgálati bíróságon 6, a másodfokú szolgálati bíróság előtt 2 ügyet fejeztek be jogerősen. 2019. január 31. napjáig a másodfokú szolgálati bíróságon további 1 ügy került jogerősen befejezésre, az elsőfokú szolgálati bíróság pedig egy esetben megtagadta a fegyelmi eljárás megindítását. A jogerősen befejezett ügyek közül az elsőfokú szolgálati bíróság 3 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást, 1 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben feddés fegyelmi büntetést szabott ki, 1 esetben két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki. A másodfokú szolgálati bíróság 1 esetben helybenhagyta az elsőfokú szolgálati bíróság döntését, 2 esetben megváltoztatta az elsőfokú döntést, egy esetben az elsőfokú szolgálati bíróság által kiszabott, a bírói tisztségből való felmentés indítványozása fegyelmi büntetés helyett két fizetési fokozattal visszavetés, egy esetben felmentés helyett egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

A szolgálati bíróságok 2018. évben 8 olyan ügyben hoztak határozatot (első fokon 4, másodfokon 4 esetben), amelyben a fegyelmi eljárás megindítására 2018 előtt került sor. A jogerősen befejezett eljárások eredményeként az elsőfokú szolgálati bíróság 1 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást, 1 esetben feddés, 2 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki. A másodfokú szolgálati bíróság 3 esetben helybenhagyta az elsőfokú szolgálati bíróság döntését (1 esetben az elsőfokú szolgálati bíróság vezetői tisztségből való felmentés fegyelmi büntetést, 1 esetben egy fizetési fokozattal való visszavétést, 1 esetben feddés fegyelmi büntetést szabott ki), 1 esetben az elsőfokú szolgálati bíróság fegyelmi eljárás megindítását megtagadó határozatát megváltoztatva megszüntette a másodfokú fegyelmi eljárást.

2018-ban 6 járásbírói bírósági bírósági mentelmi joga került felfüggesztésre, a köztársasági elnök 5 esetben büntetőeljárás, 1 esetben – az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatt indult – szabálysértési eljárás lefolytatásához járult hozzá. A büntetőeljárások közül 4 esetben (2 esetben közokirat hamisítás büntette, 1 esetben hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntette, 1 esetben közúti baleset gondatlan okozása miatt indult) 2017-ben, 1 esetben (közokirat hamisítás büntette) 2018-ban került sor a cselekmény elkövetésére. Ezen eljárások közül a közúti baleset gondatlan okozása miatt indult büntetőeljárás megszüntetésre került, a további eljárások még folyamatban vannak.

2018-ban ugyanazon magánvádló feljelentése alapján 11 büntetőeljárás indult. Ebből 1 járásbíróval szemben egyéb hivatali vétség miatt indult eljárás, 10 büntetőeljárás – 1 törvényszéki bíróval és 35 járásbíróval szemben – rágalmozás vétsége miatt indult. A 11 eljárásból 6 (az egyéb hivatali vétség miatt indult eljárás és 5 rágalmozás vétsége miatt indult eljárás) tárgyaláson kívül (egyéb okból) megszüntetésre került. Egy magánvádló 4 járásbíróval szemben kiskorú veszélyeztetésének büntette, hivatali visszaélés és személyes adattal visszaélés büntette, bűnpártolás vétsége miatt tett feljelentést. A bíróság az eljárást tárgyaláson kívül befejezte és az iratokat az ügyészség részére megküldte, figyelemmel arra, hogy a feljelentés alapján olyan bűncselekmény látszik megállapíthatónak, amely miatt a vádat az ügyész képviseli.

2018-ban 6 (2 ítéletáblai, 1 közigazgatási és munkaügyi, 3 járásbíróval szemben indult szabálysértési eljárás, 4 esetben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, 1 esetben a sebességkorlátozás túllépése, 1 esetben az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatt. A szabálysértési eljárások közül az az 1 (az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatti) eljárás van még folyamatban, melyben a bíró mentelmi joga felfüggesztésre kerül. A befejezett 5 eljárásból 3 eljárásban pénzbírság, 1 eljárásban helyszíni bírság került kiszabásra, 1 eljárásban figyelmeztetésben részesült a bíró.

A 2018. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 11, a szabálysértési eljárások közül 3 fejeződött be 2018-ban. A könnyű testi sértés vétsége miatt indult büntetőeljárás a magánvádlók védelejtésére tekintettel, a közúti baleset gondatlan okozása miatt indult büntetőeljárás a közvetítői eljárást követően, tevékeny megbánásra tekintettel, további 8 büntetőeljárás egyéb okból került megszüntetésre. Egy magánvádló által, egyéb hivatali vétség miatt tett feljelentése alapján indult eljárást a bíróság megszüntette és az iratokat az ügyészség részére megküldte, figyelemmel arra, hogy a feljelentés alapján olyan bűncselekmény látszik megállapíthatónak, amely miatt a vádat az ügyész képviseli. Egy szabálysértési eljárásban pénzbírság került kiszabásra, egy eljárásban a bírót figyelmeztetésben részesítették, egy szabálysértési eljárás bizonyítottság hiánya miatt meg lett szüntetve.

A 2018. december 31-ei tényleges bírói létszámhoz viszonyítva (2 933 fő) láthatjuk, hogy a bírakkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések, illetve a bírák ellen kezdeményezett fegyelmi- és büntetőeljárások száma az előző évekhez hasonlóan nem számottevő.

Az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai célok a magas színvonalú és időszerű ítélkezés, a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. Ezen stratégiai célok megvalósítását segíti a 6/2016. (V. 31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról. A szabályzat 2018. július 1. napjától módosult 14. § (2) bekezdése szerint az integritást sérti különösen, ha a bíró vagy az igazságügyi alkalmazott esetében a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló magatartásról tudomást szerző, igazgatási intézkedésre jogosult jogszerű indok nélkül mellőzi a fegyelmi eljárás indítványozását, kezdeményezését, vagy azt nem rendeli el, továbbá nem tájékoztatja a fegyelmi eljárás lehetséges alapjául szolgáló magatartásról a kezdeményezésre jogosult vezetőt.

5.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2018-ban 22 igazságügyi alkalmazott (1 bírósági titkár, 12 tisztviselő, 7 írnok, 2 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben.

Írásbeli figyelmeztetés alkalmazására többek között az alábbi okokból került sor: az eljárási, illetve az ügyviteli szabályok megsértése; határidő be nem tartása; bírói utasítás nem vagy nem

megfelelő, illetőleg késedelmes teljesítése; az iratkezelési szabályok megsértése; ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt indult büntetőeljárás; kereső foglalkozás létesítése a munkáltatói jogkör gyakorlójának előzetes engedélye nélkül; az igazságügyi szervhez és a munkakörhöz méltatlan magatartás tanúsítása a munkahelyen; szolgálati titok jogosulatlan megosztása az iroda dolgozóival; jogosulatlan felvilágosítás-adás ügyfél részére; szabadság engedélyezésére vonatkozó szabály megszegése; munkahelyről való igazolatlan távolmaradás; képzésen való részvételt követően a munkahelyre történő visszatérési kötelezettség nem teljesítése; a többi igazságügyi alkalmazottal való együttműködési kötelezettség megsértése, továbbá az igazságügyi szervhez és a munkakörhöz méltatlan magatartás tanúsítása a munkahelyen kívül.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 11 igazságügyi alkalmazottal (2 bírósági titkár, 4 tisztviselő, 3 írnok, 2 fizikai dolgozó) szemben rendelt el fegyelmi eljárást. A 11 fegyelmi eljárásból 2 az írásbeli figyelmeztetésben részesített igazságügyi alkalmazott kérelmére került elrendelésre.

Fegyelmi eljárás elrendelésére például az alábbi magatartások adtak okot: munkahelyen alkoholos befolyásoltságból eredően nem munkára képes állapotban való megjelenés; szolgálati hely engedély nélküli elhagyása, szolgálati helyen való megjelenési kötelezettség elmulasztása; a leírásra, jegyzőkönyvek kijavítására, iratok felterjesztésére, bírói utasítások teljesítésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése, illetőleg késedelmes teljesítése, az elveszett iratok elveszettként történő bejelentésének elmulasztása; a rábízott ügyek elintézés nélküli nyilvántartásba helyezése, az elintézési késedelem jelentésének elmulasztása; a munkaköri feladatok ellátásának szándékos elmulasztása; bírói felhívás ellenére feladat végrehajtása írásos felhatalmazás nélkül, illetőleg a bírói felhívás végrehajtásának elmulasztása; az igazságügyi szervhez és a munkakörhöz méltatlan magatartás tanúsítása a munkahelyen kívül; az igazságügyi alkalmazottal szemben indult büntetőeljárás.

2017. évhez képest 2018-ban az igazságügyi alkalmazottakkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések száma 31-ről 22-re, a velük szemben elrendelt fegyelmi eljárások száma 17-ről 11-re csökkent. A 2018. évben elrendelt fegyelmi eljárások közül a fegyelmi tanács 1 esetben megrovás, 2 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés, 1 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés – végrehajtásában egy év próbaidőre felfüggesztve –, 1 esetben az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő egy évvel történő meghosszabbítása – végrehajtásában egy év próbaidőre felfüggesztve – fegyelmi büntetést szabott ki. 3 esetben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette a fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás 1 esetben a fegyelmi vétség elkövetésének megállapítása mellett a munkaviszony megszűnésére figyelemmel megszüntetésre került.

Az igazságügyi alkalmazott kérelmére elrendelt fegyelmi eljárások közül a fegyelmi tanács 1 esetben az eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 1 esetben a fegyelmi vétség bizonyítottságának hiányára tekintettel az eljárás megszüntetésre került.

A 2018. évet megelőzően elrendelt fegyelmi eljárások közül 2018-ban 4 eljárás fejeződött be, melyek közül 1 esetben a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 1 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 2 esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója a fegyelmi eljárást – az igazságügyi alkalmazott vád alóli felmentésére, illetőleg az igazságügyi alkalmazottal szemben indult nyomozás megszüntetésére figyelemmel – megszüntette.

5.4. Vagyonnyilatkozatok

A bírának és a kijelölt titkároknak a Bjt. XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonnyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonnyilatkozatot kell tenniük.

2018-ben 632 bíró és 325 kijelölt titkár tett vagyonnyilatkozatot. Vagyongyarapodási vizsgálat indítására nem került sor.

5.5. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások (verbális, fizikai)

Növekvő tendenciát mutat az előző évhez képest a bírósági szervezetet, bíróságot, illetve bírót vagy igazságügyi alkalmazottat érő szóbeli, írásbeli, vagy elektronikus felületen megjelenő támadás, verbális agresszió, amely a bíróság, a bírák, a bírósági dolgozók lejárását szolgálja.

A törvényszékektől megküldött jelentések szerint 2018-ban **bíró sértett sérelmére szolgáltat-teljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény** kapcsán összesen:

- 1 ügy volt 2017. évről áthúzódó, de már jogerősen befejezett, és további
- 2 ügy volt áthúzódó, és jelenleg is folyamatban lévő.

Bíró szolgálatteljesítésével összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogséremlme vagy kártérítési igénye kapcsán összesen:

- 1 ügyben indult és fejeződött be jogerősen per.

Bírósági titkárokkal kapcsolatos bármely eljárásról, előző évről áthúzódó folyamatos, vagy jogerősen befejezett ügyről – a 2017. évvel megegyező módon – egyetlen törvényszék sem tájékoztatta az OBH-t.

5.6. Integritási felmérés a bírók között

Az Országos Bírósági Hivatal 2018. évben is kiadta az integritás kérdőívet a bírósági szervezet integritását érintő folyamatok, körülmények megismerése érdekében. A bírák ezúttal egy rövidebb, koncentráltabb kérdőív kitöltésével oszthatták meg véleményüket a korábbi évek gyakorlatával egyezően önkéntes és anonim módon.

A kérdőíves felmérés adatai azt tükrözik, hogy a bírák felismerik és tudatosan kerülnek az integritást veszélyeztető helyzeteket, a korrupciós kockázatokat, függetlenül és befolyásmentesen ítélik meg.

Összehasonlítva az első és a tavalyi év integritás felmérésének adatait, összességében elmondható, hogy a bírák integritással kapcsolatos tudatossága erősödött az elmúlt időszak intézkedései nyomán.

A kérdőív hasznossága emellett megmutatkozik abban is, hogy rávilágít egyes területek – például a belső kommunikáció – fontosságára, segítve ezzel az igazgatási vezetők munkáját.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- Az országos bevezetés megalapozása, illetőleg az esetleges hibák, hiányosságok, további fejlesztési igények feltárása érdekében a megkezdett pilot programok folytatása, újak kidolgozása.
- A bírák integritás kérdőívének ismételt kiadása.
- A bíróságok integritásának fokozása érdekében további lépések megtétele.
- További együttműködési megállapodások kötése oktatási és képzési intézményekkel.
- További fejezeti szintű ellenőrzések lefolytatása, egységes ellenőrzési módszertanok kidolgozásával, a bíróságok belső ellenőrzési rendszere működésének egyre magasabb színvonalú megszervezése, folyamatos fejlesztése.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- A bírósági szervezet integritásáról: <https://birosag.hu/biroi-etika/integritas>
- Az OBH elnökének döntései: <https://birosag.hu/obh/elnoki-dontesek>
- OBH elnöki beszámoló: <https://birosag.hu/obh/elnokenek-beszamoloi>
- A szolgálati bíróságról: <https://birosag.hu/szolgalati-birosagok>
- A közérdekű adatokról: <https://birosag.hu/kozerdeku-adatokrol-roviden>
- A fegyelmi döntésekről: <https://birosag.hu/hirek/kategoria/birosagokrol/egyre-kevesebb-fegyelmi-ugyek-szama-birosagi-szervezetben>

V.

A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégiai célkitűzéssel összefüggésben:

- Átadásra kerültek az Egri Törvényszéken és a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon a XXI. századi igényeknek minden szempontból megfelelő ügyfélközpontok.
- Megvalósult a teljes körű elektronikus ügyintézés lehetősége a bíróságokon.
- A bíróságok központi honlapján elérhetővé vált E-Per 2018 menüpont egy komplex tudástár, mely a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartással összefüggő tájékoztatókat, útmutatókat, ügyfajtákhoz kapcsolódó folyamatleírásokat, elektronikus űrlapokat, a szükséges informatikai tudnivalókat, valamint a Gyakran Ismételt Kérdéseket strukturáltan tartalmazza.
- Az OBH honlapja 2018 novemberében megújult, ötvözve az addig elérhető tartalmakat egy ügyfélközpontú és felhasználóbarát felülettel.
- 2018-ban valamennyi törvényszéken belső E-Per kapcsolattartói hálózat jött létre.
- Több mint 2 000 Nyitott Bíróság Program valósult meg a bíróságok aktív, kreatív közreműködésével, s ezek összesen mintegy 60 ezer érdeklődőt vonzottak.
- 2018 elején indult útjára a nagy népszerűségnek örvendő „Jogos a kérdés” rovat a bíróságok központi honlapján, amely közérdeklődésre számot tartó, a mindennapi életet érintő jogi kérdéseket jár körbe tapasztalt bírók segítségével.

1. ELEKTRONIKUS ELJÁRÁSOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ FEJLESZTÉSEK

1.1. E-PER

Több mint 10 éve jelent meg az a jogalkotói szándék, amely a bírósági eljárások gyorsítása érdekében az elektronizáció irányába hatott: mára teljes körű elektronikus ügyintézés valósul meg a bíróságokon.

Az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézés biztosító szervek – a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi ügyben kötelesek biztosítani az ügyfelekkel való elektronikus intézést.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek valamennyi ügyben, így a már korábban kötelező elektronikus kapcsolattartással érintett ügyeken túl 2018. január 1-jétől

- a végrehajtási nemperes eljárásokban,
- a polgári, gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes eljárásokban,
- a büntetőeljárásokban,
- a szabálysértési eljárásokban, valamint
- az elnöki igazgatási ügyekben

is kötelesek a bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani.

A személyesen eljáró természetes személyek a bírósági peres és nemperes ügyekben, valamint az elnöki igazgatási ügyekben az elektronikus kapcsolattartást 2018. január 1-jétől továbbra is választható lehetőségként vehetik igénybe.

A teljes körű elektronikus ügyintézés és az új eljárási kódexek bevezetésére (Pp., Kp., Be.) figyelemmel számos informatikai fejlesztés valósult meg a bírósági lajstromprogramokban.

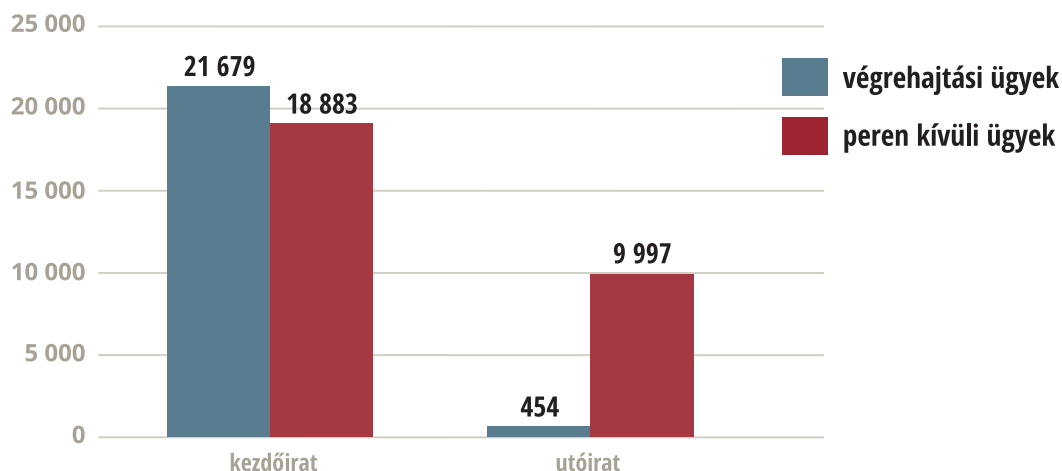
1.1.1. Civilisztikai eljárások

A teljes körű elektronikus ügyintézés bevezetésének eredményeként folyamatosan növekedett a tárgyidőszakban a civilisztikai peres és nemperes (Vh., Pk.) eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma. Az összegyűjtött tapasztalatok szerint az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is szívesen választják e gyorsabb, költséghatékonyabb kapcsolattartási formát a papír alapú helyett, ahogyan azt az alábbi táblázatok is mutatják:

A civilisztikai perekben benyújtott e-beadványok (kezdőirat+utóirat) számának alakulása 2013–2018. évek között		A civilisztikai perekben előterjesztett elektronikus kezdőiratok számának alakulása 2013–2018. évek között	
Időszak	Beadványok száma (db)	Időszak	Beadványok száma (db)
2013	306	2013	92
2014	597	2014	108
2015	1 600	2015	244
2016	102 232	2016	33 582
2017	490 508	2017	91 080
2018	680 433	2018	100 295

A civilisztikai nemperes eljárásokban (végrehajtás, peren kívüli eljárások) is évről-évre nő a bíróságokra érkezett elektronikus beadványok száma, mely idén meghaladta az 50 000-et (kezdőiratok és utóiratok), ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja:

A civilisztikai nemperes eljárásokban érkezett elektronikus beadványok megoszlása 2018-ban

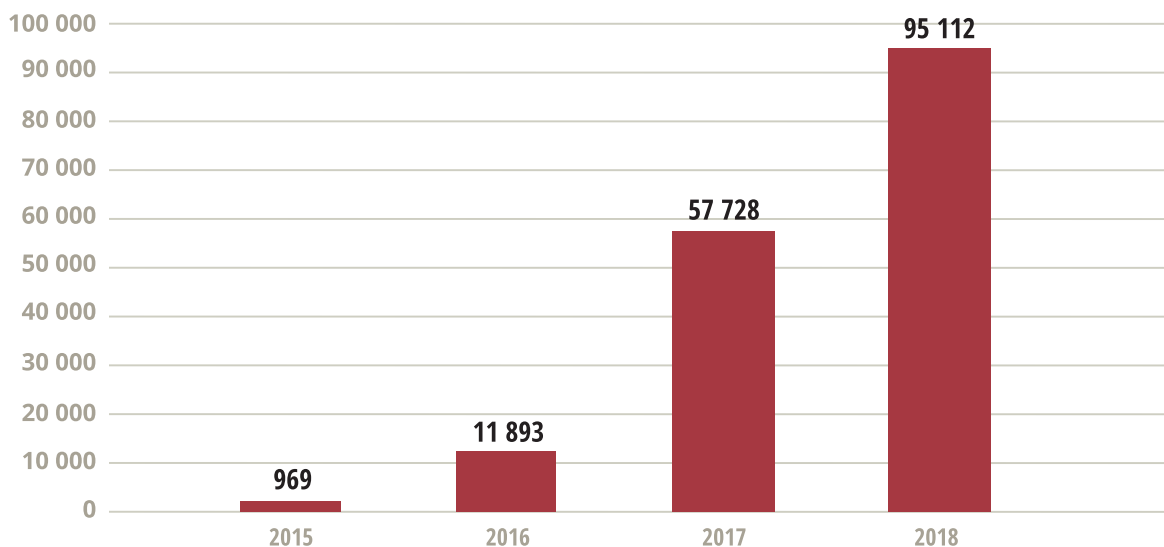
1.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások

A csődeljárásokban 2015. január 1-jétől az adós részéről kötelező az elektronikus kapcsolattartás. A felszámolási eljárásokban 2015. január 1-jétől választható, majd 2016. július 1-jét követően kötelező az elektronikus kapcsolattartás, ami az alapügyekhez kapcsolódó kifogásolási és vitatott hitelezői igények elbírálására irányuló eljárások tekintetében is irányadó.

A 2018. évre a felek számára az elektronikus űrlapok kezelése (letöltés, adatmezők kitöltése, e-aláírás, AVDH-hitelesítés, mellékletek csatolása) és az elektronikus kézbesítés, másrésztől a bírósági kezelőirodák számára a beérkező elektronikus iratok feldolgozása, lajstromozása napi rutinná vált.

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma 2015-2018. évek között:

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok számának alakulása 2015–2018. évek között

Az Európai Parlament és a Tanács fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 2015. május 20-i (EU) 2015/848. számú rendeletének („Rendelet”) 24. cikke és a Cstv. módosított 6/N. § rendelkezései alapján Magyarország tagállami fizetéseképtelenségi nyilvántartás létrehozására köteles. Az elektronikus fizetéseképtelenségi nyilvántartás („FKNY”) a 2018. június 26-án és azt követően Magyarországon megindított csőd- és felszámolási eljárások adatait tartalmazza. A bíróságok által a fizetéseképtelenségi nyilvántartásba – elektronikus úton – szolgáltatandó adatok körét a fenti jogszabályhelyek részletesen meghatározzák. Az Igazságügyi Minisztérium és az OBH a fizetéseképtelenségi nyilvántartás kialakításának jogi és informatikai részleteinek tisztázása érdekében folyamatosan egyeztetett. A kialakított informatikai megoldás a gazdálkodó szervezetek csőd- és felszámolási eljárásai tekintetében teljes mértékben automatizált, a bírósági adatszolgáltatás a közzétételre kerülő végzések Céggazdasági részére való megküldésével egyidejűleg megtörténik, így az eljáró bírákat és jegyzőket többletmunkával nem terheli. A bevezetett informatikai rendszer gyakorlati tapasztalatait az OBH és az IM 2018. második félévében egyeztetette és a szükséges korrekciókat mindkét fél átvezette.

A civil szervezetek elektronikus fizetéseképtelenségi adatszolgáltatásának és a civil szervezetek csőd- és felszámolási eljárásaiban közzétételre kerülő végzéseknek a BIR-O programba való integrálása 2018. második felében kezdődött el. A civil szervezetek tekintetében tervezett informatikai fejlesztés nemcsak a végzések BIR-O programban történő generálását és onnan indított közzétételét teszi majd lehetővé, hanem a civil nyilvántartás adatainak a BIR-O program lajstromadataival történő valós idejű egyeztetését is automatikusan végre fogja hajtani. Ennek eredményeként az Országos Civil Nyilvántartás internetes felületén kizárólag helyes adatokkal ellátott, ellenőrzött csőd- és felszámolási végzések jelenhetnek majd meg.

1.1.3. Büntetőeljárások, szabálysértési eljárások

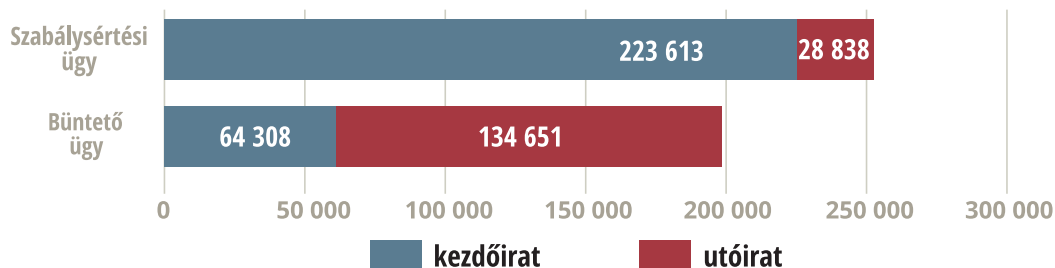
A büntetőeljárásokban 2015. július 1. óta az összbüntetésbe foglalás és az utólagos összbüntetésbe foglalás iránti indítvány benyújtására, illetve visszavonására kerülhet sor elektronikusan. 2018. január 1. napjától a büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárás szereplő jogi képviselőjének eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus út választható.

2018. július 1. napján hatályba lépett a 2017. évi C. törvény a büntetőeljárásról, amely többek között új szabályozásként megjelenítette a telekommunikációs eszközök használatát, mint a büntetőeljárás gyors, illetve költséghatékony eszközét. Az új jogintézmény célja az érintett személyek jelenlétének a biztosítása. Az OBH a hatályba lépés előtt a korábban sikeresen megkezdett és eredményesen befejezett VIKI projekt tapasztalatainak felhasználásával a távmeghallgatás, a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés országos szintű bevezetése megvalósítására előkészítette a saját VIA VIDEO projektjét, melynek keretében a bíróságokon további 112 távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre alkalmas tárgyalóterem kialakításának, kiépítésének koordinációja kezdődött meg. Mindezeket túl az új eljárás törvény bevezetésére felkészülve az OBH az elektronikus kapcsolattartás választható és kötelező módjainak biztosítása céljából a büntetőeljárás során használandó ÁNYK nyomtatványokat alapos tesztelés után élesítette az ügyfelek, illetve a hatóságok számára, míg a használat során szerzett tapasztalatok alapján azt folyamatosan karbantartva fejlesztette, aktualizálta. Az új eljárás törvény a teljes eljárás rendre vonatkozóan leképezte az E-ügyintézési tv. rendelkezéseit, míg az OBH az elektronikus kapcsolattartás során jelentkező igények és gyakorlati problémák feldolgozását követően a jogalkotó felé több eljárás jogszabály módosítást is megfogalmazott a deregulációs időszakban.

A bíróságokra 2018-ban:

- a büntetőügyekben 198 959 elektronikus irat érkezett, melyből 64 308 kezdőirat, 134 651 utóirat,
- szabálysértési ügyekben 252 451 elektronikus irat érkezett, melyből 223 613 kezdőirat, 28 838 utóirat.

Büntető és szabálysértési ügyekben érkezett elektronikus iratok számának alakulása 2018-ban

A 2018-as év egy szoros együttműködést igénylő időszak volt az elektronikus kapcsolattartás szempontjából, amely hatékony kommunikációt kívánt meg a társszervekkel, kamarákkal, ügyfelekkel. A bírósági kezelőirodák dolgozóival, az eljáró bírói tanácsok tagjaival, a törvényszékeken működő IT szakemberekkel a napi szintű munkakapcsolat biztosítása végett hatékony és gyors reagálású HelpDesk felület (helpdesk.justice.hu) működik, melynek eredményeként az elektronikus kapcsolattartás során érkező elektronikus iratok kezelése szakszerű és időszerű a bíróságokon. Az OBH az új büntetőeljárás törvény hatálybalépését követően a kiépített büntető ügyszakos E-Per kapcsolattartókkal folyamatosan tartva a kapcsolatot a hatékony és eredményes jogalkalmazói munka előmozdítása érdekében képzéseket, megbeszéléseket tartott, országos szinten megtervezte és levezényelte a büntető, szabálysértési ügyszakos bírák, titkárok, munkatársak eljárásjogi, ügyviteli, BIIR felhasználói ismeretekre történő oktatását, szakmai támogatást nyújtva számukra.

1.1.4. E-PER 2018 menüpont

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jei bevezetésére figyelemmel 2017. év végén kialakításra került az E-Per 2018 menüpont is, a már meglévő E-Per 2016 mellett. A bíróságok központi honlapjáról (www.birosag.hu) elérhető E-Per 2018 menüpont egy komplex tudástár, mely a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartással összefüggő tájékoztatókat, útmutatókat, ügyfajtákhoz kapcsolódó folyamatleírásokat, elektronikus űrlapokat, a szükséges informatikai tudnivalókat, valamint a Gyakran Ismételt Kérdéseket strukturáltan tartalmazza. Igyekszik megkönnyíteni és egyszerűsíteni a bíróságokhoz való hozzáférést.

Az OBH honlapja 2018 novemberében megújult, így az elektronikus kapcsolattartáshoz és ügyintézéshez tartozó felület is új formát kapott, ötvözve az addig elérhető tartalmakat egy ügyfélközpontú és felhasználóbarát felülettel.

1.1.5. E-PER Helpdesk

Az ügyfelektől érkező megkeresések, panaszok kivizsgálását biztosító Helpdesk rendszer (e-ugyintezes@birosag.hu) működése a 2018. évben is zavartalan volt. A Helpdeskre a tárgyidőszakban 1 177 db megkeresés érkezett.

A megkeresések az e-kapcsolattartással összefüggő alábbi tárgyköröket érintették: általános tájékoztatás az irányadó jogszabályi háttérrel, informatikai feltételekről; illetékfizetés; elektronikus aláírás, AVDH; űrlap beküldése, kitöltése; hibajelzés; elveszett beadvány; értesítések; informatikai jellegű kérdések.

A felület biztosítja az elektronikus kapcsolattartással összefüggő megkeresések szakszerű és időszerű megválaszolását. A megkeresések megválaszolására a tárgyidőszakban átlagosan 2 munkanap alatt került sor.

1.1.6. Elektronikus űrlapok

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jei bevezetésére és az új eljárási kódexekre figyelemmel az OBH már 2017. évben megkezdte az ügyfelek számára rendszeresített űrlapok továbbfejlesztését, újabb űrlapok fejlesztését, az azokhoz kapcsolódó ügyleírások, kitöltési útmutatók elkészítését.

Az OBH 2018 első felében űrlapokat rendszeresített a végrehajtási nemperes, a polgári gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes eljárásokra, a büntető- és szabálysértési eljárásokra, valamint az elnöki igazgatási ügyekre vonatkozóan, az év további részében pedig a jogszabályváltozásoknak megfelelően folyamatosan módosította a meglévő űrlapokat, valamint a Központi Azonosító Számhoz (KASZ) és a kamarai jogtanácsoshoz kapcsolódó módosításokat is átvezette.

Lépést tartva a digitális fejlődéssel az OBH megkezdte a tárgyévben a felkészülést az iForm (online) űrlapkitöltő használatához szükséges átállásra is.

1.1.7. E-Per kapcsolattartói hálózat

Az OBH már 2016-ban kialakította a polgári és a büntető E-Per kapcsolattartói hálózatot. A hálózat tagjai az adott ügyszakban szolgálatot teljesítő, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező bírák.

A polgári és a büntető E-Per kapcsolattartói hálózat tagjai kéthavi rendszerességgel üléseztek. A szakmai napok célja az elektronikus kapcsolattartást érintő eljárásjogi, ügyviteli, informatikai rendszerhasználati ismeretek elmélyítése, a tudás és a helyi jó gyakorlatok megosztása, egységes álláspont kialakítása. Az E-Per kapcsolattartó hálózat tagjai közötti kommunikáció, tudásmegosztás hatékonyabbá tételét a Novell Vibe felületen kialakított munkacapat felület biztosítja. A hálózatok működése azért kiemelt jelentőségű, mert tagjaik helyben hatékonyan közreműködnek a kérdések megválaszolásában, a javaslatok, észrevételek becsatornázásában, az információ átadásában, a felmerülő fejlesztési és jogszabály-véleményezési feladatokban és az elektronikus kapcsolattartással összefüggő oktatási feladatok lebonyolításában. Az E-Per kapcsolattartók fő feladata tehát, hogy a bírókat és az igazságügyi alkalmazottakat szakmailag és akár technológiailag is hatékonyan segítsék a mindennapi munkavégzésben.

2018-ban valamennyi törvényszéken belső E-Per kapcsolattartói hálózat jött létre, melynek célja, hogy a törvényszék illetékességi területéhez tartozó minden szervezeti egységben legyen legalább egy olyan, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező kolléga, aki segítséget nyújt, közreműködik a helyben felmerülő kérdések megválaszolásában, helyi oktatások lebonyolításában, valamint a javaslatok, észrevételek becsatornázásában.

1.1.8. E-Per képzések

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jétől történő bevezetésére figyelemmel képzések megtartására került sor központi, regionális, illetőleg helyi szinten.

Az oktatások az e-kapcsolattartást érintő elméleti és rendszerhasználati tudás elmélyítésének előmozdítását célozzák.

A központi képzések közül kiemelendők az alábbiak:

- Polgári E-Per kapcsolattartói napok
- Büntető E-Per kapcsolattartói napok
- Országos Civilisztikai E-Per Nap
- Országos Büntető E-Per Nap
- Elektronikus ügyintézés a civilisztikai eljárásokban, az e-eljárások aktualitásai (kulcsfelhasználói képzés lajstromirodai dolgozók részére)

- Elektronikus ügyintézés a büntetőeljárásokban, az e-eljárások aktualitásai (kulcsfelhasználói képzés lajstromirodai dolgozók részére)
- Telekommunikációs eszközök használata, hang- és képfelvétel készítése a tárgyaláson a büntetőeljárásokban

Az E-per kapcsolattartó bírák az OBH által szervezett kulcsfelhasználói képzések résztvevőivel együttműködve látják el a helyi oktatási feladatokat, ezáltal biztosítják a bírósági szervezet alapos felkészültségét, elmélyült, naprakész ismereteit az elektronikus kapcsolattartást érintően.

1.1.9. Elektronikus eljárásokkal kapcsolatos együttműködések, bemutatók

2018. március 29-én az OBH E-PER bemutatót tartott az Igazságügyi Minisztérium minisztere, miniszteri biztosa, helyettes államtitkára, vezetői és munkatársai részére. A rendezvény résztvevői áttekintést kaptak az elektronikus perekéről, az elektronikus eljárásokat érintő változásokról és azok hatásairól, az elektronikus peres és nemperes eljárások informatikai háttéréről. A bemutatón egyúttal a gyakorlati problémák és azok megoldási javaslatai is megvitatásra kerültek.

Az OBH **2018. május 14.** napján beszédfelismerő szoftverbemutatót szervezett a Magyar Igazságügyi Akadémián a Belügyminisztérium (BM) munkatársai részére. A rendezvényen – a Zalaegerszegi Törvényszék közreműködésével – bemutatták a bíróságokon használt beszédfelismerő szoftverek működési mechanizmusát, valamint a használatukkal kapcsolatos gyakorlati ismereteket.

Az OBH a bíróságokon az elmúlt években megvalósított elektronikus fejlesztéseket több nemzetközi delegáció,

- **2018. február 28-án** a thaiföldi bírák,
- **2018. április 4-én** az algériai bírák és az algériai Igazságügyi Minisztérium munkatársai,
- **2018. június 26-án** a vietnami Legfelsőbb Népi Bíróság bírái és informatikus szakértői

számára mutatta be.

Az OBH adott otthont az Európai Unió támogatásával megvalósuló "A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális bíróság)" című, KÖFOP 1.0.0-VEKOP-15-2017-00052 azonosító számú projekt nyitórendezvényének, valamint a Digitális Nyílt Napnak **2018. július 5-én**. Az egész napos rendezvényen az ország minden ítélőtáblája, törvényszéke, valamint a társhivatásrendek is képviseltették magukat. A résztvevőknek standokon mutatták be a bíróságok informatikai múltját, jelenét és jövőjét, többek között a pertartam kalkulátorral, az sms és e-mail-küldő szolgáltatással, a beszédfelismerő szoftverrel és a távmeghallgató rendszerrel ismerkedhettek meg a jelenlévők.

A bíróságokon **2018. november 7-től Digitális Bírósági Nyílt Napok** megrendezésére került sor az elmúlt években megvalósított bírósági elektronikus fejlesztések, elektronikus ügyintézési szolgáltatások megismertetése, a társhatóságok elektronikus fejlesztéseinek bemutatása, a Digitális Bíróság projekt népszerűsítése, valamint a hatékony e-ügyintézészt biztosító informatikai eszközök kiosztása céljából.

A Digitális Nyílt Napokat 2018. évben 27 alkalommal, az alábbi időpontokban és **helyszíneken** tartották a bíróságok:

- 2018.11.07. – Szekszárdi Törvényszék
- 2018.11.12. – Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság
- 2018.11.14. – Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság
- 2018.11.19. – PKKB, Pécsi Törvényszék, Pécsi Ítéltábla
- 2018.11.21. – Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság,

- 2018.11.22. – Kaposvári Törvényszék
- 2018.11.23. – Szegedi Törvényszék, Szegedi Ítéltábla
- 2018.11.23. – Tatabányai Törvényszék
- 2018.11.23. – Miskolci Törvényszék
- 2018.11.23. – Székesfehérvári Törvényszék
- 2018.11.23. – Veszprémi Törvényszék
- 2018.11.23. – Szolnoki Törvényszék
- 2018.11.23. – Kecskeméti Törvényszék
- 2018.11.26. – Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, Fővárosi Törvényszéki Közigazgatási és Munkaügyi Regionális Kollégium
- 2018.11.26. – Egri Törvényszék
- 2018.11.28. – Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság
- 2018.11.28. – Balassagyarmati Törvényszék
- 2018.11.28. – Zalaegerszegi Törvényszék
- 2018.11.30. – Győri Törvényszék, Győri Ítéltábla
- 2018.11.30. – Nyíregyházi Törvényszék
- 2018.11.30. – Szombathelyi Törvényszék
- 2018.12.03. – Gyulai Törvényszék
- 2018.12.03. – Fővárosi Törvényszék (Polgári Kollégium, Gazdasági Kollégium, Büntető Kollégium), Fővárosi Ítéltábla
- 2018.12.05. – Debreceni Törvényszék, Debreceni Ítéltábla
- 2018.12.05. – Budai Központi Kerületi Bíróság
- 2018.12.10. – Kúria

A rendezvény lehetőséget teremtett arra is, hogy valamennyi bíró, igazságügyi alkalmazott, a társhatóságok és a sajtó képviselői is megismerhessék a bírósági szervezet modernizációjának eredményeit, és a jövőben megvalósuló eredményeket.

Videó-kommunikációra alkalmas bírósági végpontok kialakításáról kötött **együttműködési megállapodást** 2018. április 10-én az **OBH és a Nemzeti Infokommunikációs és Szolgáltató Zrt.**, amely együttműködés eredményeképpen szeptember közepére 72 távmeghallgatási rendszer került kiépítésre. Az első tárgyalótermet 2018. áprilisában az Egri Törvényszéken alakították ki. A fejlesztésnek köszönhetően már mind a 20 törvényszéken és a törvényszékek székhelyén működő járásbírószámban van működőképes távmeghallgatási rendszer, mely bármely más végponttal összekapcsolódva két helyszín között biztosítja a folyamatos, ellenőrzött és valós idejű kép- és hangkapcsolatot.

Az „Év infokommunikációs projektje a közigazgatásban” díjjal ismerte el 2018 év végén az Országos Bírósági Hivatal, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság, az Országos Rendőrfőkapitányság, a Legfőbb Ügyészség, illetve a NAV távmeghallgatási rendszerek kiépítésében végzett munkáját a NISZ Nemzeti Infokommunikáció Szolgáltató Zrt.

1.2. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2018-ban is elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgyidőszakban

- EFER-en keresztül 1 142 664 060,- Forint összegben, míg
- MÁK-os átutalással 4 176 118 529,- Forint összegben teljesült illetékbevitel.

2018. március 1. napján megkezdődött a Bírósági Fizetési Portál fejlesztése, amely 2018 októberében a tesztelésekkel együtt befejeződött, a bírósági felhasználók részére az oktatás tárgyév október 19-én megtörtént. A Portál mind az ügyfelek, mind a bírósági dolgozók számára egyszerűbbé teszi az illetékek és igazságügyi követelések befizetését és a befizetések ellenőrzését. A Portál bevezetése 2019-ben várható.

1.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

1.3.1. E-kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában

2015. január 1. napjával került bevezetésre a bíróságokon a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR), mely révén lehetővé vált az elektronikus kommunikáció a civil nyilvántartási eljárásokban. Az ügyfelek, a kötelező elektronikus kapcsolattartás esetein túl, választásuk alapján is egyre többször nyújtják be elektronikusan kérelmeiket a bíróságokon.

A beérkezett kérelmek számát tekintve nem figyelhető meg kirívó változás az elmúlt évekhez képest.

Az országos adatokat figyelembe véve a 2018. évben 107 117 db iratot (kezdő- és utóiratot egyaránt) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből 29 441 db elektronikus úton érkezett. A teljes iratérkezésre vetítve tehát az iratok 27%-a érkezett elektronikusan.

A 2017. évhez képest az elektronikusan érkezett iratok száma (29 982 db volt) valamennyi beérkezett iratra vetítve pár százalékkal nőtt (25% volt).

1.3.2. Új adatkörök, fejlesztések

Az új informatikai rendszer fejlesztése 2015. január 1. napja óta folyamatos.

A civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek nyilvántartási ügyszakában használt Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR program) továbbfejlesztése egy újabb lépcsőfokához ért.

2018. első félévében megvalósultak azok a fejlesztések, melynek eredményeként 2018. július hónaptól már új, végzés generálási funkció segíti a hatékonyabb és gyorsabb bejegyzési és változásbejegyzési eljárásokat a CIIR programban. A végzés generálás funkciónak köszönhetően az ügyfelek által elektronikusan kitöltött és beküldött űrlapból az adatok automatikusan kinyerhetőek és azok emberi közreműködés nélkül betöltődnek a CIIR programba. A program az így kinyert bejegyzési kért adatok alapján egy minta végzést generál, mely jelentősen megkönnyíti és meggyorsítja az eljáró kollégák munkáját.

Az új alkalmazás bevezetése áttörést fog jelenteni a civil ügyszakban dolgozók életében, tekintettel arra, hogy az új funkció nagyban megkönnyíti a munkavégzést egyrészt azzal, hogy a bejegyzési eljárás mellett az adatok nyilvántartásban rögzítését is jelentősen meggyorsítja, illetve csökkenti az elírásból adódó hibalehetőségeket.

Az új funkció használatát bemutató öt napos országos képzés 125 résztvevővel sikeresen lezárult, a résztvevők javaslatai figyelembevételével a CIIR új verziója 2018. június 25. napjával éles üzembe állt.

1.4. A cégügyszak

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) – jelentős részben az OBH javaslatait is figyelembe véve – 2018. július 1. napjától nagymértékben módosult. A változás lényege az, hogy – élve az informatika nyújtotta lehetőségekkel – a bejegyzendő adatok és tények egy része automatikus végzéssel kerül be a cégjegyzékbe (végrehajtás, perindítás, megszűntnek nyilvánítás stb.). A program és a végzés-minták az OBH közreműködésével készültek el.

A korlátolt felelősségű társaságok törzstőke-emelésére előírt végső határidő 2017. március 15-én letelt, így az ezzel kapcsolatos változásbejegyzési kérelmek száma radikálisan csökkent. Míg 2017-ben 133 757 db változásbejegyzési kérelmet terjesztettek elő a korlátolt felelősségű társaságok vonatkozásában, addig 2018-ban ez a szám 91 911 db-ra csökkent.

Megfigyelhető ugyanakkor, hogy a törzstőke-emelés végrehajtását elmulasztó korlátolt felelősségű társaságok ellen hivatalból lefolytatott törvényességi felügyeleti eljárások következtében mintegy 48%-kal nőtt az előző évben indult eljárások számához képest a kénysztörzési eljárások száma 2018-ban. A beszámolási időszakban összesen 24 535 db ilyen eljárás indult a korlátolt felelősségű társaságok vonatkozásában.

Megállapítható az is, hogy évről évre emelkedik az új cégek bejegyzése iránti kérelmek száma is – ami nem csupán a gazdaság élénkülésére, hanem arra is visszavezethető, hogy az egyéni cég, közkereseti társaság, betéti társaság és a korlátolt felelősségű társaság bejegyzésére irányuló kérelem ingyenesen terjeszthető elő.

2. ÜGYFÉLKAPCSOLATOK

Az OBH elnökének egyik stratégiai célja a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, az állampolgárok információszerzésének megkönnyítése. E cél megvalósítását szolgálják – többek közt – az elektronikus ügyintézési szolgáltatások.

2.1. Ügyfélközpontok

A XXI. században már nemcsak a privátszférában, hanem a közszférában is érvényesül azon követelmény, hogy az ügyfeleket az ügyük súlyához méltó környezetben, felkészült munkatársak fogadják. Ez érvényes a bíróságokon is, ahová évente több ezer ember érkezik ügyintézés céljából.

A nyitott, szolgáltató bíróság arcai az ügyfélközpontok, amelyek az ügyintézés új kultúráját hivatottak biztosítani. A cél az, hogy a bíróságok ügyfelei korszerű és komfortos körülmények között, egyszerűbben és gyorsabban intézhessék ügyeiket.

Az OBH az ügyfélközpontok kialakítását a kezdetektől összetett kérdésként kezelte. Az ügyfélközpont ugyanis egyszerre jelenti az ügyfélfogadásra szolgáló helyiségek egyedi arculatának kialakítását, az ügyintézési folyamatok egységesítését, valamint az ott dolgozók megfelelő képzését és közérthető tájékoztató anyagok kiadását.

Az első ügyfélközpont 2018 áprilisában, az Egri Törvényszéken került átadásra, melyet a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon kialakított ügyfélközpont követett 2018 októberében. A további ügyfélközpontok megvalósításának koordinálására az Országos Bírósági Hivatal elnöke 2018 októberében Ügyfélközpontok egységes kialakítását támogató Munkacsoportot hozott létre, melynek egyik célja egy olyan kézikönyv összeállítása, mely komplexen összefoglalja az ügyfélközpontok kialakításának és működtetésének módszerét, ezzel hathatós segítséget és iránymutatást nyújtva az egyes bíróságoknak a saját ügyfélközpontjuk létrehozásához.

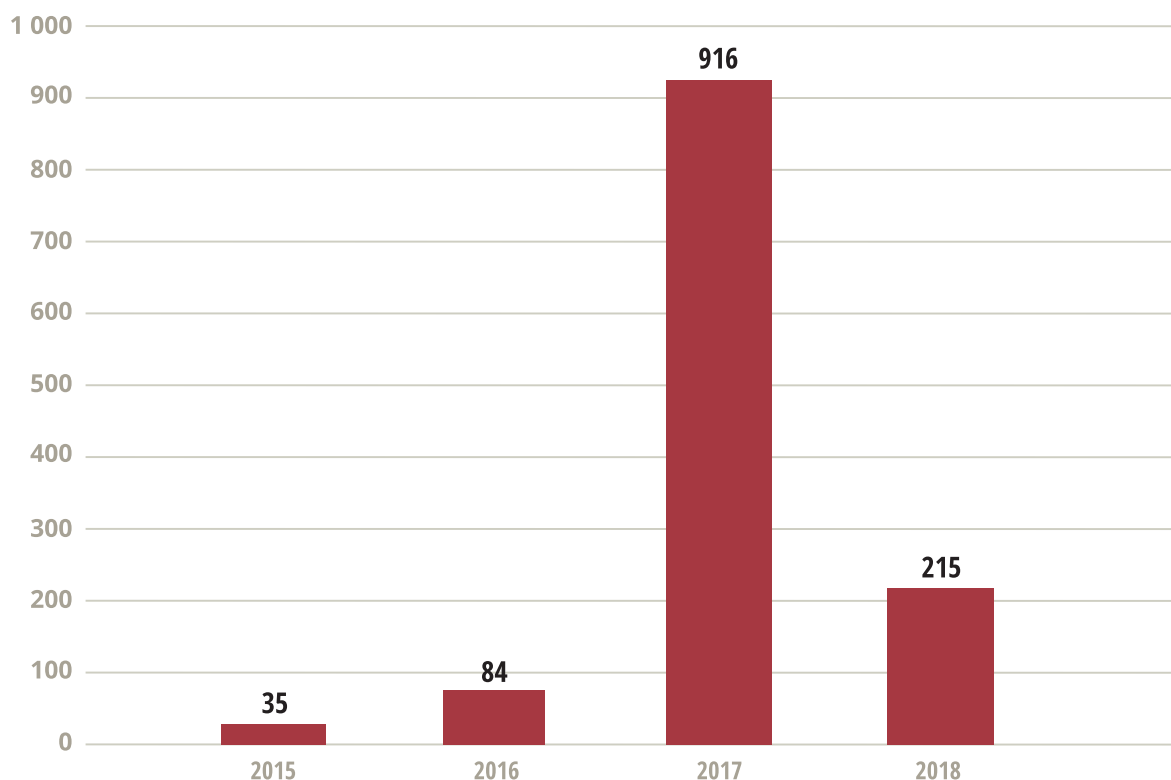
A következő, egységes arculatú, komplex és professzionális szolgáltatásokat nyújtó ügyfélközpont a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság új épületében nyílik meg. A további lehetséges helyszínek felmérése folyamatos, valamint az épületfejlesztések során az ügyfélközpontok kialakításával is számolunk.

2.2. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

A 2015. évben bevezetett elektronikus ügyintézési szolgáltatások működése 2018. évben is zavartalan volt:

- **Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer (BETFR):**
 - a regisztráló ügyfelek, jogi képviselők betekinhetnek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről:
 - az alkalmazás keretében 2018. évben
 - regisztráló új felhasználók száma: 1 252 db,
 - regisztrációval érintett új ügyek száma: 786 db,
 - az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: 818 db,
 - felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: 1 058 db.
- **Pertartam-kalkulátor alkalmazás:**
 - Egy olyan online szolgáltatás, melynek segítségével az állampolgárok megtekinthetik, hogy egyes ügytípusokat adott bíróság átlagosan mennyi idő alatt intéz el.
 - A tárgydőszakban 1 873 alkalommal kalkuláltak az alkalmazás segítségével.
- **E-panaszügyintézés:**
 - Az ügyfelek igazgatási panaszait a nap 24 órájában, a hét minden napján elektronikus úton is benyújthatják.
 - A tárgydőszakban 215 alkalommal éltek e lehetőséggel az ügyfelek.

E-panaszok számának alakulása 2015–2018. évek között

2.3. Ügyfél-elégedettség mérés

A modern kor elvárásaihoz igazodva a bíróságokon is egyre nagyobb hangsúlyt kap az ügyfélkapcsolati lehetőségek kiszélesítése, a bíróság szolgáltató jellegének érvényre juttatása, ehhez kapcsolódóan az ügyfél-elégedettség növelése, illetve az ügyfél-elégedettség mérés megvalósítása.

A bíróságok szolgáltató jellegének folyamatos erősítéséhez, és ekként az ügyfelek elégedettségének növeléséhez, nagyon fontos a bíróságok számára minden olyan visszajelzés (pozitív vagy akár negatív), amely a bíróság szolgáltatásaival, a bírósági dolgozók munkavégzésével, illetve a bíróság egészével kapcsolatban fogalmazódik meg az ügyfelekben.

Az ügyfél-elégedettség mérési kérdőívek alkalmazásával a bíróságok olyan érdemi visszacsatolásokat kaphatnak az ügyfelektől, melyek további fejlesztések alapjául szolgálhatnak. A cél az, hogy az eddigi, összességében pozitív visszajelzések segítségével minél inkább ügyfélbaráttá váljon az igazságszolgáltatás.

Az országosan egységes alapú ügyfél-elégedettség mérés eredményei a jövőben segíthetik a bírósági szolgáltatások központi szintű fejlesztéseinek meghatározását.

2018-ban megkezdődött a bírósági ügyvitel során a bíróság és az ügyfelek között alkalmazandó kapcsolattartási formák szabályairól szóló 2/2015. (IV.13.) OBH elnöki ajánlás felülvizsgálata, valamint a bíróságok ügyfélkapcsolatairól szóló OBH utasítás kidolgozása, amelynek végső formába öntésével az Ügyfélközpontok egységes kialakítását támogató Munkacsoport foglalkozik. Az utasítás tervezet külön alcímben rendelkezik az ügyfél-elégedettség mérésről, melynek keretében kidolgozásra került az országosan egységes alapú ügyfél-elégedettségi kérdőív. A tervezet rendelkezéseket tartalmaz többek között az ügyfél-elégedettség mérésének lebonyolítására, és eredményeinek felhasználására, valamint meghatározza az ügyfél-elégedettség mérés folyamatában az OBH feladatait. A szabályozás alapjait az OBH által 2017. november 8-9. napjain megrendezett jó gyakorlat börze során összegyűjtött bírósági tapasztalatok adták.

2.4. Digitális Bíróság projekt

A gyorsabb és hatékonyabb bírósági ügyintézés a fő célkitűzése a Digitális Bíróság projektnek. A megvalósuló fejlesztések eredményeként az ügyfelek gyorsabban és kisebb költséggel intézhetik ügyeiket. A bíróságokon pedig csökkennek az adminisztratív terhek, így hatékonyabb munkavégzés biztosítható.

A Digitális Bíróság projekt fejlesztései az alábbi területeken valósulnak meg:

- a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának fejlesztése,
- a bírósági eljárások iratainak elektronizálása (E-Akta létrehozása) és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása,
- az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások bírósági informatikai rendszerekkel való online összekapcsolása.

A fejlesztések eredményeként

- a bírósági határozatok keresése könnyebb és gyorsabb lesz,
- a bírósági ügyek irataihoz való hozzáférés online, 0-24 órában, tértől és időtől függetlenül lehetővé válik,
- a bíróság adatszolgáltatást kérhet a közhiteles nyilvántartásokban szereplő adatokról, így minimalizálható az ügyfelektől bekérendő adatok köre és a bírósági eljárások gyorsabban lezárulhatnak.

A projekt az Európai Unió támogatásával a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

3. KOMMUNIKÁCIÓ

3.1. Kommunikációs stratégia: korszerű ügyfél-tájékoztatás

A XXI. századi, modern bíróságok egyik legfontosabb célkitűzése a közérthető kommunikáció, ami nagyban hozzájárul a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítéséhez. 2017 a közérthető bíróságok éve volt, amely gondolat 2018-ban is kiemelt fontosságú maradt. Az OBH arra törekedett, hogy a bíróságokhoz forduló ügyfelek és a szélesebb közvélemény is megismerje és megértse a bírósági szervezet működését, ami növeli a szervezet iránti bizalmat és az integritást.

A szervezet 2018-ban az ügyfeleket helyezte a fókuszba. A digitális bíróság megvalósítását célzó fejlesztések, az ügyfélközpontok kialakítása, az informatív tájékoztató kiadványok és videók, a folyamatosan frissülő közösségi oldalak, valamint a központi honlap megújítása mind azt szolgálta, hogy az ügyfelek hozzáférhessenek a szükséges információkhoz, a modern technika adta keretek között is.

2018-ban a bírósági szervezet egyik kiemelt kommunikációs feladata volt a januárban hatályba lépett új polgári és az önálló közigazgatási perrendtartás, valamint a júliustól hatályos új büntetőeljárás törvény változásairól való megfelelő tájékoztatás. Az ügyfeleket a központi honlapon és a bíróságokon elérhető infografikus kiadványok segítették, a sajtószóvivői hálózat pedig összehangolt kommunikációs stratégiát követett, számos helyi médiumban hívták fel a jogkereső állampolgárok figyelmét a legfontosabb változásokra.

A 2018. év másik fontos kommunikációs változása az új birosag.hu weboldal elindítása volt. 2018. november végétől ügyfélbarát megjelenéssel, átstrukturált felépítéssel, naprakész információkkal és számos új tartalommal várja látogatóit a bíróságok központi honlapja.

3.1.1. Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat

A Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat felel a bírósági szervezet egységes, gördülékeny kommunikációjáért. A Kúrián, az ítéletáblákon és a törvényszékeken is dolgoznak sajtószóvivők és sajtótitkárok, elérhetőségük megtalálható a bíróságok központi internetes honlapján.

A Hálózat munkájának köszönhetően az országos és a helyi szintű kommunikáció összehangoltan működik, mindkét szinten eljutnak a bírósági szervezet üzenetei az ügyfelekhez és az állampolgárokhoz. A sajtószóvivők és sajtótitkárok a külső és a belső kommunikációban egyaránt meghatározó szerepet játszanak. Biztosítják a szervezeten belüli információáramlást, gondozzák a helyi honlapok tartalmát, figyelemmel kísérik a kiemelt ügyeket, kapcsolatot tartanak a helyi és szükség esetén az országos sajtóval, valamint tájékoztatást nyújtanak.

Az OBH évente kétszer tart képzést a sajtószóvivőknek és a sajtótitkároknak. 2018 első felében a sajtótitkárok februárban, a sajtószóvivők pedig májusban vettek részt egy-egy kétnapos tréningen a Magyar Igazságügyi Akadémián. A képzések fő témája a közérthetőség volt. A sajtótitkárok megismerhették a közérthető fogalmazás fő ismérveit és workshopok keretében kommunikációs szakértőktől sajátíthatták el a közérthető fogalmazás technikáját. A sajtószóvivőknek televíziós és rádiós gyakorlatot, valamint beszédtechnika foglalkozást tartottak a meghívott szakemberek. A program célja az volt, hogy a sajtószóvivők hatékonyabban készülhessenek fel a bíróságokhoz érkező kérdések közérthető és gyors megválaszolására.

2018 őszén a képzések fókuszában az új eljárási kódexek kommunikációs tapasztalatai álltak. Emellett a sajtószóvivők és a sajtótitkárok marketing témájú előadásokat hallgathattak, valamint egymás kommunikációs jó gyakorlatait ismerhették meg.

3.1.2. „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport

A Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat tagjaiból jött létre 2014-ben a Sajtószóvivői Munkacsoport, melynek legfőbb feladata a bíróságok egységes kommunikációjának elősegítése volt. 2017 novemberében a munkacsoport átalakult, feladatköre és létszáma kibővült, immár „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport elnevezéssel folytatja működését. A munkacsoport célja a bíróságok külső és belső kommunikációs tevékenységének fejlesztése, a közérthető tájékoztatás elősegítése, valamint a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat kommunikációs hatékonyságának növelése.

A munkacsoport 2018-ban segítséget nyújtott az összbírói értekezletek kommunikációjának egységesítésében, illetve közreműködött a sajtószóvivők és sajtótitkárok képzéseinek megszervezésében, lebonyolításában, tagjai ezeken színvonalas szakmai előadásokat tartottak.

Ezen kívül részt vettek az OBH és a Nemzeti Közszerzői Egyetem együttműködésben készült, „A bírósági szervezet sajtóközleményei a médiaképesség tükrében” című könyv szerkesztésében. A kötet az elmúlt évek bírósági sajtóközleményeit vizsgálja, példákon keresztül vezeti rá az olvasót a közleményírás helyes útjára. Bemutatja, milyen fontos, hogy figyelemfelkeltő, jó címet válasszunk és közérthetően fogalmazzunk. Módszertani példákkal mutatja be, miért lényeges, hogy a sajtóközlemény röviden, tömören, az ügy megértése szempontjából fontos jogi fogalmakat elmagyarázva adjon hírt egy-egy ítéletről. Az állampolgárok elsősorban a médián keresztül értesülnek a bírósági döntésekről, legfontosabb eseményekről és eredményekről, így a sajtószóvivők, sajtótitkárok által kiadott sajtóközlemények gyarapíthatják a közvélemény jogismeretét és alakíthatják a bíróságokba vetett közbizalmat is.

3.2. Online felületek

3.2.1. Központi internet

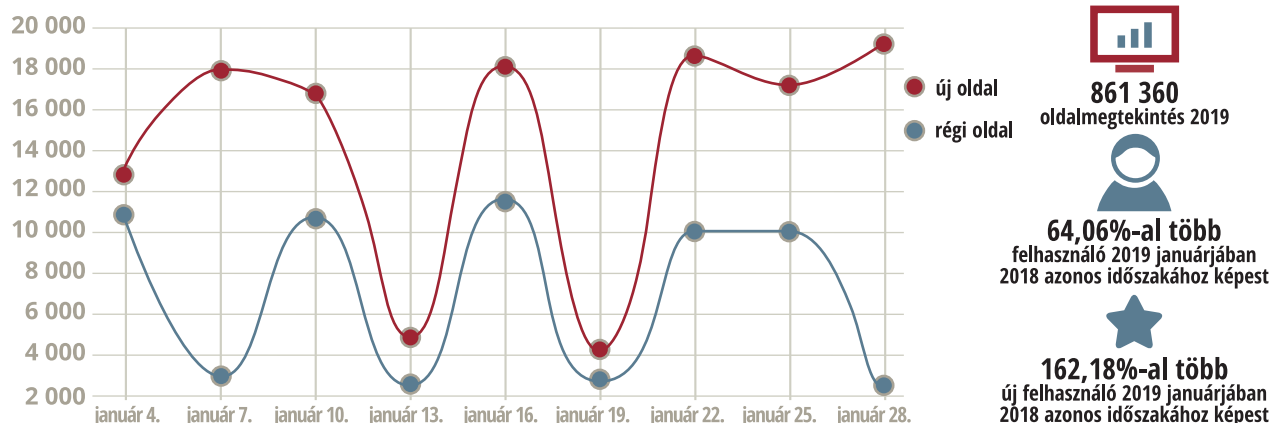
Az OBH 2018-ban az online kommunikáció fejlesztésére kiemelt figyelmet fordított, megújította központi honlapját és a közösségi médiában felzárkózott az aktuális trendekhez. Fontos, hogy a bírósági szervezet lépést tartson a XXI. századi kommunikációs irányvonalakkal, tiszteletben tartsa a különböző célcsoportok eltérő kommunikációs szokásait és igényeit. A központi honlap megújítása a 2018. év egyik központi feladata volt.

3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása

2018 novemberétől egy megújult, modern felület várja a látogatókat a birosag.hu címen. Az ügyfélközpontú szempontok szerint kialakított weboldal „Magyarország bíróságai” néven, számos újdonsággal, interjúkkal, szakmai hírral várja a felhasználókat. Felhasználóbarát, áttekinthető struktúrája megkönnyíti az ügyfelek tájékozódását, a színes, informatív tartalom pedig közérthető tájékoztatást nyújt a bírósági szervezet legfontosabb eseményeiről. A weboldal letisztult felületének és tematizált tartalomszolgáltatásának köszönhetően áttekinthetőbb, a kereső segítségével gyorsan, egyszerűen elérhetőek az információk.

2019 januárjában több mint 366 700 érdeklődő látogatott el a birosag.hu oldalra, amely 164,06%-os növekedést jelent a korábbi év azonos időszakához képest.

A birosag.hu látogatottsági adatai – 2019. január

3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények

A bíróságok központi honlapján jelennek meg a bírósági szervezetet érintő aktuális hírek, interjúk, videók, valamint sajtóközlemények. 2018-ban 582 db hír és 1 509 db sajtóközlemény jelent meg a weboldalon. A honlap angol nyelven is elérhető, 2018 októberétől a legfontosabb tartalmak, hírek idegen nyelven is megjelennek.

A híreket az OBH interaktív, látványos infografikákkal színesíti, amelyek segítik a megértést. Ezt a módszert akkor használja a szervezet, amikor statisztikai adatokról, projektekről vagy például a távmeghallgatásról ad átfogó, informatív tájékoztatást.

2018 elején indult útjára a nagy népszerűségnek örvendő „Jogos a kérdés” rovat, amely közérdeklődésre számot tartó, a mindennapi életet érintő jogi kérdéseket jár körbe tapasztalt bírók segítségével.

Szintén 2018-tól gyárt az OBH videós tartalmat is, hetente több anyaggal is jelentkeznek. A videók az OBH YouTube csatornáján (OBH Média), a birosag.hu-n, illetve az OBH Facebook oldalán tekinthetők meg. 2018-ban összesen 107 videót tett közzé az OBH. Legtöbbször dr. Vajas Sándort, az OBH új elnökhelyettesét bemutató videót (3 014 megtekintés), a Bírósági iránytű – Tárgyalásra megyek című animációs kisfilmet (2 436 megtekintés), valamint a Panasznap helyett Ügyfélsegítő című videót (1 672 megtekintés) nézték meg.

A Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel kötött együttműködés eredményeként elindult a „Bírósági Iránytű” sorozat, amelynek lényege, hogy közérthető formában magyarázzák meg a bíróságokkal, a bírósági eljárásokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat. Eddig két animációs kisfilmet tett közzé az OBH. A „Tárgyalásra megyek” bemutatja, mi az állampolgár teendője, ha idézték egy tárgyalásra, míg a „Tanúként a bíróságon” a tanú feladatait, jogait, kötelezettségeit járja körbe. A filmeket és a tájékoztató füzeteket az ügyfélcentrumban is elérhetik a jogkereső ügyfelek. 2019-ben további animációs kisfilmek megjelenése várható.

3.2.1.3. Központi internetes hírlevél

A birosag.hu híreiből, sajtóközleményeiből hetente egyszer, csütörtökön hírlevél formájában is tájékoztatást kapnak a sajtó képviselői, a sajtósóvivők, valamint a társszervek sajtós munkatársai. A hírlevél minden héten több mint 200 címzetthez jut el, felhívva a figyelmet az adott hét eseményeire, híreire.

3.2.2. Közösségi média, Facebook

A XXI. század információs forradalmának hatásaként napjainkra a klasszikus kommunikációs csatornák (mint a tv, a rádió, a nyomtatott sajtó) jelentősége nagymértékben csökkent, míg a közösségi média szerepe felértékelődött.

Éppen ezért a bírósági szervezet aktívan jelen van a közösségi médiában is. 2018-ban az OBH törekedett arra, hogy napi kommunikációt folytasson a Facebookon. A felületen a közérdeklődésre számot tartó hírek, interjúk, tájékoztatók, események, valamint a fotós, videós tartalmak jelennek meg.

Az oldal népszerűsége 2018-ban dinamikusan emelkedett mind a kedvelők, mind a követők tekintetében. A felhasználók egyre nagyobb aktivitást mutattak az év során, és az elemzések kimutatják, hogy célirányosan az OBH Facebook oldalát keresték fel. 2018. december 31-én már 3558-an kedvelték az oldalt, ami 25%-kal több a január 1-jei adatokhoz képest.

Az OBH 2018-ban megjelent az Instagramon is. Megduplázta követőinek a számát, a legnépszerűbbek a mozgóképes tartalmi. 2019-től a szervezet kiemelt hangsúlyt fektet e platformon való jelenlétének fejlesztésére is.

országosbirosagihivatal

Követem

46 bejegyzés

388 követő

0 követés

Országos Bírósági Hivatal

A bíróságok központi igazgatását végző szervezet.

#országosbirosagihivatal #birosag

www.facebook.com/országosbirosagihivatal

linktr.ee/országosbirosagihivatal

3.2.3. Központi intranet

A belső kommunikáció célja a bírósági szervezetben dolgozók tájékoztatása az aktuális hírekről, információkról. A bíróságok központi intranetes oldala az egyik legfontosabb belső kommunikációs felület, amely lehetőséget teremt az információáramlásra, a bíróságok egymás közötti folyamatos és kölcsönös kapcsolattartására, a jó gyakorlatok megosztására. Emellett ma már valamennyi törvényszék és ítélőtábla rendelkezik saját belső intranetes oldallal, amely a helyi hírek, információk megosztásának fontos csatornája.

A központi intranet folyamatosan bővül, fejlődik, a felhasználók igényeihez igazodik. Külön videó lejátszó felületet alakítottunk ki a mozgóképes tartalmak közvetlen elérhetősége érdekében.

2018-ban az OBH által elindított minden nagy projekt külön menüpontot kapott, így a felhasználók célirányosan tudnak tájékozódni az őket érdeklő kérdésekben.

3.2.4. Központi intranetes hírlevél

Az adott hét híreiről, eseményeiről a csütörtökönként megjelenő központi intranetes hírlevélből is tájékozódhatnak a bírósági szervezet dolgozói, amely már megújult külsővel, strukturált formában jelenik meg. A hírlevelet a bírósági szervezet minden munkavállalója megkapja, így mintegy 11 000 címzetthez jutnak el a hét legfontosabb hírei.

3.3. Sajtókapcsolatok

A külső kommunikációs csatornák biztosítják a kapcsolatot a jogkereső polgárokkal, más hivatásrendekkel, külső szervezetekkel és a sajtóval. Itt van lehetőség a bírósági szervezet működésének, eredményeinek, sikereinek, céljainak és terveinek bemutatására. Az OBH, valamint a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat tagjai napi szinten tartják a kapcsolatot a sajtó képviselőivel.

A bíróságok 2018-ban összesen több mint 1 200 sajtómegkeresésre válaszoltak, míg az OBH-hoz 76 sajtómegkeresés érkezett.

A sajtóval való kapcsolattartás egyik leghatékonyabb eszköze a sajtótájékoztatók tartása, ahol lehetőség nyílik az aktuális témák hatékony kommunikációjára, illetve az újságírói felvetések tisztázására. A vizsgált időszakban az ítéletábrák és a törvényszékek összesen 57 sajtótájékoztatót és 13 sajtóreggelit tartottak.

A sajtó számára a legfontosabb „sajtónyilvános események” a bírósági tárgyalások, amelyek közül a sajtóérdeklődésre számot tartóakat a bíróságok összefoglalják, s ezt az OBH heti rendszerességgel közzéteszi a központi internetes honlapon.

Külső kommunikációs eszközök, csatornák:

3.4. Kiadványok

A vizuális tájékoztatás egyik legelterjedtebb eszközei a kiadványok, a bírósági szervezet 2018-ban is kiemelt hangsúlyt fektetett a kommunikáció ezen formájára. Az ítéletábrák, törvényszékek mind a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat keretében, mind a tavaszi összbírói értekezletet megelőző sajtótájékoztatóhoz kapcsolódóan szép számban jelentettek meg kiadványokat, könyveket 2018-ban is.

Az Országos Bírósági Hivatal kiadványai:

- Az OBH elnökének beszámolóí:
 - 2017. I. féléves beszámolója
 - 2017. I. féléves angol nyelvű beszámolója
 - 2017. éves beszámolója
 - 2017. éves angol nyelvű beszámolója

- **Ügyfeleket segítő kiadványok:**
 - Szervezeti Kisokos
 - Tárgyalásra megyek
 - Ügyfélsegítő
 - Tanúként idéztek
 - Keresetlevél
 - Perbeszéd helyett párbeszéd
 - Új eljárási kódexeket bemutató szórólapok
- **Igazgatási tevékenységgel kapcsolatos kiadványok:**
 - Bírói pályázatok
 - Vezetői pályázatok
 - Bíróságtörténeti kiadványok
 - VI. Bíróság és Kommunikáció magyar-angol nyelven
 - Ügyfélközpontok
 - Via Video kiadvány magyar-angol nyelven
 - A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság) projekt
 - Igazságügyi eredménytábla magyar-angol nyelven
 - Új Generációs szórólapok
 - THEMIS verseny kiadvány
- **Kreatív kiadványok:**
 - Fókuszban a bíróság fotókönyv
 - Ezek is mi vagyunk

3.5. Rendezvények

3.5.1. Sajtónyilvános események

A bíróságok és az OBH 2018-ban is számos sajtónyilvános eseményt tartott. Tavasszal valamennyi ítélőtáblán és törvényszéken tartottak sajtótájékoztatót az összbírói értekezleteket megelőzően, de kiemelt hangsúlyt kapott ősszel a bíróságtörténet is. Számos hazai és nemzetközi konferenciának adott otthont a Magyar Igazságügyi Akadémia épülete és kiemelt sajtónyilvánosság övezte az Egri Törvényszék épületének teljes megújulását is.

2018. évben az Országos Bírósági Hivatal szakmai konferenciákat, történeti megemlékezéseket, az épületprojektekhez kapcsolódó rendezvényeket, valamint a bírói kar és az állampolgárok tájékoztatását szolgáló eseményeket szervezett.

Kiemelést érdemelnek az alábbiak:

- Az összbírói értekezleteket megelőző sajtótájékoztatók az ország valamennyi ítélőtábláján és törvényszékén (március-május),
- E-kódex Be. képzők képzése (január 22-26.)
- Egri Törvényszék új épületének átadása (április 3.)
- „Fókuszban a bíróság” című kötet könyvbemutató (április 26.)
- OBH sajtóbeszélgetés (június 5.)
- Edelényi bíróságtörténeti kiállítás (június 7.)
- I. Mátyás és az igazságszolgáltatás – Bíróságtörténeti konferencia (június 18-19.)
- Digitális Bíróság Nyílt Nap (július 5.)
- Bíróságtörténeti hét (szeptember 17-21.) – Juhász Andor Emléknep (szeptember 20.)
- Bíróságtörténeti nap Nagyatádon (szeptember 21.)
- Bíróságtörténeti nap Kaposváron (szeptember 21.)

- Bíróságtörténeti Konferencia Debrecenben (szeptember 27.)
- Szigetszentmiklósi Ügyfélközpont átadó ünnepe (október 3.)
- OBH-MOME stratégiai partnermegállapodás (október 3.)
- Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság átadása (október 19.)
- Bírósági Közvetítés Nemzetközi Konferencia – A bírósági közvetítés társadalmi beágyazottsága/aszpektusai (október 17–18.)
- Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ünnepélyes átadása (november 16.)
- Dunakeszi Járásbíróság tervpályázatának ünnepélyes eredményhirdetése (október 26.)
- III. Alternatív Vitarendezési Konferencia – Az alternatív vitarendezés a digitális kihívások kapujában (december 3–4.)
- „Fókuszban a bíróság” fotópályázat – díjátadó ünnepség (december 5.)
- Consilium Peritorum (december 6–7.)
- Korruptióellenes együttműködési megállapodás – Szakmai kerekasztal beszélgetés és sajtónyilvános nyilatkozattétel (Integritás kerekasztal) (december 10.)

3.5.2. Összbírói értekezletek

2018. I. félévében valamennyi ítélőtábla és törvényszék tartott sajtótájékoztatót az összbírói értekezleteket megelőzően. Ennek keretében számoltak be a bírósági vezetők a 2017. év eredményeiről. Az egyes helyszíneken a Fókuszban a bíróság fotópályázat nyertes képeiből kiállítás nyílt. A 2017. évi gyakorlatot folytatva, a sajtó számára valamennyi helyszínen készült egy országosan egységes megjelenésű beszámoló, melyben a legfontosabb éves eredmények, sikerek szerepeltek.

3.5.3. VI. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia

2018. október 11–12-én rendezte meg az OBH a VI. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferenciát 16 ország 100 résztvevőjével, amelynek központi témája a korszerű ügyfél-tájékoztatás volt. A kétnapos rendezvényen neves külföldi és hazai szakemberek tartottak előadásokat arról, hogyan lehet felépíteni egy bírósági brandet, milyen lehetőségei vannak a bírósági szervezetnek az online világban, vagy miért fontos az állandó jelenlét a közösségi oldalakon. Szó esett arról is, hogy mi a jelentősége az ügyfél-elégedettség mérésének, és miben segítheti ez a bíróságok munkáját.

A külföldi és hazai bírák, kommunikációs szakemberek ezekben a témákban osztották meg a bíróságok kommunikációját érintő jó gyakorlataikat és tapasztalataikat. A meghívott előadók elmondták, a magyar bíróságok jelentik Európa élvonalát a bíróságok kommunikációja terén.

A nagy sikerű konferencia-sorozat, amelyen az elmúlt öt évben Európa számos országából csaknem 500 érdeklődő vett részt, szorosan összefügg az OBH elnökének azon szándékával, hogy könnyebbé tegye a bíróságok hozzáférhetőségét.

3.6. Fókuszban a bíróság fotópályázat

A Fókuszban a bíróság fotópályázat célja a bírósági épületek, a bírósági munka, a bírósági mindennapok kreatív bemutatása. Az elmúlt négy év alatt több mint 230 pályázó 1 200 képpel nevezett a fotópályázaton, évente átlagosan 300 pályamű érkezett. Az OBH 2018. április 26-án, a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központban mutatta be a Fókuszban a bíróság kötetet. Az exkluzív kiadvány a 2014 óta évente meghirdetett fotópályázat kiemelkedő fotóit sorakoztatja fel. A kötetben összesen 75 fotós több mint 150 alkotása tekinthető meg.

2018-ban a fotósok négy kategóriában (A bírósági munka, mindennapok a bíróságokon; Bírósági épületek homlokzata, épületek belső terei; Bírósági épületek környezete, bírósági épületek által ébresztett érzelmek, hangulatok; Tárgyalótermi életképek) készíthettek képeket, a zsűri továbbá külön értékelte a mobiltelefonnal fotózott alkotásokat. A felhívásra 49 pályázótól összesen 471 kép érkezett. Az ünnepélyes díjátadót december 5-én tartották az OBH aulájában. A négyfős bírálóbizottság kategóriánként választott egy-egy nyertes pályaművet. A fotópályázat online felületén legtöbb közönségszavazatot kapó pályázó különdíjban részesült. Ezen kívül a pályaművek közül a bírálóbizottság, az OBH elnöke és a Kúria elnöke is választott egy-egy különdíjast.

3.7. Nyitott Bíróság Program

Több mint 2 000 Nyitott Bíróság Program valósult meg a bíróságok aktív, kreatív közreműködésével, s ezek összesen mintegy 60 ezer érdeklődőt vonzottak. A bíróságok 2 043 programján 937 iskola és 58 325 fő vett részt. A legtöbb programot a Szegedi Ítéltábla bonyolította le (554), a legtöbb osztályt (268) és a legtöbb résztvevőt (7 543) a Pécsi Törvényszék érte el.

LEGTÖBB PROGRAM: MÁJUSBAN

406 | **20%**
az összes program ötöde

LEGTÖBB OSZTÁLY: MÁJUSBAN

296 | **42x több**
program a leggyengébb hónaphoz képest

LEGTÖBB RÉSZTVEVŐ: NOVEMBERBEN

8045 | **14%**
az összes résztvevő 14%-a

MÁSODIK LEGTÖBB RÉSZTVEVŐ: MÁJUSBAN

8002 | **5,3x több**
résztvevő a leggyengébb hónaphoz képest

LEGAKTÍVABB HÓNAP: MÁJUS

Az OBH folyamatosan közli a Nyitott Bíróságról szóló híreket a központi weboldalon és a központi intraneten is. A központi honlap (birosag.hu) megújításakor kiemelt figyelmet kapott, hogy az országos programokat, így a Nyitott Bíróságot is könnyen megtalálják az érdeklődők. A Bíróságokról menüpont alatt, az Országos programok almenüben látványos, csempés oldalon tájékozódhatnak az ügyfelek a program eredményeiről és a kapcsolattartók elérhetőségéről.

A Nyitott Bíróság országos programot 2013-ban hirdette meg az OBH a társadalmi felelősségvállalás jegyében, a felnövekvő generációk jogtudatos állampolgárrá válása és az igazságügyi pályáorientáció elősegítése érdekében. A rendezvények elsősorban középiskolásoknak, általános iskolák 7-8. évfolyamainak, valamint egyetemi hallgatóknak szólnak. A bíróságok 2018-ban különböző fesztiválokon, például a szerencsi Csokoládé Fesztiválon vagy a veszprémi Utcazene Fesztiválon is megjelentek, valamint a Múzeumok Éjszakáján és az Európai Igazságszolgáltatás Napján is változatos programokkal várták az érdeklődőket.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- A Bírósági Fizetési Portál 2019. év során való üzembe helyezése.
- A VIA VIDEO rendszer bővítése további távmeghallgatásra, valamint tárgyalótermi kép- és hangrögzítésre is alkalmas tárgyalótermek kialakításával.
- A bírósági digitális fejlesztések megismertetése tájékoztatók és bemutatók keretében.
- Marketing és PR tevékenység erősítése.
- Az audiovizuális és vizuális tartalmak bővítése.
- A Sajtószóvivői Hálózat fejlesztése.
- Az angol nyelvű honlap további fejlesztése.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- E-PER 2018 oldal: <https://birosag.hu/e-per-2018/e-kapcsolattartas-altalanos-tajekoztato>
- Civil eljárások: <https://birosag.hu/civil-eljarasok>
- Ügyfélközpontok: <https://birosag.hu/ugyfelkozpontok>
- E-ügyintézési szolgáltatások: <https://birosag.hu/e-ugyintezesi-szolgalattasok>
- Bírósági iránytű: <https://birosag.hu/birosagi-iranytu>
- Nyitott Bíróság Program: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/nyitott-birosag>
- Bíróság és kommunikáció: <https://birosag.hu/esemenyek/2018/ii-feleves/birosag-es-kommunikacio-konferencia-vi-budapest-2018-10-11-12>

VI.

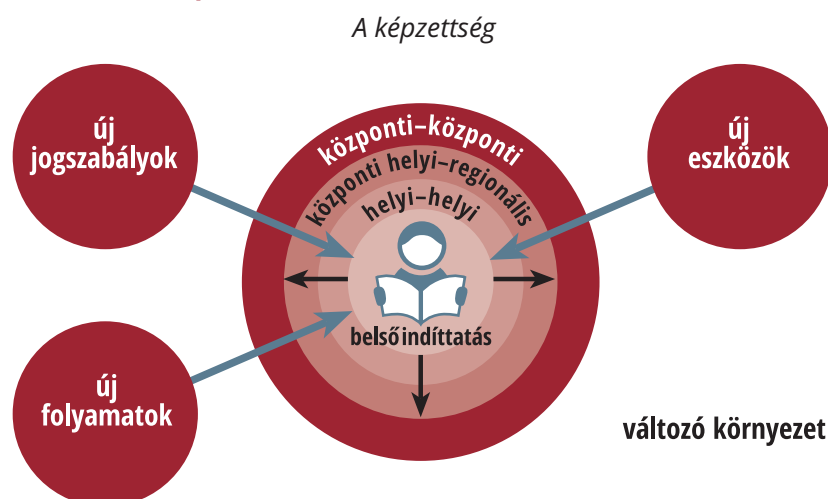
A KÉPZÉS

A 2018. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseivel összhangban:

- Lezajlott az új eljárásjogi kódexek országos és teljes körű oktatása, e-learning és jelenléti képzések formájában is.
- Megtörtént az iCorso képzésszervezési szoftver bírósági környezetre szabása és országos szintű használatba adása.
- Megújult az Országos Bírósági Könyvtári Katalógus felhasználói felülete.
- I. Mátyás és az igazságszolgáltatás címmel szervezett bíróságtörténeti tudományos konferenciát az Országos Bírósági Hivatal Visegrádon.
- Az OBH támogatásával több bíróság is sikeresen pályázott az EJTN bilaterális csereprogramra.
- 2018-ban elindult az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat Hírlevele, amely negyedévente jelenik meg.
- 2018 júliusában megalakult a kiberbűnözéssel foglalkozó bírósági hálózat.

1. A KÉPZÉSI RENDSZER FEJLESZTÉSEI

1.1. A képzési rendszer felépítése

Az OBH fennállása óta stratégiai célkitűzés a képzési rendszer fejlesztése. A fejlesztéseink akkor sikeresek, ha azok a bíróság teljes állományát támogatják abban, hogy jobban helyt álljanak a változó környezetben, amely újabb és újabb elsajátítandó ismeretanyagot generál. A törvényalkotás nem csak a fennálló jogrendszerünk homlokzatát csiszolgatja, hanem a nagy kódexeink újragondolásával új alapokra is helyezte azt. Ez a bíróságok számára azt jelentette, hogy nem csupán az új belépőknek, hanem mindenkinek szükségessé vált az új alapoktól kezdődő tudásépítés. Mint az ábrán is látható a képzettségünket nagyban befolyásolják a külső tényezők, mivel az új jogszabályok új folyamatokat generálnak, amelyre új eszközökkel adunk hatékony választ, ezeket azonban mind el kell sajátítani.

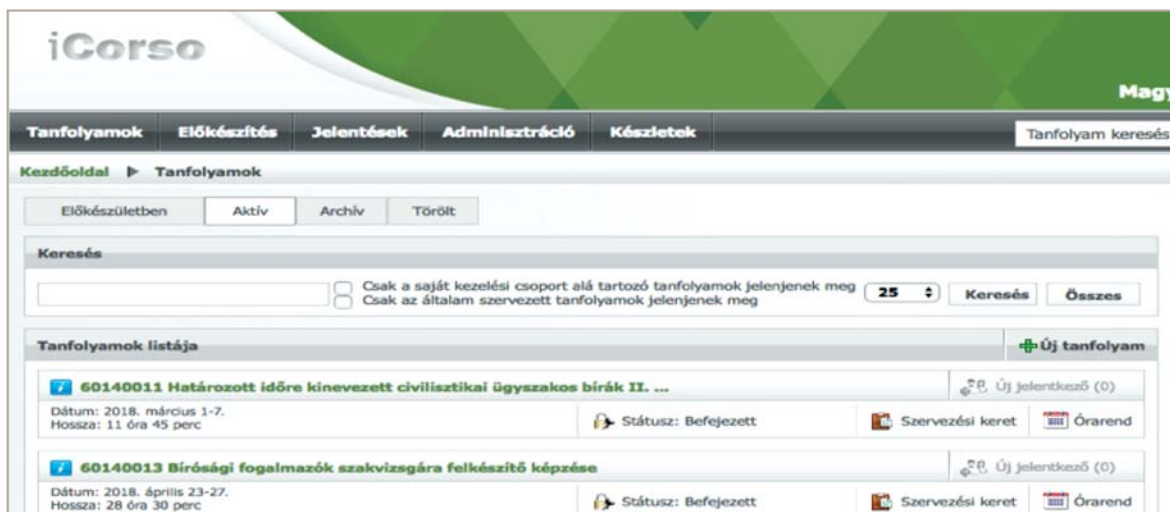
A központi képzési rendszer – amely központi-központ és a központi – helyi/regionális képzések összességéből áll – feladata, hogy felkészítse a bírói és igazságügyi alkalmazotti kart mindarra, amit el kell sajátítani és támogatni szervezeti szinten a szakmai fejlődési igények kielégítését. Mindez az oktatásfelelősi hálózat bevonásával valósul meg, akik helyben ismerik a bírósági dolgozók fejlesztendő területeit és segítik az erre kialakított oktatások létrejöttét.

A képzettséghez azonban nem csak az járul hozzá, amit a változó környezet miatt el kell sajátítanunk, azaz amit a központi képzési rendszeren keresztül tudásként profitálhatunk, hanem a helyi és az önképzés is ennek a része. Ennek a két részterületnek a motorja a belső indíttatás, az egyéni, vagy lokális érdeklődés és tudásvágy. A helyi-helyi képzéseket a bíróságok saját maguknak valósítják meg, az önképzésben való részvételért pedig az egyén önállóan felel. Az OBH ezeket a kezdeményezéseket is támogatja, ezáltal behozza a külső tudást a szakjogászai vagy tudományos fokozat elérése, illetve a konferenciák, nemzetközi kiutazások, ösztöndíjak útján.

1.2. Képzésnyilvántartó rendszer fejlesztése

A megnövekedett képzési igények természetszerűen a képzések és a képzettek ugrásszerű növekedésével jártak. 2018-ban is megtartottuk az OBH fennállása óta közel hatszorosára emelkedett volument, valamint szorosan együtt dolgozunk a törvényszékek, ítélőtáblák és a Kúria oktatásfelelőseivel és segítő képzésszervezőivel. Ez az ugrásszerű növekedés alapozta meg a képzések adminisztrációját és nyilvántartását támogató elektronikus rendszer bevezetését. Már 2017-ben elkezdte a MIA az országos és helyi/regionális szintű, több helyszínen megtartott és részben egymásra épülő, részben egymástól függetlenül is működő képzésnyilvántartó rendszer fejlesztését, melynek üzembe helyezése 2018. március végével történt meg.

A program átvételét tesztelés és több körben ismétlődő, tananyaggal támogatott oktatás követte. A MIA-n a központi-központi képzések vonatkozásában 2018 szeptemberétől, országosan, a központi-helyi/regionális képzéseken pedig 2019 januárjától már minden képzésszervezés a program segítségével történik. Ez a program alkalmas egyszeri adatbevitellel előállítani a szükséges dokumentumokat, illetve azokat teljes pontossággal a későbbi statisztikai és egyéni adatkérések kiszolgálása érdekében archiválni.

1.3. Az e-learning képzések térhódítása

2017. július 13-án, az új polgári perrendtartásról szóló tananyaggal kezdtük el használni a Coospace e-learning platformot. Azóta gyakorlatilag minden célcsoport számára tettünk fel hasznosítható tananyagot, hiszen a Pp.-t követte a Kp., és 2018 márciusában az új Be. tananyag. Az e-learning oldalunk eredményességét ezen felül általában mutatja, hogy a bevezetést követő évben már 26 képzési színteret hoztunk létre, amelynek összesen 8 657 látogatója volt, akik 4 611 órát töltöttek ott olvasással és a tananyagok letöltésével.

2. KÖZPONTI KÉPZÉSI TERV ÉS PROGRAMOK

2018-ban is folytattuk az egyéni és szervezeti tudásszínvonal emelését a képzések terén, összhangban az élethosszig tartó tanulás koncepciójával. 2018. évben a központi oktatások tervezése során az alábbi rendező elvek alkalmazását folytattuk:

- a fókusz témák és fókusz csoportok meghatározása,
- a szervezeti érdekek és stratégiai csatlakozási pontok megteremtése és
- a szabályzati és jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelés.

2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

A központi oktatási terv 2018-ban továbbra is kétirányú törekvésnek kívánt megfelelni: egyrészt valamennyi bírót, illetve igazságügyi alkalmazott részére biztosított általános képzési lehetőséget, másrészt a fókusz csoportok és fókusz témák kiemelésével meghatározta azon területeket, amelyekre fokozott figyelem összpontosult a nagyobb mértékű fejlődés elérése érdekében.

A 2018-ban a központi képzések fókusz csoportjai közül továbbra is prioritást élvezett a vezetői célcsoport, hiszen irányítási tevékenységük a teljes bírósági szervezetrendszer felöleli. A 2016-ban a járásbírói vezetővel indított, 2017-ben a kollégiumvezetőkkel folytatott tréning sorozat 2018-ban a törvényszéki és ítélőtáblai elnökökkel folytatódott. Mindemellett megőriztük – az utánpótlásra gondolva – a jövőbeni vezetővé válást támogató kompetenciafejlesztő programunkat is.

A korábbi évekhez hasonlóan megmaradt, mint folyamatosan kiemelt fejlesztést igénylő fókusz-csoport a hat évnél kevesebb ítélkezési gyakorlattal rendelkező bírákat; a bírósági titkárokat és a bírósági fogalmazókat felölelő új generáció.

Az OBH elnökének stratégiai programjai és a bíróságok sikeres működtetésében fontos szerepet töltenek be az országos szintű tevékenységet végző hálózatok tagjai és koordinátorai. Feladataik ellátása során az országosan egységes minőség biztosítása érdekében kiemelt képzésük indokolt.

A szakmai képzések között az egyes kijelöléshez kötött és speciális ügytípusokban tevékeny bírák, bírósági titkárok, bírósági ügyintézők külön fókusz-csoportot alkotnak. A kiemelésüket a kisebb létszámuk, vagy kifejezetten csak országos szinten képezhető specialitásuk indokolja.

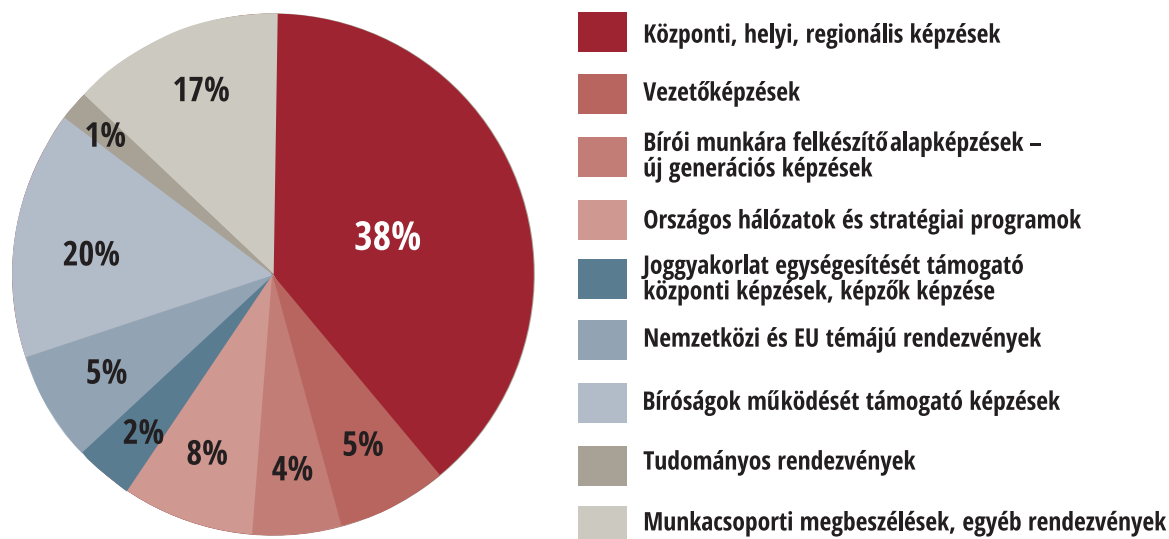
Az országhatáron belüli és a nemzetközi tudás-áramlás fenntartása, az egyetemekkel, más hivatásrendekkel és nemzetközi partnereinkkel kiépített kapcsolatok ápolása érdekében kiemelt fókusz-csoportot alkotnak a tudományos és nemzetközi rendezvények résztvevői.

2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái

A fókusz-csoportokkal szorosan összefüggnek a 2018. évben megvalósított fókusztemáink, amelyek a következők voltak:

- **szakmai képzések:** a 2018-ban hatályba lépett új büntető, polgári és közigazgatási eljárási kódexek gyakorlati alkalmazása köré szerveződtek a képzési témák; fontos területként jelent meg az igazságügyi alkalmazottakra is kiterjedően az elektronikus alkalmazások használata;
- **vezetői kompetenciák fejlesztése:** a képzés keretében az igazgatási, technológiai és kompetencia ismeretek átadására került sor, beépítve a korábbi két év tapasztalatait; külön hangsúly helyeződött az oktatás keretében az igazságügyi alkalmazottakkal kapcsolatos teljesítményértékelésre is;
- **új generáció:** a bírósági fogalmazók, titkárok és határozott időre kinevezett bírák rendszeres, több hetes bírói hivatásra felkészítő, tréning módszert is alkalmazó képzései, melyek célja az eljárási és anyagi jogi ismeretek frissítése, naprakésszé tétele, valamint az etikai, integritási és a bírói hivatásrendhez tartozó speciális szabályok elsajátításának megalapozása és erősítése;
- **az országos hálózatok fejlesztése:** példálózó jelleggel kiterjed a bírósági közvetítői, EU szaktanácsadói, sajtószóvivői, E-per kapcsolattartói és oktatásfelelősi hálózatra, általánosan az OBH elnökének országos stratégiai programjainak támogatása; hangsúlyos szerep jutott 2018-ban az ügyfélcentrumok működésével összefüggő oktatásokra is;
- **a kijelöléshez kötött és speciális ügytípusokhoz kapcsolódó oktatások:** a képzés elsődlegesen a fiatalok bűnügyeire, a kiberbűnözésre, a fogyatékosok jogaira (a támogatott döntéshozatal és a gondnoksági perek során), valamint az alapjogokra (információs önrendelkezési jog és információs szabadság) koncentrált;
- **tudományos és nemzetközi rendezvények:** kiemelésének célja egyrészt a tudományos élet és a külső-belső tudástranszfer felvirágoztatása, kapcsolattartás az egyetemekkel, társ-hivatásrendekkel és nemzetközi partnerekkel, másrészt pedig a MIA-n megtartott, magas színvonalú tudományos konferenciák számának növelése.

A 2018. évi központi képzések téma szerinti megoszlása

2.3. Központi helyi és regionális képzések

2.3.1. Kötelező képzések

A tavalyi év folytatásaként az új eljárásjogi kódexekre történő felkészítés volt a kötelező képzések fókuszában, de a klasszikus jogi tárgyú oktatás mellett reagáltunk az elektronikus eljárásokkal és az igazgatás hatékonyságával szembeni követelményekre is. A képzések megvalósítása során egyre inkább teret hódít a workshop módszer, mely az elméleti tudás átadása mellett lehetővé teszi az adott jogszabály módosítása folytán felmerülő gyakorlati problémák megvitatását is.

2018-ban összesen 9 kötelező képzés került meghirdetésre:

1. E-kódex Be. felkészülés a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alkalmazására
2. PILOT II., III., IV. modul – A kiskorúak ügyében eljáró büntető bírák alapképzése
3. Az új nemzetközi magánjogról szóló törvény regionális képzés
4. Az új Pp. a gyakorlatban workshop
5. Értelmi fogyatékoság, kommunikáció, támogatott döntéshozatal – gondnoksági perekben eljáró bírák, illetve bírósági titkárok felkészítése
6. Az új Pp. képzés cégbírósági (csőd- és felszámolás) ügyintézők részére
7. Corvina Országos Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer alkalmazásának gyakorlati kérdései (bázis-könyvtárosok részére)
8. Regionális Pervezetési Verseny
9. Az új adatvédelmi rendelet és ennek kapcsán a főbb újdonságok

Az országban összesen 101 kötelező oktatás került megrendezésre, amelyeken összesen 5 307 fő (bíró, bírósági titkár, fogalmazó és igazságügyi alkalmazott) részvételével. A legnagyobb létszámban a kollégák az E-kódex Be. felkészülés a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alkalmazására című képzésen (1 577 fő), valamint Az új Pp. a gyakorlatban workshop című képzésen (1 984) vettek részt.

Az új Be. bevezetését támogató központi képzés megvalósítása során az előadások professzionális hang- és képrögzítése is megtörtént, melyből egyedülálló, a prezentációval összeillesztett elektronikus tananyagok és offline hallgatható podcastok készültek.

2.3.2. Ajánlott képzések

A korábbi évek gyakorlata alapján az ítélőtáblák és törvényszékek oktatásfelelőseinek, kollégiumvezetőinek bevonásával került kialakításra az ajánlott képzések kínálata. Összesen 25 – 12 polgári, 5 közigazgatási- munkaügy és 8 büntető ügyszakos – ajánlott képzés került az oktatási palettára, melyek közül szabadon választhattak a bírák, a bírósági titkárok és az igazságügyi alkalmazottak:

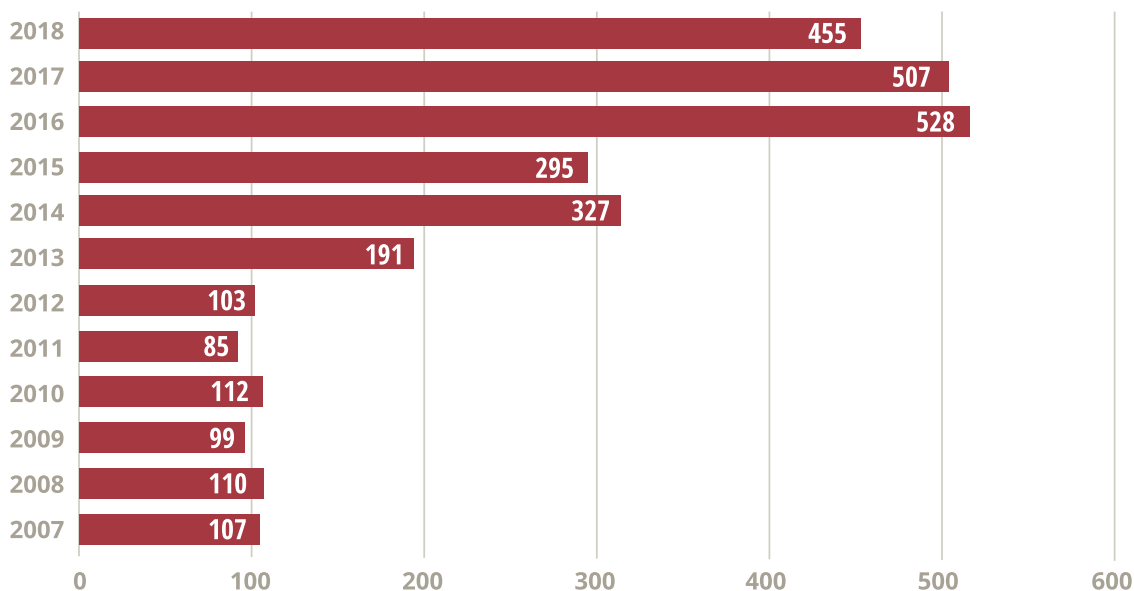
1. A büntetés kiszabás egységesítése
2. Közlekedési bűncselekmények bírói gyakorlata
3. A polgári jogi igény elbírálásának és a vagyonekbevitel alkalmazásának gyakorlata
4. Az utóbbi időszakban keletkezett alkotmánybírói határozatok az új Be. tükrében
5. A járulékos intézkedések (bűnjelek, polgári jogi igény, elkobzás, vagyonekbevitel, bűnügyi költségek) – határozatszerkesztési workshop
6. A gazdasági bűncselekmények minősítése
7. Stresszkezelés, váratlan tárgyalótermi helyzetek kezelése büntető ügyszakos bírák számára
8. Az új Be. gyakorlati alkalmazásának elősegítése
9. A sérelemdíj érvényesítése iránti jogviták anyagi jogi és eljárásjogi értelmezési problémái az ítélkezési gyakorlatban
10. Az új Ptk. talaján módosult öröklési jogi szabályok
11. Ingatlan-nyilvántartási és dologi jogi perek gyakorlata
12. Társasházi perek
13. Elektronikus eljárást támogató szakmai képzés - géptermi oktatás civilisztikai ügyszakos bíráknak és titkároknak
14. A bírói munkára felkészítő alapképzés
15. Burnout-kezelési technikák családjogi bíráknak- tréning
16. Az új Pp. gyakorlati alkalmazása
17. A Cstv. 2017. évi többszöri módosítása folytán előálló változások a felszámolási és a csőd-ügyek gyakorlatában civilisztikai ügyszakos bíráknak és titkároknak
18. Az elnöki ügyvitelt segítő igazságügyi alkalmazottak képzése
19. Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – jegyzők részére
20. Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – bírósági ügyintézők részére
21. Az üzleti titok és védett ismeret, valamint a szolgálati titok a munkaügyi és közigazgatási perek gyakorlatában
22. Adójogi ítélkezés
23. Társadalombiztosítás és kollektív munkajog aktuális kérdései
24. A közigazgatási bíráskodás aktualitásai
25. A munkajog aktuális kérdései

A 71 megrendezett ajánlott képzésen összesen 3 509 fő bíró, bírósági titkár és igazságügyi alkalmazott vett részt. A legnagyobb népszerűségnek Az új Be. gyakorlati alkalmazásának elősegítése című képzés örvendett, amelyen összesen 373 fő vettek részt.

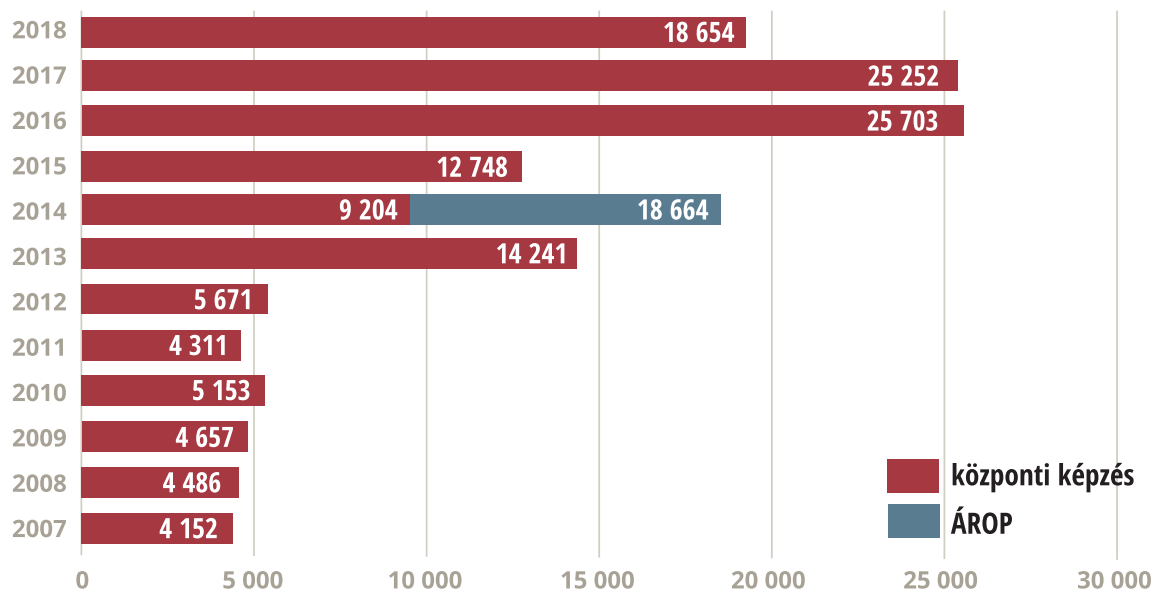
2.4. MIA helyszínen tartott központi képzések

2018-ban központi képzés keretében 455 rendezvényen összesen 18 654 fő vett részt, ebből a MIA-n 282 központi rendezvény valósult meg mintegy 9 838 fővel. A bíróságok dolgozói számára elérhető az intranetes képzési naptár nézet, amelyen a központi képzések nyomon követhetők és elérhetőek a folyamatosan frissített tematikákkal.

Központi képzések számának alakulása országosan 2007–2018.

Központi képzéseken résztvevők létszáma 2007–2018.

2.4.1. Országos programok, hálózatok

A MIA 2018-ban is támogatta az OBH által létrehozott hálózatokat és munkacsoportokat, helyszínt nyújtott a tanácskozások számára, ezzel lehetőséget biztosítva, hogy a hálózatok a munkájukat az országos konferenciák keretében bemutassák a bírósági szervezet részére. A MIA 2018-ban otthont adott többek között:

- az újonnan megalakuló a kiberbűnözéssel foglalkozó bírósági hálózat alakuló tanácskozásának,
- az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat szekcióüléseinek,
- a munkacsoport üléseknek (sajtószövívői, Pp., Kp. és Be. képzési- és igazgatási Munkacsoportok üléseinek), az országos programok megismerését biztosító konferenciáknak (kiemelt témaként kezelve a Nyitott Bíróság, a tanúgondozás és áldozatvédelem és a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás témáját).

2.4.2. A bíróság működését támogató, elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések

Az OBH által kialakított új informatikai környezet a képzési oldalról is kihívásokkal járt, hiszen a különböző programok rendeltetésszerű használathoz elengedhetetlen, hogy azok működését és felhasználói felületét is megismerjék az azt rendszeresen használó munkatársak. Ezért a MIA a korábbi évek gyakorlatát folytatva az újonnan bevezetett elektronikus rendszerek használatát segítő képzésekkel járult hozzá a modernizálás támogatásához, ennek keretében a következő felhasználói csoportok részére zajlottak oktatások:

- a polgári E-per kapcsolattartók,
- az EIR v.3. és a TÜK szoftverek alkalmazói, valamint
- a letétkezelők.

Külön kiemelés érdemelnek az iCorso képzésnyilvántartó rendszer bevezetéséhez kapcsolódó módszertani képzések, melyeket az oktatásfelelősök és oktatásfelelősök munkáját segítők számára összesen 14 képzési napon bonyolítottuk le.

2.4.3. Vezetőképzés és Új generációs képzések

2018-ban a MIA-n a központi képzések fókuszcsoportjai közül továbbra is a vezetői célcsoport kapta az elsődleges figyelmet, a részükre összeállított képzési palettán továbbra is kiemelt szerepet kaptak a vezetői komplex kompetenciafejlesztő és együttműködést fejlesztő tréningek.

A kompetencia fogalma alatt mindazon ismeretek, készségek és attitűdök egységét értjük, amelyek hozzáértővé, alkalmassá és hitelessé teszik az adott személyt munkakörének, szakmai feladatainak ellátására. A kompetencia-alapú szemlélet rávilágít arra, hogy a feladatok meghatározása alapján nemcsak beazonosíthatóak az elvégzésükhöz szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók, hanem célzottan fejleszthetőek és mérhetőek is.

A következő táblázat a bírósági vezetők részére 2018-ban tartott kompetenciafejlesztő tréningeket veszi számba:

Kompetenciafejlesztő tréningek 2018-ban a vezetőképzésben		
Képzés címe	Képzés időpontja	Részvevők száma
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning, I. modul	2018. 01. 10–12.	13
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning, I. modul	2018. 02. 05–07.	11
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning, I. modul	2018. 03. 05–07.	13
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning, I. modul	2018. 03. 12–14.	12
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2018. 02. 19–21.	13
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2018. 02. 26–28.	10
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2018. 04. 09–11.	12
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2018. 05. 23–25.	12

A hat évnél kevesebb ítélkezési gyakorlattal rendelkező bírákat; a bírósági titkárokat és a bírósági fogalmazókat felölelő új generáció bírói hivatásra történő felkészítése is a fókusz témák között szerepelt.

Ezen célcsoport részére a következő kurzusok kerültek meghirdetésre:

- a bírósági fogalmazók szakvizsgára való felkészítése (szakvizsgához igazodóan osztott 3 modulban),
- a bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkároknak (elméleti képzés és tárgyalásvezetési gyakorlat ügyszakonként 4 modulban),
- a határozott időre kinevezett bírák képzése (polgári és büntető ügyszakban 2-2 modulban, valamint közigazgatási-munkaügyi ügyszakban).

3. PÁLYÁZATOK ÉS TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK, KÖNYVTÁR

3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

Az Országos Bírósági Hivatal kiemelkedően fontosnak tekinti a tudományos tevékenység támogatását, ösztönzését, valamint a tudományos eredmények ítélezési tevékenységbe történő becsatornázását.

Ez szorosan kapcsolódik az OBHE azon stratégiai célkitűzéséhez is, miszerint a bírák ítélezési tevékenységüket magas szakmai színvonalon, időszerűen végezzék.

A 2017. évi Mailáth György Tudományos Pályázat lezárásaként, 2018. február 28. napján került megrendezésre a MIÁ-n a díjazottak szimpóziuma. A programon a plenáris ülés ünnepélyes keretei között, a bíráló bizottság tagjai emléklapot vehettek át munkájuk köszöneteként, majd a díjazottak rövid prezentáció keretében a szekcióüléseken ismertették pályaműveiket. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke hat díjazott részére biztosított gyakorlati lehetőséget az OBH főosztályain.

A hagyományok megőrzése érdekében, 2018. június 21. napján immáron ötödik alkalommal került kiírásra a 2018. évi Mailáth György Tudományos Pályázat is, amelynek mottója a következő volt: Változás és állandóság a bíróságokon – a XXI. század kihívásai.

A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói a korábbiakhoz hasonlóan négy szekcióban – polgári jogi, büntetőjogi, közigazgatási, munkajogi, valamint európai jogi és bírósági általános igazgatási – nyújthatták be dolgozataikat. A 2018. évben kiírt pályázatra joghallgatói tagozatban 25, bírósági tagozatban 41, azaz mindösszesen 66 pályamű érkezett. Voltak pályázók, akik egyidejűleg több pályaművet is benyújtottak.

A bíráló bizottság egybehangzó véleménye alapján idén is magas színvonalú pályamunkák érkeztek, amelyek valós jogalkalmazási kérdésekkel foglalkoztak, a zsűri összesen 20 díjat osztott ki.

A pályázat nyertesei a 2018. december 6. napján megtartott, Consilium Peritorum rendezvényen vehették át díjaikat, valamint fogadhatták a bíráló bizottság szekcióvezetőinek az elismerését.

3.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat

Az Országos Bírósági Hivatal 2018-ban ötödik alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázatot. A pályázati lehetőség megteremtésével az OBH a bíróságok történetiségével és hagyományőrzésével kapcsolatos tevékenységet kívánja támogatni.

A 2018. évi pályázati felhívásra összesen 17 pályamű érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz, 4 ítélőtábla és 13 törvényszék pályázott.

A benyújtott pályázatokat az Országos Bírósági Hivatal által felkért bíráló bizottság bírálta el, amely bírósági vezetőkből és neves jogtörténész professzorokból állt, akik valamennyi benyújtott pályázatot támogathatónak ítélték.

A nyertes pályázók:

Pályázó bíróság	A pályázat címe
Debreceni Törvényszék	A jogszolgáltatás története Hajdúszoboszlón
Budapest Környéki Törvényszék	Epizódok a Pestvidéki Királyi Törvényszék múltjából
Szegedi Törvényszék	A Szegedi Törvényszék története
Fővárosi Törvényszék	„Értéket őrzünk” - törvényszéki barangolások
Kaposvári Törvényszék	A Csurgói, Tabi, Igali és Lengyeltóti Járásbíróságok története
Győri Ítéltábla	Igazságszolgáltatás a Győri Királyi Ítéltáblán
Gyulai Törvényszék	Részletek az ítélkezési tevékenység történetéből, különös tekintettel a Békés megyei vonatkozásokra
Miskolci Törvényszék	A múltban rejlő jövő... Borsod megye bíróságtörténeti mérföldkövei 1869-től napjainkig
Fővárosi Ítéltábla	Tradíció és megújulás, a Budapesti Királyi Ítéltábla története
Nyíregyházi Törvényszék	Kisvárdai Járásbíróság bútorai
Egri Törvényszék	Heves megye bíróságainak története 1871-1945
Zalaegerszegi Törvényszék	„Az emlékezés által nyer értelmet mindaz, ami mögöttünk van, és ad folytonosságot annak az útnak, amelyre az utódaink is lépnek...”
Veszprémi Törvényszék	A Veszprémi Törvényszék 1945 és 1990 közötti története
Debreceni Ítéltábla	15 éves a Debreceni Ítéltábla
Szolnoki Törvényszék	A Szolnoki Törvényszék története 1919
Szegedi Ítéltábla	A Szegedi Királyi Ítéltábla története 1938 és 1950 között
Szekszárdi Törvényszék	Emléktáblák a Tolna megyei bíróságokon

Az Országos Bírósági Hivatal finanszírozásával, a nyertes pályázatok eredményeként, a bíróságtörténet és hagyományápolás jegyében olyan tevékenységek megvalósítására kerül sor, mint:

Kiadványok készítése:

- A Debreceni Ítéltábla 15 éves fennállásának emléket állító publikáció
- A hajdúszoboszlói jogszolgáltatás történetének bemutatása
- „A múltban rejlő jövő... Borsod megye bíróságtörténeti mérföldkövei 1869-től napjainkig” – a törvénykezési múlt feldolgozása
- A Veszprémi Törvényszék 1945 és 1990 közötti történetét bemutató kiadvány megjelenése
- A Szegedi Királyi Ítéltábla 1938-1950 közötti történetét feldolgozó kötet publikálása
- A Pestvidéki Királyi Törvényszék múltjával foglalkozó kiadvány megjelenése
- A Győri Királyi Ítéltábla történetének emléket állító kötet publikálása
- A Szegedi Törvényszék történetét bemutató kiadvány készítése
- A Szolnoki Törvényszék történetét feltáró kötet kiadása
- A Csurgói, Tabi, Igali és Lengyeltóti Járásbíróságok történetét bemutató kötet publikálása
- Heves megye bíróságainak történetét prezentáló kötet publikálása

Konferenciák, kiállítások szervezése:

- A Fővárosi Törvényszék pályázatának célja a törvényszék épületében olyan modern, interaktív állandó kiállítás létrehozása, amely emléket állít a Budapesti Királyi Törvényszék múltjának, bemutatva annak neves bírói és intézménytörténetét, levéltári forráskutatásra alapozva.

- A Gyulai Törvényszék által szervezett konferencia keretében a hazai jogi karok, a hazai jogi karok jogtörténészei és gyakorló bírák tartanak előadást az 1869. évi IV. tc. megszületésének körülményeiről, a bírói talárvisélet hagyományairól és a Békés megyei bíróságok múltjáról.

Színdarab bemutatása:

- A Zalaegerszegi Törvényszék célja, a bíróságtörténeti kiállítás- és konferenciakörúthoz is kapcsolódóan olyan 25 perces színházi adaptáció bemutatása, amely a korábban megjelentetett Bírósági históriák c. kötet történeteire épül.

Tárgyak restaurálása, emléktábla avatása:

- A Kisvárdai Járásbíróság maradandó értékű képviselő bútorainak restaurálása.
- A Szekszárdi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok épületére emléktáblák elhelyezése.

3.3. A bírósági szervezetet érintő tudományos kutatások

2018-ban 67 kutatási kérelem érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz. A kutatások során az egyéni megkeresések mellett, több hazai kutatóintézetrel működünk együtt, mint például az Országos Kriminológiai Intézet, az Eötvös Loránd Tudományegyetem, valamint a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara.

A kutatási együttműködések célja, hogy az így nyert kutatási eredmények a bírósági szervezetrendszer számára hasznosíthatóak és az ítélkezési tevékenységbe becsatornázhatóak legyenek, mindezzel párhuzamosan pedig megfeleljenek a bírósági szervezeti integritási követelményeknek is.

Az Országos Bírósági Hivatal együttműködő partnerként vett részt a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara mellett, az Európai Bizottságnak a HERCULE III (2014-2020) 2016-os évre vonatkozó „Jogi képzés és tanulmányok program” megnevezésű felhívására benyújtott nemzetközi pályázat során, melyet az Európai Bizottság 2017-ben támogatásra érdemesnek ítélt.

A program általános célkitűzése az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, ami által növekszik az Unió gazdaságának versenyképessége és biztosítható az adófizetők pénzének védelme. A program konkrét célkitűzése a csalás, a korrupció és az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek megelőzése és az ezek elleni küzdelem. A program keretében magas színvonalú kutatások folytatására, a gyakorlati és az elméleti szakemberek közötti kooperáció erősítésére (konferenciák, szemináriumok, workshopok szervezése révén), valamint olyan program indítására nyílt lehetőség, amely növelte a bíróságok és más jogi hivatások képviselőinek jogtudatosságát az EU pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban.

A Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara és az OBH együttműködésével benyújtott, „Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek büntetőjogi védelme – különös tekintettel a pénzmosás, adócsalás, korrupció elleni küzdelemre és az azokkal kapcsolatos compliance tevékenységre” című, Európai Bizottság által támogatott pályázat szakmai megvalósítására 2018-ban került sor.

Szintén kiemelést érdemel az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának Polgári Jogi Tanszéke által, az OBH közreműködésével megvalósított kutatás, amely az Európai Parlament és a Tanács 650/2012/EU rendeletének (Öröklési Rendelet) hazai jogalkalmazási tapasztalataira koncentrált, uniós pénzügyi támogatásban részesülő, nemzetközi kutatási és képzési projekt keretében valósult meg.

Az Országos Bírósági Hivatal koordinálásával és finanszírozásával, a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara között létrejött együttműködési megállapodás keretében lehetőség nyílt a hatékony és időszerű ítélkezés érdekében, a Debreceni Törvényszék által kimunkált és működtetett ún. „debreceni modell” kiemelt kutatására, és ennek érdekében munkacsoportok felállítására. A kutatást összegző tanulmány megjelentetésére 2018-ban került sor.

3.3.1. I. Mátyás és az igazságszolgáltatás konferencia

I. Mátyás és az igazságszolgáltatás címmel szervezett bíróságtörténeti tudományos konferenciát az Országos Bírósági Hivatal (OBH) Visegrádon, 2018. június 18–19-én.

Az I. Mátyás és az igazságszolgáltatás című kétnapos tudományos konferencia apropóját az adta, hogy 2018-at Hunyadi Mátyás születésének 575., királyválasztásának 560. évfordulója alkalmából Mátyás király-emlékévvé nyilvánították. A kétnapos bíróságtörténeti tudományos konferencia I. Mátyás történelmi szerepét mutatta be, a konferencia résztvevői érdekes, adatokban gazdag, friss tudományos kutatási eredményeken nyugvó ismeretekkel gyarapodhattak. A résztvevők I. Mátyás Decretum maiusáról, a törvényalkotásáról, a XV. századi gazdasági jogalkotásról, az ország irányításáról, a korabeli krónikáiról, Mátyás király visegrádi palotájáról, (ok)leveleiről hallhattak érdekes előadásokat.

3.3.2. Bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia körút 2018-2019.

Az Országos Bírósági Hivatal kiemelten fontosnak tekinti a bíróságok történelmi emlékeinek feltárását, megőrzését, a bíróságok történetének kutatását, az igazságszolgáltatás társadalomban betöltött szerepének megismertetését.

Ennek a törekvésnek a jegyében országos bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia körút megrendezésére került sor, melynek célja az volt, hogy előmozdítsa a további kutatásokat, felkeltse az érdeklődést a bíróságok története iránt és konferenciák keretében kiállításokkal egybekötve bemutassa az eredményeket.

A program 2018. évi helyszínei: Szeged, Miskolc, Debrecen voltak, melyek regionális központokként fogták össze az adott területhez tartozó ítélőtáblát, törvényszékeket, járásbíróságokat, valamint az állam- és jogtudományi képzőhelyeket. Az egyes helyszíneken kiállítás keretében mutatkoztak be a bíróságok, megismertetve az érdeklődőkkel a helyi jogszolgáltatás történetét és a tárgyi emlékeiket.

A tárlókban kiemelkedő szakirodalmi művek, eredeti törvényszövegek és bírósági iratok, személyes tárgyak, fényképek kaptak helyet, de látható volt épületdísz, makett, számos elektronikai eszköz is.

3.3.3. Juhász Andor Emléknep 2018.

A MIA tudományszervezési feladatköréhez kapcsolódva és emlékezve, hogy a Bíróságtörténeti hét rendezvényét hagyományteremtő szándékkal hoztuk létre, minden év szeptemberében a bíróságok történetével foglalkozó rendezvényt szervezünk a MIÁ-n.

Idén a program 2018. szeptember 20-án került megtartásra és a Juhász Andor Emléknep 2018. címet kapta. Az esemény szorosan kapcsolódott dr. Juhász Andor életművéhez, ennek keretében sor került az emléktáblájának megkoszorúzására is.

3.3.4. A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara és az OBH MIA közös tudományos konferenciája

A MIA konferenciák szervezésében is együttműködik a társhatóságokkal. Ilyen együttműködés keretében került megvalósításra a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarával közösen „Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és a közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre” elnevezésű tudományos konferencia is.

3.4. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírósági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózat kialakításával támogatja a bírósági könyvtárak működését, hogy azok a bírósági rendszer információs igényeit minél magasabb színvonalon kielégítsék.

A hálózat módszertani segédanyagok, útmutatók készítésével segítette a bíróságokon működő 27 báziskönyvtár, és azok letéti könyvtárainak munkáját, előadások tartása révén közreműködött az OBH által megvalósított Vezetőképző-komplex kompetenciafejlesztő tréningeken. 2018-ban két alkalommal került sor központi szakmai továbbképzésre, valamint 5 alkalommal regionális képzésre.

Megújult az Országos Bírósági Könyvtári Katalógus felhasználói felülete: új design kialakításával és a felhasználóbaráttá vált keresőfelülettel.

A bírósági intranetes és internetes hálózaton elérhető tartalomszolgáltatása lényegesen gazdagodott azzal, hogy 2017-től csatlakozott az MTA EISZ Nemzeti Programjához, melynek segítségével számos hazai és külföldi szakirodalmi forrás, adatbázis (Akadémia Kiadó Folyóiratcsomag, Akadémiai Kiadó Magyar Elektronikus Referenciaművek Szolgáltatása, Akadémia Kiadó Szótárai, Arcanum Digitális Tudománytár, EBSCO – Legal Source, Oxford University Press – Journals Law Collection,) elérhetővé vált a bíróságok részére.

Megújultak a rendszeresen készített belső tájékoztató anyagok: a könyvtári szemlék, a szakirodalmi ajánlók, melyek tájékoztatnak a bírósági könyvtárak magyar és idegen nyelvű legújabb beszerzéseiről, a megjelent szakkikkekről, valamint szélesebb kitekintést ad a jogtudomány illetve a jogi könyvtár- és információtudomány legújabb híreiről és eseményeiről.

2018. szeptember 10-én „A megújuló Országos Bírósági Könyvtári Rendszer: együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal II.” című szakmai konferencián a magyarországi könyvtárszakmai képviselői részére bemutatásra kerültek az eddigi fejlesztés eredményei. A konferencia emellett lehetőséget adott a résztvevő szakkönyvtárak vezetői és a társhivatásrendek képviselői között kialakuló eszmecserére és együttműködések fejlesztésére.

4. FOGALMAZÓI FELVÉTELI VERSENYVIZSGA

A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2018-ban is két alkalommal került sor. Az álláshelyekre pályázók a 2016. évben bevezetésre kerülő, kompetenciamérésre épülő felvételi eljárás keretében adhattak tanúbizonyságot tudásukról és rátermettségükről.

Az első félévben kiírt 36 álláshelyre, összesen 75 pályázat érkezett. Ebből 66 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, akik közül 53 fő eredményesen teljesítette azt. Egy fő visszavonta érvényes pályázatát a sikeres vizsga után, egy vizsgázó pedig áthelyezést kért (már fogalmazóként tette le a vizsgát) míg 8 fő már érvényes vizsgával rendelkezett. Egy fő pedig vizsgatétel nélkül áthelyezést kért. Így az összesen 61 felvehető pályázó közül, országosan 36 bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.

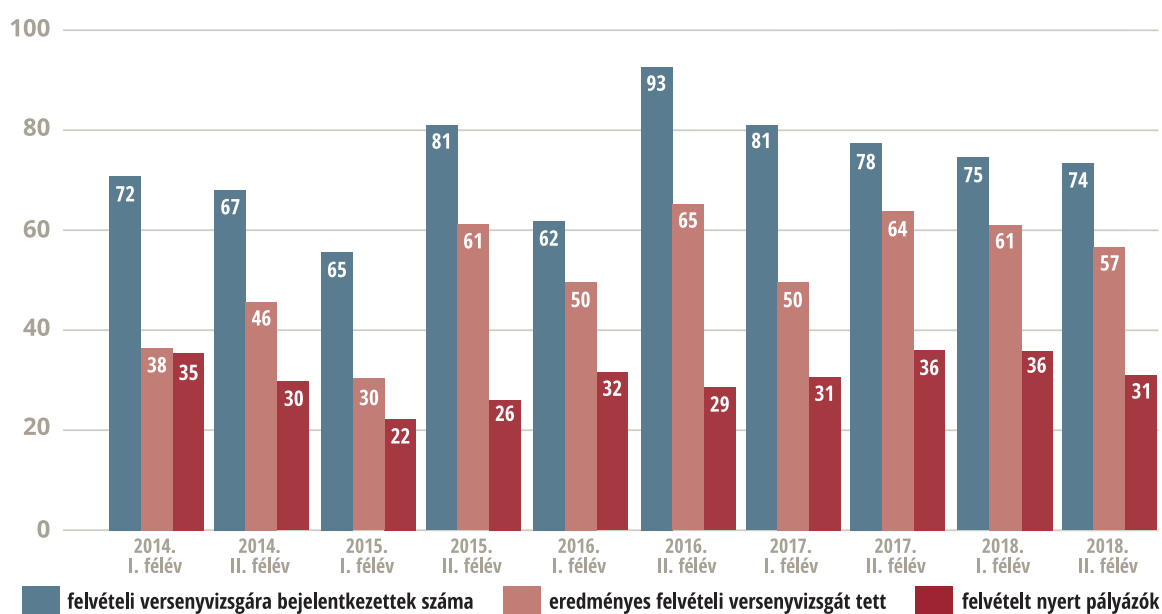
A második félévben kiírt 31 álláshelyre, összesen 74 pályázat érkezett. Ebből 64 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, egy fő időközben visszavonta pályázatát. Összesen 48 fő teljesítette eredményesen a vizsgát, 9 fő pedig várólistán szerepelt, így az összesen 57 felvehető pályázó közül, országosan 31 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.

A 118 sikeres pályázó közül 11 fő érte el az összes pontszám 90%-át vagy annál többet. A 67 kiírt álláshelyre a kinevezők 118 pályázó közül választhattak.

A közérthető pályázati kiírásnak köszönhetően, 2018-ban érvénytelen pályázat benyújtására nem került sor.

A pályázók által kitöltött anonim kérdőívek és a versenyvizsgákat értékelő workshopok keretében elhangzottak alapján, az új típusú felvételi rendszer mind a pályázók, mind a vizsgáztatásban részt vevő bizottsági tagok körében osztatlan elismerésre tett szert.

Fogalmazói versenyvizsga adatok

5. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH, valamint a bíróságok szerteágazó, tartós és több évre visszanyúló szakmai kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel, illetőleg külföldi bíróságokkal. Ezen együttműködések azon túlmenően, hogy lehetőséget biztosítanak a bírának és a bírósági titkároknak a nemzetközi tendenciák megismerésére, a széles körű tudásmegosztás színterei is.

5.1.1. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

Az ítélőtáblák és törvényszékek jelentős része ápolta 2018-ban is nemzetközi kapcsolatot más államok bíróságaival. Ezek túlnyomó része már hosszú múltra, sok esetben több évtizedre nyúlik vissza, és mindkét fél szakmai épülésére szolgál. A partnerek között a legnagyobb számban továbbra is a németországi bíróságok vannak. Emellett kiemelkedő a határhoz közeli bíróságok intenzív partnerkapcsolata a szomszédos országok bíróságaival, amely nagyban elősegíti nemzetközi érintettségű ügyek esetében a közös munkát. Az együttműködés jellege a protokoll látogatásoktól a rendszeres, közös szakmai konferenciákig különböző intenzitású. Az egyes bíróságok 2018-ban fennálló nemzetközi kapcsolatait a következő táblázat tekinti át.

Az ítélőtáblák és törvényszékek önálló kétoldalú kapcsolatrendszere 2018. évben

Bíróság	Partnerország	Partnerbíróság
Ítélőtáblák		
Fővárosi Ítélőtábla		Bécsi Tartományi Felsőbíróság
Pécsi Ítélőtábla		Bambergi Táblabíróság
Törvényszékek		
Balassagyarmati Törvényszék		Krosnoi Kerületi Bíróság
Debreceni Törvényszék		Trebisov Járásbíróság
Fővárosi Törvényszék		Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság – Drezdai Szociális Bíróság
		Bonni Tartományi Bíróság
		Észak-Rajna-Vesztfália Közigazgatási Felső Bíróság
		Berlini Tartományi Munkaügyi Bíróság
Győri Törvényszék	 	Krakkói Közigazgatási Bíróság
		Bécsi Tartományi Büntetőbíróság
		Wiener-Neustadti Tartományi Bíróság
Gyulai Törvényszék	 	Meiningeni Tartományi Bíróság
		Pozsonyi V. Kerületi Bíróság
Kaposvári Törvényszék		Aradi Törvényszék
Kecskeméti Törvényszék	 	Traunsteni Tartományi Bíróság
		Krakkói Területi Bíróság
Miskolci Törvényszék		Szabadka bíróságai
Nyíregyházi Törvényszék	 	Nagyváradai Ítélőtábla
		Rzeszowi Törvényszék
		Szatmárnémeti Törvényszék
		Kínai Népköztársaság Harbini Fellebbviteli Bírósága
Szegedi Törvényszék	 	Hageni Törvényszék Iserlohni Kerületi Bíróság
Szombathelyi Törvényszék	 	Baltchiki Törvényszék
		Eisenstadti Tartományi Bíróság
		Chemnitzi Tartományi Bíróság
Zalaegerszegi Törvényszék	 	Eisenstadti Tartományi Bíróság
		Csáktornyai Megyei Bíróság
		Alsólendvai Körzeti Bíróság
		Muraszombati Kerületi Bíróság

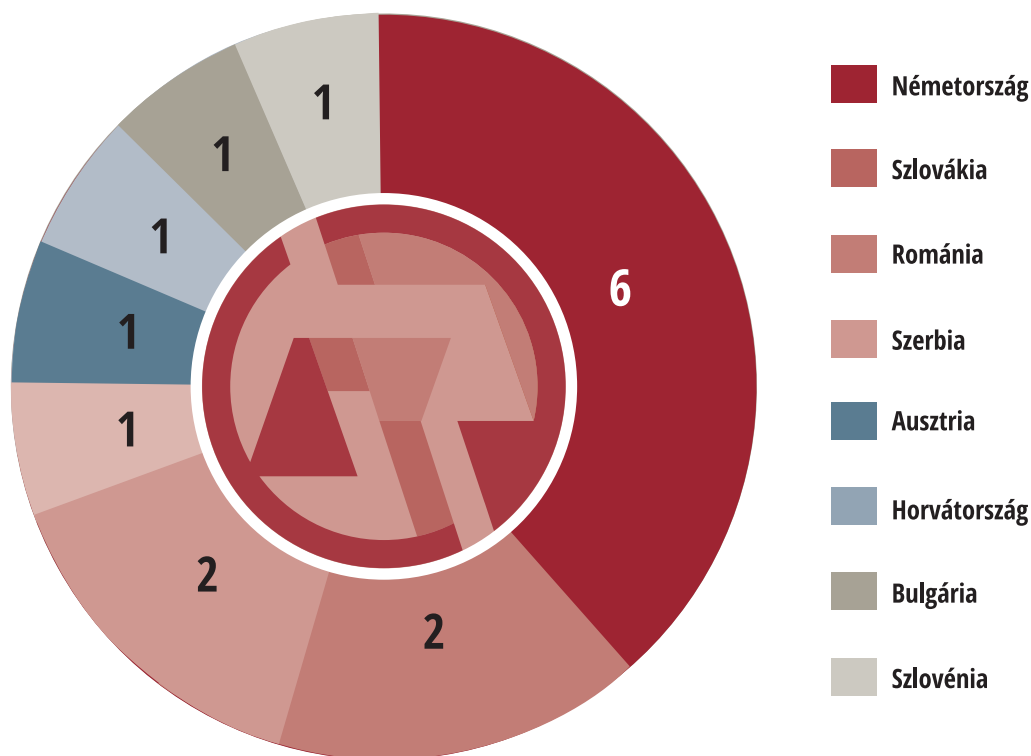
2018-ban a 25 ítélőtábla és törvényszék közül

- 3 ítélőtábla és 12 törvényszék,
- 28 partnerbírósággal,
- 10 különböző országban tart fenn önálló, kétoldalú szakmai kapcsolatot.

2018-ban 8 új partnerkapcsolat jött létre és összesen 31 látogatás (16 esetben magyar delegáció kiutazása, 15 esetben partnerbíróság delegációjának fogadása) volt.

Az OBH támogatásával több bíróság is (Szegedi Törvényszék – Bulgária, Zalaegerszegi Törvényszék – Szlovénia, Fővárosi Ítéltábla – Németország) sikeresen pályázott az EJTN bilaterális csereprogramra. Az OBH támogatásával megállapodást kötött a Fővárosi Törvényszék az Észak-Rajna-Vesztfália Közigazgatási Felső bírósággal.

A magyar bírósági delegációk külföldi partnerországba utazásának helyszínei és a látogatások száma 2018-ban

A bilaterális kapcsolatok mellett a törvényszékek részt vesznek az OBH nemzetközi tevékenysége keretében felmerülő feladatok ellátásában is. A Veszprémi Törvényszék 2015 óta kijelölt referenciabírósága az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottságnak (CEPEJ).

5.1.2. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH tagsággal rendelkezik az alábbi nemzetközi szervezetekben:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),
- Európa Tanács,
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bírósági tagok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- Európai Igazságügyi Együttműködési Egység Közös Felügyelő Testülete (EUROJUST Joint Supervisory Body, JSB),
- Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyságának értékelésével foglalkozó bizottsága (CEPEJ).

Az igazságügyi képzések terén a Magyar Igazságügyi Akadémia szorosan együttműködik a következő szervezetekkel:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiái (V4),
- Nemzetközi Képzési Intézet (IGO),
- Közép- és Kelet-Európai Jogi Intézet (CEELI).

Az OBH támogatja a nemzetközi bírói egyesületek munkáját, a bírák és bírósági egyesületek tagságát és részvételét a nemzetközi szervezetekben, így például:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesületében (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesületében (AEAJ),
- a Menekültügyi Bírák Nemzetközi Egyesületében (IARLJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (ILO),
- az Európai Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságok és Államtanácsok Szervezetében (ACA Europe),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetségében (AECLJ),
- a Környezetvédelmi Bírák Európai Uniói Fórumában (European Union Forum of Judges for the environment)
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programjában (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottságában.

Az OBH 2018-ban fennálló nemzetközi kapcsolatai, külön figyelemmel az elért eredményekre:

	Nemzetközi kapcsolat megnevezése	Eredmények
	Balkáni és Euro-mediterán Tértég Igazságügyi Tanácsainak Hálózata	Titkárság feladatainak ellátása: a hálózat honlapjának szerkesztése, éves közgyűlés előkészítése, az elnök tevékenységének támogatása. 2018-ban részvétel az irányító testület ülésén Tiranában, valamint a montenegrói Budvában az éves közgyűlésen.
KÉPZÉSEK	Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)	200 fő részvétele képzéseken (128 bíró, 49 bírósági titkár és 23 igazságügyi alkalmazott).
		12 bíró kiküldése és 12 fogadása rövid távú csereprogram keretében.
		3 bíró részvétele hosszú távú csereprogramban.
		18 bírósági titkár és fogalmazó kiutazása és 14 fogadása az AIAKOS program keretében.
		6 fogalmazó részvétele a Themis fogalmazói verseny C és D elődöntőjén, a D elődöntőn résztvevő 3 fogalmazó részvétele a Themis párizsi döntőjében.
		2 bíró kiutazása a speciális csereprogram keretében.
		1 fő részvétele EJTN csereprogramok kontaktponti találkozásán, 1 fő részvétele az EJTN közgyűlésén.
	Visegrádi Négyek (Magyarország, Szlovákia, Csehország, Lengyelország)	2 fő részvétele a Szlovák Igazságügyi Akadémia szervezésében „Előzetes döntéshozatali eljárás. A kölcsönös bizalomra épülő párbeszéd az EUB és a nemzeti bíróságok között” címmel megrendezett konferencián. További 6 fő részvétele az általa szervezett jogi terminológiai nyelvi képzésen német és francia nyelven. 7 fő részvétele a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia polgári jogi és családjogi témájú angol nyelvi kurzusán.
	Európai Jogakadémia (ERA)	2 OBH elnöki ösztöndíjas delegálása, közös projekt pályázatok, 20 bíró, 11 bírósági titkár és 1 igazságügyi alkalmazott részvétele külföldön megszervezett ERA szemináriumokon. 2 fős OBH delegáció látogatása az ERA-nál.
	Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ)	2 bíró részvétele 2 különböző programon.
EU INTÉZMÉNYEK	Európai Unió Bírósága	2 OBH elnöki ösztöndíjas delegálása. 10 fő EJTN tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Európai Igazságügyi Hálózat (EJN)	Kontaktpont üléseken, munkacsoportüléseken történő részvétel (7 alkalommal).

	Nemzetközi kapcsolat megnevezése	Eredmények
EU INTÉZMÉNYEK	EUROJUST	1 fő részvétele az EJTN tanulmányútján az EUROJUST-nál. 1 bíró részvétele a Eurojust Független Közös Felügyelő Testületének plenáris ülésén.
	Európa Tanács	Részvétel a CEPEJ „Pilot bíróságok” hálózatának 13. plenáris ülésén (1 bíró).
NEMZETKÖZI SZERVEZETEK	Emberi Jogok Európai Bírósága	1 bíró részvétele az EJTN hosszú távú csereprogramjában. 6 fő EJTN tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Hágai Magánjogi Konferencia	Kijelölt kapcsolattartó bíró állandó tevékenysége jogellenes gyermekelviteli ügyekben.
EGYÉB PROJEKTEK	Észak-rajna-vesztfáliaia-magyar vegyes bizottsági együttműködés	Észak-Rajna-Vesztfáliei Közigazgatási Felső Bíróság és a Fővárosi Törvényszék együttműködési megállapodást írt alá.

Az Európai Igazságügyi Hálózat polgári és büntető kontaktpontjainak üléseire összesen 7 alkalommal delegált képviselőt az OBH.

A bírósági szervezet képviseletében összesen 40 bíró (elsősorban az EJSZH tagjai) az alábbi nemzetközi konferenciákon vett részt:

- Leuveni Egyetem CoMinor programja a gyermekek kihallgatásáról (Antwerpen);
- Banja Luka Állami Egyetem Think Tank Center által szervezett „A Boszniai Szerb Köztársaság Európai Unió csatlakozását előkészítő büntetőjogi konferencia” (Banja Luka);
- Európai Bizottság konferenciái:
 - Az adóügyi gyakorlatról (Bari);
 - Az európai uniós igazságügyi képzési stratégia értékeléséről (Brüsszel);
 - A gyermekbarát igazságszolgáltatásról (Brüsszel);
- Európai Alapjogi Ügynökség által szervezett konferencia az EU Alapjogi Chartájának nemzeti élete címmel (Bécs);
- Emberkereskedelem Elleni Regionális Kerekasztal az Institute for the Danube Region and Central Europe szervezésében (Bécs);
- Berlini Fellebviteli Bíróság 550 éves alapításának tiszteletére megszervezett konferencia, (Berlin);
- JUD-IT projekt keretében részvétel a Határon átnyúló elektronikus adatszolgáltatás büntető ügyekben című konferencián (Firenze);
- ENSZ Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottságának ülései (Genf);
- EALCJ Európai munkaügyi bírák 22. éves kongresszusa (Koppenhága);
- Berlini Tartományi Munkaügyi Bíróság által szervezett Villa Vigoni Konferencia európai uniós munkajog témájában (Lovenó di Menaggio);
- Európai Unió Bíróságának Bírák Fóruma rendezvénye (Luxembourg);
- ELCJM – Európai Munkaügyi Bírák 26. találkozója (Madrid);
- IATJ – Nemzetközi adózás konferencia (Ottawa);

- ERA által szervezett konferenciák
 - EU LAW DAYS (Prága);
 - Bírói függetlenség igazságügyi és társadalmi kontextusban (Párizs);
- EUFJE – Az EU Környezetvédelmi Ügyeket Tárgyaló Bíróinak Fóruma
 - Elnökségi ülés (Párizs);
 - Éves konferencia (Szófia);
- AEJ – Workshop az Aarhusi Egyezményről (Salzburg);
- Horvát Bírói Szervezet nemzetközi bírói konferenciája (Zadar);
- Európa Tanács konferenciája „Küzdelem a gyűlöletbeszéd ellen” címmel (Zágráb);
- European University Institute „Uniós elektronikus kommunikáció szabályozásának megerősítése: Tapasztalatcsere és várható kihívások” című konferenciája (Brüsszel);
- Organisation of Americas, UN Environment, IUCN – „Igazságszolgáltatás és környezetvédelem: jövőnk megítélése” (Judiciary and the Environment: Adjudicating Our Future) címmel megrendezett konferencia (Washington DC).

5.1.3. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában

5.1.3.1. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata

A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsai Hálózatának célja, hogy hatékonyan mozdítsa elő a térség igazságügyi együttműködését. Ez a gyakorlatban konferenciák, workshopok, szakmai látogatások és kutatások szervezését, illetőleg kérdőívek összeállítását jelenti. A tagok által képviselt bírósági szervezetek közvetetten 300 millió embert segíthetnek ahhoz, hogy ügyeik az európai sztenderdeknek megfelelő jó gyakorlatokat ismerő bírák elé kerülhessenek. A Hálózat közgyűlésen hozza meg döntéseit, működését a választott elnök, öttagú irányító testület, és titkárság biztosítja. A titkárság feladatainak ellátását 2015 óta az OBH biztosítja.

A Hálózat 2018. június 21-22. napjain tartotta éves konferenciáját és közgyűlését Montenegróban (Budva). Az esemény előkészítése érdekében az irányító testület 2018. április 18-án Tiranában ülésezett. Mindkét szakmai találkozó előkészítésében és lebonyolításában a budapesti titkárság jelentős szerepet vállalt. A budvai közgyűlés magyar tagokat ismételten megválasztotta a titkári feladatok ellátására, így az OBH újabb 3 évig működteti a Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsai Hálózata Titkárságát.

5.1.3.2. Részvétel kormányközi regionális együttműködésekben

5.1.3.2.1. Észak-Rajna-Vesztfáliai Kormányközi Vegyes Bizottság

A 2008-ban felállított Magyar Észak-Rajna-Vesztfáliai Kormányközi Vegyes Bizottsággal 2012-ben kezdődött igazságügyi együttműködés az OBH közreműködésével. A 2016-ban érkezett megkezdés eredményeként, amely a közigazgatási bíráskodás terén az Észak-Rajna-Vesztfáliai Tartományi Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (Oberverwaltungsgericht) és egy megfelelő szintű magyar bíróság közötti együttműködés kialakítására irányult, az OBH elnökének döntése alapján 2017. március 28-án 5 tagú delegáció utazott Németországba. 2018. július 4-6. napjain az Észak-Rajna-Vesztfáliai Közigazgatási Felső Bíróság delegációja látogatást tett a Fővárosi Törvényszéken. A látogatás célja a 2017-ben előkészített együttműködési megállapodás aláírása volt annak érdekében, hogy lehetőséget biztosítsanak a két bíróság között a tapasztalatcsere és a jó gyakorlatok átvételére a közigazgatási és munkaügyi ügyszakban. Különösen fontos szakmai területét képezi az együttműködésnek az ügyiratok elektronizálása, a bírósági eljárások ésszerűsítése és gyorsítása, a tájékoztatáshoz való jog a bírósági eljárásokban, valamint a bíróság és a média megítélése.

5.1.3.2.2. Bajor-Magyar Kormányközi Vegyes Bizottság

A Bajor-Magyar Kormányközi Vegyes Bizottság munkaterve alapján lehetőség van magyar bírák részvételére a Bajor Igazságügyi Akadémia képzésein.

5.1.3.2.3. Visegrádi Négyek együttműködés

A magyar bírói kar a korábbi években kötött külön megállapodások alapján a Szlovák Igazságügyi Akadémia és a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia által a V4 országoknak szervezett nyelvi és szakmai képzéseken képviseltette magát.

A sikeres együttműködés folytatásaként 2019-ben az OBH a V4 országok részvételével a digitális világban prosperáló bíróságok, avagy a digitalizáció térnyerése a bíróságok mindennapjaiban – jogi, technikai és etikai kérdések és válaszok témában konferencia szervezését tervezi Budapesten.

5.1.4. Kiküldetések, delegációk fogadása

Az OBH nemzetközi kapcsolatai révén lehetőség nyílik a külföldi társszervek magas színvonalú és részletes tájékoztatására a magyar bírósági rendszerről, annak igazgatási és szakmai irányításáról. A nemzetközi kapcsolatok ápolása és a nemzetközi társintézményekkel fenntartott, illetve új együttműködések megteremtése mellett a delegációk fogadása és a kiküldetések egyedülálló lehetőséget adnak külföldi jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréjére, illetve azok hazai átültetésére és alkalmazására. Emellett a Magyarországra érkező külföldi szakemberek betekintést nyerhetnek a magyar igazságszolgáltatás rendszerébe, a magyar bírósági szervezet felépítésébe, valamint annak igazgatási és szakmai irányításába.

Ennek fényében az OBH elnöke és az OBH 2018-ban számos vendéget és delegációt fogadott:

- AIAKOS csereprogram keretében bírósági titkárok és kezdő bírák delegációja,
- mongol nagyköveti delegáció,
- Thaiföldi Bírósági Hivatal delegációja,
- algériai igazságügyi minisztérium delegációja,
- Vietnámi Legfelsőbb Népi Bíróság delegációja,
- Vietnámi Szocialista Köztársaság Legfelsőbb Népi Bíróságának informatikus-jogász szakértői delegációja,
- USA Külügyminisztériumának delegációja,
- Román Legfelsőbb Semmítőszék delegációja,
- EU Bizottság szakértői látogatása,
- az EJTN Short Term csereprogram keretében érkező bírák delegációja.

A fentiek közül Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) AIAKOS nevű csereprogramját érdemes kiemelni. Ennek keretében bírósági titkárok és kezdőbírák 14 fős csoportja látogatott hazánkba 2018. május 14–18. között, hogy betekintsenek a magyar igazságügyi rendszer működésébe.

Az AIAKOS programban fogalmazók, bírósági titkárok és pályakezdő bírák, ügyészek vehetnek részt, akik így megismerkedhetnek más igazságügyi rendszerekkel és képzésekkel, bővíthetik ismereteiket az Európai Unió jogszabályai, illetve az igazságügyi együttműködés terén és személyes kapcsolatokat alakíthatnak ki, melyeket hasznosíthatnak szakmai pályafutásuk során. Az 5 napos rendezvényen a Legfőbb Ügyészség, a Kúria, a Fővárosi Törvényszék és az OBH szakmai tevékenységébe pillanthatnak be.

5.1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása

A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolása céljából 2014-ben kezdte meg működését a Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete. A testület éves ülésein a bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolt képviselője céljából a Kúria, az OBH elnöke és az OBT beszámol éves nemzetközi tevékenységéről, valamint rögzítik és egyeztetik a jövőbeni feladatokat, célkitűzéseket a nemzetközi szerepvállalás terén. A testület a felmerült aktuális kérdések megvitatása céljából 2018. április 25. napján ülésezett.

5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

Az OBH elnöke Bszi. 76. § (7) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva koordinálja a magyar bírósági szervezetben dolgozók részvételét nemzetközi képzéseken. A bíróságok nemzetközi vonatkozású képzéseinek szervezési feladatait, a részvétel adminisztratív és szakmai támogatását, valamint a képzéseken megszerzett tudás bírói karban történő megosztását a MIA végzi szoros együttműködésben a nemzetközi képző intézményekkel. 2018-ban összesen 282 külföldi nemzetközi rendezvényen összesen 184 bíró, 71 bírósági titkár és 27 igazságügyi alkalmazott részvételére nyílt lehetőség.

5.2.1. Együttműködés az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal

Az OBH tagságának köszönhetően a magyar bírák, bírósági titkárok és fogalmazók közül évről évre növekvő számú jelentkezőnek nyílik lehetősége részt venni az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat által szervezett csereprogramokon és nemzetközi képzéseken. 2018-ban összesen 148 fő (200 kiutazás során) vehetett részt 52 EJTN által szervezett külföldi szemináriumon, konferencián, csereprogramon és tanulmányúton. A résztvevők között 91 bíró, 38 bírósági titkár és 19 igazságügyi alkalmazott volt.

5.2.1.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai

Az EJTN minden évben lehetőséget nyújt rövid és hosszú távú csereprogramokon történő részvételre. A rövid távú, kéthetes csereprogramok keretében 2018-ban 12 magyar bíró vett részt külföldi tanulmányúton, továbbá összesen 12 bíró érkezett Magyarországra. Az EJTN hosszú távú csereprogramjában 1 bíró vett részt 4 hónapig a EUROJUST-nál, 1 bíró az Emberi Jogok Európai Bíróságán, 1 bíró pedig az Európai Unió Bíróságán kezdte meg 12 hónapos gyakornoki idejét, mely 2019-re is átnyúlik.

2018-ban az új generáció részére szervezett EJTN AIAKOS csereprogram keretében 18 határozott időre kinevezett bíró, bírósági titkár és bírósági fogalmazó vehetett részt külföldi tanulmányúton, míg a magyar bíróságok összesen 14 külföldi vendéget fogadtak.

5.2.1.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális csereprogramjai

2018-ban 2 magyar bíró vehetett részt az EJTN 2016-ban elindított speciális csereprogramjában, amelynek lényege, hogy a résztvevők egy-egy általuk kiválasztott szakterületre fókuszálva kaphatnak képet a fogadó ország szabályozási és eljárási rendszereiről. A magyar résztvevők a szervezett bűnözésre, illetve uniós versenyjogi témákra fókuszáló programokon vettek részt.

5.2.1.3. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) bilaterális csereprogram

Az EJTN külön pénzügyi forrást biztosít tagállami bíróságok részére, bilaterális partnerkapcsolataik megalapozása és tapasztalatszerzés céljából, támogatva egyhetes tanulmányutak megvalósítását egy másik tagállam bíróságára. 2018-ban erre sikeresen pályázott a Fővárosi Ítéltábla, Szegedi Törvényszék és a Zalaegerszegi Törvényszék.

a) Fővárosi Ítéltábla

A csereprogram keretében a Fővárosi Ítéltábla és partner bírósága, a Müncheni Tartományi Bíróság delegációinak kölcsönös látogatása valósulhatott meg. A Fővárosi Ítéltábla 5 fős delegációja 2018. június 3-8. között látogatott Münchenbe, majd 2018. december 3-5. között Magyarországon fogadta a német bíróság küldöttségét. A német delegáció a Magyar Igazságügyi Akadémián is látogatást tett, ahol a bírósági igazgatás és a képzés rendszerével ismerkedtek meg.

b) Szegedi Törvényszék

A Szegedi Törvényszék 5 fős delegációja 2018. szeptember 10–14. napjain tett látogatást a program keretében Bulgáriában, a Balchiki Törvényszéken, ahol többek között bemutatták az alkalmazott elektronikus eljárásokat, távmeghallgatás rendszerét, a beszédfelismerő szoftver működési elveit és használatát, és a magyar bírói etikai kódexet.

c) Zalaegerszegi Törvényszék

A Zalaegerszegi Törvényszék 2018. szeptember 17–21. között fogadta a szlovéniai Muraszombati Kerületi Bíróság 5 fős bírósági delegációját, majd 2018. november 12–16. között a törvényszék 5 fős bírósági küldöttsége tett szakmai látogatást a szlovén partnerbíróságon.

5.2.1.4. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) THEMIS fogalmazói verseny

A négy elődöntőből és egy döntőből álló THEMIS fogalmazói versenyt évente rendezik, melynek során háromfős nemzetközi fogalmazói csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról prezentációik bemutatásával, valamint a zsűri és az opponensi kérdések megválaszolásával tesznek tanúbizonytságot.

A 13. alkalommal rendezett versenyen Magyarország a C és D elődöntőn is képviseltette magát. A C elődöntőt 2018. június 4–7. között tartották *Európai együttműködés polgári ügyekben* címmel Thesszalonikiben. A nemzetközi zsűri a magyar csapatot a legjobb szóbeli prezentációért járó különdíjjal jutalmazta. Eredményes felkészülésükhöz a csapat szakmai mentora, dr. Kovács Bálint és az OBH is hozzájárult.

A D elődöntőnek 2018. július 3-6. között a MIA adott helyszínt *Bírói etika és magatartás* témában. A magyar csapat harmadik helyezést ért el és kijutott a 2018. október 28–31. között Párizsban megtartott döntőre is, melyre a csapatoknak a *Tisztességes eljáráshoz való jog* témájában kellett felkészülniük. A csapat szakmai mentora dr. Dudás Dóra Virág volt.

5.2.2. Együttműködés az Európai Jogakadémiával (ERA)

Az OBH nemzetközi képzései kapcsán szorosan együttműködik az 1992-ben alapított Európai Jogakadémiával.

5.2.2.1. Képzési együttműködés az ERA-val

Az OBH – ERA együttműködés egyik fontos eleme a képzési együttműködés, melynek köszönhetően magyar bírák és igazságügyi alkalmazottak az ERA által megrendezett nemzetközi szemináriumokon vehetnek részt. Ennek keretében 2018-ban az OBH az ERA által szervezett 19 külföldön megrendezett nemzetközi szemináriumon, konferencián biztosította 20 bírót, 12 bírósági titkár és 2 igazságügyi alkalmazott részvételét.

5.2.2.2. Projekt együttműködés az ERA-val

Az OBH az Európai Jogakadémia (ERA) partnereként kettő, 2018 őszén befejeződött, az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága pályázati finanszírozásában

megvalósított képzési projektben működött közre. A projektek keretében versenyjogi, illetve digitális versenyjogi témában kerültek megrendezésre szeminárium-sorozatok. A képzések fő célja a bírók tudásbővítése mellett az volt, hogy elősegítsék a hivatásrendek szorosabb együttműködését, a tapasztalatok cseréjét, a jó gyakorlatok megosztását és a nemzeti eljárások megismerését.

Az OBH szintén együttműködő partnerként csatlakozott az ERA igazságügyi alkalmazottak polgári jogi és nyelvi képzésével foglalkozó projektjéhez, melynek megvalósítása 2018 decemberében veszi kezdetét. Várhatóan két szeminárium kerül megrendezésre ennek keretében a Magyar Igazságügyi Akadémián 2020-ban és 2021-ben. További, kartelljoggal foglalkozó képzési projekt keretében pedig 2019 elején kerül sor szeminárium megrendezésre magyar bírák, bírósági titkárok és fogalmazók számára.

2018 októberében az OBH újabb, az igazságügyi alkalmazottak büntető jogi és nyelvi képzésével, valamint bírósági koordinátorok képzésével foglalkozó projektekhez csatlakozott az ERA partnereként. A pályázatok elbírálása 2019 tavaszán várható.

5.2.3. Projekt együttműködés más szervezetekkel

Az OBH együttműködésével több további olyan, az Európai Bizottság Jogérvényesülési és Fogasztópolitikai Főigazgatósága által finanszírozott projekt van folyamatban, melynek középpontjában a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése áll.

5.2.3.1. Maastricht Projekt

A 7 EU tagállam együttműködése mellett a Maastrichti Egyetem vezetésével megvalósuló projekt az európai elfogatóparancsok végrehajtásának gyakorlatát vizsgálja és a bírósági döntések kölcsönös elismerésének fejlesztését célozza. Az Európai Bizottság finanszírozásával megvalósuló projekthez az OBH együttműködő partnerként csatlakozott 2017-ben. A projekt megvalósításában egy, az OBH elnöke által kijelölt magyar bíró szakértőként vesz részt a workshopokon.

5.2.3.2. Miskolci Egyetemmel közös projekt

A Miskolci Egyetem projektet valósított meg az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, a csalás, korrupció és további, az Unió pénzügyi érdekeit sértő tiltott tevékenységek, valamint az ezekhez kapcsolódó új gyakorlati kihívások (pl. kiberbűnözés) elleni fellépés, illetve ezek megelőzése céljából, amelyhez az OBH csatlakozott. Ennek során öt ország szakértőivel több konferencia és workshop került megrendezésre.

5.2.4. OBH elnöki ösztöndíjprogramok

Az OBH elnöke hagyományteremtő programjában több éve gyakornoki lehetőséget biztosít bíráknak és bírósági titkároknak az Európai Jogakadémián, és az Európai Unió Bíróságán. Az elsajátított ismeretek és a megszerzett tapasztalatok a visszaérkező ösztöndíjasok tudásmegosztása révén beépülnek a bírósági szervezetbe. 2018. I. félévében a program keretében két bíró dolgozott az Európai Unió Bíróságán, Luxemburgban és egy bírósági titkár az Európai Jogakadémián, Trierben.

2018 tavaszán újra kiírásra kerültek az ösztöndíj pályázatok, amelyek eredményeképpen 2018 októberétől egy bíró és egy bírósági fogalmazó kezdte meg 5 hónapos gyakornoki idejét.

2018-ban ismételtelen részt vettek angol és német nyelvtudással rendelkező bírósági titkárok és bírósági fogalmazók a *Használd a nyelvtudásod és kreativitásod* programban. A programban való részvételre 28 fő került kiválasztásra, akik három feladattípusban – fókusztema, linkkövetés, fordításlektorálás – látták el munkájukat, melyért idegennyelv-tudás pótlékban részesültek.

Werbőczy Ösztöndíj Program

Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke már létező ösztöndíjprogramok átalakításával és új lehetőségek megteremtésével 2018. évben Werbőczy Ösztöndíj Programot alapított.

Werbőczy Mundus

A Werbőczy Mundus ösztöndíj program keretében az OBH Elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít bírák és bírósági titkárok részére az Európai Unió Bíróságán Luxembourgban, bírák, bírósági titkárok, és bírósági fogalmazók részére az Európai Jogakadémián Trierben, valamint bírák részére az Emberi Jogok Európai Bíróságán Strasbourgban.

Werbőczy Lingua

Az ösztöndíj program célja a nemzetközi eredmények közvetítése a hazai igazságszolgáltatás felé, a magyar igazságszolgáltatás eredményeinek kommunikálása nemzetközi szinten, illetve az ehhez szükséges szakmai nyelvtudás folyamatos fejlesztése.

Werbőczy Universitas

Az OBH és a jogi képzést nyújtó hazai egyetemek közötti bővülő együttműködések eredményeként létrejövő ösztöndíj program a bírák számára nyújt támogatást egyes szakjogász végzettségek megszerzéséhez.

Werbőczy Schola

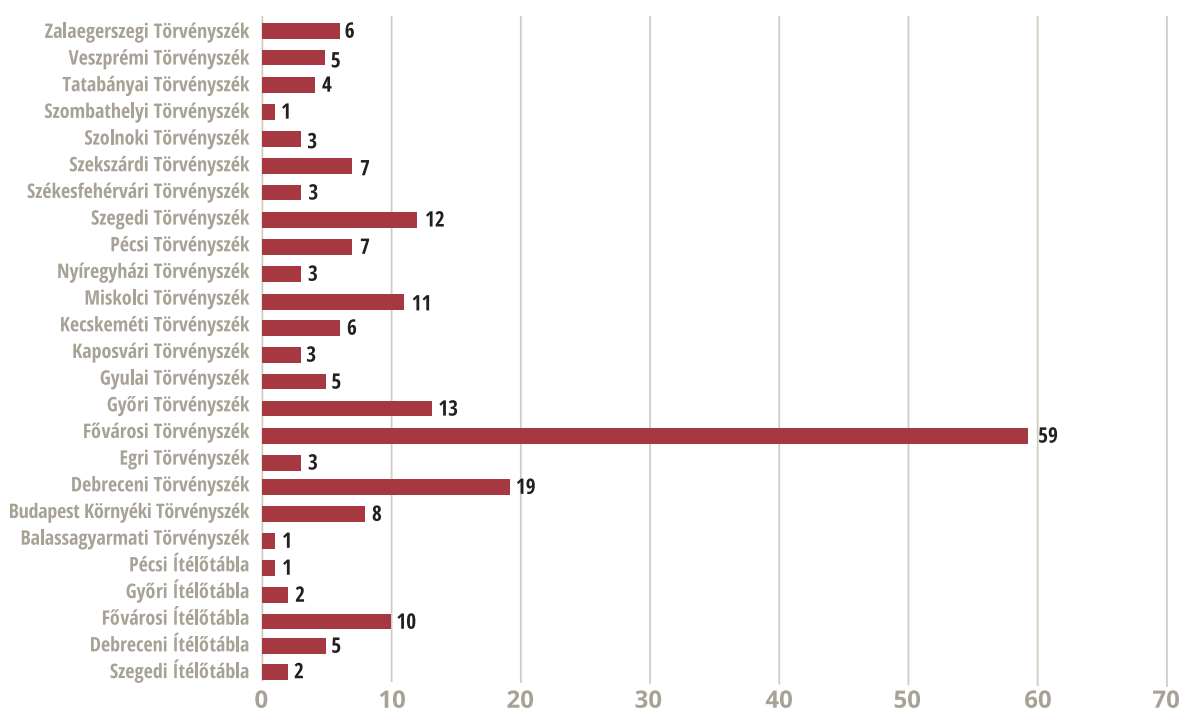
Az OBH és a hazai jogi karok kutatói és tudományos műhelyei közötti együttműködés az igazságszolgáltatást, különösen annak szervezetét érintő kérdésekben.

5.2.5. Képzési célú kiutazások a 2018. évben

2018-ban összesen 323 külföldi kiutazásra került sor tanulmányi céllal, ezeken a nemzetközi képzéseken összesen 199 bíró, bírósági titkár és fogalmazó vett részt.

Az alábbi diagram a 2018-ban a kiutazók számának alakulását mutatja be szolgálati hely szerinti bontásban, tekintet nélkül egy-egy kiutazó kiutazásainak számára:

Nemzetközi képzésekre utazó bírák és igazságügyi alkalmazottak számának alakulása 2018-ban

5.3. A MIA-n megrendezett nemzetközi események

5.3.1. Nemzetközi képzések a MIA-n (EJTN képzés)

Az ERA az OBH állandó partnere közös képzések szervezése terén. 2018-ban az Európai Unió támogatásával megvalósult projekt keretében, az Európai Jogakadémia (ERA) az OBH partnerségével a MIA-n rendezte meg 2018. június 4-5. között a digitális versenyjogi képzését. Az angol és német nyelvű szemináriumon 12 különböző európai uniós tagállam (pl. Németország, Horvátország, Spanyolország, Portugália, Litvánia) 25 szakembere mellett 8 magyar bíró és bírósági titkár is részt vett. A kétnapos képzés célja az volt, hogy a versenyjoggal foglalkozó bírák képesek legyenek behatárolni és elemezni a digitális piacot, valamint megértsék az online világban mozgó felek viselkedését.

2018. szeptember 4-5. között a MIA helyszínt biztosított az ERA Uniós anti-diszkriminációs jog szemináriumának. Az angol és magyar nyelvű szemináriumon 20 különböző európai uniós tagállam 31 bírósági szakembere mellett 22 magyar bírónak és bírósági titkárnak is lehetősége volt részt venni. A diszkriminációellenes törvény nagyon fontos szerepet tölt be az ERA programjában, 2003 óta több mint 95 diszkriminációellenes és nemek közötti egyenlőségről szóló szemináriumot tartott az ERA, több mint 2000 résztvevővel. A diszkriminációellenes szeminárium célja, hogy átfogó képet adjon az EU-nak a származás, fogyatékoság, kor, szexuális orientációs és a vallás alapján történő hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó joganyagáról és joggyakorlatáról.

Az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) AIAKOS nevű csereprogramja keretében bírósági titkárok és kezdőbírák 14 fős csoportja látogatott hazánkba 2018. május 14-18. között, hogy betekintsenek a magyar igazságügyi rendszer működésébe.

Az AIAKOS programban fogalmazók, bírósági titkárok és pályakezdő bírák, ügyészek vehetnek részt, akik így megismerkedhetnek más igazságügyi rendszerekkel és képzésekkel, bővíthetik ismereteiket az Európai Unió jogszabályai, illetve az igazságügyi együttműködés terén és személyes kapcsolatokat alakíthatnak ki, melyeket hasznosíthatnak szakmai pályafutásuk során. Az ötnapos rendezvényen a Legfőbb Ügyészség, a Kúria, a Fővárosi Törvényszék és az OBH szakmai tevékenységébe pillanthatnak be.

A Magyar Igazságügyi Akadémia 2018. szeptember 12-13. napjain először adott otthont az EJTN Igazságügyi Képzési Módszerek – Módszertan és értékelés című szemináriumának. A szemináriumon 20 országból 32 résztvevő gyűlt össze, hogy megossza az igazságügyi képzések módszertanához kapcsolódó tapasztalatait és jó gyakorlatait. A másfél napos program fókuszában az interaktív, a résztvevők bevonására építő oktatási módszerek voltak.

5.3.2. Nemzetközi konferenciák a MIA-n

5.3.2.1. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia

A 2018. október 11-12. napján immár hatodik alkalommal megrendezésre kerülő Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia központi témája az ügyfél-tájékoztatás volt.

A nagy érdeklődésnek örvendő eseményre 16 országból érkeztek a témában jártas résztvevők, melynek helyszíne ezúttal is a Magyar Igazságügyi Akadémia volt. A kétnapos konferencián a bírósági brand, az online bíróság, valamint az ügyfél-elégedettség témakörében tartottak előadásokat, illetve workshopokat olyan nemzetközileg elismert szakemberek, mint Barcza Dániel, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) rektor-helyettese, Michael Korhonen, az Európai Igazságügyi Képző Hálózat (EJTN) sajtófőnöke, William Valasidis, az Európai Unió Bíróságának sajtófőnöke, Bóhm Kornél kríziskommunikációs szakértő, valamint Kaisa Teivaanmäki, a finnországi Kainuu Kerületi Bíróság bírójának. A rendezvény összesen mintegy 100 fő részvételével zajlott.

5.3.2.2. Bírósági közvetítés nemzetközi konferencia

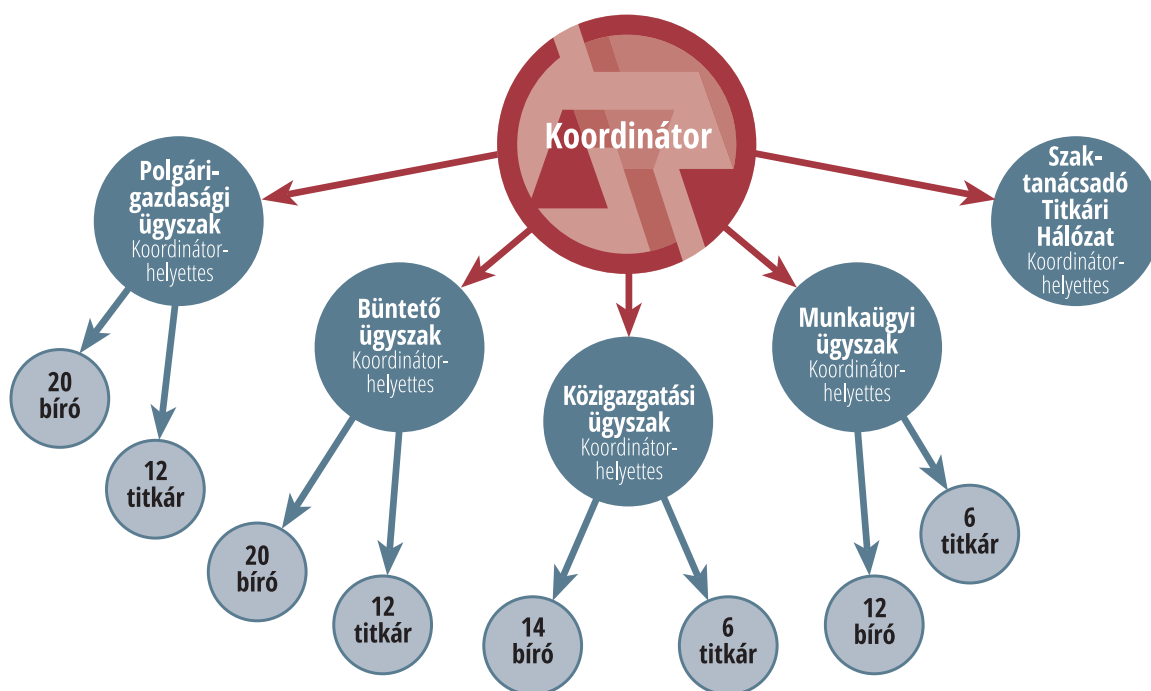
2018. október 17-18. napjain harmadik alkalommal került megrendezésre a Bírósági közvetítés nemzetközi konferencia a Magyar Igazságügyi Akadémián. A kétnapos esemény fő témája a bírósági közvetítés társadalmi beágyazottsága, a szakmai tanácskozáson résztvevő hazai és külföldi szakemberek egyebek mellett a közvetítés kihívásairól, az online közvetítés lehetőségeiről és a mediáció szociális hatásairól is megoszthatták tapasztalataikat. A konferencia második napján a bírósági közvetítés közigazgatási ügyekben betöltött szerepéről, valamint a mediációban alkalmazható stratégiákról is szó esett. Emellett online családjogi esetszimulációs bemutatót is megtekinthettek a résztvevők. A sikerrel zárult konferencián több mint 100 fő vett részt.

5.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

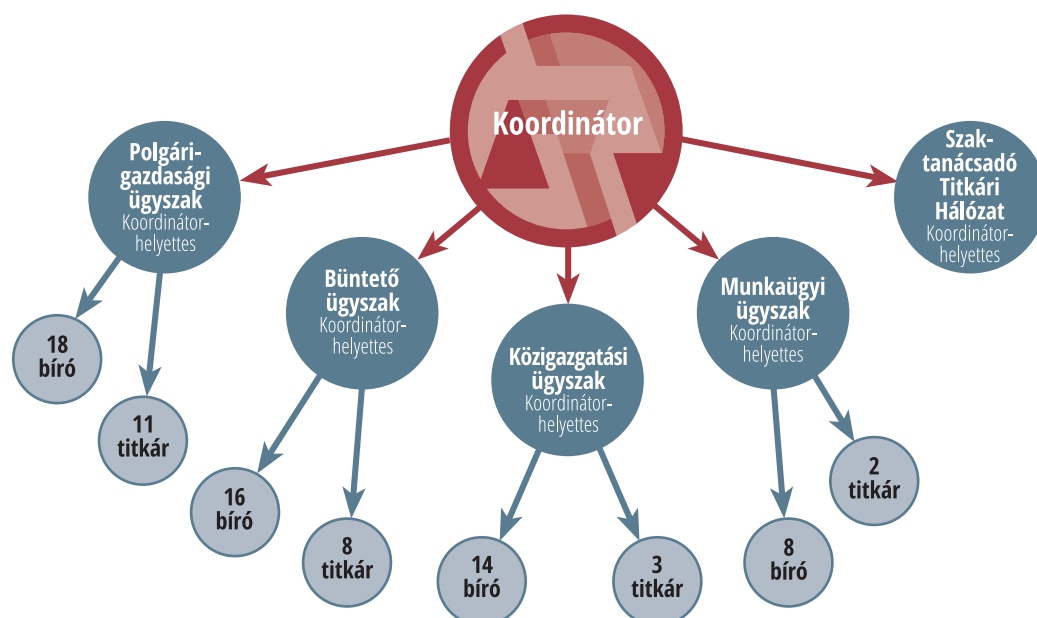
Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta, az OBH elnöke által kiadott szabályzat alapján segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának megismertetését a magyar bírói karban. A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa az európai jogi kérdésekben a gördülékeny információáramlást a magyar igazságszolgáltatás és az EU intézményei között, valamint hogy gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson a bírácoknak a jogalkalmazásban.

Mind a koordinátor és helyettesei, mind a szaktanácsadó bírák megbízásukat komoly kiválasztási folyamat eredményeképpen pályázat útján nyerik el, a megbízást 3 évre kapják az OBH elnökétől. Feladatukat illetékességi területükön – a Kúria és a Fővárosi Törvényszék kivételével – az ítélőtáblák illetékességi területéhez igazodva látják el. Munkájukért tárgyalási nap kedvezményben és kiegészítő, – valamint nyelvpótlékban részesülnek. A szaktanácsadók munkáját koordinátor, illetve ügyszakonként (polgári, büntető, közigazgatási, munkaügyi) egy-egy koordinátor-helyettes irányítja és szervezi.

Az EJSZH titkári hálózata, melynek munkáját külön koordinátor-helyettes irányítja a szakági koordinátor-helyettesekkel együttműködve, 2017. november 15-én kezdte meg működését.

2018. december 31-én a Hálózatnak 56 szaktanácsadó bíró és 24 szaktanácsadó titkár tagja volt.

A Hálózat munkájának kiemelkedő színvonalát teljesítménymérési rendszer segíti. A tagok negyedéveként, a koordinátor évente készítenek beszámolót az OBH elnökének, amelyben pontrendszer segítségével adnak számot elvégzett tevékenységeikről. Ez a számadás 2017-től teljes egészében online felületen működik.

A szaktanácsadók különféle kommunikációs csatornákon keresztül jutnak el a bírákhoz. Saját honlappal rendelkeznek a bírósági központi intraneten, képzéseken, illetve kollégiumi üléseken előadásokat tartanak és törekszenek minél személyesebb kapcsolat kialakításával biztosítani a tudásmegosztást. A honlap 2016-ban újult meg, az online felületen az elérhetőségi adatok, aktuális pályázatok mellett a szaktanácsadók havonta megjelenő blog-bejegyzésekkel (2018-ban 64 db) és Law Working Papers (2018-ban 23 db) formájában reflektálnak az európai jog aktuális kérdéseire, és jelentősen bővült az elérhető szakmai anyagok száma is.

2018. évtől a Koordinátori beszámolók tartalmazzák a szaktanácsadókhöz érkezett kérdéseket és válaszokat is. Ezek alapján már elkészítésre is kerültek a „Határon átnyúló Végrehajtási Jogi Gyakran Ismételt Kérdések és Válaszok”, valamint a „Határon átnyúló Családjogi Gyakran Ismételt Kérdések és Válaszok” című szakmai anyagokat.

2018-ban elindult az EJSZH Hírlevele, amely negyedévente jelenik meg. Célja, hogy tájékoztassa a bírákat, titkárokat arról, hogy a szaktanácsadók milyen szakmai anyagokat készítettek, illetve igyekeznek felkelteni az érdeklődést a külföldi képzések és az uniós joggyakorlat fejleményei iránt is.

Ebben az évben elindult az EJSZH Joggyakorlat-figyelő felülete. A szaktanácsadó bírák és titkárok kétheti rendszerességgel készítenek összefoglalókat az Európai Unió Bírósága, és az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteiről. Ez a felület hiánypótló jelleggel igyekszik segíteni a bírák EU-relációjú és alapjogi ítélezését, egyúttal hatékony segítséget jelent az OBH többi főosztályának is.

A szaktanácsadó bírák folyamatosan gyarapítják európai jogi ismereteiket. 2018-ban két alkalommal vettek részt többnapos kötelező képzésen a Magyar Igazságügyi Akadémián, ezen felül külön szakági üléseket is tartottak, és a titkárok további két, számukra szervezett kötelező képzésen bővíthették ismereteiket. A Hálózat tagjai közül 67 fő összesen 130 alkalommal vett

részt külföldi konferencián, képzésen, míg 48 fő összesen 62 alkalommal belföldön idegen nyelven tartott konferencián. Mindezekon túlmenően idegen nyelvű előadásokat tartottak, továbbá szakértői üléseken közreműködtek az Európai Unió intézményeinél. Ezen feladataik során a személyes épülésen túl úti beszámolóikkal a teljes bírói kar számára biztosították a megszerzett tudásuk megosztását, hozzájárulva az ítéletek és előzetes döntéshozatali kérelmek magas színvonalához.

A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2018-ban összesen 985 alkalommal került sor.

Mindezekon túlmenően számos egyéb tevékenységet is végeznek, ahogyan azt az alábbi ábra is szemlélteti:

5.5. Kommunikáció és tudásmegosztás

Az OBH számára kiemelkedően fontos a folyamatos kommunikáció és az igazságszolgáltatás eredményeiről történő tájékoztatás. A kommunikáció és tájékoztatás egyfelől az érintett nemzetközi szervezetek, másfelől a hazai közvélemény és az igazságügyi szakma felé irányul. Utóbbi esetben az információk folyamatos megosztása elsősorban a központi bírósági intraneten keresztül valósul meg.

5.5.1. Honlapok

A bíróságok honlapja (www.birosag.hu) angol nyelven is olvasható, a külföldi érdeklődésre számot tartó tartalmakat és híreket az OBH havonta frissíti. A Balkáni és Euro-mediterrán Hálózat honlapjának (www.bemncj.org) üzemeltetését is az OBH látja el, a hálózat titkárságának feladatai körében.

A bíróságok központi intranetes honlapja külön almenüpontban tartalmazza a nemzetközi anyagokat és a honlapon elérhetők a nemzetközi képzési pályázatok is.

5.5.2. Központi intranet

A központi bírósági intranet a szervezeten belüli információáramlás legfontosabb felülete, amelyen minden lényeges információ megtalálható a nemzetközi képzésekről. Ezen felül számos olyan angol nyelvű tájékoztató anyag is elérhető, amelyek segítségével a kiutazók eredményesen mutathatják be a magyar igazságügyi rendszert a külföldi partnereknek.

Az OBH rendszeresen tesz közzé figyelemfelhívó híreket és interjúkat a nemzetközi képzési lehetőségekkel és a lezajlott képzések eredményeivel kapcsolatban, ösztönözve ezzel a bírói kart az aktívabb nemzetközi szerepvállalásra, nyelvtudásuk fejlesztésére.

5.5.3. Angol nyelvű kiadványok

Az OBH saját szerkesztésű angol nyelvű kiadványokkal is segíti a külföldi partnerek és társszervek megfelelő tájékoztatását, mint pl. angol nyelvű féléves és éves beszámolók kivonata, új generációs kiadványok, EU Justice Scoreboard 2018-as magyar vonatkozású eredményei, EJSZH angol nyelvű kiadvány, digitális bíróság kiadvány.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- A teljes hazai és nemzetközi képzési folyamat integrált elektronikus rendszerbe illesztése és a központi bírósági intranet ezzel összhangban történő fejlesztése.
- A magyar bírósági szervezet eredményeinek minél szélesebb körű megismertetése hazai és nemzetközi szinten.
- Jubileumi konferencia szervezése a 15 éves EU csatlakozás alkalmából.
- A nemzetközi konferenciák számának a növelése.
- A V4 országokkal történő együttműködés és más kiemelt országhközi kapcsolatok erősítése.
- Az angol nyelvű honlap tartalmi fejlesztése és az angol nyelvű tájékoztató anyagok számának bővítése.
- Nemzetközi képzések utazásszervezésére és költségeinek előlegezésére új koncepció kialakítása.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

- Magyar Igazságügyi Akadémia: <https://birosag.hu/orszagos-birosagi-hivatal-0/magyar-igazsagugyi-akademia>
- E-learning keretrendszer: <https://coospace-obh.birosag.hu/>
- Mailáth György Tudományos Pályázat: <http://birosag.hu/mailath-gyorgy-tudomanyos-palyazat>
- Fogalmazói Pályázat: <https://birosag.hu/kozertheto-palyazati-kiiras>
- Az OBH nemzetközi honlapja: <http://birosag.hu/en>
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata: <http://www.bemncj.org/>

VII.

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE

Az OBH 2018. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseivel összhangban:

- A kompetencia alapú foglalkoztatás, az állomány képzettségi szintjének, felkészültségének növelése és a folyamatos vezetői ellenőrzési tevékenység eredményeként a komplex feladatok hatékonyabban kerülhettek végrehajtásra.
- A beilleszkedési folyamat részeként az új belépők részére a szervezeti magatartási ismereteket bemutató előadások, személyes konzultációk kerültek megrendezésre.
- Az emberi erőforrás változásában rejlő integritási kockázatra való felkészülés és annak kezelése érdekében utánpótlási terv készült.
- A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az Általános Meghatalmazások Nyilvántartása programot.

1. JOGSZABÁLYBAN NEVESÍTETT FELADATKÖRÖK

Az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete, a bírósági főfolyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Ezen feladatokat a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. Az OBH többek között előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartás-vezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt és önálló feladatok közül kiemelendő:

- a gondnokoltak országos nyilvántartásának,
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, valamint
- a hirdetményi kézbesítés rendszerének a működtetése.

2. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS

2.1. Szervezeti átalakítás

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet. Létrehozásakor alapvető követelmény volt, hogy a működése megkezdését követően, a rövid idő alatt szerzett tapasztalatokat felhasználva, a szervezet hiányosságait feltárva, azokra megoldást találjon. Működését folyamatosan fejlessze annak érdekében, hogy a változásokhoz alkalmazkodni tudjon, és megfeleljen a XXI. századi igazságszolgáltatással szemben támasztott követelményeknek és elvárásoknak. Mindez azért kiemelten fontos, mert a bevezetésre kerülő újítások, az optimalizált működési folyamatok és vívmányok az ország valamennyi bíróságának működésére hatással vannak, számukra mintául is szolgálhatnak.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertetett feladatokat, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a több tízmilliárd forintos bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a több mint 11 000 fővel működő bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a csaknem 200 bírósági épület,
- a több ezer informatikai eszköz és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- a több száz millió forintos európai uniós pályázatok lebonyolítása, kivitelezése, fenntartása.

Az OBH szervezeti struktúrája a beszámolóval érintett időszakban kis mértékben változott. Az OBH Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás 2018. július 27-i hatállyal módosult. Ennek értelmében a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya – feladatait megtartva, azokat némileg bővítve –, áthelyezésre került a Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztálytól a Magyar Igazságügyi Akadémiához. A főosztály feladatai az OBT munkájához kapcsolódóan – az OBT nemzetközi kapcsolatainak szervezésével, koordinálásával, tagjainak hivatalos külföldi útjai, és a hozzá érkező külföldi vendégek programjainak előkészítésével – bővültek.

OBH szervezeti egységei 2018. évben a szervezeti módosítást követően:

<ul style="list-style-type: none">• Elnöki Kabinet	<ul style="list-style-type: none">• Informatikai Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Országos Infrastruktúra Osztály– Alkalmazásfejlesztési Osztály– Alkalmazás Üzemeltetési Osztály– Hivatali Informatikai Osztály
<ul style="list-style-type: none">• Igazgatásszervezési Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Igazgatási Osztály– Koordinációs és Szervezetfejlesztési Osztály– Statisztikai Elemző Osztály– Szervezetszabályozási Osztály– Központi Iroda	<ul style="list-style-type: none">• Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Kommunikációs Osztály– Rendezvényszervezési Osztály
<ul style="list-style-type: none">• Jogi Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Jogszabály-veleményezési Osztály– Jogi Képviselési Osztály	<ul style="list-style-type: none">• Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya<ul style="list-style-type: none">– Közbeszerzések Osztálya– Szerződéses Kapcsolatok Osztálya
<ul style="list-style-type: none">• Elektronikus Eljárások Főosztálya<ul style="list-style-type: none">– Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály– Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály– Országos Nyilvántartási Iroda	<ul style="list-style-type: none">• Magyar Igazságügyi Akadémia<ul style="list-style-type: none">– Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya– Képzési Osztály– Tudományszervezési és Dokumentációs Osztály– Szolgáltatási Osztály
<ul style="list-style-type: none">• Ellenőrzési Főosztály	<ul style="list-style-type: none">• Műszaki Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Épületfejlesztési és Fenntartási Osztály– Biztonságtechnikai Osztály– Gondnoksági és Gépjármű Üzemeltetési Osztály
<ul style="list-style-type: none">• Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Bírósági Osztály– Hivatali Osztály– Létszám- és Bérgazdálkodási Osztály	<ul style="list-style-type: none">• Projektiroda<ul style="list-style-type: none">– Projekttervezési Osztály– Projekt Megvalósítási és Fenntartási Osztály
<ul style="list-style-type: none">• Gazdálkodási Főosztály<ul style="list-style-type: none">– Fejezeti Költségvetési Osztály– Kontrolling Osztály– Hivatali Gazdasági Osztály	

2.2. Az OBH létszáma

2018. december 31-én az OBH **engedélyezett létszáma: 326 fő** volt. Ez az előző évhez képest 25 fős létszámnövekedést jelentett, melyből 23 fő az ún. központosított informatikai létszámnövekedés eredménye. A koncepció célja, hogy az OBH a megnövekedett országos infrastrukturális, illetve informatikai fejlesztési igényeket egységes központi irányítás és szakmai felügyelet mellett tudja kielégíteni.

Hasonló központosított létszámfelhasználás és központosított szakmai irányítás, felügyelet valósult meg a műszaki területen is. A bírósági épületek felújításának, átalakításának tervezésén, a projektek előrehaladásának nyomon követésén olyan létesítményi főmérnökök dolgoznak, akik az OBH-nál vannak állományban, de munkavégzési helyük a bírósági telephelyekhez kötődik.

A további létszámbővítést részben a jogi terület (jogszabály-veleményezés, jogi szabályozás, szervezetszabályozás) megnövekedett feladatigénye, valamint a Magyar Igazságügyi Akadémia szolgáltatási és ellátási színvonalának növelése (fizikai munkatárs) indokolta.

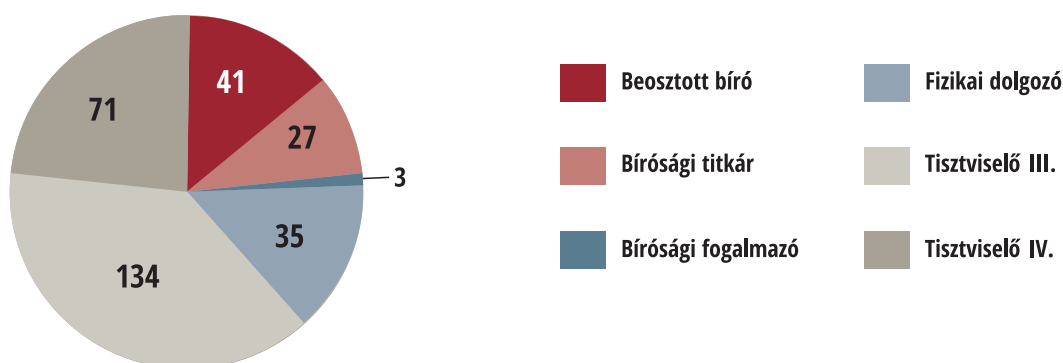
2018-ban strukturálisan változtak a létszám kimutatás és engedélyezés elemei. Az igazságügyi alkalmazottak jogállását szabályozó törvény 2017. szeptemberi módosításával az eddigi négy fizetési osztály (bírósági titkár, bírósági fogalmazó, felsőfokú végzettségű tisztviselő, középfokú iskolai végzettségű tisztviselő) mellett önálló V. fizetési osztályba kerültek a korábban az I-IV. fizetési osztályba sorolt vezetők. A besorolási rendszer módosulása miatt a létszámváltozás csak a vezető besorolású igazságügyi alkalmazottak végzettség, illetve munkakör szerinti megbontásával mutatható ki.

A szervezet engedélyezett létszámának változása		
	Engedélyezett létszám (fő)	
	2017. december 31.	2018. december 31.
vezető	-	62
beosztott bíró	37	32
bírósági titkár	38	28
bírósági fogalmazó	3	3
felsőfokú végzettségű tisztviselő	132	116
középfokú végzettségű tisztviselő	60	50
fizikai dolgozó	31	35
OBH engedélyezett létszáma	301	326

Az OBH a beszámolóban eddig ismertetett feladatait a tárgyév végén **311 fő munkajogi állományi létszámmal** látta el. Az állományból 20 fő volt tartósan távol (GYED, GYES mellett fizetés nélküli szabadság, illetve betegség miatt), így az aktívan munkát végzők **tényleges létszáma 291 fő** volt, melynek a bírósági szervezet összlétszámához viszonyított aránya nem éri el a 2,5%-ot.

Az OBH munkajogi létszáma munkakör szerint			
Munkaköri csoport	Állományi létszám besorolás szerint (fő)	Állományi létszám munkakör szerint (fő)	A munkakörök aránya
vezető	52	-	-
beosztott bíró	41	41	13,18%
bírósági titkár	22	27	8,68%
bírósági fogalmazó	3	3	0,97%
tisztviselő III.	99	134	43,09%
tisztviselő IV.	59	71	22,83%
fizikai dolgozó	35	35	11,25%
OBH munkajogi létszáma 2018. december 31-én	311	311	100,00%

Állományi létszám munkakör szerint (fő)

Az állományi és a tényleges létszám változása

	2017. december 31.		2018. december 31.	
	Állományi létszám (fő)	Tényleges létszám (fő)	Állományi létszám (fő)	Tényleges létszám (fő)
bíró	34	33	41	39
bírósági titkár	34	32	27	26
bírósági fogalmazó	2	2	3	3
felsőfokú végzettségű tisztviselő	119	112	134	123
középfokú végzettségű tisztviselő	71	68	71	67
írnok	-	-	-	-
fizikai alkalmazott	31	30	35	33
Összesen	291	277	311	291

A ténylegesen foglalkoztatottak létszáma 14 fővel nőtt (5%) a 2017. december 31-i adatokhoz képest. A belső arányokon belül tükröződik az a törekvés, hogy az igazgatási feladatok ellátásában minél több, a bírósági szervezetet már ismerő bíró vegyen részt, átadva a gyakorlati tapasztalatokat a bírósági szervezet igazgatási munkájához. Az OBH igazgatási szakfeladatainak ellátásában az év folyamán közreműködtek további – a bírósági szervezeten kívüli központi igazgatási feladattal megbízott – bírák és igazságügyi alkalmazottak, összesen mintegy 300 fő, ezen túl 3 fő igazságügyi alkalmazott kirendeléssel dolgozott az OBH-nál.

A ténylegesen foglalkoztatott létszám feladat szempontú összetétele (2018. december 31-i záró állomány alapján)

Bírák (fő)	Elnök, elnökhelyettes, elnöki biztos	Bíróságokkal kapcsolatos feladatokat ellátó érdemi ügyintézők*		Kommunikáció, kapcsolattartás	Összesen
		OBH-ban MIA kivételével	MIA-n		
	4	27	5	3	39
Titkárok, fogalmazók, tisztviselők (fő)	Funkcionális feladatokat ellátó érdemi ügyintézők	Bíróságokkal kapcsolatos feladatokat ellátó érdemi ügyintézők*		Adminisztratív feladatokat ellátó ügyintézők	Összesen
		OBH-ban MIA kivételével	MIA-n		
	68	57	33	61	219

*Bíróságokkal kapcsolatos feladatok: jogszabály véleményezés, perképviselő, igazgatás-szervezés, szabályozás, panaszügy, elektronikus eljárás, bírói és vezetői pályázatok elbírálásának előkészítése, fogalmazói pályázatok lebonyolítása és létszám-gazdálkodás, fejezeti költségvetés-gazdálkodás, országos informatikai infrastruktúra üzemeltetés és fejlesztés, országos épületfejlesztés és fenntartás, tudomány-szervezés, nemzetközi kapcsolatok és képzés, projekttervezés és megvalósítás.

Fizikai alkalmazottak (fő)	Hivatalsegéd	Gépjármű-vezető	Takarító, egyéb szállodai szolgáltatás	Gondnokság	Összesen
	5	7	17	4	33

A 2012. január 1-jével bekövetkezett igazgatási modellváltás a központi igazgatási tevékenységek terjedelmében és intenzitásában is változást eredményezett: az OBH lényegesen több feladatot lát el, mint az OIT Hivatala és e feladatok összetételükben is szerteágzóbbak.

A változás nagyságrendjét jól mutatják az iktatott ügyek számának objektív mutatói: 2011-ben összesen 42 856, míg 2018-ban 102 060 ügy iktatására került sor.

Az ügynövekedés néhány területen kifejezetten látványosan jelentkezett. Így:

- a jogszabályalkotás felgyorsult a 2012. előtti állapothoz képest: amíg 2011-ben 782, addig 2018-ban 3 587 jogszabály-veleményezéssel összefüggő irat keletkezett;
- a képzések száma 2011-hez viszonyítva a sokszorosára (85-ről 455-re) emelkedett, a résztvevői létszám egyidejűleg több, mint négyszeresére (4 311-ről 18 654 főre) nőtt;
- emellett 2018-ban összesen 323 külföldi kiutazásra került sor tanulmányi céllal;
- a 185 bírósági ingatlan folyamatos fejlesztésével, korszerűsítésével párhuzamosan jelenleg is számos kiemelt projekt zajlik: a BKT új központi épületének kialakítása, a Kúria visszaköltöztetése a Kossuth térre, új oktatási központ építése Balatonszemesen, valamint a Szegedi Törvényszék épületének felújítása;
- az informatikai fejlesztéseken belül olyan új feladatok állnak megvalósítás alatt, mint az e-akta, az elektronikus iratbetekintő rendszer, a határozatszerkesztő- és anonimizáló programok kifejlesztése, amelyekhez hasonló nagyszabású, különböző szakértelmet és összehangolt tevékenységet igénylő projektek még sosem zajlottak a szervezetben.

A feladatok ilyen mértékű növekedése és az azokkal járó munkaerőigényes szervezési tevékenység szükségszerűen maga után vonta az OBH létszámának az OIT Hivataláéhoz képest magasabban történő meghatározását és – a tevékenységek bővülésével, illetve előrehaladásával – emelkedését is.

Az OITH tényleges létszáma 2011. december 31-én 150, míg az OBH-é 2018. december 31-én 291 fő volt, ami a fenti feladatnövekedéssel arányban áll.

2.3. Emberi erőforrás gazdálkodás

Az OBH állományában is – a stratégiai célkitűzésnek megfelelően – folyamatos a törekvés az emberi erőforrások rugalmas és optimális elosztására, hasznosítására. Ezen célok a következő intézkedésekben valósultak meg:

- A bírósági szervezetet érintő egyes komplex igazgatási tevékenységek szakmai színvonalának növelésén túl a cél az volt, hogy álláshelyet biztosítsunk az ERA, EUB ösztöndíjprogram pályázatok nyerteseinek, legalább a gyakornoki idő időtartamára. A külföldön szerzett tapasztalat hosszabb távon növeli a feladatellátás színvonalát, a szervezet hatékonyságát.
- Az OBH elnöke elkötelezett abban, hogy az erre nyitott bírósági titkárok és fogalmazók betekintést nyerjenek az OBH működésébe és ezzel hasznos gyakorlati tapasztalatot szerezzenek további pályafutásukhoz. Ezen bírósági tapasztalattal rendelkező munkatársak ugyanakkor nagymértékben hozzájárulhatnak egyes kiemelt igazgatási, szervezési feladatok hatékony és eredményes ellátásához.

- A tudásalapú bírósági szervezetben felhalmozott ismeretek és tapasztalatok további hasznosítási lehetősége a központi igazgatási szervezetben működő munkacsoportban történő részvétel. 2018-ban elsősorban fejlesztési, képzési anyagok kidolgozásában 13 munkacsoport működött, melyek munkájában összesen 108 fő vett részt.
- A kompetencia alapú foglalkoztatás, az állomány képzettségi szintjének, felkészültségének növelése és a folyamatos vezetői ellenőrzési tevékenység eredményeként a komplex feladatok hatékonyabban kerülhettek végrehajtásra.
- Az emberi erőforrás ésszerű és hatékony kihasználása érdekében 2018-ban eddig tett munkáltatói intézkedések elsősorban arra irányultak, hogy a szervezet stratégiai célkitűzéseit, valamint a munkavállalók elvárásait egymáshoz igazítsa.
- Az üres álláshelyek feltöltése során alkalmazott kompetencia alapú kiválasztási folyamat, felvételi teszt alkalmazása hatékonyan elősegítette a megfelelő szakemberek utánpótlását.
- Az állomány képzettségének fejlesztésén túl minőségi cserék is történtek, amely ugyan átmenetileg növelték a fluktuációt, de hosszabb távon pozitívan hatnak a teljesítményre.
- A beilleszkedési folyamat részeként az új belépők részére a szervezeti magatartási ismereteket bemutató előadások, személyes konzultációk kerültek megrendezésre.
- Az emberi erőforrás változásában rejlő integritási kockázatra való felkészülés és annak kezelése érdekében utánpótlási terv készült.

2.4. Munkakörnyezet

2018. december 31-én az állományi létszámból 5 főt kivéve – akik kirendeléssel a Kaposvári Törvényszéken láttak el feladatot – 54 fő dolgozott a Budapest, XII. kerületben található Magyar Igazságügyi Akadémián kiváló munkakörnyezetben, egy modern, légkondicionált, zöld övezetben található épületben 510,08 négyzetméternyi hasznos irodaterületen, amely minden dolgozó igényt kielégít. A Magyar Igazságügyi Akadémián azonban további épületfejlesztések vannak folyamatban elsősorban azért, hogy még több, nagyobb és felszereltebb termék álljanak rendelkezésre a központi képzések, konferenciák megtartásához.

Az Országos Bírósági Hivatal Budapest, V. kerület Szalay utcai épületében (2320,98 m² hasznos irodaterületen) 232 fő dolgozott 2018. december 31-én. Az épület szépsége, építészeti sajátosságai, hatalmas aulája az itt dolgozók és az ide látogatók figyelmét is felkeltik, megragadják. E gyönyörű, ám gépészeti és technikai adottságait tekintve mára már teljes mértékben hasznosított terület mellett egy, a Budapest, V. kerület Markó utcában található felújított épület, 1276,22 m² hasznos irodaterülettel áll majd rendelkezésre a központi igazgatási munka még hatékonyabbá tételéhez. Reményeink szerint a legújabb trendeket, informatikai és műszaki elvárásokat kielégítő épület kiszolgálja a szervezetet a hatékony, időszerű és feladatorientált munkavégzésben.

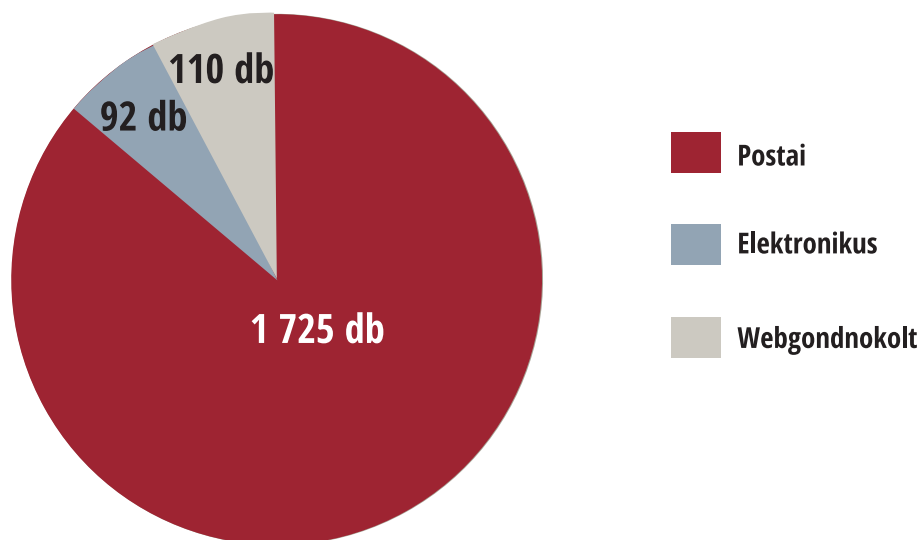
3. AZ ORSZÁGOS NYILVÁNTARTÁSI ÉS ÜGYFÉLKAPCSOLATI OSZTÁLY ÉS AZ ORSZÁGOS NYILVÁNTARTÁSI IRODA

3.1. Adatigénylések a gondnokoltak országos nyilvántartásából

A gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Gnyt.v.) szabályozza az OBH által vezetett gondnokoltak nyilvántartásából történő adatkérések rendjét. A törvényben nevesített egyes hivatásrendek – meghatározott céllal – közvetlen hozzáférésre jogosultak, más szervek, illetve magánszemélyek pedig a jogi érdekük igazolása mellett papír alapon, valamint elektronikus úton nyújthatják be kérelmeiket.

2018-ban a Webgondnokolt rendszeren keresztül 110 db, postai úton 1 725 db, elektronikus úton, ügyfélkapun, illetve hivatali kapun keresztül 92 db adatkérés, illetve megkeresés érkezett az OBH-ba. Ez összesen 1 927 db adatkérést jelent, mely az egyes adatkérésekre kiadott hiánypótlásokat is tartalmazza.

Gondnokolti adatkérések megoszlása 2018-ban

3.1.1. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések

A gondnokoltak nyilvántartásában 2018. év végén 54 959 gondnokság alá helyezett személy bejegyzése található, előzetes jognyilatkozatot ugyanezen időszak alatt 36 személy tett.

A nyilvántartásból 48 180 db külső lekérdezés (rendőrkapitányságok, közjegyzők stb.) történt az OBH által kialakított külső betekintő portál, a Webgondnokolt rendszer segítségével.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a Nemzeti Választási Iroda (NVI) által – többek között – a gondnokoltak nyilvántartásában lévő, választójoggal nem rendelkező személyekből összeállított névjegyzéke pontos adatokat tartalmazzon.

Ezért a Gnytv. 18. § (2) bekezdése alapján 2018-ban megvalósította a Belügyminisztérium személyiadat- és lakcímnnyilvántartásából a halál tényének és időpontjának gondnokoltak nyilvántartásába történő automatikus átvezetését, továbbá több nagyszabású adattisztítási intézkedést rendelt el a bíróságok számára. Az adattisztítás azon személyek ügyeire terjed ki, amelyek az NVI nyilvántartásában szerepelnek, azonban a bírósági lajstromokban nem találhatóak. Az adattisztítás nagymértékben hozzájárult a 2018. április 8-i országgyűlési választások zökkenőmentes lezajlásához. Ennek köszönhetően a választások alatt a gondnokoltak nyilvántartásában szereplő, választójoggal kapcsolatos adatok pontatlansága miatt nem érkezett panasz az OBH-ba.

3.2. Civil szervezetek beszámolóí

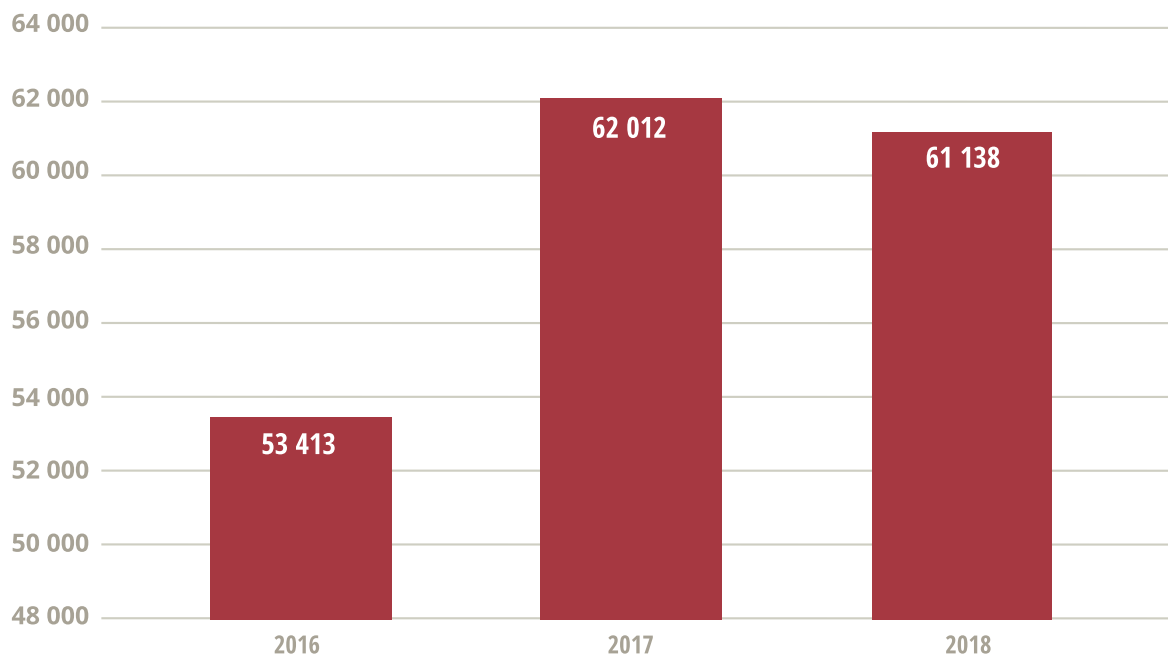
Az egyesületi jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján a civil szervezetek a tárgy évi beszámolójukat a következő év május 31. napjáig küldik meg az OBH-ba közzététel céljából. 2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett szervezet ezt kizárólag elektronikus úton, az ún. Ügyfélkapun keresztül teheti meg; 2017. március 1. napjától a közalapítvány is. Az ilyen eljárásra nem kötelezettek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus eljárás közül.

2018. évben e-úton 61 138 db, papír alapon 10 363 db beszámoló érkezett. Össz.: 71 501 db.

2017. évben e-úton 62 012 db, papír alapon 14 727 db beszámoló érkezett. Össz.: 76 739 db.

2016. évben e-úton 53 413 db, postai úton 20 594 db beszámoló érkezett. Össz.: 74 007 db.

Elektronikus úton benyújtott beszámolók számának alakulása 2016–2018. évek között

A civil szervezetek nagy többsége a leadási határidő előtti utolsó napokban küldi meg az éves tevékenységéről szóló beszámolót, amelyek fogadására az OBH a tárgydőszakban is felkészült. Elektronikus úton 43 412 db, postai úton 8 636 db beszámoló érkezett május végén – június elején. Ez összesen 52 048 db beszámolót jelent.

A nagy mennyiségű beszámoló határidőben történő feldolgozása érdekében az OBH munkatársain kívül, 2018. június hónaptól – túlmunka keretében – bírósági dolgozók is besegítettek. Az alapos felkészülésnek és a túlmunkában résztvevőknek köszönhetően 2018. június 18. napjáig az elektronikus úton megküldésre került beszámolók feldolgozása megtörtént.

3.2.1. Civil beszámolóhoz kapcsolódó fejlesztések

2018-ban szükségessé vált a beszámolók beküldéséhez szükséges nyomtatványok aktualizálása a töredék időszak beszámoló nyomtatványon történő feltüntetésével kapcsolatban. Ez különösen a végelszámolás alatt álló szervezetek beszámolóinak benyújtása miatt vált szükségessé.

A beszámolók benyújtásához alkalmazható korábbi évekre vonatkozó nyomtatványok frissített verziói, illetve a 2018. évi beszámoló elkészítéséhez szükséges nyomtatványok (PK-441, PK-442) 2018. február 1-jétől érhetőek el a civil eljárás során alkalmazandó nyomtatványok között.

2018. január 1-jétől a beszámoló előterjeszhető a szervezet Céskapuján keresztül is.

3.2.2. Civil szervezetek névjegyzékének adategyeztetése

2018-ban előkészítettük a Civil szervezetek névjegyzékének ismételt adategyeztetését.

A konkrét hibatípusok kiszűrésének és a korábbi adattisztításnak (2017. év eleje) köszönhetően a névjegyzékben előforduló hibák nagymértékben lecsökkentek. A második fázis 2017 decemberében kezdődött, amikor a fennmaradt apróbb hibáknak civil névjegyzékben történő egyenkénti ellenőrzése indult el. Az adattisztítási folyamat előkészítése 2017 decemberében és 2018 első felében kezdődött el, majd a hibák kijavítása 2018. év végén befejeződött.

3.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

3.3.1. Kialakítás

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ányt.v.) 2018. január 1. napján lépett hatályba. A törvény rendelkezéseinek megfelelően az OBH saját fejlesztés keretében kialakította az Általános Meghatalmazások Nyilvántartása (továbbiakban: Nyilvántartás) programot.

Az Ányt.v. rendelkezései alapján a Nyilvántartást elektronikusan kell vezetni. A Nyilvántartás vezetésére és az adatszolgáltatás teljesítésére szolgáló informatikai alkalmazást az OBH elnöke működteti.

3.3.2. Bejegyzés

Az általános meghatalmazást a kérelmező belföldi lakóhelye, ennek hiányában belföldi tartózkodási helye, vagy, ha a kérelmező nem természetes személy, belföldi székhelye szerint illetékes törvényszék jegyzi be a Nyilvántartásba. A Nyilvántartásba történő adatbejegyzés iránti kérelmet jogszabályban meghatározott tartalmú nyomtatványon kell előterjeszteni a bejegyzésre jogosult bíróságon.

Az Ányt.v. 22. § (1) bekezdése alapján az e törvény hatálybalépését megelőzően a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján vezetett bírósági nyilvántartásokba 2014. március 15. napján vagy azt követően bejegyzett általános meghatalmazások adatait az e törvény szerinti nyilvántartásba kell átvezetni. Fenti törvényi rendelkezésre tekintettel a bíróságok az OBH által kialakított ügymenet szerint több mint 1 000 meghatalmazást rögzítettek be a Nyilvántartásba.

3.3.3. Adatszolgáltatás

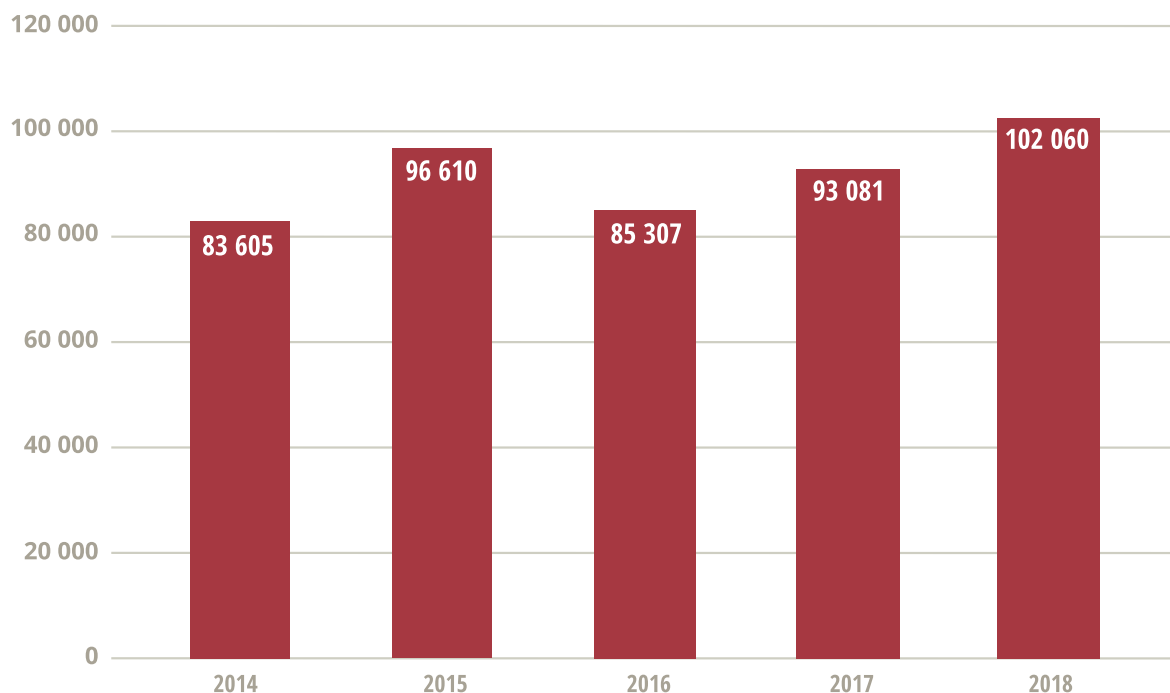
A törvény végrehajtására kiadott, a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának részletes szabályairól szóló 17/2017. (XII. 15.) IM rendelet alapján a Nyilvántartásból adatszolgáltatás igényelhető. Az adatszolgáltatás iránti kérelmet az OBH-hoz kell benyújtani.

Az OBH a kérelmek elektronikus úton történő előterjesztéséhez saját fejlesztés keretében az informatikai rendszert, valamint az Elnöki Iktató Rendszert (EIR) úgy alakította át, hogy az az elektronikus kérelmek fogadására, valamint az adatszolgáltatás kiadására alkalmas legyen. A kérelmek benyújtásához szükséges, OBH által fejlesztett nyomtatványok a bíróságok központi internetes oldalán érhetőek el.

4. AZ OBH IRATFORGALMA

Az OBH napi rendszerességgel végez szolgáltató, döntés előkészítő, operatív, kiszolgáló, adatgyűjtési, elemzési és egyéb érdemi feladatokat. 2018-ban összesen 102 060 irat került iktatásra, amely közel 9 000 irattal haladja meg a Központi Iroda 2017. évi iratforgalmát.

Az OBH iratforgalma 2014–2018. évek között

Az OBH 2018. évi iratforgalmát és annak részletes megoszlását a VII. 1. számú melléklet tartalmazza. A 2018. évi iratforgalom hatékony és időszerű ügyintézésére az OBH-ban dolgozó valamennyi munkatársra jelentős munkaterhet rótt. A feladatok teljesítéséhez elengedhetetlen a dolgozók részéről a pontos, naprakész iratkezelés, valamint az erre vonatkozó szabályok alapos ismerete és azok betartása.

JÖVŐBELI CÉLKITŰZÉSEK FELADATOK:

- A bírósági szervezetet érintő egyes komplex igazgatási tevékenységek szakmai színvonalának további növelése.
- „Life long learning” – kompetencia alapú tréningeken, belső továbbképzéseken történő részvétel biztosítása az igazságügyi dolgozóknak.
- Az OBH elhelyezési körülményeinek javítása
- Az OBH által szervezett képzésekhez a képzési infrastruktúra fejlesztése a MIA-II és a MIA – Balaton projektben.
- Az OBH kijelölt szervezeti egységeinek gyors és gördülékeny átköltöztetése az újonnan felújított Markó utcai épületbe.

TOVÁBBI HASZNOS INFORMÁCIÓK:

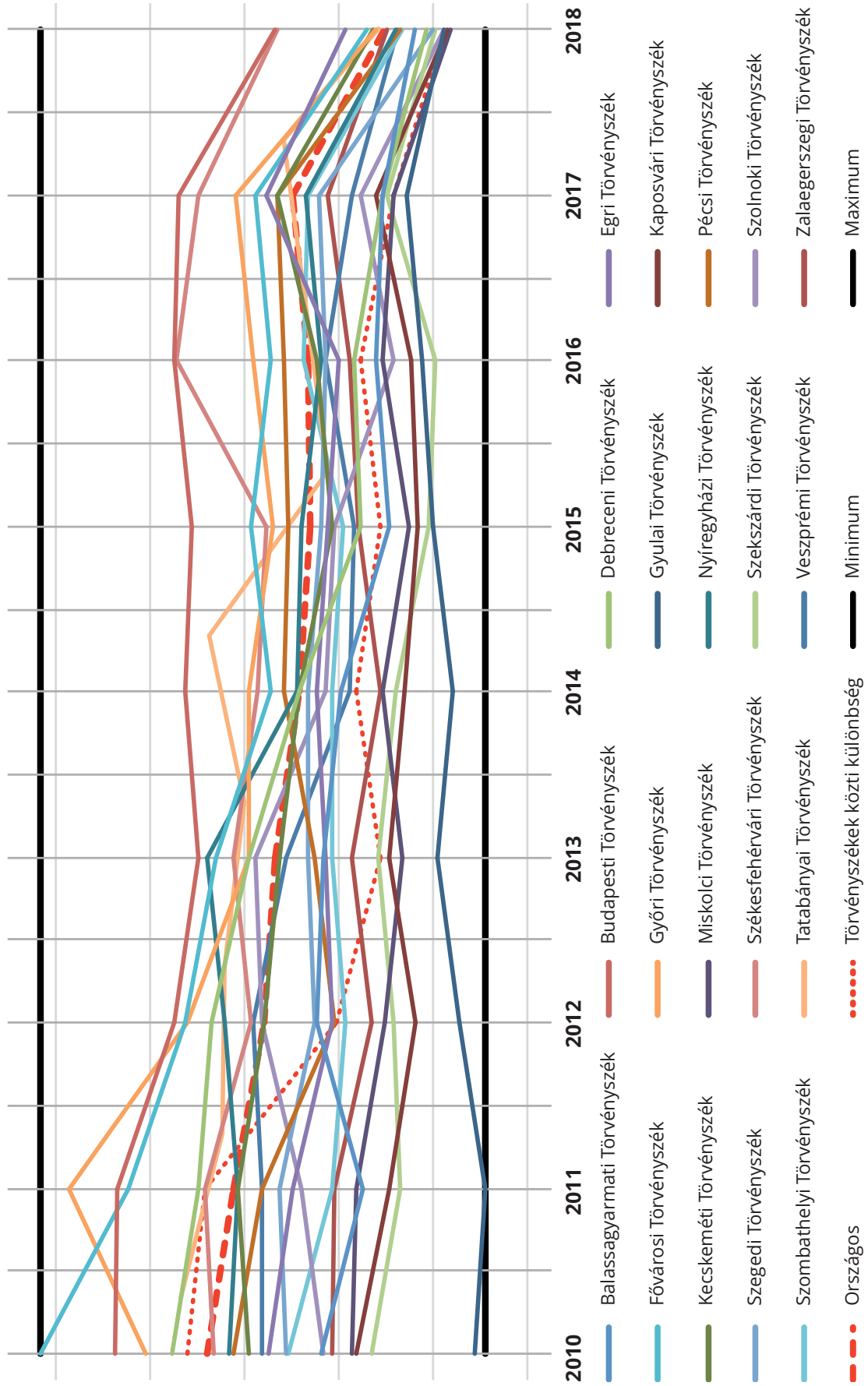
- Az OBH közérdekű adatairól: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-kozerdeku-informaciok>
- Az OBH elérhetőségeiről: <https://birosag.hu/orszagos-birosagi-hivatal-1>
- Az állásajánlatokról az OBH-ban: <http://www.birosag.hu/egyeb-allasajanlatok>
- Bírósági Közlöny: <http://birosag.hu/szakmai-informaciok/birosagi-kozlony>
- Civil szervezetekről: <https://birosag.hu/civil-eljarasok>

MELLÉKLET

I. 1. melléklet

Az egy bíróra eső folyamatban maradt peres ügyek számának alakulása büntető és civilisztikai ügyekben, járásbírósgon és törvényszék első fokon (KMB-vel együtt)

Bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma a bírósági szervezetben										
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Foglalmazó	Vezető	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
Kúria	92	14	0	21	17	55	51	6	70	326
Fővárosi Ítéltábla	90	23	0	18	25	20	24	0	8	208
Debreceni Ítéltábla	26	8	0	9	6	9	8	0	7	73
Győri Ítéltábla	24	5	0	8	5	1	11	2	8	64
Pécsi Ítéltábla	16	3	0	7	1	5	9	0	7	48
Szegedi Ítéltábla	24	7	0	7	3	6	15	1	7	70
Balassagyarmati Törvényszék	48	15	5	19	7	6	68	13	43	224
Budapest Környéki Törvényszék	281	100	18	82	70	14	276	131	56	1 028
Debreceni Törvényszék	135	43	10	47	22	12	159	48	54	530
Egri Törvényszék	72	22	7	33	15	12	70	18	35	284
Fővárosi Törvényszék	793	213	87	188	192	48	789	437	202	2 949
Győri Törvényszék	94	30	17	18	20	10	110	37	42	378
Gyulai Törvényszék	76	28	3	22	17	12	98	18	49	323
Kaposvári Törvényszék	82	25	8	27	25	8	85	35	56	351
Kecskeméti Törvényszék	119	37	16	26	22	20	152	53	70	515
Miskolci Törvényszék	172	57	15	37	38	15	226	78	72	710
Nyíregyházi Törvényszék	125	46	4	25	28	12	162	35	46	483
Pécsi Törvényszék	96	36	11	24	24	19	79	64	48	401
Szegedi Törvényszék	115	37	6	33	23	10	161	45	44	474
Székesfehérvári Törvényszék	86	31	9	26	14	10	88	37	30	331
Szekszárdi Törvényszék	58	15	4	19	12	8	75	16	22	229
Szolnoki Törvényszék	86	22	10	30	14	9	109	17	36	333
Szombathelyi Törvényszék	49	14	7	18	8	6	65	15	34	216
Tatabányai Törvényszék	76	25	4	25	16	15	90	23	11	285
Veszprémi Törvényszék	85	26	7	12	14	6	87	59	50	346
Zalaegerszegi Törvényszék	64	20	6	29	15	4	57	37	26	258
MINDÖSSZESEN:	2 984	902	254	810	653	352	3 124	1 225	1 133	11 437
Országos Bírósági Hivatal	32	28	3	62	0	116	50	0	35	326
MINDÖSSZESEN:	3 016	930	257	872	653	468	3 174	1 225	1 168	11 763

Bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszáma a bírósági szervezetben										
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Foglalmazó	Vezető	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
Kúria	84	17	0	21	17	50	51	4	59	303
Fővárosi Ítéltábla	89	23	0	18	25	6	35	4	7	207
Debreceni Ítéltábla	26	8	0	9	6	6	9	1	9	74
Győri Ítéltábla	24	5	0	8	3	1	13	2	10	66
Pécsi Ítéltábla	16	3	0	7	1	4	10	0	7	48
Szegedi Ítéltábla	22	6	0	7	5	6	16	2	7	71
Balassagyarmati Törvényszék	47	12	5	19	7	6	67	17	41	221
Budapest Környéki Törvényszék	278	94	15	80	64	17	303	128	49	1 028
Debreceni Törvényszék	131	43	10	45	21	14	171	51	68	554
Egri Törvényszék	67	25	4	32	14	11	59	35	36	283
Fővárosi Törvényszék	760	207	87	187	172	37	674	544	189	2 857
Győri Törvényszék	93	28	16	16	19	9	96	59	53	389
Gyulai Törvényszék	74	27	4	22	16	11	100	26	50	330
Kaposvári Törvényszék	81	22	9	27	25	9	82	47	58	360
Kecskeméti Törvényszék	117	38	12	26	20	23	151	65	70	522
Miskolci Törvényszék	164	56	14	33	36	13	215	113	72	716
Nyíregyházi Törvényszék	120	45	4	25	28	9	148	58	46	483
Pécsi Törvényszék	95	35	8	24	23	17	78	75	48	403
Szegedi Törvényszék	110	36	6	32	23	9	133	76	49	474
Székesfehérvári Törvényszék	85	27	8	25	13	13	78	52	35	336
Szekszárdi Törvényszék	56	14	5	19	10	9	49	42	21	225
Szolnoki Törvényszék	84	24	6	29	14	8	93	41	38	337
Szombathelyi Törvényszék	51	13	7	17	7	5	66	22	38	226
Tatabányai Törvényszék	74	26	4	25	15	14	92	34	11	295
Veszprémi Törvényszék	83	24	5	12	14	7	74	64	57	340
Zalaegerszegi Törvényszék	61	20	6	29	15	4	59	49	29	272
MINDÖSSZESEN:	2 892	878	235	794	613	318	2 922	1 611	1 157	11 420
Országos Bírósági Hivatal	41	22	3	52	0	99	59	0	35	311
MINDÖSSZESEN:	2 933	900	238	846	613	417	2 981	1 611	1 192	11 731

VI. 1. melléklet

A MIA helyszínen megrendezett központi képzések naptára 2018-ban				
Ssz.	Főcsoport	Alcsoport	Hány alkalommal került megrendezésre 2018-ban	A képzésre regisztráltak száma
1	Vezetőképzések	Vezetői értekezletek	10	438
1	Vezetőképzések	Vezetőképzés	10	122
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Új generációs képzések	Fogalmazói versenyvizsga és ahhoz kapcsolódó rendezvények	3	200
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Új generációs képzések	Kötelező alapképzések	12	630
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Új generációs képzések	Szakmai képzések bírósági titkárok részére	3	297
3	Országos hálózatok és stratégiai programok	Bírósági közvetítők	7	243
3	Országos hálózatok és stratégiai programok	Központi helyi/regionális képzésekhez kapcsolódó képzések és képzők képzése	4	532
3	Országos hálózatok és stratégiai programok	Országos hálózatok és stratégiai programok tagjai, kapcsolattartói, koordinátorai képzése	26	1 097
4	Joggyakorlat egységését támogató központi képzések, képzők képzése	Kijelöléshez és speciális ügýtípushoz kapcsolódó képzések	6	545
4	Joggyakorlat egységését támogató központi képzések, képzők képzése	Szakmai napok	4	453
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	Egyéb nemzetközi rendezvények	3	156
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	Egyéb nemzetközi szakmai rendezvények, látogatások, THEMIS csapat-felkészítés	17	208
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	EJTN együttműködés alapján tartott nemzetközi rendezvények	2	89
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	ERA együttműködés alapján tartott nemzetközi rendezvények	2	100
6	Bíróságok működését támogató képzések	Elektronikus eljárásokat támogató és informatikai képzések	60	1 586

Ssz.	Főcsoport	Alcsoport	Hány alkalommal került megrendezésre 2018-ban	A képzésre regisztráltak száma
6	Bíróságok működését támogató képzések	Igazgatást és fejlesztést támogató képzések	29	1 473
7	Tudományos rendezvények	Tudományos rendezvények	4	260
8	Bíróságon kívüli szervezetek képzései az Akadémián	Terembérlés	2	41
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Egyéb értekezletek	4	70
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Egyeztetések	9	103
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Igazgatást és fejlesztést támogató képzések	3	177
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Képzések, konferenciák	5	260
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	KÖFOP - Digitális Bíróság Munkacsoportjainak értekezletei	47	517
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Látogatások	3	52
9	Munkacsoporti megbeszélések, egyeztetések, OBH értekezletek, látogatások, képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Munkacsoporti és egyéb megbeszélések	7	189
Összesen:			282	9 838

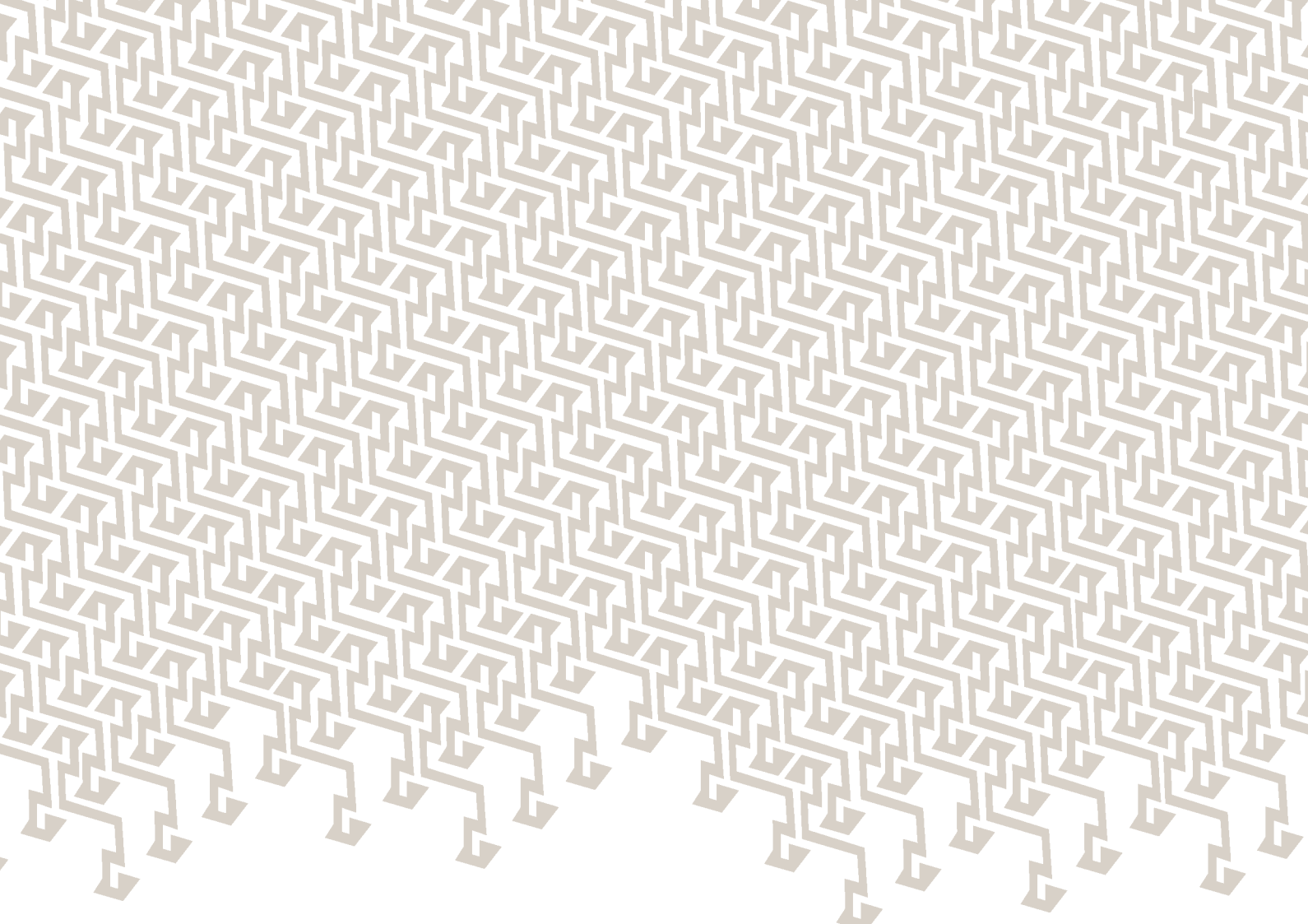
VI. 2. melléklet

A helyi és regionális szinten megrendezett központi képzések naptára 2018-ban					
A képzés címe	A képzést megrendező régiók száma	A képzések száma	Résztvevői létszám	Képzés jellege	
Az új nemzetközi magánjogról szóló törvény regionális képzés	5	6	472	kötelező képzés	
Új adatvédelmi rendelet és ennek kapcsán a főbb újdonságok	5	5	523	kötelező képzés	
A Corvina Országos Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer alkalmazásának helyi gyakorlati kérdései alkalmazásának helyi gyakorlati kérdései	5	5	33	kötelező képzés	
PILOT II.-III.-IV. modul – A kiskorúak ügyeiben eljáró büntető bírák alapképzése	1	3	161	kötelező képzés	
Perszimuláció – regionális döntő	5	10	273	kötelező képzés	
Értelmi fogyatékosok, kommunikáció, támogatott döntéshozatal – gondnoksági perekben eljáró bírák, illetve bírósági titkárok felkészítése	5	5	85	kötelező képzés	
E-kódex Pp. regionális képzés bírósági ügyintézők részére (IASZ)	5	5	201	kötelező képzés	
E-kódex Be. felkészülés a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény alkalmazására	5	25	1 575	kötelező képzés	
Az új Pp. a gyakorlatban workshop	5	37	1 984	kötelező képzés	
Az utóbbi időszakban keletkezett alkotmánybírói határozatok az új Be. tükrében	2	2	69	ajánlott képzés	
A büntetés kiszabás egységesítése képzés büntető bíráknak	4	4	202	ajánlott képzés	
A gazdasági bűncselekmények minősítésének gyakorlati problémái	3	3	166	ajánlott képzés	
A járulékos kérdések (bűnjelek, elkobzás, bűnügyi költség) határozat-szerkesztési workshop	2	2	78	ajánlott képzés	
Közlekedési bűncselekmények bírói gyakorlata	4	4	235	ajánlott képzés	
A polgári jogi igény elbírálásának és a vagyonekbevitel alkalmazásának gyakorlata	5	5	202	ajánlott képzés	
Stresszkezelés váratlan tárgyalótermi helyzetek kezelése – Büntető ügyszakos bírák számára	5	5	171	ajánlott képzés	
Az új Be. gyakorlati alkalmazásának elősegítése képzés büntető ügyszakos jegyzők, írnokok részére (IASZ)	3	6	292	ajánlott képzés	
A sérelemdíj érvényesítése iránti jogviták anyagi jogi és eljárásjogi értelmezési problémái az ítélkezési gyakorlatban	3	3	166	ajánlott képzés	

A képzés címe	A képzést megrendező régiók száma	A képzések száma	Résztevői létszám	Képzés jellege
Az új Ptk. talaján módosult öröklési jogi szabályok	4	4	214	ajánlott képzés
Ingatlan-nyilvántartási és dologi jogi perek gyakorlata	2	2	126	ajánlott képzés
Társasházi perek	2	2	73	ajánlott képzés
Elektronikus eljárást támogató szakmai képzés - géptermi oktatás civilisztikai ügyszakos bírának és titkároknak	2	2	61	ajánlott képzés
A bírói munkára felkészítő alapképzés – WORKSHOP	1	1	61	ajánlott képzés
Burnout-kezelési technikák családjogi bírának- tréning	4	4	138	ajánlott képzés
Az új Pp. gyakorlati alkalmazása	4	4	312	ajánlott képzés
A Cstv. 2017 évi többszöri módosítása folytán előálló változások a felszámolási és a csődügylek gyakorlatában civilisztikai ügyszakos bírának és titkároknak	4	4	102	ajánlott képzés
Az elnöki ügyvitelt segítő igazságügyi alkalmazottak képzése (IASZ)	2	2	72	ajánlott képzés
Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – bírósági ügyintézők részére (IASZ)	1	1	44	ajánlott képzés
Az új Pp. gyakorlati alkalmazásának elősegítése – jegyzők részére (IASZ)	2	6	409	ajánlott képzés
Az üzleti titok és védett ismeret, valamint a szolgálati titok a munkaügyi és közigazgatási perek gyakorlatában	1	1	33	ajánlott képzés
Adójogi ítélkezés	1	1	45	ajánlott képzés
Társadalombiztosítás és kollektív munkajog aktuális kérdései	1	1	90	ajánlott képzés
A közigazgatási bíráskodás aktualitásai	1	1	111	ajánlott képzés
A munkajog aktuális kérdései	1	1	37	ajánlott képzés
Összesen:		172	8 816	

VII. 1. melléklet

Az Országos Bírósági Hivatal 2018. évi iratforgalma és annak megoszlása			
Hivatali egység neve	Iktatás összesen	Főszám	Alszám
Elnöki Kabinet	1 389	68	1 321
Igazgatásszervezési Főosztály	13 151	1 011	12 140
Igazgatási Osztály	7 786	371	7 415
ebből panasz	1 412	360	1 052
Statisztikai Elemző Osztály	3 953	280	3 673
Elektronikus Eljárások Főosztálya	10 057	2 850	7 207
Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály	2 256	282	1 974
Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály	7 801	2 568	5 233
Ellenőrzési Főosztály	355	23	332
Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály	13 020	1 353	11 667
Hivatali Osztály	2 582	268	2 314
Bírósági Osztály	10 438	1 085	9 353
Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztály	1 564	56	1 508
Kommunikációs Osztály	1 181	45	1 136
Rendezvényszervezési Osztály	383	11	372
Jogi Főosztály	7 424	676	6 748
Jogszabály-veleményezési Osztály	3 827	240	3 587
Jogi Képviselési Osztály	3 597	436	3 161
Műszaki Főosztály	918	29	889
Gazdálkodási Főosztály	7 377	214	7 163
Informatikai Főosztály	3 364	309	3 055
Projektiroda	504	30	474
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya	2 384	332	2 052
Magyar Igazságügyi Akadémia	9 612	658	8 954
Képzési Osztály	4 680	228	4 452
Tudomány-szervezési és Dokumentációs Osztály	2 041	137	1 904
Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya	2 608	260	2 348
Szolgáltatási Osztály	283	33	250
Összesen	71 119	7 609	63 510
2014., 2015., 2016. és 2017. évi áthúzódó iktatás összesen / ebből panasz	30 941/ 1 968	-	30 941/ 1 968
Mindösszesen	102 060	7 609	94 451

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal

1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

Felelős kiadó: dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke

Felelős szerkesztő: dr. Kárpáti-Somogyi Laura

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2018.

